

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BURDUR TÜRKÜLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Şule ÇAKIR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

KIRŞEHİR
ŞUBAT 2016

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BURDUR TÜRKÜLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

A REVIEW OF BURDUR SONGS

Şule ÇAKIR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
DOÇ. DR. Salahaddin BEKKİ

KIRŞEHİR
ŞUBAT 2016

EK -4

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ / DOKTORA TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç. Dr. M. Fatih KANTER (İmza)
Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Üye: Doç. Dr. Salahaddin BEKKİ (Danışman) (İmza)
Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Üye: Yrd. Doç. Dr. O. Fatih KUŞDEMİR (İmza)
Akademik Unvanı, Adı-Soyadı

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../2016

Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK
Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu tezde TRT Türk Halk Müziği repertuarında bulunan Burdur türküleri şekil, ezgi, işlev, konu ve müzikal bakımlardan incelenip, tahlil edilip, tasnif edilmiştir. Çalışma sırasında kaynak kişilerden ve yazılı kaynaklardan ulaşılan Burdur türkülerine de yer verilmiştir.

Burdur'un tarihî, coğrafi, ekonomisi ve turizmi hakkında bilgi verilerek tez daha anlaşılır kılınmaya çalışılmıştır. Türküler alfabetik olarak sıralanmış bu sıra ile numaralandırılmış ve tasniflerde bu numaralar kullanılmıştır. Burdur türkülerinin şekil bakımından yapıları tespit edilmiştir. Konularına göre ve kullanıldıkları yere göre tasnifi yapılmıştır. Müzikal bakımdan incelenmiş, Burdur türkülerinde kullanılan ölçüler, usuller ve makamlar tespit edilmiştir. Yöreye ait kullanılan enstrümanlar ile ilgili bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Burdur, Türkü, Gurbet, Türkü Geleneği, Teke Yöresi.

ABSTRACT

In this thesis, Burdur folk songs which are in Turkish Radio Television Turkish Folk Music repertoire have been analyzed and classified in terms of form, melody, function and music. During the study Burdur folk songs have been taken a part according to reference books and people.

Information about history, geography, economy and tourism of Burdur folk songs are given in an alphabetical order, numbered in this order and these numbers are being used in classifications. The structure of these songs have been identified in terms of form so they have been classified according to their topics and the place where they are used. Burdurfolk songs have also been dtudied in terms of music to identify prosodies, styles and tunes used in them. In addition, information about local instruments is provided.

Key Words: Burdur, Folk Song, Homesickness, Folk Song Tradition, Teke Region.

ÖN SÖZ

Sözlü ve yazılı, nesilden nesile aktarımı yapılan kültürün sözlü unsurlarından biri olan türkü Türk milletinin duygu, düşünce ve hislerinin ifadesi olmuştur. Türkü, içinde hem ferdi konuları hem de toplumsal olayları barındırması nedeni ile halkın geneline hitap etmiştir. Âşıkların hislerine de tercüman olmuştur, kahramanlıkları da dile getirmiştir, toplumsal olayları da.

Bütün Türk coğrafyasında duyguların sesi olan türkü teke yöresinin de sesi olmuştur. Gurbet havaları ile özlemi, sevgiyi, teke zortlatmaları ile coşkuyu, dile getirmiştir türküler.

*Odam kireç sıvalı
İçi de bülbül yuvalı
Böyle güzel görmedim
Ben anamdan doğalı.*

Dizeleri ile dile gelmiştir âşığın duyguları. İçinde her türlü duyguyu barındıran, çok çeşitli yapıları barındıran bu deryada yol almak kolay olmayacağı için biz de çalışmamızda sınırlandırma yaptık ve ağırlıklı olarak TRT Türk Halk Müziği repertuarında bulunan Burdur türkülerini çalıştık. Emin olmadığımız metinlere yer vermeyip repertuarda bulunan, notaya alınan türkülere, derleme yaparken tespit ettiğimiz türkü metinlerine, kaynak taramasında karşılaştığımız türkü ve ninnilere yer verdik.

Tezin birinci bölümünde; Burdur'un tarihi, coğrafyası, ekonomisi gibi Burdur'a ait bilgiler verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde, türkü geleneği ve bu gelenek içinde Burdur türkülerinin yeri hakkında bilgi vererek Burdur türküleri üzerine yapılan çalışmalara değinilmiştir.

Üçüncü bölümde Burdur türküleri şekil bakımından tasnif edilmiş, burada kullanılan tasnif yöntemi gösterilmiş ve diğer tasniflerden örnekler verilmiştir. Dördüncü bölümde Burdur türküleri konuları bakımından tasnif edilmiş ve tasnife uygun örnekler verilmiştir. Beşinci bölümde Burdur türküleri söylendikleri ve kullanıldıkları yerlere tekrar bir tasnife tabi tutulmuştur. Altıncı bölümde Burdur türküleri müzik bilimi bakımından incelenmiş ve Burdur'a ait türkülerin ölçüleri, makamları hakkında bilgiler verilmiştir. Yedinci bölümde TRT Türk Halk Müziği repertuarında bulunan Burdur türküleri notaları ile birlikte verilmiştir. Önce türkü notası ardından türkü metni ve tespit edilen türkü hikâyeleri sıralanmıştır. Sekizinci bölümde ek metinler başlığı altında kaynak taramasında karşılaşılan türkülere, çalışma esnasında derlenen türkülere, uzun havalar ve ninnilere yer verilmiş, bu metinler de şekil bakımından tasnif edilmiştir.

Sekizinci bölümden sonra sonuç kısmı ile bu çalışmaya dair çıkarımlar sıralanmıştır. Sonrasında bibliyografya ile tezin hangi kaynaklara dayandırıldığı gösterilmiştir. Kaynak kişi künyeleri sıralanmıştır. Bir türkü dizini hazırlanmıştır bu dizinde yöreye ait kelimelerin anlamları verilerek metinleri daha anlaşılır kılmak amaçlanmıştır.

Bu çalışma, Burdur türküleri üzerine yapılan akademik anlamda ilk çalışmadır. Dolayısıyla birçok eksiği olacaktır. Bu eksiklerin tamamlanıp daha iyi çalışmaların yapılması temennisi ile.

Beni bu konuda çalışmaya yönelten ve çalışma sürecinde büyük sabır göstererek, yardım ve desteğini esirgemeyen hocam Doç. Dr. Salahaddin Bekki'ye, müzik bölümünü oluşturmamda büyük katkısı olan Oğuz Paksoy'a, türkülerin ölçülerini bulmamda yardımcı olan Sevilay Gök Ayyıldız'a, kaynak taramasında

büyük katkı sağlayan Burdur Valiliğine ve Burdur Valiliği çalışanı Derya Çakır'a, Burdur'a ait ninnilere ulaşmamda yardımcı olan Ali Bedel'e ve bu günlere gelmemde en büyük desteği sağlayan aileme teşekkür ederim.

Şule Çakır

Kırşehir, Şubat 2016

İÇİNDEKİLER

ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
ÖN SÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	ix
BÖLÜM I: TARİHÎ, COĞRAFÎ VE KÜLTÜREL ÇEVRESİ İLE BURDUR	1
1.1. Burdur'un Tarihçesi	1
1.2. Coğrafi Konumu	2
1.3. Ekonomi ve Turizm	3
BÖLÜM II: TÜRKÜ GELENEĞİ ve BU GELENEK İÇİNDE BURDUR TÜRKÜLERİNİN YERİ	4
2.1. Türkünün Tanımı	4
2.2. Türkünün Tarihçesi	7
2.3. Burdur Türküleri Üzerine Yapılan Çalışmalar	11
BÖLÜM III: BURDUR TÜRKÜLERİNİN ŞEKİL AÇISINDAN TASNİFİ	14
3.1. İkiliklerle Kurulu Türküler	28
3.1.1. Bağlantıları Olmayan İkiliklerle Kurulu Türküler	28
3.1.2. Bağlantıları Olan İkiliklerle Kurulu Türküler	29
3.2. Üçlüklerle Kurulu Türküler	31
3.2.1. Bağlantıları Olmayan üçlüklerle kurulu türküler	31
3.2.2. Bağlantıları Olan üçlüklerle kurulu türküler	32
3.3. Mâni Kıtalarından Kurulu Türküler	33
3.3.1. Bağlantıları Olmayan Mâni Kıtalarından Kurulu Türküler	33
3.3.2. Bağlantıları Olan Mâni Kıtalarla Kurulu Türküler	34
3.4. Dörtlüklerle Kurulu Türküler	38
3.4.1. Bağlantıları Olmayan dörtlüklerle kurulu türküler	38
3.4.2. Bağlantıları Olan Dörtlüklerle Kurulu Türküler	38
BÖLÜM IV: KONULARINA GÖRE BURDUR TÜRKÜLERİ	40
4.1. Aşk ve Sevda Konulu Türküler	47
4.2. Gurbet, Ayrılık ve Hasret Türküleri	49
4.3. Ölüm Türküleri (Ağıtlar)	51
4.4. Çocuk Türküleri (Ninniler)	51

4.5. Güzellik ve Güzeller Üzerine Söylenen Türküler (Güzellemeler)	52
4.6. Kahramanlık Türküleri.....	53
4.7. Mizahî Türküler	53
4.8. Efe ve Çete Türküleri.....	54
4.9. Karşılıklı Türküler.....	54
4.10. Nispetsiz Evlilikler Üzerine Söylenen Türküler	54
BÖLÜM V: SÖYLENDİKLERİ ORTAM VE KULLANILDIKLARI YERLERE GÖRE BURDUR TÜRKÜLERİ	56
5.1. İş Türküleri	57
5.2. Tören Türküleri.....	58
5.2. 1. Düğün Türküleri.....	58
5.2.2. Ölüm Türküleri (Ağıtlar)	59
5.3. Göç Türküleri.....	59
BÖLÜM VI: MÜZİK BİLİMİ AÇISINDAN BURDUR TÜRKÜLERİ	61
6. 1. Burdur Halk Musikisinin Genel Özellikleri.....	61
6.2. Burdur Türkülerinde Usûl.....	66
6. 3. Burdur Türkülerinde Kullanılan Ölçülerin Sınıflaması	71
6. 4. Burdur Türkülerinde Makam.....	72
6. 5. Burdur Yöresinde Yaygın Olarak Kullanılan Enstrümanlar	73
BÖLÜM VII: METİNLER	75
BÖLÜM VIII: EK METİNLER (DERLENEN TÜRKÜLER, UZUN HAVALAR, NİNNİLER)	309
SONUÇ	367
KAYNAKÇA	370
KAYNAK KİŞİLER	373
DİZİN	375
(Türküler ve Ek Metinler)	375
SÖZLÜK	379

KISALTMALAR

Age: Adı geçen eser

Agb: Adı geçen bildiri

Haz: Hazırlayanlar

İ.S.: İslamiyetten sonra

K.K: Kaynak kişi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

S: Sayı

s. Sayfa numarası

TDK: Türk Dil Kurumu

THM: Türk Halk Müziği

TRT: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

Yay: Yayınları

Yy: Yayın yeri yok

BÖLÜM I: TARİHİ, COĞRAFİ VE KÜLTÜREL ÇEVRESİ İLE BURDUR

Kültürün oluşumunda etken olan tarihî, coğrafi, ekonomik unsurlar yörelere göre değişmekte ve kültür farklılıklarına sebebiyet vermektedir. Bu nedenle bir yerin kültürü incelenirken öncelikle bilinmesi gerek unsurlar o yörenin geçmişi, coğrafi durumu, ekonomisi, sosyal yaşantısıdır. Teke yöresini de diğer yörelerden farklı kılan unsurlar bunlardır. Çalışma konumuz olan türkü de bu unsurlardan etkilenecek meydana geldiği için burada Burdur'un tarihî, coğrafi, ekonomi ve turizmi hakkında bilgi verilmesi uygun görülmüştür.

1.1. Burdur'un Tarihçesi

Burdur'un tarihi Neolitik (Cıvalı Taş) çağa kadar uzanmaktadır. Tarihi bu kadar eskiye dayanan Burdur iline zamanla pek çok medeniyet hâkim olmuştur. Bu çeşitlilik nedeni ile Burdur'da pek çok tarihi kalıntı ve antik kent bulunmaktadır.

Grek, Roma medeniyetlerinin hüküm sürdüğü bu topraklara Psidya adı verilmiştir. Uzun yıllar Psidyalılar hüküm sürmüştür. Zamanla Perslerin, Makedonyalı İskender'in Selef Koslar'ının ve Romalıların istilasına da uğramıştır. Romanın ikiye ayrılmasından sonra Selçukluların, Hamitoğullarının ve Osmanlıların yönetimde kalmıştır. 1211'den sonra bu bölgede Türkler büyük yoğunluk kazanmış ve Kayı, Afşar, Bayındır, Bügdüz, Yazır, Yiva gibi önemli Oğuz boyları yaşamıştır.

Burdur ilinin adını nereden aldığı konusunda değişik rivayetler vardır Bu rivayetlere göre Burdur yöresinin eski adlarından biri Limobrama'dır. Limobrama "göl kenti" anlamına gelir. Limobrama adı değişim ve dönüşüme

uğrayarak Burdur olmuştur. Diğer bir rivayete göre ise; *“Burdur şehrini kuran Türkmen boylarının Kınalı Oymağı mensupları burayı bulduklarında bölgenin güzelliği karşısında ‘Cennet buradadır’ demişler ve ‘buradadır’ sözü zamanla halk arasında Burdur haline gelmiştir. Bir başka iddia Selçuklular ile ilgilidir. Söylentiye göre Selçuklu Sultanı bir düş görür. Düşünde atalarından biri ona; ‘Er geç bu toprakların tümü senindir. Yarından tezi yok atını güneybatıya sür. Biz sana dur diyinceye [deyinceye] kadar ilerle’ der. Sultan atına atlar yollara düşer. Pek çok yeri ele geçirir. Bir gün ilerlerken ‘Burada dur’ diye bir ses duyar. Düşünü hatırlayarak durur. Durduğu yerde bir kasaba kurulur. Adı da ‘Burada dur’ dan esinlenerek Burdur olur.”*¹ Burdur ilinin adını bu rivayetlerden aldığı düşünülmektedir.

1.2. Coğrafi Konumu

Burdur ili, Güney Anadolu’da Göller bölgesindedir. Doğu ve Güneyi Antalya, Güneybatısı Muğla, Batısı Denizli, Kuzeyi Afyon ve Isparta illeri ile çevrili olup yüzölçümü 688 kilometrekaredir. Ege, Orta Anadolu ve Akdeniz bölgeleri arasında karakteristik bir geçit alanıdır.

37-38 enlem – 30-31 boylamları arasındadır. Burdur ilinde Merkez, Ağlasun, Altınyayla(Dirmil), Bucak, Çavdır, Çeltikçi, Gölhisar, Karamanlı, Kemer, Tefenni ve Yeşilova olmak üzere 11 ilçe 29 belediye ve 138 köy teşkilatı bulunmaktadır.

Göller yöresinde bulunması dolayısı ile içinde pek çok gölü barındıran Burdur’daki önemli göller şöyle sıralanabilir: Burdur Gölü, Salda Gölü, Karataş Gölü, Gölhisar Gölü, Söğüt Gölü.

---

¹ İsa Kayacan, *Burdur’un Saz ve Söz Ustaları*, Cilt II., T.C. Burdur Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yay., Burdur, 2012, s. 28-29.

1.3. Ekonomi ve Turizm

Burdur ilinin iklim koşulları ve coğrafi şartları sebebi ile ekonomik hayatının özünü tarım teşkil eder. Tarımın yanı sıra sanayi, el sanatları, madencilik, ormancılık, turizm, son yıllarda bir hayli ilerleyen hayvancılık ve besicilik ekonomiye büyük katkı sağlar. İl nüfusunun %72'si köy ve kasabalarda oturmaktadır. Şehirlerdekiyle beraber tarımla uğraşanların oranı % 78.8'dir.

Bir başka gelir kaynağı olan turizm hem Burdur hem de ülke ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. Coğrafi oluşum sebebi ile göllere, tarihinde çok çeşitli devletlerin hakim olması sebebi ile antik şehirlere ve kalıntılara sahip olan Burdur'da turizm merkezi olarak ön plana çıkan yerler de bu antik kalıntılar ve göllerdir.

Turistik yerlerin başlıcaları şunlardır: İnsuyu Mağarası, Burdur Gölü, Gölhisar Gölü, Burdur Müzesi, Tymbrinessus (Düğer) Antik Şehri, Kibyra (Gölhisar) Antik Şehri, Kremna (Çamlık) Antik Kenti, Sagalusus (Ağlasun) Antik Kenti, Susuz Hanı (Kervansarayı), İncir Hanı (Kervansarayı), Serençay Kanyonu, Koca Oda (Baki bey Konağı) ve Taş Oda'dır.

BÖLÜM II: TÜRKÜ GELENEĞİ ve BU GELENEK İÇİNDE BURDUR TÜRKÜLERİNİN YERİ

2.1. Türkünün Tanımı

Türkü, Türk halk edebiyatı ve müziğinin en yaygın türlerinden biridir. Türkü sözünün kökeni Türk kelimesine dayanır. *Arapça ilgi (nispet) ekinin getirilmesiyle “Türk’e has”, “Türk’e özgü” anlamına gelen Türkî kelimesinin halk ağzında oluşmuş şeklidir.*² Türkünün hem içerik hem şekil özellikleri bakımından Türk milletine mahsus bir tür olduğunu söyleyebiliriz.

Türkü üzerine pek çok araştırmacının tanımı söz konusudur. Bu tanımların çalışmamıza katkı sağlayacağını düşünerek tanımlardan bazılarını burada vermeyi uygun gördük. Yapılan tanımlar türkünün farklı noktalarına ışık tutmakta ve konuya bakışı zenginleştirmektedir. Pertev Naili Boratav türküyü, anonim yapısına vurgu yaparak tanımlamıştır: *“Düzenleyicisi bilinmeyen, halkın sözlü geleneğinde oluşup gelişen, çağdan çağa ve yerden yere içeriğinde olsun biçiminde olsun değişikliklere zenginleşmelere, bozulmalara, kırılmalara uğrayabilen ve her zaman bir ezgiyle koşulmuş olarak söylenen şiirleri Türkü diye tanımlıyoruz”* şeklinde tanımlamıştır.³

Salahaddin Bekki'nin tanımı ise şu şekildedir: *“Diğer halk şiiri türlerinden ezgisi ile ayrılan, millî nazım ölçüsü hece ile vücuda getirilen, bentlerdeki dize sayısı iki ilâ dört arasında, bağlantılarındaki dize sayısı genellikle bir ilâ beş ve daha çok sayıda olabilen, halkın durum, fikir ve hissiyatını tüm yönleriyle işleyen Türklere mahsus anonim ürünlere türkü denir.”*⁴

Doğan Kaya türkünün tanımını yaparken halkın hissiyatı ve bunun türküde hayat bulması noktasından hareket ederek şu tanımı yapar: *“Halkın ruh halini, derdini, neşesini, zevkini, dünya görüşünü, inancını karşılaştığı olayları yansıtan, hece ölçüsüyle ve bir veya dört dizeli ana bölümlere çoğu defa bağlantıların getirilmesiyle söylenen manzum ve ezgili anonim ürünlere verilen ad.”*⁵

²Metin Ekici, “Türkü İncelemelerinin Yöntemi Üzerinde Bir Değerlendirme”, *Kültürümüzde Türkü Sempozyumu (Sivas, 21-25 Ekim 2011) Bildirileri*, C. I, Haz., Kadir Pürlü, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yay., Sivas, 2013. s. 43.

³ Pertev Naili Boratav, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, Gerçek Yay., İstanbul, 1969, s. 193.

⁴ Salahaddin Bekki, *Baş Yastıkta Göz Yolda / Sivas Türküleri*, Kitabevi Yay., İstanbul, 2004, s. 26-27.

⁵ Doğan Kaya, *Türk Halk Edebiyatı Terimler Sözlüğü*, Akçağ Yay., Ankara, 2010, s. 733.

TDK türkünün tanımını şu şekilde yapmıştır: *Hece ölçüsü ile yazılmış ve halk ezgileri ile bestelenmiş “manzume.”*⁶

Ali Püsküllüoğlu hazırlamış olduğu “Türkçe Sözlükte” türkü için birkaç tanım yapma ihtiyacı duyar: “1. Sözleri genellikle halk şiiri biçiminde olan, yazanı ve besteleyeni bilinmeyen, halk ezgileriyle oluşmuş bir şarkı türü. 2. Halk şiirinde, hece ölçüsüyle yazılan, genellikle kavuştaklı, bireyin ya da toplumun acılarını, sevinçlerini vb. dile getiren, kendine özgü bir ezgi ile söylenen bir koşuk biçimi, türü”.⁷

Özkul Çobanoğlu ise türkü için şunları söylemiştir: “Yaygın bilimsel kabullere göre ezgiler veya eski Türkçedeki söylenilişiyle Küyler milletlerin mitolojik döneminde sözlerden önce oluşturulmaya başlanılmış kültürel yaratmalarıdır. Çeşitli duyguları dışa vurmaya yönelik bir kültürel araç ve gereç olarak ezgiler zamanla çeşitlenmiş ayinler ya da törenlerde bir örnek üzere kalıplaşarak geleneksel havaları, bunların icra bağlamlarını ve anlatım tutumlarını oluşturmuşlardır. Böylece, bir yönüyle en evrensel dil olan müzik aynı zamanda bir ulusun kendi varlığını ve gerçekliğini sözlü edebiyattan da önce idrak ettiği ve kendi varlığını seyrettiği bir ayna olmuştur, denilebilir”.⁸

Türkü üzerine yapılmış daha pek çok tanım olsa da özetle Türkü, Türklere özgü olan, ezgi ile söylenen, insana dair olan her şeyi konu edinen (aşk, sevgi, ayrılık, özlem, gurbet, sitem, özel günler, inanışlar vb.) halk şiiridir.

Kimi zaman sevgiliye olan hislerin dizelere yansımaları ile bütünleşen ve kalplerde karşılık bulan bir ezgi, kimi zaman memleket hasreti ile yanan gurbetçinin feryadı, kimi zaman bir ananın ağıtı, kimi zaman kahramanlık fermanı olmuştur

---

⁶ Tdk.gov.tr (07.05.15).

⁷ Ali, Yakıcı, *Halk Şiirinde Türkü*, 12. Baskı, Akçağ Yay., Ankara, 2013, s. 45.

⁸ Özkul Çobanoğlu, “ Türkü Olgusu Bağlamında ‘Türkü’ ve ‘Şarkı’ Terimlerinin Etimolojisini Yeniden Tanımlama Denemesi”, *Türk Yurdu Dergisi*, S. 269, (Ocak 2010), s. 46.

türküler. Hey On Beşli ile öğreniriz On beşlilerin gidip dönmediğini. Çanakkale Türküsü ile öğreniriz Kurtuluş Savaşına giderken annesine veda eden gencin hikâyesini. Türkülerdir modası geçmeyen iletişim aracı. Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun şu dizelerinde dediği gibi:

*“Ah bu türküler köy türküleri
Dilimizin tuzu biberi
Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil türkülerde ara Yemen'i
Öleni kalanı gidip gelmeyi
Ben türkülerden aldım haberi”.*

Geçmişin habercisi, toplumun sesi olmuştur türküler. Milletın sesi olan türkü, Türklerin olduğu her coğrafyada var olmasıyla birlikte doğal olarak adlandırılması da farklı olmuştur. Türk boyları arasında Türkü sözünü karşılamak için kullanılan kavramlar şu şekildedir:

*“Altay Türkleri: Kojon
Hakas Türkleri: İr (Sarı)
Çuvaş Türkleri: Koşak, Koşuk
Kazak Türkleri: An, Aytıs ve Cır
Kırgız Türkleri: İr, Koşak
Özbek Türkleri: Koşığ
Karakalpak Türkleri: Aytım
Türkmen Türkleri: Aydım
Azerbaycan Türkleri: Mahnı
Kumuk Türkleri: Yır, Hoyrat, Mahnı”.*⁹

---

⁹ Metin Ekici, “Türkü İncelemelerinin Yöntemi Üzerinde Bir Değerlendirme”, *Kültürümüzde Türkü Sempozyumu (Sivas, 21-25 Ekim 2011) Bildirileri*, C. I, Haz., Kadir Pürlü, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yay., Sivas, 2013. s. 44.

Çok geniş coğrafyaya yayılmış olan türkünün pek çok farklı isime sahip olduğunu görmekteyiz. Öte yandan Kıbrıs, Makedonya, Batı Trakya, Bulgaristan'da da Türkü kelimesinin kullanıldığı bilinmektedir.

2.2. Türkünün Tarihçesi

Tarihi çok eskilere dayanan Türk milletinin edebî yaratmalarının tarihi de hâliyle çok eskiye dayanacaktır. Türk şiirinin tarihi de İ.S. V. Yüzyıla kadar gitmektedir. Nitekim Ensar Aslan Türk Halk Bilimi Araştırmaları adlı eserinde *Âşık Edebiyatı-Halk Şiiri* adlı bölümde bu konuya şu şekilde açıklık getirmiştir “*Türk halk şairleri ile ilgili ilk önemli tarih İ.S. V. yüzyılda Attila'nın aldığı zaferlerde Attila'nın kahramanlıkları üzerine yazılan şiirlerde ve yine Attila'nın ölümü üzerine söylenen ağıtlarda görülmektedir.*”¹⁰

Eski Türklerde. Şölen, Sığır ve Yuğ adı verilen üç büyük dini tören vardı. Şölen: tanrılar için kurban kesme töreni, Yuğ: ölmüş kişiler için (hakan, kağan, kahraman) ağıtların yakıldığı dini ayın.

Sığır: hakanın ve devlet büyüklerinin katılımıyla düzenlenen av törenlerine denir. Yapılan bu törenlerde Kam, Ozan Baksi adı verilen şairlerin kopuz eşliğinde söyledikleri şiirler Türk şiirinin ilk örnekleri sayılmaktadır.

Tufan kazılarında ortaya çıkan Mani ve Burkan (Budha) dönemlerine ait Uyurca yazılmış manzumeler, eski Türk şiirinin ilk örnekleri kabul edilmektedir. XI. yüzyılda yazılmış olan Kaşgarlı Mahmut'un Divânü Lügât'it Türk adlı eserine aldığı sagu, sav ve kaside örneklerinin bir kısmının, daha eski dönemlere, İslamiyet öncesine ait şiir parçaları olduğu anlaşılmaktadır. Yine aynı dönemde yazılmış olan, Kutadgu Bilig'teki manzumeler de, Türk şiirinin eski ve zengin bir geçmişe sahip olduğunu ortaya koymaktadır.¹¹

¹⁰ Ensar Aslan; “Âşık Edebiyatı- Halk Şiiri” *Türk Halk Bilimi Araştırmaları*, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Yay., Diyarbakır, 2003, s. 5.

¹¹ Ensar Aslan, age., s. 7.

En eski Türk şairlerinden biri olan Aprınçur Tigin'in şu şiiri eski Türk şiirine örnek teşkil etmektedir:

*“Bizim tanrımız iyiliği cevherdir derler,
Bizim tanrımızın iyiliği cevherdir derler;
Cevherden daha üstün benim iyi tanrım, alpım, kudretlim,
Cevherden daha üstün benim iyi tanrım, alpım, kudretlim
Elmas için bilenmeden keskin derler,
Elmas için bilenmeden keskin derler;
Elmasta daha keskin benim bilgim, asilim, ışığım,
Elmasta daha keskin benim bilgim, bilgim, filim.
Benim, güneş tanrı ışığı gibi, göğüslüm, bilgim,
Benim, güneş tanrı ışığı gibi, göğüslüm bilgim;
Güzel, abil tanrım, şöhretlim, koruyucum,
Güzel asil tanrım, burkanım, bulunmazım.”*

Dörder dizeli üç dörtlükten oluşan bu şiir, halk şiirimizin bugün de var olan dörtlüklerle yazılmıştır. Dörtlüklerin ilk iki dizeleri birbirinin aynısıdır. Diğer ikisi arasında da çok az fark vardır. Bugün türkü formunda varlığını sürdüren ve kavuştak (nakarat) dediğimiz bu durum, şiirde anlamı güçlendirdiği gibi, söyleyişte şiire melodik bir ahenk sağlar. Dizelerin başında içinde ve sonunda tekrar edilen sözcüklerle oluşturulan uyak ve ses düzeni, sazın (kopuzun) ritmine destek vererek musikiyi güçlendirir.¹²

---

¹² Ensar Aslan, *age.*, s.12-13.

Türk halk şiirinin ilk örneklerinden olan bu şiire baktığımızda geçen binlerce yıla rağmen metnin özelliklerinin günümüz türkü metinlerinden çok uzak olmadığını görmekteyiz.

Geçmiş binlerce yıl öncesine dayanan Türk şiirinin bilinen ilk türleri şunlardır:

Koşuk: “Bugün elde mevcut mahdut malzemeye göre, nazım, manzume, manzum parça ve şiir mefhumunun ifadesi için daha çok koşug tabirinin kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır.”¹³

Sagu: Ağıt ve mersiye anlamında olan sagu, eski Türk şiirinin en çok kullanılan şeklidir. Düzenlenen törenlerde devlet büyüklerine söylenen ağıtlar sözlü kültürün önem teşkil eden ilk ürünlerindedir. En bilinen örneği “Alper Tunga Öldi Mi” adlı sağudur. Şekil bakımından uyak düzeni değişiklik gösterirken hece yedi ya da sekiz hece ile söylenir.

Dörtlükler hâlinde söylenir. Uyak düzeni ile ilgili Ensar Aslan şunları söylemektedir: “Bazı örneklerde ilk dörtlüğün dört dizesi aynı uyaklı, bazen üçüncü dize ayrı, öteki birbirleriyle uyaklıdır. Diğer dörtlüklerin ilk üç dizesi kendi aralarında uyaklı olur. Bütün dörtlüklerin son dizeleri de aynı uyaklıdır.

“Sagular çoğunlukla uzun manzumelerdir. Dörtlük sayıları değişik olur. Elimizde bulunan en uzun sagu örneği otuz iki dörtlükten oluşmuştur”.¹⁴

Kojan: “ Altay Türkçesinde Kojon (şarkı-türkü) şekli<kojan üzerinden koşan koşag inkişafına bağlanabilir. Bu takdirde -n sesinin –g sesi ile değişmesi

¹³ Reşit Rahmeti Arat, *Eski Türk Şiiri*, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 1986, s.11.

¹⁴ Ensar Aslan, “Âşık Edebiyatı- Halk Şiiri”, *Türk Halk Bilimi Araştırmaları*, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Yay., Diyarbakır, 2003, s.12.

*kalın sırada da kendisini gösteriyor demektir. Bk. bir de kojonçı “şarkıcı”; kojon ayt- ve kojondo- “şarkı söylemek”.*¹⁵

Takşut: Eski Türkçe’de, özellikle Uygur metinlerinde görülen ve anlam bakımından takamak/takılmak fiili ile ilgili olarak kullanılan bu deyim, genel olarak, beyit, manzume ve nazım anlamlarına gelir.

Takmak: Takşut ile aynı kökten gelen takmak, çeşitli Türk lehçelerinde; bulmaca, atasözü, şaka ve türkü anlamlarında kullanılmaktadır.

Ir (Yır): Divânü Lügât’it Türk’te Koşma, Türkü, Gazel, Şarkı, Şiir ve Manzume anlamlarında olduğu söylenir. Divân’da ayrıca, Irlamak, Yır Yırlamak için “Şarkı söylemek” karşılığı verilmiştir.

Küğ: En eski Türk şairlerinden olan Aprınçur Tigin’in bir şiirinde geçen bu deyim genel olarak nazım, şiir, türkü ve manzume anlamına geldiği, ayrıca şiirin veya türkünün söyleyişinde ezgi, ses ve musiki ile ilgili olduğu görülmektedir. Bugünkü Türk lehçelerinde musiki, makam ve ahenk anlamlarında kullanılan Küğ’ün, güfte-ezgi-çalgı üçlemesinin geleneksel adı olduğu anlaşılmaktadır.

Şlok: Bilhassa Burkancılar muhitinde vücuda getirilen Şlok, Sanskritçe, övgü, şiir anlamına gelir. Türk topluluklarında, övücü, methedici ve yüceltici manzumeler için kullanılan bir deyimdir.¹⁶

Padak: “Bir şiir dördlüğünün dörtte biri demektir.”¹⁷

Kavi: Manzum eserlerin üslûbu ile ilgili bir terimdir. Dede Korkut kitabında olduğu gibi düzyazı-şiir karışımı metinler için kullanılır.

---

¹⁵Reşit Rahmeti Arat, *Eski Türk Şiiri*, Türk Tarih Kurumu Yay, Ankara, 1986, s. 12.

¹⁶R.R. Arat, age., s 17.

¹⁷R.R. Arat, age., s 18.

Baş/Başık: Mani dinini kabul eden Eski Türklerle ilgili Soğdca yazılmış metinlerde tespit edilen ve ilahi anlamına gelen şiirlerdir.

Elimize ulaşan Eski Türk şiirinin büyük çoğunluğunun dörtlükler hâlinde yazıldığı görülür. Hece ölçüsünün 7'li ve 8'li biçimleri kullanılmıştır. Bu noktadan hareket ederek Eski Türk şiirinin bugünkü halk şiirinin temelini teşkil ettiğini söylemek mümkündür.

2.3. Burdur Türküleri Üzerine Yapılan Çalışmalar

Burdur türkülerinin derlenip TRT repertuarına kazandırılması; Hamit Çine, Salih Urhan, Muzaffer Sarısözen, Sümer Ezgü, Ahmet Yamacı, Hamdi Özbay gibi araştırmacı ve sanatkarların çalışmaları ile olmuştur.

Hamit Çine, *Burdur'dan Damlalar (Folklor/ Halk Bilimi)*¹⁸ adlı eserinde Burdur'un folklorik kültürünü ele almıştır. Bu kitabın bir bölümünde de Teke Yöresi, Türküleri ve Oyun Havaları (s.118) başlığı altında Burdur türkülerinden örnekler vermiştir. Hamit Çine'nin Burdur'a dair yaptığı bir başka çalışma olan *Sazlı Sözlü Anılarım*¹⁹ adlı eser de hem bir otobiyografi niteliği taşır hem de Burdur kültürünü ve Burdur'da yaşanan olayları anlatır. Bu eserde de sayfa 166-190 arasında notaları ile birlikte verilen bazı Burdur türküleri ile karşılaşmaktadır. Hamit Çine TRT Türk Halk Müziği repertuarında yer alan Burdur türkülerini derleyip, notaya alarak Burdur türkülerinin tespitinde büyük katkı sağlamıştır. Bu çalışmada numaralandırdığımız türküler içerisinde 2, 3, 5, 10, 11, 14, 17, 20, 25, 40, 42, 45, 46, 47, 57, 74, 82, 86, 89 ve 92 no'lu türkülerin kimisinin derleyeni, kimisinin notaya alanı, kimisinde de kaynak kişi olarak bu türkülerini repertuara kazandırmıştır.

---

¹⁸ Hamit Çine, *Burdur'dan Damlalar (Folklor/Halk Bilimi)* 2. Baskı, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2003.

¹⁹ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007.

Burdur türkülerini repertuara kazandıran yukarıda isimlerini verdiğimiz araştırmacı ve sanatkârlardan olan Muzaffer Sarısözen'in de türkülerin repertuara kazandırılmasında payı büyüktür. Yaptığı derleme, notaya alma çalışmaları şu türkülerle karşımıza çıkmaktadır: 6, 15, 35, 39, 44, 46, 54, 56, 60, 62, 68, 70, 72, 75, 79, 90. Ahmet Yamacı'nın derleme, notaya alma, kaynak kişi olarak repertuara kazandırdığı çalışmalar şunlardır: 6, 9, 12, 15, 22, 23, 30, 35, 39, 61, 64, 69, 70, 76, 77, 78, 80, 84, 90. Hamdi Özbay'ın derleme ve notaya alarak katkı sağladığı türküler: 27, 41, 48, 51, 63, 66, 91. Sanatkâr ve araştırmacı Sümer Ezgü'nün derlediği, notaya aldığı türküler: 7, 18, 31, 33, 34, 43, 67, 73 no'lu türkülerdir.

Burdur türkülerini repertuara kazandırılan bir başka isim Salih Urhan'dır. Metinler kısmında verilen 8, 9, 21, 22, 28, 32, 50, 65, 76, 78, 81, 83, 87 no'lu türkülerin derlenmesinde ve notaya alınmasında imzası vardır. Salih Urhan *Burası Satırlar Nahiyesi*²⁰ adlı eserinde Burdur'un Yeşilova ilçesine dair bilgiler vermiştir. Yaşantısı, geçim kaynağı, ve de örf ve adetlerin anlatıldığı bu eserde türkülerin sınıflamaları da yapılmıştır. Sayfa 75'de Burdur türkülerinin sınıflandırmalarıyla karşılaşmaktadır. Ege Üniversitesi Türk Halk Müziği Yaylı Sazlar bölümü öğretim görevlisi Salih Urhan bir söyleşisinde Burdur'a ait türkü derlemeleri hakkında şunları ifade etmiştir:

“Türkiye’de ilk derlemeler 1925 yılında yapılmış olup, bu derlemelerde on bin Burdur türküsü tespit edilmiştir. Ancak bugüne değin 21 kişinin derlemeleriyle 55 kişinin kaynak gösterilip 143 eserin repertuara alındığını, bu eserlerden 19 tanesinin uzun hava, 35 tanesinin oyun havası ve 89’unun da türkü özelliğiyle Kültür bakanlığı arşivine alındığını belirtmiştir.

Türkülerin köyler kasabalar ve şehirler arasında değişikliğe uğradığını kaydeden Urhan, tarihte Gültekin Orhan Say’ın çalışmalarının olduğunu ve bu

---

²⁰ Salih Urhan, *Burası Satırlar Nahiyesi*, Y.y., İzmir, 2006.

çalışmalarla Burdur türkülerinin işlendiğini, işlemlerde 6 bini sözlü bini sözsüz türkü'nün arşivlendiğini belirtmiştir. Burdur'a ait 143 adet türkünün de TRT arşivinde notalarıyla birlikte bulunduğunu belirtmiştir."²¹

Urhan'ın belirttiği bu derlemeler sonrasında TRT repertuarında toplam 143 adet Burdur türküsünün yer aldığı tespit edilmiştir. Bu çalışma yapılırken burada kayıtlı olan türkülerden faydalanılmıştır. Türküler şekil, muhteva, müzikoloji açısından tahlil ve tasnif edilmeye çalışılmıştır.

---

²¹ İsa Kayacan, age., s. 325.

BÖLÜM III: BURDUR TÜRKÜLERİNİN ŞEKİL AÇISINDAN TASNİFİ

Halk şiirinde şekil denildiğinde, şiirin biçimsel özellikleri akla gelir. Bu hususta M. Öcal Oğuz'un şu tanımını burada vermeyi uygun gördük. “*Halk şiirinde şekil, dışarıdan görülebilir özellikleri içine alır. Bu özellikler ise, şiirin kafiyeye örgüsü, nazım birimi, vezni ve hacmidir*”²² Bugüne kadar türkülerin şekil özelliklerini ortaya koyan birçok tasnif denemesi yapılmıştır. Bu tasniflerden bazıları şunlardır:

Hikmet Dizdaroğlu'nun tasnifi şu şekildedir

- A- Mâni kıtalarından kurulu türküler*
- B-Dörtlüklerle kurulu dördüncü dizeleri kavuştağ olan türküler*
- C- Dörtlüklerle kurulu türküler*
- Ç- Bentleri dörtlük, kavuştağı tek dize olan türküler*
- D- Bentleri dörtlük, kavuştağı iki dizeli olan türküler*
- E- Bentleri dörtlük, kavuştağı üçlük olan türküler*
- F- Bentleri de, kavuştağları da dörtlük olan türküler*
- G- Bentleri dörtlük, kavuştağları beşlik olan türküler*
- H- Üçlüklerden kurulu türküler*
- İ- Bentleri üçlük, kavuştağı tek dizeli türküler*
- J- Bentleri üçlük, kavuştağları iki dizeli türküler*
- K- Bentleri de kavuştağları da üçlüklerle kurulu türküler*
- L- Bentleri üçlük, kavuştağları dörtlük olan türküler*
- M- İki dizeli türküler*
- N- Bentleri iki, kavuştağları bir dizeli türküler*
- O- Bentleri de, kavuştağları da iki dizeli türküler*
- P- Bentleri iki, kavuştağları altı dizeli türküler.*²³

Hikmet Dizdaroğlu bu tasnifi yaparak türkülerin yapı bakımından pek çok çeşitlilik gösterdiğini ve en yaygın kullanılanları ortaya koymuştur. Tasnif incelediğinde varılan sonuç türkünün ana bentlerinin tasnifine yönelik bir çalışma olduğudur.

²² M. Öcal Oğuz, “Halk Şiirinde Tür ve Şekil Meselesi”, *Milli Folklor*, S. 19, (Güz 1993), s. 19-23.

²³ Hikmet Dizdaroğlu, *Halk Şiirinde Türler*, TDK Yay, Ankara, 1969, s. 54.

Mehmet Özbek'in tasnifi:

“1. Bentleri mâni dörtlüklerinden meydana gelen türküler

2. Bentleri iki mısralı türküler

- a. Bentleri iki mısralı, bağlantıları olmayan türküler*
- b. Bentleri iki mısralı, bağlantıları bir mısralı türküler*
- c. Bentleri iki mısralı, bağlantıları iki mısralı türküler*
- d. Bentleri iki mısralı, bağlantıları üç mısralı türküler*
- e. Bentleri iki mısralı, bağlantıları dört mısralı türküler*
- f. Bentleri iki mısralı, bağlantıları beş mısralı türküler*
- g. Bentleri iki mısralı, bağlantıları altı mısralı türküler*

3. Bentleri üç mısralı türküler

- a. Bentleri üç mısralı, bağlantısı olmayan türküler*
- b. Bentleri üç mısralı, bağlantıları bir mısralı türküler*
- c. Bentleri üç mısralı, bağlantıları iki mısralı türküler*
- d. Bentleri üç mısralı, bağlantıları üç mısralı türküler*
- e. Bentleri üç mısralı, bağlantıları dört mısralı türküler*
- f. Bentleri üç mısralı, bağlantıları beş mısralı türküler*

4. Bentleri dört mısralı türküler

- a. Kafiye örgüsü abab, cccb vb. olanlar*
- b. Kafiye örgüsü xaxa, bbba vb. olanlar*
- c. Kafiye örgüsü aaab, cccb vb. olanlar*
- d. Kafiye örgüsü aaax, bbbx vb. olanlar*
- e. Kafiye örgüsü aaba, ccdc vb. olanlar*
- f. Bentleri dört mısralı, bağlantıları bir mısralı türküler*
- g. Bentleri dört, bağlantıları iki mısralı türküler*
- h. Bentleri dört, bağlantıları üç mısralı türküler*
- i. Bentleri dört, bağlantıları dört mısralı türküler*
- j. Bentleri dört, bağlantıları beş mısralı türküler*

5. Bağlantıları her mısradan sonra tekrar edilen türküler

6. Bağlantısı başta olan türküler

7. Her bentten sonra değişik kalıpta iki ayrı bağlantısı olan türküler.”²⁴

Özbek’in tasnifini incelediğimiz zaman Dizdaroğlu gibi türkünün ana metnine yönelik tasnif geliştirmiş olduğunu görmekteyiz. Dizdaroğlu’ndan farklı olarak bağlantılar kısmında daha detaycı bir tasnif yaptığını ve kafiye şemasına göre sınıflandırmaya yer verdiğini görmekteyiz.

Nevzat Gözaydın’ın tasnifi şu şekildedir:

I/a. İki dizeli türküler

I/b. İki dizeden oluşan, bağlantıları bir dizeli türküler

I/c. İki dizeden kurulmuş bağlantısı da iki dize olan türküler

I/d. İki dizeden oluşan bağlantısı üç dize olan türküler

I/e. İki dizeden oluşan bağlantısı dört dize olan türküler

I/f. İki dizeden oluşan bağlantısı beş dize olan türküler

I/g. İki dizeden oluşan bağlantısı altı dize olan türküler

II/a. Üçlüklerle kurulmuş türküler

II/b. Üçlüklerle kurulmuş ancak bağlantısı üçüncü dize olan türküler

II/c. Üçlüklerle kurulmuş bağlantısı bir dize olan türküler

II/d. Üçlüklerle kurulmuş bağlantısı iki dize olan türküler

II/e. Üçlüklerle kurulmuş bağlantısı üç dize olan türküler

II/f. Üçlüklerle kurulmuş bağlantısı iki+dört dize olan türküler

II/g. Üçlüklerle kurulmuş bağlantısı dört dize olan türküler

II/h. Üçlüklerle kurulmuş bağlantısı beş dize olan türküler

III/a Dörtlüklerle kurulmuş olan türküler

III/b. Mâni dörtlüklerinden kurulmuş olan türküler

---

²⁴ Mehmet Özbek, *Folklor ve Türkülerimiz*, Ötüken Yay., İstanbul, 1981, s. 96.

- III/c. Dörtlüklerle kurulmuş bağlantısı bir dize olan türküler
III/d. Dörtlüklerle kurulup bağlantısı bir (aynı) dize olan türküler
III/e. Dörtlüklerle kurulmuş bağlantısı iki dize olan türküler
III/f. Dörtlüklerle kurulmuş bağlantıları üç dize olan türküler
III/g. Dörtlüklerle kurulmuş bağlantıları dört dize olan türküler
III/h. Dörtlüklerle kurulmuş bağlantıları beş dize olanlar
III/i. Dörtlüklerle kurulmuş bağlantıları altı dize olanlar
IV. Altılıklarla kurulmuş olan, bağlantısı dört dize olan türküler
V. Bağlantısı başta yer alan türküler”²⁵

Gözyaydın’ın tasnifinde bentler esas alınmıştır. Bağlantı kısımlarının altı dizeye kadar çıktığı görülmektedir. Özbek’in tasnifinde gördüğümüz bağlantısı başta olan türkülerin Gözyaydın’ın tasnifinde de yer aldığı görülmektedir.

Doğan Kaya’nın tasnifi:

“1- Ana metinleri bir dize olan türküler

- a. Bağlantıları dört dize/mâni olan türküler
b. Bağlantıları yedi dize olan türküler

2. Ana metinleri iki dize olan türküler

- a. Sadece iki dizeden oluşan türküler
b. Bağlantıları bir dize olan türküler
c. Bağlantıları iki dize olan türküler
ç. Bağlantıları üç dize olan türküler
d. Bağlantıları dört dize olan türküler
e. Bağlantıları beş dize olan türküler
f. Bağlantıları altı dize olan türküler
g. Bağlantıları yedi dize olan türküler
h. Bağlantıları sekiz ve daha fazla dize olan türküler
ı. Bağlantıları mısra sonlarında ve dize aralarında olan türküler

---

²⁵ Salahaddin Bekki, *Baş Yastıkta Göz Yolda Sivas Türküleri*, Kitabevi Yay., İstanbul, 2004, s. 83-84.

3. Ana metinleri üç mısra olan türküler

- a. Sadece üçlüklerden ibaret olan türküler
- b. Bağlantıları bir dize olan türküler
- c. Bağlantıları iki dize olan türküler
- ç. Bağlantıları üç dize olan türküler
- d. Bağlantıları dört dize olan türküler
- e. Bağlantıları beş dize olan türküler
- f. Bağlantıları altı dize olan türküler
- g. Bağlantıları fazla sayıda dize olan türküler
- h. İki bağlantılı türküler
- ı. Bağlantıları dize aralarında olan türküler

4. Ana metinleri dört dize olan türküler

- a. Sadece dörtlüklerden kurulu türküler
- b. Bağlantıları bir dize olan türküler
- c. Bağlantıları iki dize olan türküler
- ç. Bağlantıları üç dize olan türküler
- d. Bağlantıları dört dize olan türküler
- e. Bağlantıları beş dize olan türküler
- f. Bağlantıları altı dize olan türküler
- g. Bağlantıları yedi dize olan türküler
- h. Bağlantıları sekiz ve daha fazla dize olan türküler
- ı. Bağlantıları dize aralarında olan türküler
- i. İki bağlantılı türküler
- j. Bağlantıları dize sonlarında olan türküler

5. Karşılıklı Türküler

- a. İki dizelik bentlerden ibaret atma türküler
- b. Üç dizelik bentlerden ibaret atma türküler
- c. Dört dizelik bentlerden ibaret atma türküler
- ç. Diyalog şeklinde atma türküler.²⁶

---

²⁶ Doğan Kaya, *Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Terimler Sözlüğü*, Akçağ Yay., Ankara, 2010, s. 736.

Kaya'nın tasnifine bakıldığında ana metinlerin dört dizeye, bağlantıların yedi ve daha fazla dizeye kadar çıktığı görülmektedir. Usta-çırak, kadın-erkek gibi iki kişinin karşılıklı olarak söylediği karşılıklı türküler de bu başlık altında ele alınmıştır.

Salahaddin Bekki'nin tasnifi:

1.İkiliklerle Kurulu Türküler

1.1Bağlantıları olmayan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.Bağlantıları olan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.1.Bağlantıları dize başlarında olan ikiliklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize başlarında bir dize olan ikiliklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları mısra başlarında iki dize olan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.2.Bağlantıları dize sonlarında olan ikiliklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize sonlarında bir dize olan ikiliklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize sonlarında iki dize olan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.3.Bağlantıları dize aralarında olan ikiliklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan ikiliklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan ikiliklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan ikiliklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize aralarında dört dize ya da mâni kıtaları bulunan ikiliklerle kurulu türküler

e) Bağlantıları dize aralarında beş ve daha fazla dize olan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.4.Bağlantıları dize aralarında ve sonlarında olan ikiliklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan ikiliklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan ikiliklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan ikiliklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize aralarında dört dize ya da mâni kıtaları bulunan ikiliklerle kurulu türküler

e) Bağlantıları dize aralarında beş ve daha fazla dize olan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.5.Bağlantıları bent aralarında olan ikiliklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları bent aralarında bir dize olan ikiliklerle kurulu türküler
- b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan ikiliklerle kurulu türküler
- c) Bağlantıları bent aralarında üç dize olan ikiliklerle kurulu türküler
- d) Bağlantıları bent aralarında dört dize olan ya da mâni kıtalarından oluşan ikiliklerle kurulu türküler
- e) Bağlantıları bent aralarında beş ve daha fazla dize olan ikiliklerle kurulu türküler

1.2.6.Bağlantıları dize başlarında ve bent aralarında olan ikiliklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler

1.2.7.Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan ikiliklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dizeden ya da mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler

2.Üçlüklerle Kurulu Türküler

2.1.Bağlantıları olmayan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.Bağlantıları olan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.1.Bağlantıları dize başlarında olan üçlüklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları dize başlarında olan üçlüklerle kurulu türküler
- b) Bağlantıları dize başlarında iki dize olan üçlüklerle kurulu türküler
- c) Bağlantıları dize başlarında üç dize olan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.2.Bağlantıları dize sonlarında olan üçlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize sonlarında bir dize olan üçlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize sonlarında iki dize olan üçlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize sonlarında üç dize olan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.3. Bağlantıları dize aralarında olan üçlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan üçlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan üçlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan üçlüklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize aralarında dört dizeden ya da mâni kıtalarından oluşan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.4. Bağlantıları dize aralarında ve sonlarında olan üçlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan üçlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan üçlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan üçlüklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize aralarında olan dört ya da mâni kıtalarından oluşan üçlüklerle kurulu türküler

e) Bağlantıları dize aralarında beş ve daha fazla dize olan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.5. Bağlantıları bent aralarında olan üçlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları bent aralarında bir dize olan üçlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan üçlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları bent aralarında üç dize olan üçlüklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları bent aralarında dört dize ya da mâni kıtalarından oluşan üçlüklerle kurulu türküler

e) Bağlantıları bent aralarında beş ve daha fazla dize olan üçlüklerle kurulu türküler

2.2.6. Bağlantıları dize başlarında ve bent aralarında olan üçlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları bir dize olan türküler

b) Bağlantıları iki dize olan türküler

c) Bağlantıları üç dize olan türküler

d) Bağlantıları dört dize olan ya da mâni kıtalarından oluşan türküler

e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler

2.2.7.Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan üçlüklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dize ya da mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler

3.Mâni Kıtalarından Kurulu Türküler

3.1.Bağlantıları olmayan mâni kıtalarından kurulu türküler.

3.2.Bağlantıları olan mâni kıtalarından kurulu türküler

3.2.1.Bağlantıları dize başlarında olan mâni kıtalarından kurulu türküler

- a) Bağlantıları dize başlarında bir dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- b) Bağlantıları dize başlarında iki dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- c) Bağlantıları dize başlarında üç dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- d) Bağlantıları dize başlarında dört ya da mâni kıtalarından oluşan mâni kıtalardan kurulu türküler
- e) Bağlantıları dize başlarında beş ve daha fazla olan mâni kıtalarından kurulu türküler

3.2.3.Bağlantıları dize sonlarında olan mâni kıtalarından kurulu türküler

- a) Bağlantıları dize sonlarında bir dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- b) Bağlantıları dize sonlarında iki dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- c) Bağlantıları dize sonlarında üç dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- d) Bağlantıları dize sonlarında dört dize ya da mâni kıtalarından kurulu türküler

3.2.3.Bağlantıları dize aralarında olan mâni kıtalardan kurulu türküler

- a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan mâni kıtalarla kurulu türküler
- b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan mâni kıtalarla kurulu türküler
- c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan mâni kıtalarla kurulu türküler
- d) Bağlantıları dize aralarında dört ya da mâni kıtalarından kurulu türküler
- e) Bağlantıları dize aralarında beş ve daha fazla olan mâni kıtalarla kurulu türküler

3.2.4.Bağlantıları dize aralarında ve dize sonlarında olan mâni kıtalarından kurulu türküler

- a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- d) Bağlantıları dize aralarında dört dize olan veya mâni kıtalarından kurulu türküler
- e) Bağlantıları dize aralarında beş ve daha fazla dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler

3.2.5.Bağlantıları bent aralarında olan mâni kıtalarından kurulu türküler

- a) Bağlantıları bent aralarında bir dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- c) Bağlantıları bent aralarında üç dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler
- d) Bağlantıları bent aralarında dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan mâni kıtalarından kurulu türküler
- e) Bağlantıları bent aralarında beş ve daha fazla dize olan mâni kıtalarından kurulu türküler

3.2.6.Bağlantıları dize başlarında ve bent aralarında olan mâni kıtalarından kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizede oluşan türküler

3.2.7.Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan mâni kıtalarından kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler

4.Dörtlüklerle Kurulu Türküler

4.1.Bağlantıları olmayan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.Bağlantıları olan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.1.Birinci dörtlüğün son dizesinin bağlantı olarak tekrar edildiği türküler.

4.2.1.1.Bentleri dörtlük bağlantıları her dörtlüğün son iki dizesinin bağlantı olarak tekrar edilmesiyle oluşan türküler

4.2.1.2.Bentleri dörtlük bağlantı olan ikinci dizenin daha sonra gelen dörtlüğün birinci dizesi olarak tekrar edildiği türküler

4.2.2.Bağlantıları dize başlarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize başlarında bir dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize başlarında iki dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize başlarında üç dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize başlarında dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan dörtlüklerle kurulu türküler

e) Bağlantıları dize başlarında beş ve daha fazla dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.3.Bağlantıları dize sonlarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize sonlarında bir dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize sonlarında iki dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize sonlarında üç dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize sonlarında dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.4.Bağlantıları dize aralarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize aralarında bir dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları dize aralarında iki dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

c) Bağlantıları dize aralarında üç dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

d) Bağlantıları dize aralarında dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan dörtlüklerle kurulu türküler

e) Bağlantıları dize aralarında beş ve daha fazla dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.5. Bağlantıları dize başlarında ve sonlarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları dize başlarında bir dize olan dörtlüklerle kurulu türküler
- b) Bağlantıları dize başlarında iki dize olan dörtlüklerle kurulu türküler
- c) Bağlantıları dize başlarında üç dize olan dörtlüklerle kurulu türküler
- d) Bağlantıları dize başlarında dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.6. Bağlantıları bent aralarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları bent aralarında bir dize olan dörtlüklerle kurulu türküler
- b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan dörtlüklerle kurulu türküler
- c) Bağlantıları bent aralarında üç dize olan dörtlüklerle kurulu türküler
- d) Bağlantıları bent aralarında dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan dörtlüklerle kurulu türküler
- e) Bağlantıları bent aralarında beş ve daha fazla dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

4.2.7. Bağlantıları dize başlarında ve bent aralarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler

4.2.8. Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan dörtlüklerden kurulu türküler

- a) Bağlantıları bir dize olan türküler
- b) Bağlantıları iki dize olan türküler
- c) Bağlantıları üç dize olan türküler
- d) Bağlantıları dört dize olan veya mâni kıtalarından oluşan türküler
- e) Bağlantıları beş ve daha fazla dizeden oluşan türküler.²⁷

---

²⁷ Salahaddin Bekki, *Baş Yastıkta Göz Yolda Sivas Türküleri*, Kitabevi Yay., İstanbul, 2004, s. 65-76.

Türkülerin şekil bakımından tasnifleri arasında Bekki'nin tasnifinde, türkü metinlerinin ana bentlerinde ve bağlantı kısımlarında detaylı bir tasnif çalışması yapıldığını görmekteyiz. Bentlerde dörtlüklere çıkılırken bağlantıların beş ve daha fazla dizeye çıkabileceği gösterilmiştir. Bağlantıların dize başı, dize sonu, dize aralarında, bent arasında bulunabileceğini gösteren geniş bir sınıflandırma yapıldığı görülmektedir.

Ali Yakıcı'nın tasnifi şu şekildedir:

“2.1. Vezinleri Bakımından Türküler

2.1.1 Hece Vezinli Türküler

2.1.1.2. Üç Heceli Türküler

2.1.1.3. Dört Heceli Türküler

2.1.1.4. Altı Heceli Türküler

2.1.1.5. Yedi Heceli Türküler

2.1.1.6. Sekiz Heceli Türküler

2.1.1.7. Dokuz Heceli Türküler

2.1.1.8. On Heceli Türküler

2.1.1.9. On Bir Heceli Türküler

2.1.1.10. On İki Heceli Türküler

2.1.1.11. On Üç Heceli Türküler

2.1.1.12. On Dört Heceli Türküler

2.1.1.13. On Beş Heceli Türküler

2.1.1.14 On Altı Heceli Türküler

2.1.2. Aruz Vezinli Türküler

2.2. Yapıları Bakımından Türküler

2.2.1. Bentleri Bir Mısradan Oluşan Türküler

2.2.1.1. Bentleri bir, bağlantıları bir mısradan oluşan türküler

2.2.1.2. Bentleri bir, bağlantıları iki mısradan oluşan türküler

2.2.1.3. Bentleri bir, bağlantıları üç mısradan oluşan türküler

2.2.1.4. Bentleri bir, bağlantıları dört mısradan oluşan türküler

2.2.1.5. Bentleri bir bağlantıları beş mısradan oluşan türküler

2.2.1.6. Bentleri bir bağlantıları altı mısradan oluşan türküler

2.2.2. Bentleri İki Mısradan Oluşan Türküler

- 2.2.2.1. Bentleri iki mısradan oluşan bağlantısız türküler
- 2.2.2.2. Bentleri iki, bağlantıları bir mısradan oluşan türküler
- 2.2.2.4. Bentleri iki, bağlantıları üç mısradan oluşan türküler
- 2.2.2.5. Bentleri iki, bağlantıları dört mısradan oluşan türküler
- 2.2.2.6. Bentleri iki, bağlantıları beş mısradan oluşan türküler
- 2.2.2.7. Bentleri iki, bağlantıları altı mısradan oluşan türküler
- 2.2.2.8. Bentleri iki, bağlantıları sekiz mısradan oluşan türküler

2.2.3. Bentleri Üç Mısradan Oluşan Türküler

- 2.2.3.1. Bentleri üç, bağlantıları bir mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.2. Bentleri üç, bağlantıları iki mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.3. Bentleri üç, bağlantıları üç mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.4. Bentleri üç, bağlantıları dört mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.5. Bentleri üç, bağlantıları beş mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.6. Bentleri üç, bağlantıları altı mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.7. Bentleri üç, bağlantıları yedi mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.8. Bentleri üç, bağlantıları sekiz mısradan oluşan türküler
- 2.2.3.9. Bentleri üç, bağlantıları dokuz mısradan oluşan türküler

2.2.4. Bentleri Dört Mısradan Oluşan Türküler

- 2.2.4.1. Mâni dörtlüklerinden kurulu türküler
- 2.2.4.2. Bentleri dört, bağlantıları bir mısradan oluşan türküler
- 2.2.4.3. Bentleri dört, bağlantıları iki mısradan oluşan türküler
- 2.2.4.4. Bentleri dört, bağlantıları üç mısradan oluşan türküler
- 2.2.4.5. Bentleri dört, bağlantıları dört mısradan oluşan türküler
- 2.2.4.6. Bentleri dört, bağlantıları beş mısradan oluşan türküler
- 2.2.4.7. Bentleri dört, bağlantıları altı mısradan oluşan türküler
- 2.2.4.8. Bentleri dört, bağlantıları sekiz mısradan oluşan türküler

2.2.5. Bentleri Beş Mısradan Oluşan Türküler

- 2.2.5.1. Bentleri beş mısradan oluşan bağlantısız türküler
- 2.2.5.2. Bentleri beş bağlantıları iki mısradan oluşan türküler

2.2.6. Bentleri Altı Mısradan Oluşan Türküler

- 2.2.6.1 Bentleri altı mısradan oluşan bağlantısız türküler

2.2.6.2. *Bentleri altı bağlantısı üç mısradan oluşan türküler*

2.2.6.3. *Bentleri altı bağlantısı dört mısradan oluşan türküler*

2.2.7. *Bentleri Yedi Mısradan Oluşan Türküler*

2.2.8. *Bentleri Sekiz Mısradan Oluşan Türküler.*"²⁸

Ali Yakıcı'nın tasnifi incelendiğinde vezni ölçüt edinerek sınıflandırma yaptığı görülmektedir. Bu tasnifte bent sayısı sekiz mısraya varan türkülerin yanı sıra bentler ve bağlantılar hususunda detaylı bir çalışma ile karşılaşılmaktadır. Bu bağlamda Yakıcı'nın yaptığı bu tasnifin, bentlerin ve bağlantıların dize sayıları üzerine kurulu olduğu sonucuna varılmıştır.

Burdur türkeleri incelediğinde türkü metinlerinin Bekki'nin tasnifi ile uyumlu olduğu tespit edilip, türkülerin bu tasnif çerçevesinde incelenmesi bilimsel açıdan uygun bulunmuştur. Örnek alınan bu tasnif yukarıda verildiği için aşağıda tekrara düşmemek adına sadece türkülerde karşılaşılan başlıklar verilmiştir.

3.1. İkiliklerle Kurulu Türküler

Türk şiirinin ilk örneklerinde dörtlükler yaygınlık kazansa da iki dizeli türkülere de rastlanmaktadır. Bunlar başta dörtlük olarak kurulup sonrasında iki dizenin düşmesi ile meydana geldiği düşünülen iki dizelik bentlerden meydana gelen türkülerdir. Burdur türkeleri incelediğinde de bu yapıya ait pek çok örnekle karşılaşmaktadır.

3.1.1. Bağlantıları Olmayan İkiliklerle Kurulu Türküler

21 no'lu türkü ikiliklerle kurulu olup bağlantısı bulunmayan türkülerdendir. Kafiye şeması ab, cc, dd şeklindedir. 7+7= 14 hecelidir.

---

²⁸ Ali Yakıcı, *Halk Şiirinde Türkü*, Akçağ Yay., Ankara, 2013, s. 198-206.

63 no'lu "Kocadağ'a Kurşun Attım Geçmedi" adlı türkü de bağlantısı olmayıp ikiliklerle kurulu türkülerdendir. Kafiye şeması aa, bb, cc şeklindedir.

88 no'lu türkü de bu yapıya örnek teşkil eden bir diğer türküdür. Kafiye şeması aa, bb, cc şeklindedir. 11'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.

3.1.2. Bağlantıları Olan İkiliklerle Kurulu Türküler

3.1.2.1. Bağlantıları dize sonlarında olan ikiliklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize sonlarında bir dize olan ikiliklerle kurulu türküler

78 no'lu türkü bu yapıya örnek teşkil eder. Bağlantıları dize sonunda "ben yandım" şeklinde tekrarlarla oluşturulmuş, aa, bb, cc şeklinde kafiyelenmiştir.

3.1.2.5. Bağlantıları bent aralarında olan ikiliklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan ikiliklerle kurulu türküler

Bu yapıdaki türkülere örnek olan 5 no'lu türkünün bentleri 11 hece ile yazılmış olup aa, bb, cc şeklinde kafiyelenmiştir.

Bir diğer türkü olan 34 no'lu türkünün bentleri 11 heceli olup aa, bb,cc şeklinde kafiyelenmiştir. Bağlantıları da 11 heceli olup aa şeklinde kafiyelenmiştir. Bu yapıdaki son örneğimiz olan 91 no'lu türkünün bentleri aa, bb şeklinde kafiyelenmiştir. Bağlantıları dd şeklinde kafiyelenmiştir.

d) Bağlantıları bent aralarında dört dize olan ya da mâni kıtalarından oluşan ikiliklerle kurulu türküler

27 no'lu türkünün bağlantıları bent aralarında olup mâni kıtalar ile kurulu türkülerdendir. 36 no'lu türkünün de bağlantıları bent aralarında dörtlükler hâlinde

kurulu olup ana bentleri iki dizeliktir. Ana bentlerinin kafiyeye şeması aa, bb şeklindedir. 49 no'lu “*Goca Çamın Gürlemesi Dal İlen*” adlı türkü de ikilikler hâlinde yazılıp bağlantıları bent aralarında dördlükler şeklinde kurulmuştur. Türkünün ana bentleri 11'li hece ile yazılmış olup ab, cc, dd şeklinde kafiyelenmiştir.

e) Bağlantıları bent aralarında beş ve daha fazla dize olan ikiliklerle kurulu türküler

Bu yapıya ait elimizde tek örnek mevcuttur. 73 no'lu türküde bentler aa, bb şeklinde kafiyelenmiştir. Bağlantıları ise 7 hece ile söylenmiştir.

3.1.2.7. Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan ikiliklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları bir dize olan türküler

Bu yapının tek örneği 47 no'lu türküdür. Türkünün dize sonlarında “*Dudu*” kelimesinin tekrarı ile dize sonlarında bağlantı oluşturulmuş ve bent aralarında da tek dize olan “*Dudu dudu adını kimler kodu*” dizesi ile bağlantı kurulmuştur.

b) Bağlantıları iki dize olan türküler

74 no'lu türkünün bu yapıya örnek teşkil ettiğini görmekteyiz. Dize sonunda tekrar edilen “*aman aman*” ve “*maviş*” kelimeleri ile dize sonunda bağlantılar oluşturulmuştur. Bent aralarında da ikiliklerle bağlantıların oluşturulduğunu görmekteyiz.

d) Bağlantıları dört dizeden ya da mâni kıtalarından oluşan türküler

26 no'lu “*Çek Deveci*” adlı türkü ikiliklerle kurulu olup bağlantıları dize sonlarında birer dize ile verilmiş ayrıca bent aralarında da sekiz dizelik bağlantılar oluşturulmuştur.

56 no'lu “*Ispanaktan Ezel Çıkar Merdeme*” adlı türkü ikiliklerle kurulu olup bağlantıları dize sonlarında bir dize ve bent aralarında dörtlükler halinde kurulmuştur. Birinci bendin ilk dizesinden sonra “*aman merdeme aman, bidenem merdeme aman*” dizesi ile ikinci dizeden sonra “*yandım gerdane*” sözleri ile dize sonu bağlantısı oluşturulurken bu bağlantılar diğer bentlerde değişmiştir. İkinci bendin birinci dizesinin sonunda “*aman iniler aman*” ve ikinci dizenin sonunda “*yandım çiniler*” şeklinde bağlantı kurulmuştur. Son bentte dize sonu bağlantıları “*aman geçeyim aman*”, “*yandım içeyim*” şeklinde verilmiştir. Bent aralarında ise “*Ben sana gelme demedim*

Akşama kalma demedim

Goca kapı dururken

Bacadan inme demedim”

şeklinde mâni kıta ile kurulu bağlantılar verilmiştir. 90 no'lu türkünün dize sonlarında verilen “*ay gelin ay gelin oy gelin*” ve “*aman aman aman*” dizeleri ile dize sonunda bağlantılar oluşturulmuş bent aralarında da mâni kıtaları ile bağlantıları kurulmuştur.

3.2. Üçlüklerle Kurulu Türküler

3.2.1. Bağlantıları olmayan üçlüklerle kurulu türküler

Üçer dizelik bentlerden oluşan ve bağlantıları bulunmayan türkülerdir. Elimizdeki tek örneği 39 no'lu “*Evlerim Evlerim Hani Yaman Evlerim*” adlı türküdür. Üçer dizelik bentlerle yazılmış olup bağlantısı bulunmamaktadır.

3.2.2. Bağlantıları olan üçlüklerle kurulu türküler

3.2.5. Bağlantıları bent aralarında olan üçlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan üçlüklerle kurulu türküler

Üçlüklerle kurulu bağlantıları iki dize olan türkülerdir. 19 no'lu türkünün bağlantıları aaa, bbb şeklinde kafiyelenmiş olup bağlantıları cc şeklinde kafiyelenmiştir. 44 no'lu “*Feracemi Al İsterim*” adlı türkü de üçlüklerle kurulu olup bağlantıları bent aralarında ikiliklerle kurulmuştur. 54 no'lu “*Haneyler Yaptırdım*” adlı türküde de bu yapıyı görmekteyiz. Bentleri aaa, bbb şeklinde kafiyelenmiş bağlantıları ise cc şeklinde kafiyelenmiştir. Bu yapıya bir başka örnek olan 76 no'lu türkünün bentleri aaa, bbb, bbb şeklinde kafiyelenmiş bağlantıları aa, aa şeklinde kafiyelenmiştir.

79 no'lu türkü'nün bentleri aba, ccc şeklinde kafiyelenmiş bağlantıları ise dd şeklinde kafiyelenmiştir. Son örnek olan 92 no'lu “*Yüksek Hanaylarda Çalın Sazlar*” adlı türküde aaa, bbb şeklinde kafiyelenen bentler bağlantılarda dd şeklinde kafiyelenmiştir.

c) Bağlantıları bent aralarında üç dize olan üçlüklerle kurulu türküler

Üç dizelik bentlerin arasına üç dizelik bağlantıların yerleştirilmesiyle oluşturulan türkülerdir. Bu yapıya örnek olan 69 no'lu “*Meneşesi Tutam Tutam*” adlı türkü'nün bentleri aaa, bbb, ccc, ddd şeklinde kafiyelenmiştir. Bağlantıları aaa şeklinde kafiyelenmiştir. 89 no'lu türkü de üçlüklerle kurulu olup bağlantıları bent aralarında üçer dize ile sağlanmıştır.

3.3. Mâni Kıtalarından Kurulu Türküler

Burdur yöresinde türkü yapısının en yaygın örneği diyebileceğimiz şiir şekli budur. Türkülerin geneli mâni kıtalar ile kurulu olunca mâni kıta nedir? Açıklama yapma gereği duyduk. Mâni kıtalar genellikle 7'li hece ölçüsü ile söylenir. Bunun yanı sıra 4, 5, 6, 8, 11'li hece ölçüleri ile söylenenleri de vardır. Kafiye şeması genellikle aaba şeklindedir.

Edebiyatımızda ilk mâni Divanü Lügati't-Türk'te yer alır Mâni kıtalara X. yüzyıl öncesine ait, Mani ve Burkan muhitinde yazılmış 7 heceli şiirlerde, Alp Er Tunga sagusunda ve Atabetü'l Hakayık'ta rastlanmıştır.

Anadolu'da ve diğer Türk boyları arasında farklı telaffuzları vardır. Denizli'de mana, deyişleme, Urfa'da meâni (kadınlar), hoyrat (erkekler), Azerbaycan'da bayatı, mani, mahni, mahna, Başkurtlar da şiğir törö gibi isimler almıştır.

Mâniler daha çok kadınlar tarafından söylenmiştir. Mani söyleme işine mâni yakmak, mâni düzmek, mâni atmak denilmiştir. Mâni söyleyenlere ise mânici, mânici başı, âşık, türkücü, şair denilmiştir.

3.3.1. Bağlantıları Olmayan Mâni Kıtalarından Kurulu Türküler

Burdur yöresi en çok bu yapı ile kurulu türkülere sahiptir. Bağlantıları olmayan ve mâni kıtalarından kurulu türküler yaygınlık göstermektedir. Bu yapıya örnek teşkil eden 1 no'lu türkü metni 4+3=7 hece ile yazılmış olup aaba, ccdc şeklinde kafiyelenmiştir. 2 no'lu türkü aaba, ccdc, eefe şeklinde kafiyelenmiş olup bağlantıları bulunmamaktadır. Yine bu yapıya örnek olan 6 no'lu türkü 7 hece ile yazılıp aaba, ccdc, eefe şeklinde kafiyelenmiştir. 14 no'lu "Ayva Dibi Serin Olur"

adlı türkü de bağlantısı olmayan mâni kıtalar ile kurulu türkülerdendir. 15 no'lu türkü 7'li hece ile söylenmiş olup aaaa, bbcb, defe şeklinde kafiyelenmiştir.

18 no'lu türkü 7'li hece ile söylenmiştir. Aaba, ccdc, eefe şeklinde kafiyelenmiştir. 23 no'lu türkü 8'li hece ile söylenmiştir. 32 no'lu “*Devesi Gater Gater*” adlı türkü 7'li hece ile söylenmiş olup aaba, ccdc, eefe, gggg şeklinde kafiyelenmiştir.

Bir başka örnek olan 67 no'lu türkü 7'li hece ile söylenmiş olup aaba, ccdc, eefe şeklinde kafiyelenmiştir.

68 no'lu türkü de bu yapıya örnek teşkil etmektedir. 7'li hece ile söylenmiş olup aaba, ccdc, eefe şeklinde kafiyelenmiştir. 86 no'lu “*Şu Dirmil'in Sipsileri*” adlı türkü de bağlantısı bulunmayan mâni kıtalar ile kurulan türkülerdendir. 11'li hece ile söylenmiş, aaba, ccdc, şeklinde kafiyelenmiştir.

3.3.2. Bağlantıları Olan Mâni Kıtalarla Kurulu Türküler

3.2.2. Bağlantıları dize sonlarında olan mâni kıtalarla kurulu türküler

87 no'lu “*Tahtalıkta Galbır Var*” adlı türküde dize sonlarında “*a gızım Haççanım*”, “*al da gel al da gel*”, “*bak da gel bak da gel*”, “*gaç da gel gaç da gel*” dize sonunda oluşturulan bağlantılara örnek teşkil etmektedir.

17 no'lu türküde de dize sonlarında tekrar edilen “*a canım değil mi*”, “*a canım*” sözcükleri ile bağlantıları verilmiştir. 25 no'lu türküde de dize sonlarında “*dalgalı yeşilim*” diyerek dize sonu bağlantısı oluşturulmuştur.

28 no'lu türkünün dize sonunda bulunan “*a canım*” sözcükleri ile bağlantılar oluşturulmuştur. 30 no'lu türküyü baktığımızda da bağlantıları dize sonunda bulunan

“oy gelin”, “güzelim” tekrarları ile sağlanmıştır. 35 no’lu türkünün dize sonlarında verilen “palazım”, “güzelim” kelimeleri ile bağlantıların sağlandığını görmekteyiz. 37 no’lu türküde kıtaların üçüncü dizesinde, dize sonunda tekrar eden “a yârim” kelimesi ile bağlantı kurulmuştur

40 no’lu türkü’nün üçüncü dizesinde dize sonuna konulan “Aygın baygın Ceren’im” ifadesi ile türkünün bağlantısı sağlanmıştır. 52 no’lu türkünün de bağlantıları dize sonunda “Şerfe’m sen yaktın beni” sözleriyle kurulmuştur. Bu yapıya son örnek olarak göstereceğimiz 58 no’lu türkünün bağlantıları üçüncü dizelerin sonunda bulunan “oy gelin” sözleri ile kurulmuştur.

3.2.5. Bağlantıları bent aralarında olan mâni kıtalarla kurulu türküler

b) Bağlantıları bent aralarında iki dize olan mâni kıtalarla kurulu türküler

7 no’lu türkü mâni kıtalar ile kurulmuştur. Bağlantıları bent aralarına ikilikler olarak yerleştirilmiştir. Türkünün ana bentleri 7’li hece ile söylenmiştir. 8 no’lu türkü olan “Aşşa Yoldan Çıktı Aldıramadım” adlı türkü mâni kıtalarla ile kurulmuş, bağlantıları bent aralarında ikiliklerle sağlanmıştır. Türkünün ana bentleri 11’li hece ile söylenmiş olup aaba, ccdc şeklinde kafiyelenmiştir.

11 no’lu “Ay Doğdu Düze Düştü” adlı türkü mâni kıtalar ile kurulu olup bent aralarına ikişer dizelik bağlantılar yerleştirilmiştir. Türkünün ana bentlerinin kafiye şeması aaba, ccdc şeklindedir. 7’li hece ölçüsü ile söylenmiştir.

12 no’lu “Ayağında Kundura” adlı türkü de mâni kıtalar ile kurulmuştur. Bağlantıları bent aralarında iki dize halinde yazılan türkülerdendir.

33 no'lu “*Dirmil Dağı Meşeli*” adlı türkü mâni kıtalar ile kurulu olup bağlantıları bent aralarında ikişer dize ile oluşturulmuştur. Türkünün ana bentleri 7’li hece ölçüsü ile söylenmiş ve aaba, ccde şeklinde kafiyeleşmiştir. 46 no’lu türkü de bu yapıya örnek bir örnektir mâni kıtalardan kurulmuş olup bent aralarına ikilik bağlantılar yerleştirilmiştir. 57 no’lu türkü mâni kıtalarla kurulurken bağlantıları ikiliklerle sağlanmıştır.

c) Bağlantıları bent aralarında üç dize olan mâni kıtalardan kurulu türküler

Bu yapıya ait elimizde iki örnek mevcuttur. Bunlardan bir tanesi 53 no’lu “*Güyer Bostanım Güyer*” adlı türküdür. Mâni kıtalar ile yazılıp bent aralarında üç dizelik bağlantılar ile kurulmuştur. Diğer örnek 60 no’lu “*Kahve Yemenden Gelir*” adlı türküdür. Bu türkü de mâni kıtalar ile yazılıp bent aralarında üç dizelik bağlantılar yerleştirilerek kurulmuştur.

d) Bağlantıları bent aralarında dört dize olan veya mâni kıtalardan oluşan mâni kıtalarla kurulu türküler

Bu yapıyla kurulmuş olan 4 no’lu türkü mâni kıtalar ile kurulu olup bent aralarında dörtlükler ile bağlantıları sağlanmıştır. Bu yapıya ait bir diğer örnek olan 55 no’lu “*Hoca Ezan Okuyor*” adlı türkü de mâni kıtalar ile kurulu olup bağlantıları bent aralarında dörtlüklerle sağlanmıştır. 64 no’lu “*Köprüünün Altı Diken*” adlı türkü mâni kıtalar ile kurulu olup bağlantıları bent aralarında mâni kıtalar ile kurulmuştur. Türkünün ana bentleri ve bağlantıları 7’li hece ile söylenmiştir.

Ana bentler aaba, ccde şeklinde kafiyelenmiş bağlantıları ise eefe şeklinde kafiyelenmiştir. 66 no’lu “*Köyden Köye Gezerim*” adlı türkü de bu yapıdadır.

e) *Bağlantıları bent aralarında beş ve daha fazla dize olan mâni kıtalarla kurulu türküler*

Bu yapıya ait elimizde tek örnek mevcuttur. 3 no'lu “*Anne Buralar Nere*” adlı türküdür. Türkü, mâni kıtalar ile kurulu olup bent aralarında beş dizelik bağlantıları bulunmaktadır.

3.2.7. Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan mâni kıtalarla kurulu türküler

b) *Bağlantıları iki dize olan türküler*

Bu yapıya uygun olan tek örnek 74 no'lu “*Penceresi Köşeli*” adlı türküdür. Türkü mâni kıtalarla kurulu olup bir ve üçüncü dizelerin sonunda tekrar edilen “*aman aman*” iki ve dördüncü dizelerin sonunda tekrar edilen “*maviş*” sözcükleriyle bağlantılar oluşturulmuş. Bent aralarında da ikiliklerle bağlantılar kurularak hem dize sonunda hem de bent arasında bağlantıları bulunan türküler grubuna girmiştir.

d) *Bağlantıları dört dize olan veya mâni kıtalardan oluşan türküler*

70 no'lu türkü mâni kıtalar ile kurulu olup bir ve üçüncü dizelerin sonlarında “*anem*” kelimesi ile dize sonu bağlantısı oluşturulmuş, bent aralarında da mâni kıtalardan kurulu bağlantılar bulunmaktadır. 71 no'lu türkü dörtlükler hâlinde kurulu olup birinci ve üçüncü dizelerinin sonunda “*aman aman beyim amman*” sözcükleriyle bağlantı oluşturulmuştur. Bent aralarında da mâni kıtalar ile bağlantılar oluşturulmuştur.

3.4. Dörtlüklerle Kurulu Türküler

3.4.1. Bağlantıları olmayan dörtlüklerle kurulu türküler

Bağlantısı bulunmayan ve dörtlükler hâlinde oluşturulan türkülerdir. Elimizde bu yapıya ait üç türkü metni mevcuttur 65 no'lu “*Köroğlu Oyun Havası*” adlı türkü tek dörtlük hâlinde kurulu olup bağlantısı bulunmamaktadır.

80 no'lu “*Suya Giden Allı Gelin*” adlı türkü de dörtlükler hâlinde kurulu olup bağlantısı bulunmamaktadır. Bu türkü karşılıklı söylenen türküler arasında yer alır. Türkü metnine baktığımızda da kadın ve erkek arasında karşılıklı olarak söylenen türkü olduğunu görmekteyiz. 81 no'lu “*Suya Gider Al Yazmalı Bir Gelin*” adlı türkü bu yapıya ait elimizde bulunan son örnektir. 11'li hece ile söylenmiş olup abcb, dddd şeklinde kafiyelenmiştir.

3.4.2. Bağlantıları Olan Dörtlüklerle Kurulu Türküler

3.4.2.3. Bağlantıları dize sonlarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

a) Bağlantıları dize sonlarında bir dize olan dörtlüklerle kurulu türküler

Bu yapıya ait tek örnek 82 no'lu türküdür. Bu türkünün bağlantılarının birinci ve üçüncü dizelerinin dize sonlarında tekrar edildiğini görmekteyiz. Dize sonunda verilen “*dorum gözüm*” sözcüklerinin tekrarı ile bağlantılar kurulmuştur.

3.4.2.6. Bağlantıları bent aralarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları iki dize olan türküler

75 no'lu “*Potin Bayim Çözüldü*” adlı türkünün ana bentleri dörder dize ile kurulu olup nakaratları bent aralarında ikişer dize'dir.

3.4.2.8.Bağlantıları dize sonlarında ve bent aralarında olan dörtlüklerle kurulu türküler

b) Bağlantıları iki dize olan türküler

Bu yapıya ait elimizde tek örnek mevcuttur. 62 numaralı türkü dörtlükler hâlinde kurulu olup ikinci ve dördüncü dizerin sonunda bulunan “*aman*” kelimesi ile dize sonunda bağlantı sağlanmıştır. Bent aralarında da ikiliklerle bağlantılar oluşturulmuştur.

Burdur türküleri şekil bakımından incelendiğinde türkülerde en yaygın kullanılan yapının mâni kıtalarla kurulu türküler olduğu görülmektedir. Bunu dörtlüklerin takip ettiği, ikilikler ve üçlüklerle de kurulu türkülerin olduğu tespit edilmiştir. Bentler ikilik, üçlük, dörtlük ve mâni kıta gibi çeşitlilik gösterirken türkünün bağlantı kısımları da çeşitlilik göstermektedir. Bağlantıları dize başında, dize sonunda, bent aralarında ve dize sonunda, bağlantıları mâni kıta olan türkü örnekleri ile karşılaşılmıştır. En çok da bağlantıları bent aralarında bulunan türkülerle karşılaşılmıştır. Bağlantılarda sekiz dizeye kadar çıkılırken bentler de en fazla dört dizeye çıktığı görülmüştür.

BÖLÜM IV: KONULARINA GÖRE BURDUR TÜRKÜLERİ

Türküler konularına göre tasniflenirken işledikleri konular, türkülerin doğuş nedenleri, işlevleri gibi konular ele alınmıştır. Türküler konuları bakımından pek çok şekilde sınıflandırılmıştır. Bu tasniflerden bazıları burada aktarılmış ardından da Burdur türkülerini konuları bakımından sınıflandırılmıştır.

Pertev Naili Boratav: Türküleri konuları ve kullanıldıkları yere göre A ve B şeklinde ikiye ayırmıştır. A başlığı altında türkülerini konuları bakımından ele almış B başlığı altında da türkülerini kullandıkları yere göre ele almıştır. Burada A başlığı ele alınmıştır.

“1- Lirik Türküler:

a) Ninniler

b) Aşk Türküleri

c) Gurbet Türküleri, Askerlik Türküleri, Hapishane Türküleri

ç) Ağıtlar

d) Çeşitli başkaca duyguluk konular üzerine türküler

2. Taşlama, Yergi ve Güldürü Türküleri

3. Anlatı Türküleri:

a) Efsane konulu türküler

b) Bölgelere ya da bireylere özgü konuları olan türküler

*c) Tarihlik konuları olan türküler”.*²⁹

Boratav'ın tasnifine bakıldığında türkülerin işledikleri konulara göre tasnif edildiği görülmektedir. Kimi araştırmacılar işlevlerine göre türkülerini konularına göre

---

²⁹ Pertev Naili Boratav, *100 Soruda Halk Edebiyatı*, BilgeSu Yay., Ankara, 2014, s.172.

türküler başlığı altında değerlendirse de Boratav'ın bu konuda çok net bir ayırım yaptığı görülmektedir.

Bir başka araştırmacı olan **Hikmet Dizdaroğlu'nun** tasnifi şu şekildedir:

- “1.Ninniler ve çocuk türküleri
- 2.Doğa üzerine türküler
- 3.Aşk türküleri
- 4.Kahramanlık türküleri
- 5.Askerlik türküleri
- 6.Tören türküleri
- 7.İş türküleri
- 8.Eşkıya türküleri
- 9.Acıklı olaylarla ilgili türküler
- 10.Güldürücü türküler
- 11.Karşılıklı (diyaloglu) türküler
- 12.Oyun türküleri
- 13.Ölüm türküleri (ağıtlar)”³⁰

Dizdaroğlu'nun tasnifinde de işledikleri konulara göre türküler yaygınlık kazansa da Boratav'ın tasnifinden farklı olarak işlevleri konu edinen türkülere de rastlanmaktadır.

Mehmet Özbek'in tasnifi şu şekildedir:

“A- Lirik Türküler:

- 1.Aşk, sevda türküleri
- 2.Gurbet türküleri (ayrılık, askerlik, mahpushane)
- 3.Ağıtlar (ölüm, tabi afetler üzerine türküler)
- 4.Ninniler.

---

³⁰ Hikmet Dizdaroğlu, *Halk Şiirinde Türler*, TDK Yay., Ankara, 1969, s. 69.

B. Satirik Türküler:

5. *Güldürücü türküler (mizahî türküler)*

6. *Taşlamalar, İlenmeler*

C. Olay Türküleri:

7. *Tarihî türküler: (destanlar, kahramanlık ve serhat türküleri)*

8. *Eşkıya türküleri: (derebeyi, cinayet türküleri)*

D. Tören ve Mevsim Türküleri:

9. *Kına, Düğün ve Esvap giydirme töreni türküleri.*

10. *İtikat ve mezhep törenleri türküleri.*

E. İş Meslek Türküleri:

11. *Esnaf Türküleri*

F. Pastoral türküler:

12. *Tabiat türküleri*

G. Didaktik Türküler

H. Oyun Türküleri:

13. *Ritmik dans türküleri*

14. *Temsili oyun türküleri”³¹*

Özbek’in tasnifinde daha çok işledikleri konulara göre türküler yer alsada işlevleri konu edinen türkülere de yer verilmiştir tasnifte.

Doğan Kaya’nın tasnifi şu şekildedir;

“1. *Tabiat Türküleri*

2. *Aşk Türküleri*

3. *Yiğitlik Türküleri ve Tarihi Olayları Konu Edinen Türküler*

4. *Tören Türküleri*

a. *Düğün Türküleri*

aa. *Kına Türküleri*

---

³¹ Mehmet Özbek, *Folklor ve Türkülerimiz*, Ötüken Yay., İstanbul, 1981, s. 78.

- ab. Baş Öğme/ Duvak Türküleri*
- ac. Gelin Alma Türküleri*
- aç. Gelin Karşılama Türküleri*
- ad. Güvey Türküleri*
- ae. Halk Oyunlarında Türküler (Halay, Bar, Horon, Zeybek)*
- b. Âyin-i Cem Türküleri*
- c. Sayacı Türküleri*
- ç. Oturak Türküleri*
5. *Askerlik Türküleri*
6. *Yiyecekler Üzerine Söylenmiş Türküler*
7. *Hayvanlar Üzerine Söylenmiş Sözler*
8. *Olay Türküleri*
9. *Bitki ve Çiçeklerle İlgili Türküler*
10. *Satıcı Türküler*
11. *Ekin Türküleri*
12. *Ramazan Davulcusu Türküleri*
13. *Kişiler Üzerine Söylenmiş Türküler*
14. *Keder, Dert ve Hastalık Türküleri*
15. *Gurbet ve Hasret Türküleri*
16. *Meslek ve İş Türküleri*
17. *Eşkya Türküleri*
18. *Ölüm Türküleri*
19. *Ninniler ve Çocuk Türküleri*
20. *Hapishane Türküleri*
21. *Mizahî Türküler*
22. *Yergi Türküleri*
23. *Öğretici ve Öğüt Verici Türküler”*.³²

---

³²Doğan Kaya, age., s. 139-140.

Kaya'nın tasnifinde detaylı bir çalışma görülmektedir. Bu tasnifin konularına göre türküler, işlevlerine göre türküler, türkülerin doğuş nedenleri gibi konuları bünyesinde barındırdığı görülmektedir. Boratav'ın kullandıkları yere göre türküler sınıflandırmasında ele aldığı tören türkülerini Kaya bu başlık altında ele almıştır. Kayanın yaptığı bu tasnif kendinden önce yapılan çalışmalar içinde en detaylı tasnif olma özelliği göstermektedir.

Salahaddin Bekki'nin tasnifi:

- “1. *Aşk ve Sevda Üzerine Söylenen Türküler*
2. *Gurbet, Hasret, Ayrılık Türküleri*
3. *Ölüm Türküleri (Ağıtlar)*
4. *Çocuk Türküleri (Ninniler)*
5. *Güzellik ve Güzeller Üzerine Söylenen Türküler (Güzellemeler)*
  - 5.1. *İnsan Güzellemeleri*
  - 5.2. *Hayvan Güzellemeleri*
  - 5.3. *Şehirler ve Toprak Üzerine Söylenen Türküler*
6. *Kahramanlık Türküleri (Koçaklamalar)*
7. *Tabiat Türküleri*
  - 7.1. *Bitki ve Çiçekler İle İlgili Türküler*
8. *Güldürücü Türküler*
9. *Öğretici ve Öğüt Verici Türküler*
10. *Dinî İçerikli Türküler”*.³³

Bekki bu tasnifi oluştururken türkülerin işledikleri konuları ölçüt almıştır. Bekki'nin tasnifi Boratav'ın tasnifi ile benzerlik göstermektedir. Her iki tasnifte de işledikleri konulara göre başlıklar oluşturulmuştur. Başlıklarında Kaya'nın tasnifine göre daha genel olduğu görülmektedir.

---

³³ Salahaddin Bekki, *Baş Yastıkta Göz Yolda Sivas Türküleri*, Kitabevi Yay., İstanbul, 2004, s. 97-107.

Ali Yakıcı'nın tasnifi şu şekildedir:

- “1. *Aşk/Sevda Konulu Türküler*
2. *Gurbet/Ayrılık/Hasret Konulu Türküler*
3. *Beşik/Bebek/Çocuk Türküleri/Ninniler*
4. *Ölüm Türküleri/Ağıtlar*
5. *Tören Türküleri*
  - 5.1. *Düğün Türküleri*
    - 5.1.1. *Kına Türküleri*
    - 5.1.2. *Gelin Alma/Karşılama/Kutlama Türküleri*
    - 5.1.3. *Güvey Türküleri*
  - 5.2. *Bayram Türküleri*
6. *Asker/Askerlik Türküleri*
7. *Hapishane Türküleri*
8. *Olay Türküleri*
  - 8.1. *Tarihî Olayları Konu Alan Türküler*
    - 8.1.1. *Savaş Türküleri*
    - 8.1.2. *Yiğitlik/Kahramanlık Türküleri*
    - 8.1.3. *Eşkıya Türküleri*
  - 8.2. *Sosyal Olayları Konu Alan Türküler*
    - 8.2.1. *Toplum ve Aile İçi Olayları Konu Alan Türküler*
    - 8.2.2. *Göç Türküleri*
    - 8.2.3. *Hastalık Türküleri*
9. *Doğal Çevre İle İlgili Türküler*
  - 9.1. *Doğayı Konu Alan Türküler*
  - 9.2. *Bitki ve Çiçekleri Konu Alan Türküler*
  - 9.3. *Hayvanları Konu Alan Türküler*
10. *Beslenme ve Yiyecekleri Konu Alan Türküler*
11. *İş ve Meslek Hayatıyla İlgili Türküler*

12. *Övgü Türküleri*
13. *Yergi/ Alay/ Eleştiri Türküleri*
14. *Şikayet Türküleri*
15. *Eğitici/Öğretici Türküler*
16. *Arzu/İstek Türküleri*
17. *Dinî/Tasavvufî Nitelikli Türküler*
18. *Oyun Türküler*
  - 18.1. *Çocuk Oyunlarındaki Türküler*
  - 18.2. *Kadın Oyunlarındaki Türküler*
  - 18.3. *Erkek Oyunlarındaki Türküler.*³⁴

Yakıcı'nın tasnifi de Kaya'nın tasnifi gibi detaylı olmuştur. Tasnifi oluştururken işledikleri konular, işlevlerine göre türküler gibi konular ölçüt alınmıştır

Türkülerin konu bakımından tasniflerinin pek çok farklı örneğini yukarıda verdik. Türküler bu başlıklar altında tasnif edilse de bireysel olarak farklı değerlendirmeler yapılabileceği için biz türkülerini daha kapsamlı başlıklar altında ele alacağız. Nitekim Özbek türkülerini konularına göre tasnif ederken ele aldığı Tören ve Mevsim türkülerini, İş-Meslek türkülerini, Oyun türkülerini bir başka araştırmacı olan Boratav hem kullandıkları yere göre türküler başlığı altında hem de konularına göre türküler başlığı altında ele almıştır. Yapılan tasnifin daha iyi anlaşılabilmesi için Burdur türkülerinin konularının çerçevesini belirleyen unsurlar üzerinde bilgi vereceğiz.

Burdur yöresinde yaşayan halk Yörük olduğu için konargöçer hayat yakın zamana kadar devam etmiştir. Bu nedenle yöre insanı toprak ve tarımla uğraşmak

---

³⁴ Ali Yakıcı, age., s. 247-278.

yerine hayvancılıkla geçimlerini sağlamışlardır. Hayvancılık yapmaya maddi imkânı olmayan insanlar ise başka illere, Aydın'ın Söke ilçesine veya Denizli'ye tütün ve pamuk toplamaya giderek geçimini sağlamıştır. Yerleşik hayatı sonradan benimseyen bu yörenin türkülerinde yaygınlık kazanan konular aşk-sevda, hasret-ayrılık, ağıt, kahramanlık ve insanlara söylenen güzellmeler olmuştur.

4.1. Aşk ve Sevda Konulu Türküler

Türkülerin genelinde yaygın olarak işlenen konu aşk ve sevdadır. Burdur türküleri konuları bakımından incelediğinde de karşımıza çıkan en yaygın konu aşk ve sevda olmuştur. Aşk ve sevda türküleri, kimi zaman sevgilinin annesinin engel olması kimi zaman sevgilinin âşığa yüz vermemesi gibi durumlar karşısında âşığın kendini ifade ediş biçimi olmuştur.

Sevgiliye karşı hissedilen öfke, özlem, sevgi dile gelmiştir bu türkülerin dizelerinde. Sevgiliye duyulan karşılıksız aşk kimi zaman dert olmuştur. 53 no'lu türküde “*Entarimin moruna/ Ben verem oldum yoluna/ Vurun (da) ben öleyim/ Sevdiğimin yoluna*” şeklinde dile gelmiştir. Kimi zaman âşığa deva olmuştur sevgili. 32 no'lu türküde “*Devesi duzdan gelir/ Yükü Kıbrıs'tan gelir/ Oğlan hasta olunca/ İlacı gızdan gelir*” şeklinde dizelere dökülmüştür sevginin gücü. Âşık sevdiği ile zorluklara karşı çıkabileceğini anlatmıştır türkülerde. 2 no'lu türküde “*Ak koyunum yüz olsa/ Güttüğüm yerler düz olsa/ Ben koyunu güderim/ Arkadaşım kız olsa*” şeklinde ifade etmiştir. Türkülere bakıldığında sevgilinin hep güzel olduğu, güzele âşık olunabileceği vurgulanmıştır. 5 no'lu türküde “*Uzun olur kuyuların zinciri/ Ben severim güzellerin (aman) gencini*” güzel ve genç olmasını vurgulanmıştır. 7 no'lu türküde “*Armut dalını eğmeli/ Armudunu yemeli/ Güzellerin gönlüne/ Ne yapıp da*

girmeli” gönlüne girilmesi gereken kişi güzel olandır mesajı verilmektedir. Güzelliğin vurgulandığı bir başka türkü 18 no’lu türküdür. “*Bahçelerde kum darı/ Ben istemem o yâri/ Çirkinler şöyle dursun/ Güzeller gönül kârı*” dizeleriyle dile getirilmiştir. 20 no’lu türkünün nakarat kısmında şu dizeler ile karşılaşılacaktır :“*Yüksek dağların başında harman güç olur/ Güzellerin koynunda sabahlar tez olur*”. Bu türkülere bakıldığında âşık olmak için güzele meyil etmek gerektiği vurgulanmıştır. Türkülerde güzelliğin yanı sıra zenginlikte vurgulanan bir unsur olmuştur. 42 no’lu türkünün nakaratında “ *Var git oğlan var git (aman) dengim değilsin/ Ak gerdana doprin ister zengin değilsin*” şeklinde dile gelmiştir. Türkülerde vurgulanan güzellik ve zenginlik kavramı üzerine sosyolojik tespit niteliğinde olan şu türkü: 26 no’lu türkü de “*Çek deveci (aman) develeri engine/ Şimdi ki rağbet güzel ile zengine*” toplumun aşk-sevda hususunda neye değer verdiğini göstermektedir.

Aşk ve sevda konulu türkülerde âşğın sevgiliyi anlatırken söz sanatlarına başvurduğu bunu da benzetme yoluyla yaptığı tespit edilmiştir. 25 no’lu türküde “*Yârin hilal kaşları*” dizesi ile yârin kavisli kaşları hilale benzetilmiştir. 49 no’lu türküde “*Sevdiğimin kömür gibi gözü var*” dizesi ile sevgilinin gözlerinin kömür gibi siyah olması vurgulanmıştır. 52 no’lu türküde “*Şerfem elma yanaklı*” dizesi ile sevgilin yanaklarının al oluşu elmaya benzetilmiştir.

Burdur türkülerinde aşk, sevda konulu türküler olarak ele aldığımız türkülerin metin numaraları şu şekildedir:

1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 38, 40, 41, 42, 46, 49, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 66, 67, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 79, 82, 83, 85, 87, 90, 91.

4.2. Gurbet, Ayrılık ve Hasret Türküleri

Gurbet denilince akla sevdiğinden, vatanından ayrı kalmış kişiler gelir ilk olarak. Nitekim doğrudur da bu algı. Özelde beşerî bir gurbetten bahsedileceği gibi genel anlamda insanoğlunun dünyada gurbette olduğunu da ifade eder gurbet kavramı. İnsanoğlunun bu dünyadaki gurbeti, yasak meyvenin yenmesi ve bunun sonucunda da dünyaya gönderilişini ifade etmektedir. Gurbet denilince akla ilk gelen algı olan beşerî anlamdaki gurbetten söz edilecektir burada. Burdur türkülerine bakıldığında kimi zaman göç, kimi zaman iş nedeniyle sevdiklerinden, vatanlarından ayrılan insanlar için çekilen özlemi ifade etmektedir “gurbet”.

Türkülerde sıkça yer alan bir diğer konu ayrılık türküleridir. Ayrılık türkülerinin çıkış noktası olarak kimi zaman ailevi sebepler, kimi zaman hasım olan insanlar tarafından ortaya çıkan sıkıntılar, kimi zamanda ekonomik sebepler gösterilebilir. Bu sebeplerden ötürü memleketinden, sevdiğinden ayrı kalan ya da ayrılmak zorunda kalan insanlar duygularını türküler yakarak dile getirmiştir.

Gurbetin ve ayrılıkların sonucunda da hasret türküleri ortaya çıkmıştır. Memlekete, sevgiliye, anneye, aileye duyulan hasret yine türküler yakılarak ifade edilmiştir. 3 no’lu türküde “*Anne buralar nere/ Anne buralar nere/ Görünmez bizim evler/ Görünmez bizim evler*” dizeleri ile bir gurbet türküsü karşımıza çıkmaktadır. 6 no’lu türküde “*Armut dalda esniyor/ Birbirini besliyor/ Şu benim garip gönlüm/ Yâri görmek istiyor*” sevdiğinden ayrı düşen âşığın feryadı olmuştur bu dizeler. 11 no’lu

türküde de “*Ay doğdu düze düştü/ Zülüfler yüze düştü/ Eller çift çift gezerken/ Yalnızlık bize düştü*” dizeleri ile sevdiğinden ayrılan âşığın hisleri dile gelmiştir. 23 no’lu türküde de “*Çadır kurdum şu yaylanın düzüne/ Aynalı martinimi aldım gözüme/ Yatabilsem o yârimin dizine/ On beş seneler az geliyor gözüme*” dizelerinde de sevdiğinden ayrı düşen âşık ile karşılaşmaktadır. 31 no’lu türküde sevdiğinden ayrı kalan âşığın hem bu ayrılığı hem de ayrılığa karşı Tanrıya yakarışı anlatılmaktadır. “*Dereler davşan izi/ Ayırdı düşman bizi/ Ayıran düşman olsun/ Kavuştur mevlam bizi*”. Sevdiğinin başkası ile evlenmesi üzerine gelişen ayrılıkları da dile getirmiştir türküler. 69 no’lu türküde “*Menevşe kokulu yârim/ Kime arz edeyim halim/ Elimden aldılar yârim*” dizeleri ile sevdiğini başkasının alması ile meydana gelen ayrılık ve üzüntü dile gelmiştir. Yine buna benzer bir türkü olan 88 no’lu türküde de “*Yağmur yağar dereleri sel alır/ Nazlı yâri elde el alır*” dizeleri ile dile gelmiştir sevdalılarının kavuşamaması, başkalarına yâr olması. 92 no’lu türküde de bir ayrılık söz konusudur. Bu türküde gelin olan kızın baba evinden ayrılırken duyduğu üzüntüyü anlattığı bir türküdür. “*Yüksek hanaylarda çalınsın sazlar/ Bugün kına gecesi oynasın kızlar/ Bu kız gelin oluyor yüreği sızlar*” yine aynı türkünün nakaratı şu şekildedir: “*Ben bu ayrılığa dayanamıyorum/ Gelin olduğuma inanamıyorum*”.

Ayrılığın, hasretin, özlemin her türlüünü içinde barından Burdur türkülerinin numaraları şunlardır: 3, 6, 11, 31, 39, 48, 50, 64, 68, 69, 89, 92.

4.3. Ölüm Türküleri (Ağıtlar)

Ağıt, başta insan olmak üzere ölen canlılara, özlenen insanlar ve yurt için hissedilen acı, yitip giden ve bir daha dönemeyecek olanın arkasından duyulan acıyı haykırıştır.

Hunlardan beri var olan ağıt söyleme geleneği insanoğlunun kaybettiği maddi manevi değerlerin ardından duyduğu acıyı anlatma biçimidir. Toplumsal felaketlerden, savaşlardan, toplumu derinden etkileyen olaylardan dolayı duyulan üzüntüyü ağıt yakarak dile getirmiştir insanlar.

Milletler için ya da dünyaca önem arz eden kişilerin ardından da ağıtlar yakılmıştır. Araştırma konumuz olan Burdur türkülerinde de karşımıza çıkan ağıt örneklerinin kişiler üzerine yakılan ağıtlar olduğu tespit edilmiştir.

62 no'lu "*Kara Koyun Güdersin*" adlı türkü'nün Samit adında bir adamın öldürülmesi üzerine bir kadının tarafından yakılan ağıt olduğu görülmektedir.

84 no'lu "*Şu Çavdırın Hanları*" adlı türküde de "*Kahrolası Ferudun Bey haydi nasıl kıydı canları*" şeklinde ağıt yakılmıştır.

4.4. Çocuk Türküleri (Ninniler)

Ninniler, annelerin çocuklarını uyuturken ezgi ile söyledikleri sözler bütünüdür. Genelde "ninni yavrum ninni", "uyusun da büyüsün ninni" şeklinde kalıplaşmış ifadelerle başlar. Kimi zaman doğaçlama kimi zaman da var olan şiiirlerden alıntı yaparak ninniye söyleyen annelerin amacı çocuğu uyutmaktır.

Türkiye Türkçesinde ninni adını verdiğimiz bu tür *Kaşgarlı'nın Divânü Lügati't-Türk'ünde* "*balu balu*" şeklinde geçmektedir. Diğer Türk bölgelerinde

“layla”, “laylay”, “sengildek yırı”, “elle”, “elley”, “nene”, “besik cırı”, “aldehy-aldey”, “ayva”, “hüvdi” gibi isimler verilmektedir.³⁵

TRT Türk Halk Müziği repertuarında Burdur’a ait ninni örneği ile karşılaşılmasında olsa da Burdur’a ait kaynaklarda örnek metinlere ulaşılmıştır. Karşılaşılan bu ninni örnekleri ek metinler bölümünde ele alınmıştır. Kaynaklarda tespit edilen bu ninnilerin genelinde çocuğun geleceğine dair iyi dileklerin olduğu, çocuğun kaderinin, geleceğinin güzel olması için Tanrıya bir dua ediş biçiminde olduğu tespit edilmiştir. 104 no’lu ninnide “ *Dandana oğlum dandırılmalı/ Bal suyuna bandırılmalı/ Melekler yüzüne insin/ Oğluma Allahtan hidâyet gelsin*”, 102 no’lu ninnide “ *Ninni dedim uyusun/ Allah dedim büyüsün/ İzin ver Mevla’m yürüsün/ Benim nazlı kızım uyusun*” şeklinde güzel dileklerin Tanrıya sunulması ile oluşturulmuştur.

4.5. Güzellik ve Güzeller Üzerine Söylenen Türküler (Güzellemeler)

Bu türkülerin özelliği insanın ve doğanın güzelliğini vurgulamasıdır. İncelediğimiz türkülerde karşımıza çıkan güzelleme örneklerinin insan üzerine söylenen güzellemeler olduğunu tespit ettik. Yöre halkı bunun nedeninin Yörük kültürüne bağlı olduğunu, konargöçer yaşantı nedeni ile şehir ve toprak üzerine güzellemelerin yer almadığını ifade etmektedir.

Burdur türkülerinde karşımıza çıkan güzellemeler şunlardır: 34 no’lu “*Dirmilcik’ten Gider Yaylanın Yolu*” adlı türküde “*saçları sırmalı dişleri inci, Benim sevdiğim şu Dirmilde birinci*”, şeklindeki dizeler ile sevgiliye olan hisler vurgulanmıştır. Bir başka güzelleme 35 no’lu “*Eli Elekli Gelin*” türküsüdür.

³⁵ Mehmet Aça, “Halk Şiirinde Tür ve Şekil”, *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Haz. M. Öcal Oğuz, Grafiker Yay., Ankara, 2001, s. 248.

“Eli elekli gelin

Basma yelekli gelin

Selam verdim almadı

Katı yürekli gelin”

dizeleri ile kurulmuştur. 37 no’lu “*Entarine Peş Olam*”, 44 no’lu “*Feracemi Al İsterim*”, 81 no’lu “*Suya Gider Al Yazmalı Bir Gelin*” ve 86 no’lu “*Şu Dirmil’in Sipsileri*” türkülerinde de sevgiliye söylenen güzellemelemlerle karşılaşırız.

4.6. Kahramanlık Türküleri

Kahramanlık türküleri denilince akılda çağrışım yapan ilk unsur coşkunluktur. Konusu kahramanlık, yiğitlik, zafer gibi millî duyguları kabartan bu türküler söyleyenin de dinleyenin de büyük coşkunluk hissettiği türkülerdir.

Burdur türkülerinde de 14 no’lu “*Ayva Dibi Serin Olur*”, 19 no’lu “*Bekilli’yi Beş Yüz Atlı Avladı*” adlı türkü de bu türde söylenmiştir. 54 no’lu “*Haneyler Yaptırdım*”, 65 no’lu “*Köroğlu*” ve 78 no’lu “*Sarı Zeybek*” aldı türküler de kahramanlık konusunun işlendiği türkülerdir.

4.7. Mizahî Türküler

Mizah “güldüren söz” anlamına gelmektedir. Mizahî türküler ise insanları eğlendirip, hoşça vakit geçirmelerine vesile olan türkülerdir.

Burdur türkülerinde çok yaygın olmadığını tespit ettiğimiz Mizahî türkülere örnek teşkil eden tek türkü 90 no’lu “*Yayla Yollarında Yürüyüp Gelir*” adlı türküdür. Türkünün ikinci nakaratını oluşturan “*Ben varmam inekliye, Yoğurdu sinekliye, Allah nasip eylesin, Omuzu tüfekliye*” dizeleri evlilik çağındaki bir kızın evleneceği

insanda aradığı özelliklerin manevi değerden ziyade maddi olduğunu mizahî bir dille anlatmaktadır.

4.8. Efe ve Çete Türküleri

Yörede yaptığımız derleme çalışmasında sıkça duyduğumuz efe ve çete hikâyelerine karşın bu konu ile ilgili türkü örneği oldukça sınırlıdır. TRT repertuarında bu başlığa ait örnek olarak 45 no'lu “*Gazamat*” adlı türküyü rastlıyoruz.

4.9. Karşılıklı Türküler

Karşılıklı türküler iki veya daha çok kişinin birbirlerini muhatap olarak söyledikleri türkülerdir. Yörelere göre “koyalama, karşı-beri, kesme türkü” gibi adlar almaktadır. Konularına göre türküler başlığı altında ele aldığımız Karşılıklı türkülerin tasnifi konusunda ortaya atılan iki farklı görüş vardır. Bu türkülerini Doğan Kaya yapılarına göre türküler başlığı altında ele alırken bir başka araştırmacı olan Cem Dilçin ise konularına göre türküler başlığı altında ele almıştır. Burdur türkülerinde tek örneği ile karşılaştığımız 80 no'lu “*Suya Giden Allı Gelin*” adlı türküde bir erkek ile bir kadının karşılıklı söylediği türkülerdendir.

4.10. Nispetsiz Evlilikler Üzerine Söylenen Türküler

Kimi zaman yaş farkının sebep olduğu, kimi zaman kültür farkının, kimi zaman ise aile içerisinde yapılan alıp vermeler sonucunda uyumsuz evlilikler yapılmakta ve bu evliliklere nispetsiz evlilikler denmektedir. Çiftler arasında denge, uyum söz konusu olmayan bu evliliklerde taraflar kendi rızaları olmadan aile, çevre faktörünün baskısı gibi durumlar karşısında da nispetsiz evlilikler yapmaktadırlar. Burdur türkülerinde karşılaştığımız 76 no'lu türküde de bir kadının kendinden yaşça

küçük bir erkekle evlendirilmesi sonucu “*Baba beni bir çocuğa verdiniz / Verdinizde günahıma girdiniz*” dizeleri ile türkü yaktığını görmekle bu türkünün nispetsiz evliliklere örnek teşkil ettiği tespit edilmiştir.

Bu tasnife bakıldığında en çok aşk-sevda konulu türkülerin işlendiği görülmektedir. Burdur türkülerinde aşk-sevda konusundan sonra en çok karşılaşılan konunun gurbet, ayrılık, hasret türküleri olduğu görülmektedir. Ender karşılaşılan efe ve çete türküleri Burdur türkülerine de konu olmuştur. Kahramanlık türküleri, ninniler, ağıtlar, güzellemeleler, karşılıklı söylenen türküler, nispetsiz evlilikler üzerine söylenen türküler şeklinde çok çeşitlilik gösteren bir yapıya sahiptir. Konularına göre türküler incelenirken tespit edilen bir unsur da türkü yakıcılarının cinsiyetidir. Aşk-sevda konulu türkülerin söyleyenlerine bakıldığında genelde erkekler tarafından söylendiği tespit edilmiştir. Toplum kadının duygularını dile getirmesini pek hoş karşılamayıp ayıp saydığı için aşk ve sevda konulu türkülerin yakıcıları daha çok erkekler olmuştur. Ninnilerin söyleyenleri ise kadınlardır. Efe ve çete türkülerinde, kahramanlık türkülerinde yine erkekler ön plana çıkmaktadır. Hasret, ayrılık türkülerinin de genelde erkekler tarafından söylendiği görülmektedir.

BÖLÜM V: SÖYLENDİKLERİ ORTAM VE KULLANILDIKLARI YERLERE GÖRE BURDUR TÜRKÜLERİ

Türkülerin konuları bakımından pek çok farklı tasnifi yapılmıştır. Biz burada sadece Pertev Naili Boratav'ın tasnifini verdik. Burdur türkülerini kullanıldıkları yerlere göre tasnif ederken türkülerin kullanım yerlerini göz önünde bulundurarak başlıklara ayırdık. Gerekli açıklamaları da başlıklarımızın altında yaptık. Boratav'ın tasnifine göre türküler söylendikleri yerlere göre şu şekilde tasnif edilir:

“B- Söylendikleri Yerlere Göre Türküler:

- 1- *İş Türküleri*
- 2- *Tören Türküleri*
  - a-*Bayram Türküleri*
  - b-*Düğün Türküleri*
  - c-*Dinlik ve Mezheplik Törenlere Değın Türküler*
  - ç-*Ağıt Töreninde Söylenen Türküler*
- 3- *Oyun ve Dans Türküleri*
  - a-*Çocuk Oyunlarında Söylenenler*
  - b-*Büyüklerin Oyunlarında Söylenenler*”³⁶

Verdiğimiz bu tasnifte Boratav ninnilerin ve ağıtların hem A hem de B bölümünde yer alabileceğini belirtmiştir.

“Ninniler bir bakıma iş türküleri de sayılabilir; anneler çocuğu uyutmak için çağırdıklarını ninniye belli bir tempoya uydurarak iş yapıyor demektir. Ağıtlar hem “A” bölümünde [konularına göre türküler] lirik türküler, hem de “B” bölümünde [kullanıldıkları yere göre türküler] tören türküleri arasında yer alabilirler.”³⁷

Türküleri konuları ve kullanıldıkları yerlere göre ayırırken çok net çizgiler olmadığı için bir türküyü hem konuları bakımından tasnif başlığı altında hem de kullanıldıkları yerlere göre tasnif başlığı altında ele alabiliriz. Örneğin kına türküsünü işlev olarak tören türküleri başlığı altında ele alsak da şiirin içeriği lirik

³⁶ Pertev Naili Boratav, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, BilgeSu Yay., Ankara, 2014, s. 174.

³⁷ Pertev Naili Boratav, *age.*, s. 173.

türkülere de girer. Yine buna benzer ağıtlar işlev olarak tören türkülerinde kullanılsa da metnin içeriği bakımından lirik türkülere girer.

Yörenin türküleri incelendiğinde kullanıldıkları yerlere göre başlıklar oluşturulmuştur. Oluşturulan bu başlıklar aşağıda verilmiştir.

5.1. İş Türküleri

İş türkü, yapılan iş sırasında o an yapılan eylemi anlatmasa da yapılan işle türkünün ahenk içerisinde olması ve söyleyene o iş esnasında coşku vermesi ile ortaya çıkan türküleri ifade etmektedir.

İş türkü denilince akla türkü metninin içerisinde herhangi bir işe dair söylemler olması beklenmektedir fakat iş türkü bunu ifade etmez.

Pertev Naili Boratav bu konuya şöyle açıklık getirmiştir: “*İş türkülerinin metinlerinde görülen işin söz konusu edilmesini beklemek yersiz olur. İçerik bakımından herhangi türden ve çeşitten olursa olsun herhangi bir metin iş türküsünün gereci olarak kullanılabilir. Bu türkülerin asıl özelliği, onların söylenmesine vesile olan iş, bununla ilişkili hareketler, türkünün bu işe ve işin gerektirdiği hareketlere uyan ezgisi, ahengi, usulü türkünün bağlanmasına katılan kelimeler, ya da söz kalıpları, belli yerlerindeki ünleniş ve bağrıışmalardır; türküye çeşit niteliğini bu öğeler sağlar*”.³⁸

Burdur türkülerinde 2 no’lu Ak Koyunum Yüz Olsa, 66 no’lu Köyden Köye Gezerim ve 80 no’lu Suya Giden Allı Gelin adlı türkülerin iş türkülerine örnek teşkil ettiği tespit edilmiştir.

---

³⁸ Pertev Naili Boratav, age., s. 176.

5.2. Tören Türküleri

Toplumlar için önem arz eden olaylarda, özel günlerde içinde bulunulan durum doğrultusunda yapılan merasimlere “tören” denilir. Kimi zaman kutlama niteliğinde olan kimi zaman veda niteliğinde gerçekleşen bu törenlerde duygu bütünlüğünü sağlayan unsurlardan biridir türkü. Biz burada Burdur yöresine ait türkülerin yaygın olarak kullanıldıkları törenleri tespit edip bu tespite göre başlıklar oluşturduk. Bu başlıkları şu sıra ile verdik:

5.2. 1. Düğün Türküleri

Geçiş dönemlerinden biri olan evlilik insan hayatı için önem arz eden bir dönüm noktasıdır. Her kültürde bulunan evlilik merasimi, içinde bulunduğu kültüre göre de çeşitli şekillerde törenlerle kutlanır. Burdur yöresinde de düğünler kendine has eğlence ve törenlerle kutlanır. Türküler bu töreni anlamlı kılan en önemli unsurlardandır. Düğünü, oyun havaları ile neşelendirip davetlileri oynatan, uzun havaları ile duygusallaştıran türküler kına gecesini, gelin karşılama gibi törenlerde de söylenir. Düğün töreninin de kendi içinde ayrı uygulamaları vardır. Başlıklarımızı bu uygulamaların öncelik sırasına göre verip ilk olarak kına türkülerini ele aldık.

5.2.1.1. Kına Türküleri

Gelin olacak kıza gelecek hayatına dair eğitici konuşmaların yapıldığı, gelin ve arkadaşlarının eğlendiği, düğünden bir gün önce yapılan kına gecesinde söylenen türkülerdir. Genelde gelini ağlatacak bir nevi ağıt özelliği de gösteren türküler söylenir bu özel günde. Burdur türkülerine baktığımızda da kına türküsüne örnek olarak 3 no’lu “*Anne Buralar Nere*” ve 92 no’lu “*Yüksek Hanaylarda Çalınsin Sazlar*” adlı türkünün kına türküsü olduğunu görmekteyiz.

5.2.1.2. Gelin Karşılama

Düğün bittikten sonra damat evine götürülen gelin'i erkek tarafı türkülerle karşılar. Bu türküler gelinin yeni hayatına gelişini kutlayan, yeni hayatının iyi olması için temennilerde bulunan türkülerdir.

Burdur türkülerine baktığımızda çok sık örneği ile karşılaşmasak da bu yapıya örnek olarak 47 no'lu "*Geycek Yümelikte Yüdüler (Dudu)*" türküsü örnek teşkil etmektedir. Türküde "*Gelini (de) doru ata bindirirler (dudu), Bindirirler (de) güveyinin evine indirirler (dudu)*" dizeleri ile gelin karşılamada söylenen türkülerle örnek teşkil ettiğini tespit ettik.

5.2.2. Ölüm Türküleri (Ağıtlar)

Ölüm her insanın başına gelen beşerî hayatın sonu olarak adlandırdığımız geçiş dönemlerinden biridir. Hayatının sona ermesi ile bir başka âleme uğurladığımız insanlar için yapılan törenlerde duygularımızın ifade bulma yollarından biridir türküler. Yapılan bu veda törenlerinde duyguları dile getirirken yaktığımız ağıtlarda bu törenin bir parçasıdır.

Burdur türkülerine baktığımızda da ağıt örneği olarak 62 no'lu "*Kara Koyun Güdersin*" adlı türküyü gösterebiliriz. Türküde "*İki dağ arasında, Kurşun var yarasında, (aman), Öldürmüşler koca Samid'i, On beş gün arasında (aman)*" dizeleri ile ölen kişinin arkasından ağıt yakıldığını görmekteyiz.

5.3. Göç Türküleri

Göç insanoğlu var olduğundan beri süre gelen bir olgudur. Kimi zaman savaş kimi zaman doğal afetler yüzünden insanoğlu bulunduğu yerden ayrıлып başka yerlere

göç etmiştir. Yerleşik hayata geçmeden önce konargöçer yaşantının etkisi de göç türkülerine önem kazandırmıştır. Hayvancılıkla uğraşan konargöçer yaşantıya sahip insanlar coğrafi şartlara göre zaman zaman yer değiştirmek zorunda kalmış bu esnada da göç türküleri dediğimiz türküler yakılmıştır.

Burdur'da konargöçer yaşantı çok yakın zamana kadar devam etmiştir. Günümüzde de yazlık ve kışlık olarak mevsimlik göç hareketliliği (balcılık, hayvancılık vb.) hâlâ devam etmektedir.

Burdur türküleri içerisinde 27 no'lu "*Çekin Mayaları Burdan Gidelim*", 48 no'lu "*Gidelim Gidelim*" ve 61 no'lu "*Kalk Gidelim Elmasa*" adlı türkülerin göç türkülerine örnek teşkil ettiği tespit edilmiştir.

Kullanıldıkları yerlere göre Burdur türkülerine bakıldığında iş türküleri, tören türküleri, ölüm türküleri ve göç türküleri ile karşılaşmıştır.

BÖLÜM VI: MÜZİK BİLİMİ AÇISINDAN BURDUR TÜRKÜLERİ

6. 1. Burdur Halk Musikisinin Genel Özellikleri

Burdur türkeleri müzik bilimi açısından incelendiğinde genel yapı olarak 2/4'lük, 4/4'lük, 9/8'lik, 9/16'lık ezgilerin yaygın olduğu görülür. Bu ezgilerin yanında erkeklerin oynadığı zeybeklerde 9/4'lüklerin yaygın olduğunu görmekteyiz. Bunun nedeni ise yörede görülen halk oyunlarının genel adım yapısı ve müzik ile oyunun aynı ritim yapısında olmasıdır. 9/16'lık ve 9/8'lik türküler farklı ritimde olsa da yörede oynan oyunların adım yapısı neredeyse hep aynıdır. Örneğin 9/8'lik Cemilem türküsü çaldığında oyunun adım yapısı asla değişmez. Bu oyuna genel verilen isim "Teke Zeybeği", 9/16'lıklara verilen genel isim ise "Teke Zortlatması"dır. 2/4 ve 4/4'lük yapıların genel adı ise "Kız Sürütmesi"dir.

Salih Urhan, "*Burası Satırlar Nahiyesi*" adlı kitabında bu konuya şöyle değinmiştir: "*Oynanan oyunlara belli başlı üç türlü ritim tutulurdu. 2/4, 4/4 gibi aksak olmayan oyunlara "Sürütme" denir. 9/8, 9/16'lık aksak ritimli oyunlara "Kalgıma" denilirdi. Bazen Köroğlu oynayanlar için 9/8'lik çalınırdı.*"³⁹

Bu oyunların çıkış noktası ise dağ keçisi olan teke'nin (erkek keçi) dik ve keskin yamaçlarda sekmesi ve zıplaması ile ortaya çıkardığı hareketlerdir. Bu hareketlerden etkilenen insanların müzik eşliğinde keçilerin yaptığı hareketleri taklit etmesiyle ortaya çıkan bir oyun biçimidir. Genel olarak Teke Zortlatması, Teke Zeybeği gibi ezgiler yaygın olsa da Burdur türkülerinin geniş bir yelpazeye sahip olduğunu tespit ettik. Yörede derlemeler ve çalışmalar yapan Salih Urhan, Burdur Türkülerini "*Burası Satırlar Nahiyesi*" adlı kitabında şu şekilde sınıflandırmıştır:

---

³⁹ Salih Urhan, *Burası Satırlar Nahiyesi*, Y.y., İzmir, 2006, s. 75.

Türkülerimiz

1- "Gurbet Havaları (Uzun Havalar)

2- Kırık havalar

3- Oyunlu türküler ve oyunları

4- Güreş peşrevleri

5- Düğün ezgileri

6- Eşkıya türküleri

1-Gurbet Havaları (Uzun Havalar)

1- Ali Bey (Ali de Beyim taş başında oturur)

2- Ali Bey (Ballık boğazında vardır bir düğün)

3- Ali Bey (Akşamlarda olur demir de kapılar kitlenir)

4- Güllük Dağı

5- Tekeli Oğlu

6- Yol Havası

7- Avşar Beyleri

8- Nice Güzelleri Kara Toprak Gizliyor

9- Çingir Çingir Öterde Yaylanın Taşı

10- Sürmelim

2-Kırık Havalar ve Oyunlu Türküler

1- Şu Çavdır 'ın Hanları

2- Bir Taş Attım Çaya Düştü

3- Sabah Olur Çocuk Gider Oyuna

4- Bezirgan Basması

5- Suyu Gider Al Yazmalı Bir Gelin

6- Tahtalıkta Galbır Var

7- Yayla Yolları

8- Serenler

9- Eli Elekli Gelin

10- Sarı Zeybek

11- Ben Bir Köroğluyum

12- İndim Haymana Ovasına

13- Avşar Zeybeği

14- Fadime Zeybeği (Bas Bas)

15- Sepetçioğlu

16- Kazım Zeybeği

17- Al Yazma Zeybeği

18- Menevşeli

19- Ebe Gömeci

20- Ağır Tavas Zeybeği

21- Kırık Tavas Zeybeği

22- Konyalı

23- Dirmil Efe

24- Dodurgalı (Güreş Havası)

25- Gelin Ağlatma

26- Cezayir

27- Ağır Zeybek

4-Güreş Peşrevleri

- 1- *Dodurgalı*
- 2- *Köroğlu*
- 5-Düğün Ezgileri**
- 1- *Gelin Ağlatan*
- 2- *Gelin Yasları (Ağ Elime Mor Kınalar Yaktılar)*
- 3- *Cezayir*
- 6-Eşkîya Türküleri**
- 1- *Şu Çavdırın Hanları*
- 2- *Buhurcular*
- 3- *Gazamat*
- 4- *Horozlu Bekir*⁴⁰

Burdur türkülerinin sınıflandırılması konusunda bir başka tasnif sahibi olan bu yörenin mahalli sanatçısı Ahmet Turgut ise türküleri şu şekilde tasnif eder:

Burdur Havaları

- 1- *“Gurbet Havaları*
- 2- *Zeybekler*
- 3- *Teke Oyunları*
- 4- *9/8’lik Sarı Zeybek ayağındaki türküler (Tüngüme)*
- 5- *Kadın Oyun Havaları (yöreden ve çevreden etkilenen varyantlar)*
- 6- *Öykülü Türküler*
- 7- *Efe ve Çete Türküleri*
- 8- *Çatallamalar (etkileşim içinde kalmış çeşitli ayaktaki türküler)”*

Ahmet Turgut yaptığı bu sınıflandırmayı Burdur türküleri üzerinde şu şekilde örneklendirmiştir:

Gurbet Havaları

- “A-Ağızlar*
- a- *Tefenni Ağzı (Ayağı)*
  - b- *Kozağaç Ağzı (Ayağı)*
  - c- *Gravgaz Ağzı (Ayağı)*
  - d- *Taş Kesiği (Sürmeli) Ağzı (Ayağı)*
  - e- *Acıpayam Ağzı (Ayağı)*

B-Ağıtlar

- a- *Ümmü*
- b- *Geceleri Kalkar Kalkar Ağlarım*
- c- *Güllük Dağı (Beydağı)*

⁴⁰ Salih Urhan, *Burası Satırlar Nahiyesi*, İzmir, 2006, s.75.

- d- *Avşar Beyleri*
- 1- Zeybekler**
- 1- *Ağır Zeybekler*
- a- *Al Yazma*
- b- *Ağalar Kırı Zeybeği*
- c- *Ağır Tavas Zeybeği*
- 2- *Kesinti Zeybekleri*
- a- *Serenler Zeybeği*
- b- *Kazım Zeybeği*
- c- *Gül Ayşem Zeybeği*
- 2- Teke Oyunları (Teke Zortlatmaları)**
- a-*İspanaktan Erken Çıkar Gerdeme*
- b-*Yayla Yolları*
- c-*Goca Garı Boğazı*
- ç-*Goca Çamın Gürlemesi Dal İlen*
- d-*Ovalar Ovalar*
- e-*Belen Başı Tozlu Mozlu*
- 3- Tüngüme⁴¹ Sarı Zeybek**
- a-*Evlerim Evlerim Hanay Yüksek Evlerim*
- b-*Dirmildedir Evimiz*
- c-*Karinom*
- 4- Kadın Oyun Havaları**
- Ardıçtandır Kuyuların Kovası*
- Gemideyim Gemide*
- Kezban Yenge*
- Taksi Geldi Düt Dedi*
- Çay Kenarında Evimiz*
- Anne Buralar Nere*
- Suya Giden Al Yazmalı Bir Gelin*
- 5- Öykülü Türküler**
- a-*Ümmü*
- b-*Denizin Dibinde Demirden Evler*
- c-*Suya Giden Al Yazmalı Bir Gelin*
- ç-*Gazamat*
- 6- Efe ve Çete Türküleri**
- a- *Avşar Beyleri*
- b- *Gazamat*
- c- *Şu Gent Deresi*
- 7- Çatallamalar”**

Turgut'un yaptığı bu ayırım bizim türküler üzerinde çalışırken tespit ettiğimiz türkü sınıflandırması ile paralellik göstermektedir. Burdur türkülerinde Gurbet

---

⁴¹Atlamak zıplamak.

havaları da mevcuttur, Teke zortlatmaları da Öykülü türküler de Efe ve Çete türküleri de vardır. Ahmet Turgut türkülerdeki bu çeşitlilik için şu izahı yapar:

“Türk halk müziğinde bilhassa (Burdur’da geçiş bölgesi olduğu için) Ege, Orta Anadolu ve Akdeniz yöresi türkülerinin harmanlaması olan Burdur’da çeşitli örneklere rastlamak mümkündür. Bu türküler karşımıza bazı zaman zeybek, bazı zaman öykülü türkü, bazı zaman oyun havası, bazı zamanda kadın oyunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra düğünlerde de sık çalınan türküler olarak karşımıza çıkmaktadır”.⁴²

Yörenin mahalli sanatçısı olan Ahmet Turgut’un da değindiği bu harmanlama yapı türkülerde kendini göstermektedir. Teke zortlatmaları Ege yöresi ile benzerlik gösterirken, oyun havaları Akdeniz yöresi ile benzerlikler göstermektedir. Burdur’un bulunduğu konum sebebi ile çevresinin etkisi Burdur türkülerinde açık bir şekilde görülmektedir.

Burdur türkülerini usul ve makamlar hususunda ele almadan önce bu yöreye özgü önemli gördüğümüz Boğaz Havası ya da yöre halkının deyimiyle Hada Havasını burada açıklamayı uygun gördük.

Yörede derleme yaparken tespit ettiğimiz genelde kadınların kullandığı Boğaz Havası parmağın gırtlak üzerinde baskı yapması ile sesi titreterek, melodi oluşturarak türküyü icra etme biçimine denmektedir.

Bunun ortaya çıkış şekli ise göç edilirken göç esnasında erkek sevdiğine zurna çalarak ona gel çağrısı yapar, kadında bu çağrıya karşılık olarak Hada Havası ile gelip gelemeyeceğini haber verir ve kadının uyguladığı bu yöntem ile bu söyleme

---

⁴²K.K., Ahmet Turgut, 03.06.2015, tarihli görüşme.

biçimi ortaya çıkar. Yörüklerde çok yaygın kullanılan bir türkü söyleme biçimidir. Nitekim www.youtube.com adresinden de görüntülü ve sesli örneklerine ulaşılabilir.

6.2. Burdur Türkülerinde Usûl

Bu bölümde Burdur türkülerinde kullanılan usulleri ele alacağız ama öncesinde usul konusunu daha anlaşılır kılmak için usulün tanımını yapıp Türk Halk Müziğinde kullanılan usulleri vereceğiz. Usul dediğimiz kavram türkünün belirli bir ölçü ve ritim ile yazılıp söylenmesidir. Usullü türküler dediğimiz kavramın içerisinde “kırık hava” ya da “kısa hava” denilen türküler bulunur. Usulsüz olarak adlandırılan türkülerde ölçüsüz, söyleyene göre değişen ve genelde “uzun hava” olarak adlandırılan türkülerdir.

Genelde uzun havaların bulunduğu bu yörede uzun hava tabiri yerine “Gurbet havası” ya da “Kırık Gayda” da tabirleri de kullanılmaktadır. Burada Gurbet havası okumanın önemli bir yeri vardır. Sanatçı sanatını icra etmeye başladığında önce Gurbet havası çalar. Bu sanatçının işinde yetkin olup olmadığının göstergesidir. Gurbet havaları genellikle 11’li hece ölçüsü ile yazılmıştır. Oyun havaları da genelde mâni kıtalar ile kurulmuştur. Muzaffer Sarısözen uzun hava için şu tanımlamada bulunur: “Ölçü ve ritim bakımından serbest olduğu halde, dizisi bilinen ve dizi içindeki seyri, belli kalıplara bağlı bulunan ezgilere uzun hava denir.”⁴³

“Anadolu Türk Halk Musikisi”, ses ve saz müziği “vokal” ve “enstrümental” müzik olarak ikiye ayrıldığı gibi usullü ve usulsüz (ölçülü-ölçüsüz) olmak üzere de ikiye ayrılır.

---

⁴³ Muzaffer Sarısözen, *Türk Halk Musikisi Usulleri*, Ankara, 1962, s. 4.

Usulsüz-ölçüsüzlere genel olarak “uzun hava” veya “uzun kayda” denildiği gibi ölçülü-usullülere de “kırık hava” bazı yerlerde “kısa hava” denir. Halil Bedii Yönetken ölçüsüz musikileri şöyle ayırmıştır.

1. *“Tamamen ölçüsüz uzun havalar. Bunlar saz refakati olduğu zamanda da saz gene ölçüsüz çalar.*
2. *Aralarında baş ve sonlarında ölçülü saz kısımları, pasajlar olan uzun havalar.*
3. *Esasta kırık fakat başta arada usulsüz pasajlar olan ezgiler.*

*Belirli usulde olmayan edebî metinlerin (şiiirleri) serbest parlondo üslûbunda, fakat gene de geleneksel kaidelere uyararak, çoğu zaman bir heceye bir nota isabet etmek suretiyle meydana gelen havalara “uzun hava” denir”.*⁴⁴

Ölçüsüz, söyleyene göre değişen uzun hava adını alan bu türkülere Burdur’da “gurbet havası” denilmektedir.

Ritmik bakımdan dünyanın en karmaşık müziklerinden biri de Türk halk müziğidir. Usuller üç ana başlık altında incelenir.

- 1- Ana usuller ve üçerli şekilleri
- 2- Birleşik usuller
- 3-Karma usuller şeklinde sınıflandırılırlar

1. Ana usuller: İki, üç, dört zamanlı olarak görülürler. Anadolu'nun her tarafında rastlanmakla beraber, iki zamanlılar Orta Anadolu'da daha çokça oyun havası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Üç zamanlılara Güneydoğu, Kuzeydoğu Anadolu bölgelerinde yaygın olarak rastlanır. Ağır olanlar Gaziantep, Urfa, Elazığ dolaylarında, hareketli olanlar ise Muş,

---

⁴⁴ Salih Turhan vd., *Notalarıyla Uzun Havalarımız*, Ankara, 1996, s. 17.

Kars, Erzurum yörelerinde yoğunluk göstermektedir.

Dört zamanlı ana usuller halk musikisi repertuarı içinde en geniş alana yayılan bir usuldür. Hemen hemen her yörede bu usulle yazılan oyun havası deyiş ve türkölere rastlamak mümkündür.

İki zamanlı usuller (3+3=6)

Üç zamanlı usuller (3+3+3=9)

Dört zamanlı usuller (3+3+3+3=12) şeklindedir.

2. Birleşik usuller: İki veya daha fazla ana usulün bir araya gelmesiyle oluşurlar. Beş zamanlı usuller (3+2)-(2+3)

Altı zamanlı usuller (3+3)-(4+2)-(2+4)

Yedi zamanlı usuller (3+2+2)-(2+3+2)-(2+2+3)

Sekiz zamanlı usuller (2+3+3)-(3+2+3)-(3+3+2)

Dokuz zamanlı usuller (3+2+2+2)-(2+3+2+2)-(2+2+3+2)-(2+2+2+3) şeklindedir.

3. Karma Usuller: Ana usullerle bileşik usullerin veya iki ayrı tipte bileşik Usulün bir araya gelmesiyle teşekkül eden usullere denir.

On, on bir, on iki, on beş, on altı, on sekiz, yirmi, yirmi bir zamanlı çeşitlerine rastlanmıştır (2+3+2+3, 2+3+2+2+2, 7+8). Üçlüler, bazı türkölere yer değiştirebilir.⁴⁵

On zamanlı usuller (2+3+2+3)-(3+2+3+2)-(3+2+2+3)-(3+3+2+2)-(2+2+3+3)-(2+3+3+2)

On bir zamanlı usuller [(2+2+3)+(2+2)]-[(3+2)+(2+2+2)]-[(3+2)+(3+3)]

On iki zamanlı usuller [(2+3)+(3+2+2)]-[(2+3+2+2)+3]-[(2+3)+(3+2+2)]

On üç zamanlı usuller [(3+3+3)+(2+2)]-[(3+3)+(2+2+3)]

---

⁴⁵ Sevilay Gök, *Teke Töresi ve Muğla Zeybeklerini Tür, Ayak, Tavır, Usul ve Söz Yönünden İncelenmesi*, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Konya, 2011.

On dört zamanlı usuller [4+6+4]

On beş zamanlı usuller [(3+3+2)+(3+2+2)]-[(3+2+2)+(3+2+3)]-[3+4+4+4]-[(2+3+3)+(2+2+3)]-[(2+3+2)+(3+2+3)] şeklindedir. Otuz iki zamanlı usullere kadar çıkılsa da on beş zamanlı usullerden sonra düzensiz ritim yapısı bulunur.

Burdur türkülerinde en çok kullanılan usuller ise şunlardır:

İki Zamanlı Usuller: Nim Sofyan adı verilen, en çok 2/4'lükte mertebede kullanılan, Sirto ve Longa gibi oyun havalarında marşlarda ve şarkılarda kullanılmıştır.

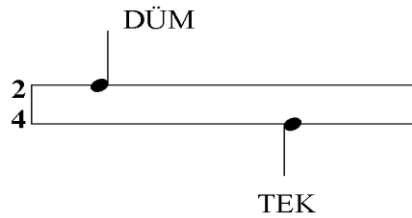
NİM SOFYAN

a- 2 zamanlıdır.

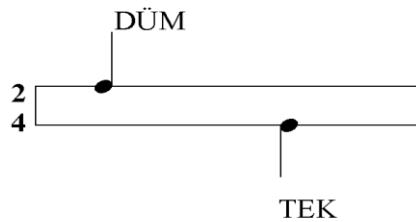
b- En çok 2 lük mertebede kullanılmıştır.

4

c- Sirto ve Longa gibi oyun havalarında, marşlar da ve şarkılarda kullanılmıştır.

d- KUDÜMLE VURULUŞU :

46

⁴⁶ Sosyalsorumluluk.İstanbul.edu.tr temel usul bilgisi, 10.08.205.

Dört Zamanlı Usuller: İki tane Nim Sofyan'dan oluşmuştur 4/4'lük olarak çalınır.
Burdur türkülerinde 4/4'lük Kız Sürmesi adı verilen türküler bu usulle çalınır

47

Dokuz Zamanlı Usuller:

Bir sofyan usulu ve de bir Türk aksağı usulünün birleşmesinden oluşmuştur.

1

48

⁴⁷ www.gercekdorman.com (Türk musikisi usulleri), 15.10.2015.

⁴⁸ www.gercekdorman.com (Türk musikisi usulleri), 15.10.2015.

6. 3. Burdur Türkülerinde Kullanılan Ölçülerin Sınıflaması

Burdur türkülerine bakıldığında yaygın olarak kullanılan ölçülerin 4/4'lük, 9/8'lik, 2/4'lük ve 9/16'lık yapılar olduğu görülmektedir. Bu ölçüler başlıklar halinde verilerek Burdur türkülerinin ölçülerine göre tasniflenmesi amaçlanmıştır.

4/4'lük Ölçüde Olanlar

Burdur türkülerine baktığımızda en çok karşılaştığımız usullerden birisi 4/4'lük olan usuldür. Kız Sürtmesi adının da verildiği bu başlığa ait türküler: 4, 20, 22, 26, 38, 40, 64, 66, 68, 75, 81, 87 numaralı türkülerin bu Usule ait olduğunu tespit ettik.

9/8'lik Ölçüde Olanlar

Burdur türkülerinde en çok örneğine rastladığımız usul 9/8'lik usuldür. Kıvrak Zeybek olarak da adlandırılan bu yapıya ait türküler: 6, 7, 9, 10, 14, 17, 18, 19, 21, 24, 28, 36, 37, 39, 41, 42, 44, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 72, 79, 82, 85, 89, 91 numaralı türkülerdir.

2/4'lük Ölçüde Olanlar

Çok fazla örneği ile karşılaşmasak da bu başlığa ait dört türkü tespit ettik bu türküler: 29, 45, 50 ve 84 numaralı türkülerdir.

9/16'lık Ölçüde Olanlar

Burdur türkülerinde yaygın olan ölçülerden biriside 9/8'lik türkülerdir. Bu ölçü ile söylenen türküler: 2, 8, 15, 16, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 43, 49, 58, 67, 69, 73, 86, 90, 92 numaralı türkülerdir.

6. 4. Burdur Türkülerinde Makam

Burdur türkülerinde kullanılan makamlara geçmeden önce konumuzu daha anlaşılır kılmak adına temel terimler açıklanmaya çalışılmıştır.

Makam: “*Türk müziğinde belli aralıklarla birbirine uyan mülayim seslerden kurulu bir gam içerisinde özel bir seyir kuralı olan musiki cümlelerinin meydana getirdiği çeşniye makam denir.*”⁴⁹ Türk halk müziğinde makam terimi yerine ayak terimi kullanılmaktadır.

Oğuz Paksoy ile yaptığımız görüşmede Burdur yöresine ait makamlar hakkında önemli bilgiler edindik. Kendileri Burdur türkeleri ve makamları bağlamında şunları aktardı: “*Burdur türkülerini incelediğimizde en yaygın kullanımın ‘Uşşak ve Hüseyinî’ makamı olduğunu tespit ettik. Dünya müziklerine bakıldığında ‘Uşşak ve Hüseyinî’ makamındaki arıza ses olan sibemol2 (sib2) sesiyle karşılaşılmaz. Sibemol2 dediğimiz bu komalı ses Türk musikisine özgüdür. Bu ses türkülerde hüznün, sevinç ve özlemin ifade edilmesinde farklı bir duygu aktarımı yapmaktadır. Yöreyle özgü olan İpsi, Cura, Kabak kemane, Kaval, Bağlama gibi çalgı aletlerinde de teknik özellik olarak sib2 ses perdesi vardır.*”⁵⁰

Burdur yöresinde yaygın kullanılan makamlar Uşşak ve Hüseyinî makamlarıdır. Hüseyinî makamı, Dügâh perdesinde karar kılan “mi” notasıdır. Çıkıcı bir seyre sahiptir. Anadolu’ya has olan bu makamın Türk halk müziğindeki karşılığı Kerem ayağıdır. Uşşak makamı: Klasik Türk musikisinde yaygın kullanılan bir makamdır. Çıkıcı bir seyre sahiptir. Türk halk müziğinde Kerem ayağı karşılık gelir.

---

⁴⁹ Gülçin Yahya Kaçar, *Türk Musikisi Üzerine Görüşler (Analiz ve Yorumlar)*, Maya Akademi Yay., Ankara, 2009, s.4.

⁵⁰ K.K., Oğuz Paksoy, 15.04.2015 tarihli görüşme.

6. 5. Burdur Yöresinde Yaygın Olarak Kullanılan Enstrümanlar

Türkülere karakter kazandıran en önemli unsurlardan olan enstrümanlar Burdur bölgesinde üflemeli çalgılar ve bağlama çeşitleri ile karşımıza çıkmaktadır. Bu bölgede türkülerin ezgilerini oluştururken öne çıkan çalgı aletlerinin Sipsi ve Cura olduğunu görmekteyiz.

“Sipsi daha çok orta Toroslar’dan başlayarak Ege yöresine kadar geniş bir alanda kullanılır. 17-18 santimetre boyunda bir su kamışı parçası ile 3-5 santimetre boyundaki ‘cukcuk’ ya da ‘sipsi’ den ibarettir; adını buradan alır. Özellikle zeybek, boğaz, gurbet, Teke havalarını çok iyi seslendirir. Yörelere göre kaval, düdük, çoban düdüğü gibi isimler verilmiştir. İki parçalı bir sazdır. Bugün kamıştan yapılmakla birlikte önceleri kartal kanadı kemiği ve ağaçtan yapılmıştır. Ağza gelen bölümüne ‘ağızlık’, ses deliklerinin bulunduğu yere ise ‘göbelek, gövde’ adı verilir. İnce ve oynak bir sesi vardır. Delik sayısı 5’ten 8’e kadar değişebilir. Genellikle önde 5, arkada 1 perde deliği vardır.”⁵¹

Bir diğer yaygın kullanılan enstrüman olan Cura ise bağlamanın bir çeşidi olup en küçük saz çeşididir. Cura, İstanbul’a Saz Yolladım Yar Geldi şeklinde de türkülere konu olmuştur. Nazmi Özalp bu enstrüman ve çeşitleri için şunları kaydeder:

“Cura, bağlama ailesinin en küçük sazı olup en ince ses veren üyesidir. Tanbura curası, bağlama curası, divan curası gibi türleri vardır. En sık kullanılanının boyu 70-75 santimetredir. Meselâ bağlama curasında tel boyu 80 santimetre, tekne boyu 26.5 santimetre, kol boyu 35 santimetredir. Tanbura curasında ise tekne boyu 22.5 santimetre, kol boyu 30 santimetre, tel boyu ise 48 santimetre kadardır. Tanburadan bir oktav, bağlama curasından dört ses daha tizdir ve (La) perdesi (1174) frekanslıdır. Çok seri ve oynak karakterli olan bağlama curası

⁵¹ Nazmi Özalp, *Türk Müsiki Tarihi II*. Cilt, MEB, İstanbul, 2000, s. 449.

altı tellidir. Bağlamadan bir oktav, tamburadan beş ses daha tizdir. (La) sesi (880) frekansa göre çekilir.

Curada tel sayısı 3-6, perde sayısı 7-16 arasında değişir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi çoğunlukla altı telli olmasına rağmen iki telli olanları da vardır. çok çeşitli akord şekli olmakla birlikte en çok kullanılan “bozuk düzeni” ya da “kara düzen”dir. Bu çalgı için notalar sol anahtara göre yazılır. Böylece sesler üst tel (Re); üç telli olanlarında en altı tel yine (La), orta tel (Re), üst tel (Sol)’dur. Telleri altta 2, ortada 2, üstte ise tektir. Bazen alt tel (Re), orta tel (Sol4), üst teller ise (Do5) olarak düzenlenmiştir. Taşıma kolaylığı sebebi ile çok kullanıldığı hakkında söylentiler vardır.”⁵²

Yöreyle ait çalgılar türkülerin karakteristik yapısını ortaya koyarken yöre halkının yaşam şeklini de ortaya koymaktadır. Nitekim sipsi’ye “çoban düdüğü” de denmesi bu çağlının dağda keçi otlatırken çobanın çaldığı çalgı olduğunu ortaya koymaktadır. Yine bir diğer çalgı olan “cura” da göçebe yaşam süren halk için taşınması kolay olduğu için avantajlı bir çalgıdır.

Burada usul, ölçü ve makam gibi müzikal bakımdan incelenen türküler bir sonraki bölümde notaları ile verilerek türkü metinlerinin daha açıklayıcı olması amaçlanmıştır.

---

⁵² Nazmi Özalp, *Türk Müsiki Tarihi* II. Cilt, MEB, İstanbul, 2000, s. 441.

BÖLÜM VII: METİNLER

Bu bölümde TRT THM Repertuarından aldığımız türkülerini hiçbir değişiklik yapmadan aynı şekilde aktardık. Repertuarda bulunmayan, yaptığımız araştırmalar ile ulaştığımız türkölere de yer verdik. Önce türkölerin notalarını verdik ve altına da türkölerin metinlerini verdik. Ulaşabildiğimiz hikâyeleri türköl metninin hemen altında verdik.

Metinlerde dize arasında, dize sonunda, bent arasında olan nakaratları italik yazı ile belirttik. Söyleyiş farklılığı olan kelimeler ya da dizeleri de parantez içinde belirttik. Metin içerisinde geöen ya da hikâyelerde geöen yöreye özgü ağızları dipnotla açıklayarak anlaşılır kılmaya çalıştık.

Metinleri alfabetik olarak sıraladık ve sıra numaralarını metin başlıklarının sol tarafında belirttik. Tasnifleme yaparken bu sıra numaralarını kullandık. Nota bilgisi olan metinlerde kaynak kişi ve derleyen bilgisi sol üst köşede verildiği için tekrara düşmemek adına türkölün olduğu metin sayfasında bu bilgileri vermedik. Nota bilgisi olmayan metinlerde sol üst köşede kaynak kişi ve derleyeni koyu harflerle verdik.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1349
İNCELEME TARİHİ : 25 - 5 - 1977

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

YÖRESİ
DİRMİL

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
BEHİÇ ÇİNE

AK FASULLE OLDUMU

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

AK FA SUL LE OL DU MU AM BA RI
AK FA SUL LE SO YUL MAZ GÖK TE

LA RA DOL DU MU YOL LA DI ÇİM
YIL DİZ SA VİL MAZ DİR MİL DEN YAR

PA BUÇ LAR A YA ĞI NA OL DU MU
SE VE NİN HİÇ KOL LA RI YO RUL MAZ

- 1 -

AK FASULLE OLDUMU
AMBARLARA DOLDUMU
YOLLADIĞIM PABUÇLAR
AYAĞINA OLDUMU

- 2 -

AK FASULLE SOYULMAZ
GÖKTE YILDIZ SAYILMAZ
DİRMİLDEN YAR SEVENİN
HİÇ KOLLARI YORULMAZ.

1- AK FASULLE OLDU MU

Ak fasulle oldu mu
Ambarlara doldu mu
Yolladığım pabuçlar
Ayağına oldu mu

Ak fasulle soyulmaz
Gökte yıldız sayılmaz
Dirmilden yar sevenin
Hiç kolları yorulmaz

AZİZİYE
KAYRAZ KİŞİ
KEMAL KALKAN

AK KOYUNUM YÜZ OLSA (TEKE ZORTLAMASI)

DEALEYEN
HAMİT ÇİNE

AK KO YU NUM YÜZ OL SA ÖT TÜ ÇİM YER DÜZ OL SA
BEN KO YU NU ŞÜ DE RİM AK KA DA ŞİM ŞİZ OL SA

(2)
AK PAŞİLE OLDUMU
AMBARLARA OLDUMU
YOLLADIM ÇORANLAR
AYAGINA OLDUMU

(3)
DAM BAŞINDA GEZERİM
İNCİ BÖNÜK DİZERİM
AYŞEM GİBİ GÜZELİ
NERDE BULAM SEVERİM

(4)
KARAMUCUM GÜZELİ
AYŞEM DÜNYA GÜZELİ
ONA KEPE KESTİRDİM
ETEKLERİ KOZALI

(5)
ELMA ELMA DEĞİLİMİ
ELMA MEYVA DEĞİLİMİ
ÇİNGİ YAGINDAKİ GİZ
DERDE DERMAN DEĞİLİMİ

2- AK KOYUNUM YÜZ OLSA

Ak koyunum yüz olsa
Güttüm yerler düz olsa
Ben koyunu güderim
Arkadaşım kız olsa

Kalede yılan öter
Dibinde güller biter
Esmer yarin koynunda
Çiçeksiz meyve biter

Dabancamı doldurdum da atmaya
Yârim çıkmış karşıdan bakmaya
İkimiz de bir boydayız bir denkte
Doyulur mu sarılıp da yatmaya

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No: 3963
İNCELEME TARİHİ: 12. 8. 1994

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
SEYFETTİN TÜRKOL
SÜRE 76

ANNE BURALAR NERE

DERLEYEN
FAİK İNCE

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

(SAZ)

AN NE BU RA LAR NE RE AN NE BU RA LAR NE RE

GÖRÜN MEZ Bİ ZİM EV LER GÖRÜN MEZ Bİ ZİM EV LER

NE RE LER OY NE RE LER (SAZ) GÜP Dİ BİN DE UN E LER (SAZ)

TOM BAK TOM BAK Sİ NE LER (SAZ) Bİ Zİ BAŞ TAN ÇI KA RAN

AL YAZ MA LI GE LİN LER KA RA TA VUK KA NA DI (SAZ)
ŞU YOS MA NIN I NA DI

3- ANNE BURALAR NERE

Anne buralar nere
Anne buralar nere
Görünmez bizim evler
Görünmez bizim evler

*Nereler oy nereler
Gül dibinde un eler
Tombak tombak sineler
Bizi baştan çıkaran
Al yazmalı gelinler*

Kara tavuk kanadı
Şu yosmanın inadı
Oğlan dilin kurusun (da)
Herkes bizi kınadı

*Nereler oy nereler
Gül dibinde un eler
Tombak tombak sineler
Bizi baştan çıkaran
Al yazmalı gelinler*

Ay doğar amber gibi
Gün doğar çember gibi
Allah bizi kavuştur
Arzu'yla Gamber gibi

*Nereler oy nereler
Gül dibinde un eler
Tombak tombak sineler
Bizi baştan çıkaran
Al yazmalı gelinler*

Ay doğar çirasıyla
Her işler sırasıyla
Bize yâr bulunmaz mı
Elimin parasıyla

Türkünün Hikayesi

Burdur'a gelin gelen, gelin geldiğinde de arkasında tay getiren⁵³ bir kadının hikâyesidir. Bu kadın kendi köyünden uzak bir köye gelin olup gider. Gittiği düğünlerde tef çalar. Kadının çocuğu gittiği yerleri tanıyamaz ve “Anne buralar nere/Görünmüyor bizim evler” diye annesine sorar. Bunun üzerine bu türkü söylenmiştir.⁵⁴

---

⁵³ Tay getirmek: İlk evlilikten olan çocuk ile ikinci kez evlendiğin eve çocuğuyla gitmek.

⁵⁴ K.K., Süleyman Kazan, 22.05.2015, Tarihli görüşme.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2 8 3 8
İNCELEME TARİHİ: 9.12.1986

YÖRESİ

BURDUR

KİMDEN ALINDIĞI

ZİYNET YENİYAZ-AŞELİ KANDEMİR

SÜRESİ: $\text{♩} = 92$

ARABAMIN TEKERİ

DERLEYEN

ANKARA DEVLET
KONSERVATUARI

DERLEME TARİHİ

4.7.1942

NOTAYA ALAN

İŞİK BAŞEL

A RA KE K Lİ BA MI-N YE KE- RI CI- -K MAZ
Ğİ VU-R DUMGEL Dİ M TÜ YÜ

YO NÜ KU-S YU KA RI CI K MAZ
YO-L DUMGE L Dİ M TÜ YÜ

YO NÜ KU-S YU KA RI GÜ LÜ ŞAN
YO-L DUMGE L Dİ M PE-K DA

DÜK KAN AÇ MI S O N DAN A LI-N
RİL MA SEV Dİ . Ğİ M BA YIR DA N YO-R

ŞE KE Rİ O N DAN A LI-N
GUN GE L Dİ M BA YIR DA N YOR

ŞE KE Rİ HAY Dİ GÜ LÜM A Ğ LA-T
GUN GE L Dİ M .. .. ..

4- ARABAMIN TEKERİ

Arabamın tekeri
Çıkamaz yokuş yukarı
Gülüşan dükkan açmış
Ondan alın şekeri

*Haydi gülüm ağlatma beni
Yâd ellere yalvartma beni
Palaz ettin uçurdun beni
El diline düşürdün beni*

Kekliği vurdum geldim
Tüyünü yoldum geldim
Bek sarılma sevdiğim
Bayırdan yorgun geldim

*Haydi gülüm ağlatma beni
Yâd ellere yalvartma beni
Palaz ettin uçurdun beni
El diline düşürdün beni*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 64
İNCELEME TARİHİ : 27. 1. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
HAMİT ÇİNE

SÜRE : ♩ = 194

DERLEYEN
MUSTAFA HOŞSU

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
MUSTAFA HOŞSU

ARDIÇTANDIR KUYULARIN KOVASI

(SAZ - - - - -)

AR DIÇ TAN DIR KU YU LA RIN A MAN
AR DIÇ TAN DIR KU YU LA RIN A MAN
U ZUN O LUR KU YU LA RIN A MAN

KO VA SI (SAZ - - -) AH SU YA KOY VER
SE RE Nİ BEN SE VE RİM
ZEN Çİ Rİ BEN SE VE RİM

Mİ YOR GI ZİN A MAN A NA Sİ (SAZ - - -)
GEL DE ME DEN A MAN GE LE Nİ
GÜ ZEL LE RİN A MAN GEN Çİ Nİ

HOP BAH Tİ Nİ NOMTİ NAY DA Tİ Nİ NAY NOM Tİ NA Nİ Nİ Tİ Nİ NOM Tİ NAY DA Tİ Nİ NAYNOM
HOP BAH Tİ Nİ NOMTİ NAY DA Tİ Nİ NAY NOM Tİ NA Nİ Nİ Tİ Nİ NOM Tİ NAY DA Tİ Nİ NAYNOM
HOP BAH Tİ Nİ NOMTİ NAY DA Tİ Nİ NAY NOM Tİ NA Nİ Nİ Tİ Nİ NOM Tİ NAY DA Tİ Nİ NAYNOM

GEAÇTÜRK

ARDIÇTANDIR KUYULARIN AMAN KOVASI
AH SUYA KOYVERMİYOR GIZIN AMAN ANASI

HOP BAH TİNİ NOM TİNAY DA TİNİ NAY NOM
TİNA NİNİ TİNİ NOM TİNAY DA TİNİ NAY NOM

ARDIÇTANDIR KUYULARIN AMAN SERENİ
BEN SEVERİM GEL DEMEDEN AMAN GELENİ

BAĞLANTI

UZUN OLUR KUYULARIN AMAN ZENCİRİ
BEN SEVERİM GÜZELLERİN AMAN GENCİNİ

BAĞLANTI

SEREN : Kuyudan su çekmeye yarayan düzeneğin uzun ağacı.

5- ARDIÇTANDIR KUYULARIN KOVASI

Ardıçtandır kuyuların(aman) kovası (ah)

Suya koyvermiyor gızın (aman) anası

Hopbah tininom tinay da tini nay nom

Titanini tininom tinay da tini nay nom

Ardıçtandır kuyuların (aman) sereni

Ben severim gel demeden (aman)geleni

Hopbah tininom tinay da tini nay nom

Titanini tininom tinay da tini nay nom

Uzun olur kuyuların (aman) zinciri

Ben severim güzellerin (aman) gencini

Hopbah tininom tinay da tini nay nom

Titanini tininom tinay da tini nay nom

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. No: 434 - 22.6.1973

YÖRESİ
TEFENNİ

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

SÜRE

ARMUT DALDA ESNIYOR

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

1. AR MUT DAL DA ES NI YOR BİR Bİ RI Nİ BES Lİ YOR
2. ÖR DEK SU DA YI KA NIR HEM U YUR HEM U YA NIR
3. ŞU DAĞ LAR MA VIŞ DU RUR GE LE Nİ SA VUŞ DU RUR

ŞU BE NİM GA RİP GÖN LÜM YA RI GÖR MEK İS Tİ YOR
SE NO RA DA BEN BUR DA BU NA CAN MI DA YA NIR
ME RAK ET ME SEV Gİ LİM HAK Bİ Zİ KA VUŞ DU RUR

1
ARMUT DALDA ESNIYOR
BİRBİRİNİ BESLİYOR
ŞU BENİM GARİP GÖNLÜM
YARI GÖRMEK İSTİYOR

2
ÖRDEK SUDA YIKANIR
HEM UYUR HEM UYANIR
SEN ORADA BEN BURDA
BUNA CANMI DAYANIR

3
ŞU DAĞLAR MAVİŞ DURUR
GELENİ SAVUŞTURUR
MERAK ETME SEVGİLİM
HAK BİZİ KAVUŞTURUR

6- ARMUT DALDA ESNİYOR

Armut dalda esniyor
Birbirini besliyor
Şu benim garip gönlüm
Yâri görmek istiyor

Ördek suda yıkanır
Hem uyur hem uyanır
Sen orada ben burada
Buna can mı dayanır

Şu dağlar maviş durur
Geleni savuşturur
Merak etme sevgilim
Hak bizi kavuşturur

T N T MUZİK DAKİRESİ YATINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:3374
İNCELEME TARİHİ : 19.1.1990

DERLEYEN
SÜMER EZGÜ

DERLEME TARİHİ
10.10.1989

YÖRESİ
BURDUR

KİMDEN ALINDIĞI
SELMA BEDİR

ARMUT DALINI EĞMELİ

NOTAYA ALAN
SÜMER EZGÜ

SÜRESİ: ♩ =136

SAZ

AR MU T DA LI NI EĞ ME Lİ

AR MU DU NU YE ME Lİ AR MU T DA LI NI

EĞ ME Lİ AR MU DU NU YE ME Lİ

GÜ ZE L LE RİN GÖN LÜ NE NE YA PI P DA GİR ME Lİ

HOPBAHDA Tİ Rİ AY LA Tİ Rİ AY LOM Tİ Rİ LAY LOM Tİ RAY LA

Tİ Rİ LAY LOM

AR MU T DAL DAN

DÜŞE R Mİ GÜNDE N YA NI Bİ ŞER Mİ

ARMUT DALINI EĞMELİ
(SAYFA 2)

SE Vİ P SE VİR AY RİL MAK Ü ZE Rİ NE
DÜ ŞER Mİ HOP BAHA Tİ RAY LA Tİ Rİ LAY LOM
Tİ Rİ LAY LOM Tİ RAY LA Tİ Rİ LAY LOM SAZ
AR MU T DA L DA YÜZ DİR HEM
YAR DI R GÖ ZÜ SÜZ DÜ REN SE Nİ N AŞ KIN
DE Ğİ L Mİ BE Nİ BÖY LE GEZ Dİ REN HOP BAHA
Tİ RAY LA Tİ Rİ LAY LOM Tİ Rİ LAY LOM Tİ RAY LA Tİ Rİ LAY LOM

MÜZBULAK

7- ARMUT DALINI EĞMELİ

Armut dalını eğmeli
Armutunu yemeli
Güzellerin gönlüne
Ne yapıp da girmeli

*Hopbah da tiriayla tiraylom
Tirilaylom tirayla tiriaylom*

Armut daldan düşer mi
Günden yanı pişer mi
Sevip sevip ayrılmak
Üzerine düşer mi

*Hopbah da tiriayla tiraylom
Tirilaylom tirayla tiriaylom*

Armut dalda yüz dirhem
Yârdır gözü süzdüren
Senin âşkın değil mi
Beni böyle gezdiren

*Hopbah da tiriayla tiraylom
Tirilaylom tirayla tiriaylom*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3398
İNCELEME TARİHİ : 18. 04. 1990

DERLEYEN
SALİH URHAN

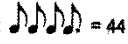
YÖRESİ
BURDUR / Dirmil - Altınyayla

DERLEME TARİHİ
1985

KİMDEN ALINDIĞI
KADIR TURAN

AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM

NOTAYA ALAN
SALİH URHAN

SÜRESİ : = 44

SAZ -----

AŞ ŞA YOL DAN ÇIK TI ----- AL DI RA

MA DIM YE Nİ YOL DAN ÇIK TI -----

AL DI RA MA DIM GER DA Nİ GER

DA NA ----- SAR DI RA MA DIM

AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM

BO YU NU BO YU MA SAR DI RA
MA DIM (SAZ -----)
Bİ RE LİM DE CU RA ----- Bİ RE LİM DE
SİP Sİ (ŞU KI ZİN AK LI Nİ
(ŞU YA RİN AK)
KAN DI RA MA DIM (SAZ -----)

AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM

The musical score is written in a single system with eight staves. The first staff is an instrumental introduction. The second staff begins the vocal melody with the lyrics "OY BE Nİ BE Nİ". The third staff continues the melody with "VAY BE Nİ BE Nİ" and "ÇA LA RIM CU". The fourth staff continues with "RA MI İS DE RİM SE Nİ". The fifth staff is an instrumental interlude with the lyric "SAZ". The sixth, seventh, and eighth staves are instrumental accompaniment.

OY BE Nİ BE Nİ

VAY BE Nİ BE Nİ ÇA LA RIM CU

RA MI İS DE RİM SE Nİ

SAZ

AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM

YÜ CE DAĞ BA ŞIN DA ----- GAR GA TER
GA TER YÜ CE DAĞ BA ŞIN DA -----
GAR GA TER GA TER A RI NIN VER
DI Ğİ ----- BAL BA NA YE TER
A RI NIN VER DI Ğİ BAL BA NA
YE TER A RI NIN VER DI Ğİ -----
BA LI NEY NE RİM YA RI LEN GEZ
DI ĞİM KÂR BA NA YE TER

AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM

SAZ -----

OY BE Nİ BE

NI ----- VAY BE Nİ BE Nİ -----

ÇA LA RIM CU RA MI İS DE RİM

SE Nİ

S. SABUNCU

- 1 -

AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM
YENİ YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM
GERDANI GerdANA SARDIRAMADIM
BOYUNU BOYUMA SARDIRAMADIM
BİR ELİMDE CURA BİR ELİMDE SİPSİ
ŞU KIZIN (YARIN) AKLINI KANDIRAMADIM

- Bağlantı -

OY BENİ BENİ VAY VENİ BENİ
ÇALARIM ÇURAMI İSDERİM SENİ

- 2 -

YÜCE DAĞ BAŞINDA GAR GATER GATER
ARININ VERDİĞİ BAL BANA YETER
ARININ VERDİĞİ BALI NEYNERİM
YAR İLEN GEZDİĞİM KÂR BANA YETER

- Bağlantı -

OY BENİ BENİ VAY VENİ BENİ
ÇALARIM ÇURAMI İSDERİM SENİ

8- AŞŞA YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM

Aşşa yoldan çıktı aldiramadım (Yeni yoldan çıktı aldiramadım)
Gerdanı gerdana sardıramadım (Boyunu boyuma sardıramadım)
Bir elimde cura bir elimde sipşi
Şu kızın (yâri) aklını kandıramadım

*Oy beni beni vay beni beni
Çalarım curamı isderim seni*

Yüce dağ başında gar gater gater
Arının verdiği bal bana yeter
Arının verdiği balı neynerim
Yâr ilen gezdiğim kâr bana yeter

*Oy beni beni vay beni beni
Çalarım curamı isderim seni*

YÖRESİ
YEŞİLOVA

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
SALİH URHAN

AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

A SAĞ YOL DAN ÇIK TI BA... Y RA ĞI NU
Gİ DE Gİ DE GİT MEZ O... L DU DİZ LE
Gİ DE Gİ DE ŞU İZ Mİ Rİ YOL SAN

CU A MAN BE Lİ... N DE SA... L LA NIR ÇEV RE
RİM " " AG LA... N MAK TA... N LAR MEZ ÖL DU
DİM " " A YA... GI MA... N Dİ KEN BAT DI

Nİ NÜ CU SEN BE Nİ... M SİN BEN SE Nİ... L
GÖZ LE RİM EL KI Zİ... NA BEN SE MEZ O... L
GÜL SAN DİM EL KI Zİ... Nİ BEN KEN Dİ...

NİM EN GÜ CÜ A MAN DO ÇA... N AY LA... R
DU SÖZ LE RİM " " POY RA... Z ES ME
ME YAR SAN DİM " " DO GA... N AY LA... R

DO GÜ SUN DA... N BEL LO LUR GÜ ZE L
YİN CE KAR SA... V RU LUR MU GÖ NÜ...
DO GÜ SUN DA... N BEL LO LUR GÜ ZE

LO LA... N YÖ RÜ SÜN DE... N BEL LO LUR
OL MA... N YİN CA YAR SE... N Vİ LİR Mİ
LO LA... N YÖ RÜ SÜN DE... N BEL LO LUR

1 - [AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI BAYRAĞIN UCU, (Aman)
BELİNDE SALLANIR ÇEVRENİN UCU.
SEN BENİMSİN BEN SENİN ENGÜCÜ, (Aman)
Bağlantı: DOĞAN AYLAR DOĞUSUNDAN BELLOLUR,
GÜZEL OLAN YÜRÜŞÜNDEN BELLOLUR.

2 - [GİDE GİDE GİTMEZ. OLDU DİZLERİM. (Aman)
AĞLAMAKTAN GÖRMEZ OLDU GÖZLERİM.
EL KIZINA GEÇMEZ OLDU SÖZLERİM. (Aman)
Bağlantı: POYRAZ ESMEYİNCE KAR SAYRULURMU,
GÖNÜL OLMAYINCA YAR SEVİLİRİM.

3 - [GİDE GİDE ŞU İZMİRİ YOL SANDIM. (Aman)
AYAĞIMA DİKEN BATDI GÜL SANDIM.
EL KIZINI BEN KENDİME YAR SANDIM. (Aman)
Bağlantı: DOĞAN AYLAR DOĞUSUNDAN BELLOLUR,
GÜZEL OLAN YÜRÜŞÜNDEN BELLOLUR.

9- AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI

AŞağı yolda çıktı bayrağın ucu *Aman*

Belinde sallanır çevrenin ucu

Sen benimsin ben seninim en gücü *Aman*

Doğan aylar dođuŐundan bell'olur

Güzel olan yürüyüŐünden bell'olur

Gide gitmez oldu dizlerim *Aman*

Ağlamaktan görmez oldu gözlerim

El kızına geçmez oldu sözlerim *Aman*

Doğan aylar dođuŐundan bell'olur

Güzel olan yürüyüŐünden bell'olur

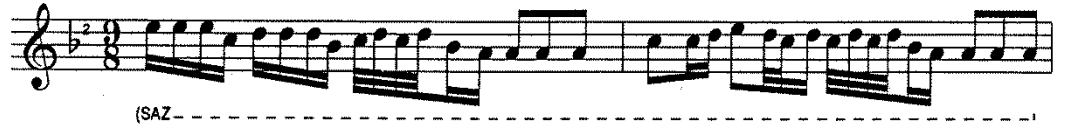
T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 92
İNCELEME TARİHİ : 27. 1. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990
YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
HAMİT ÇİNE
SÜRE : ♩ = 144

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

ATLADIM GİRDİM BAĞA

AT LA DIM GİR DİM BA ĞA TEK TEK BASTIM YAP RA ĞA
A RIK TAN AT LA DİN Mİ YOR GA NI KAP LA DİN Mİ
KA RAN FIL UÇ LA NIR Mİ GER DAN GÜMÜŞ LE NIR Mİ

O YÂR BE NİM OL MAZ SA VAL LAH GİR MEM TOP RA ĞA
A BE NİM ES Kİ DOS TUM YÂ Rİ Mİ SAK LA DİN Mİ
BİR YÂR SEV DİM GEN CE ÇIK EL LE RE BA ĞIŞ LA NIR Mİ

O YÂR BE NİM OL MAZ SA VAL LAH GİR MEM TOP RA ĞA
A BE NİM ES Kİ DOS TUM YÂ Rİ Mİ SAK LA DİN Mİ
BİR YÂR SEV DİM GEN CE ÇIK EL LE RE BA ĞIŞ LA NIR Mİ

A MA NİN İ MA NİM TOP ŞE KER AS LA NİM NE LER ÇE KER
A MA NİN İ MA NİM TOP ŞE KER AS LA NİM NE LER ÇE KER
A MA NİN İ MA NİM TOP ŞE KER AS LA NİM NE LER ÇE KER

10- ATLADIM GİRDİM BAĞA

Atladım girdim bağa
Tek tek bastım yaprağa
O yâr benim olmazsa
Vallah girmem toprağa

*Amanın ilimanım top şeker
Aslanım neler çeker
O zalimin elinden
Mazlumum neler çeker
(Civanım neler çeker)*

Arıktan atladın mı
Yorganı kapladın mı
A benim eski dostum
Yârimi sakladın mı

*Amanın ilimanım top şeker
Aslanım neler çeker
O zalimin elinden
Mazlumum neler çeker
(Civanım neler çeker)*

Karanfil uçlanır mı
Gerdan gümüşlenir mi
Bir yâr sevdim gencecik
Ellere bağışlanır mı

*Amanın ilimanım top şeker
Aslanım neler çeker
O zalimin elinden
Mazlumum neler çeker
(Civanım neler çeker)*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO: 3351
İNCELEME TARİHİ: 17.1.1990

YÖRESİ
BURDUR

KIMDEN ALINDIĞI
FAİK İNCE

SÜRESİ: ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ = 52

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

DERLEME TARİHİ

AY DOĞDU DÜZE DÜŞTÜ

NOTAYA ALAN
ALTAN DEMİREL

(SAZ)

AY DOĞ DU DÜ ZE DÜŞ TÜ
ŞU GE LEN Kİ MİN KI Zİ
ZÜ LÜF LER YÜ ZE DÜŞ TÜ EL LER ÇİFT ÇİFT
YA NAK LA RI KIR MI Zİ GER DA NIN DA
GE ZER KEN YAL NIZ LIK Bİ ZE DÜŞ TÜ
BE Nİ VAR SAN DİM SE HER YIL DI Zİ
AY LAR Gİ Bİ ŞAV KA RI YOR KÖ YÜN GÜ ZE
AY LAR Gİ Bİ ŞAV KA RI YOR (AV ŞAR) GÜ ZE
Lİ OF ÇOK SEV DİM SE Nİ
Lİ OF ÇOK SEV DİM SE Nİ

AY DOĞDU DÜZE DÜŞTÜ
ZÜLÜFLER YÜZE DÜŞTÜ
ELLER ÇİFT ÇİFT GEZERKEN
YALNIZLIK BİZE DÜŞTÜ
—BAĞLANTI—

—BAĞLANTI—
AYLAR GİBİ ŞAVKIYOR AVŞAR GÜZELİ
OF ÇOK SEVDİM SENİ

ŞU GELEN KİMIN KIZI
YANAKLARI KIRMIZI
GERDANINDA BENİ VAR
SANDIM SEHER YILNIZI
—BAĞLANTI—

M.ÖZBULAK

11- AY DOĞDU DÜZE DÜŞTÜ

Ay doğdu yüze düştü
Zülüfler yüze düştü
Eller çift çift gezerken
Yalnızlık bize düştü

*Aylar gibi Şavkıyor Avşar güzeli
Of çok sevdim seni*

Şu gelen kimin kızı
Yanakları kırmızı
Gerdanında beni var
Sandım seher yıldızı

*Aylar gibi Şavkıyor Avşar güzeli
Of çok sevdim seni*

T RT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T HM REPERTUAR SIRA No: 1395
İNCELEME TARİHİ : 25.5.1977

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
İBRAHİM İRŞİ

AYAĞINDA KUNDURA

SÜRESİ :
♩ : 120

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

A SA KA YA ÇUŞ BA ĞİN TUN ĞİN DA DE KÖ KUN KA KE DU VUR Nİ RA MA Yİ ... M
VAR YAR DI GE SAÇ BI LİR LA NİN DU RİN DI RA SA KE DU VUR Nİ RA MA YİM A BI BEN
BE LE GÜ NİM ĞİN ZE NAZ DEN Lİ LI TU ÇOK YA TUN SE Rİ CA VE ... RİM
GE AN CİR GER NE KI KEN DI NE Bİ YE TÖV ZE BA BE UĞ GIR LI RA MA YİM
A MA NA MA NA MA NA MAN Çİ ÇE Ğİ ... M
SEN DOL DUR BE Nİ ÇE YİM

AYAĞINDA KUNDURA
YAR GELİR DURA DURA
A BENİM NAZLI YARIM
GEÇERKEN BİZE UĞRA
Bağlantı- AMAN AMAN AMAN AMAN ÇİÇEĞİM
SEN DOLDUR BEN İÇEVİM

— 2 —
SAÇ ÜSTÜNDE KAVURMA
YAR SAÇLARIN SAVURMA
BİLEĞİNDEN TUTUNCA
ANNE DİYE BAĞIRMA
Bağlantı.

— 3 —
KABAĞIN KÖKENİYİM
DİBİNİN DİKENİYİM
BEN GÜZELİ ÇOK SEVERİM
CİRKİNE TÖVBELİYİM
Bağlantı.

12- AYAĞINDA KUNDURA

Ayağında kundura
Yar gelir dura dura
A benim nazlı yarım
Geçerken bize uğra

*Aman aman aman aman çiçeğim
Sen doldur ben içeyim*

Saç üstünde kavurma
Yar saçların savurma
Bileğinden tutunca
Anne diye bağırma

*Aman aman aman aman çiçeğim
Sen doldur ben içeyim*

Kabağın kökeniyim
Dibinin dikeniyim
Ben güzeli çok severim
Çirkine tövbeliyim

*Aman aman aman aman çiçeğim
Sen doldur ben içeyim*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2839
İNCELEME TARİHİ: .....

T
=

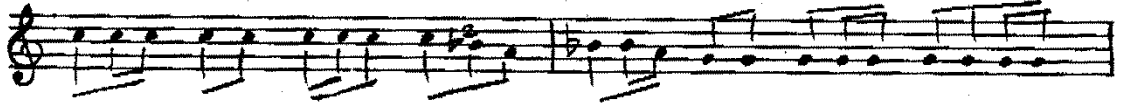
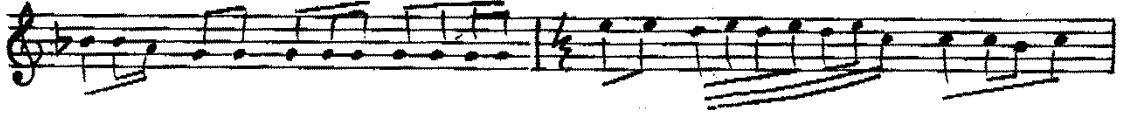
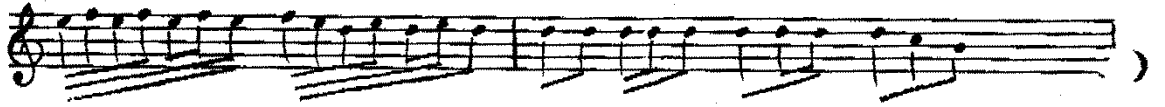
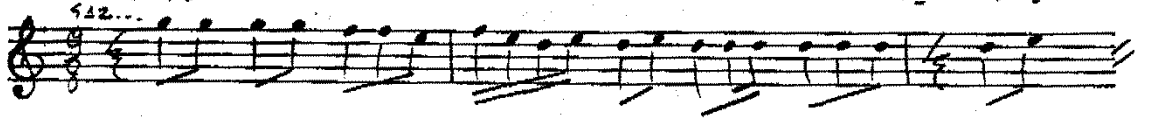
DERLEYEN
ANIK. ÖLV. KANIS.

YÖRESİ
BURDUR
KİMDEN ALINDIĞI
ZİNET ZENTİBAZ
ASLI KÜRDİSTAN (C. Def. 1)
SÜRESİ: 1:156

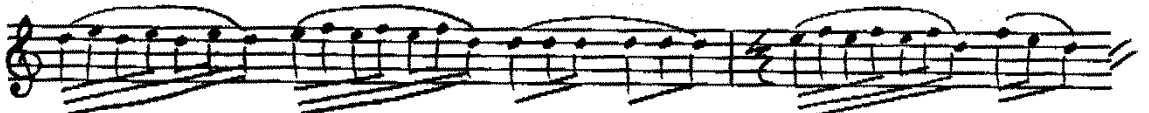
AYAK AYAK MERDİVENİNİ
BASINA

DERLEME TARİHİ
4-7-1942

NOTAYA ALAN
İSİK BAŞEL

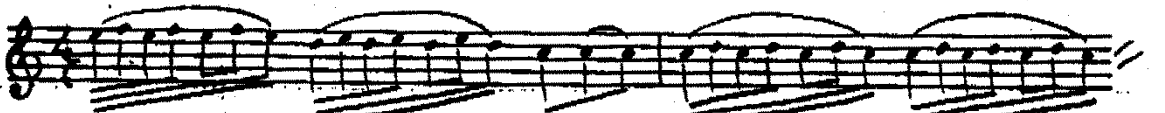
A YA KA YA KA ————— YAK ME — R DI VE Nİ — N

BA ————— Şİ ————— NA ————— FE ————— Lİ —

Lİ — P GE Lİ — R HA Nİ — ME — FE — N Dİ LETZ — —

KE ————— MA ————— I KE MA

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:.....
İNCELEME TARİHİ :.....

II *[Handwritten Signature]* DERLEYEN

YÖRESİ

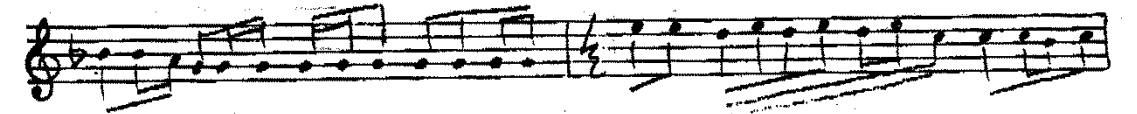
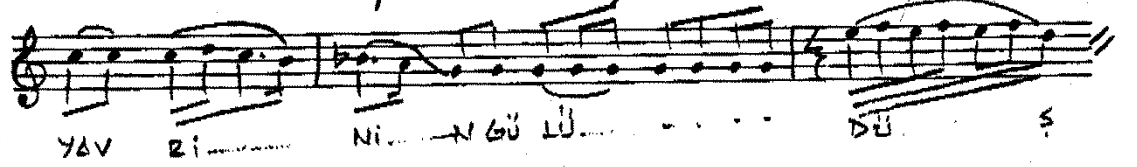
KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ :

[Handwritten Signature] 24.10.1986
KABUL

İNCELEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

T R Y MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

T H M REPERTUAR SIRA No.....

İNCELEME TARİHİ:.....

YÖRESİ

(Ayak ayal Merdivenin başına)

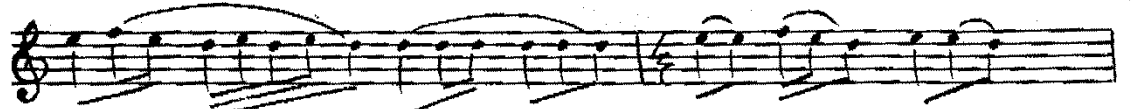
DERLEYEN

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ:

NOTAYA ALAN

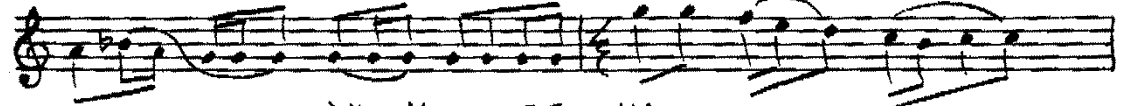
YI KI ..... L DI - M MEV LA - M İ ZİN

VE - R DI KAL - K TI - M Dİ Kİ - L DI - M - - -

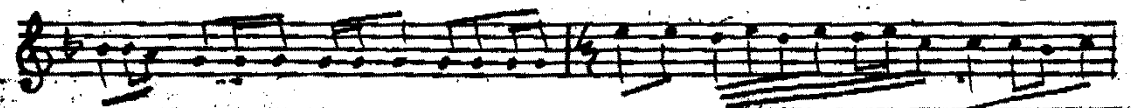
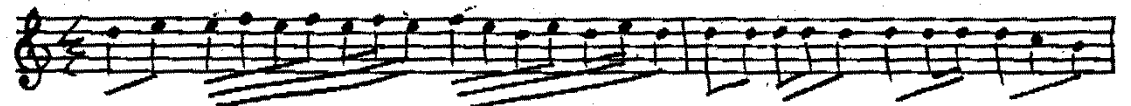
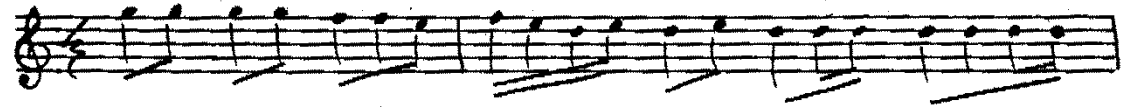
AR ZU MAL DI - M DA HER GÜL LE - R DE - N

SO KU ..... L DU - M - - - Hi ÇAR ZU - M KA - L

MA DI ..... GÜ - L LE - R DE BE ..... NİM - - -

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:.....
İNCELEME TARİHİ : .....

IV

DERLEYEN

YÖRESİ

Ayak ayak
Merdivenin başına

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

NOTAYA ALAN

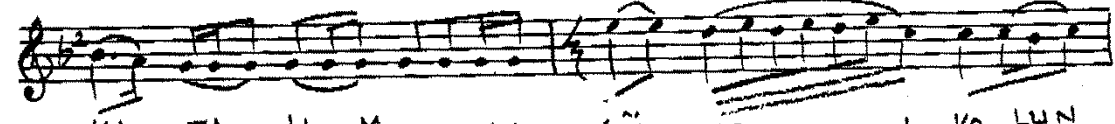
SÜRESİ :

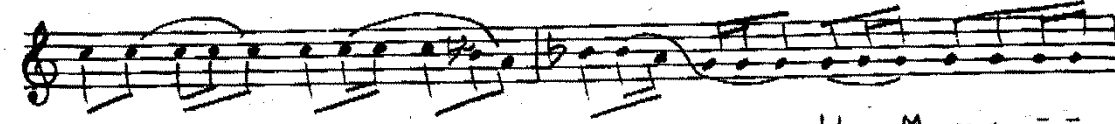
HE MA LA LI ..... M HE ..... M SA TA LI ..... M

BA LI KA ..... Y MA ..... GA KA ..... TA LI ..... M

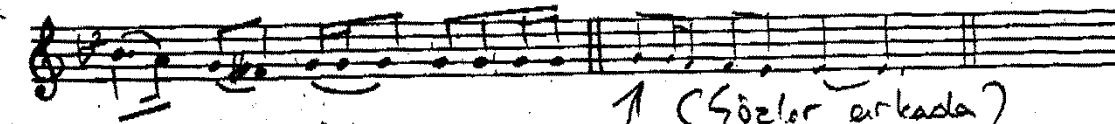
KA TA LI ..... M ..... GÜ ZE ..... L KO LUN

DA YA ..... TA LI ..... M YA TA ..... LI ..... M

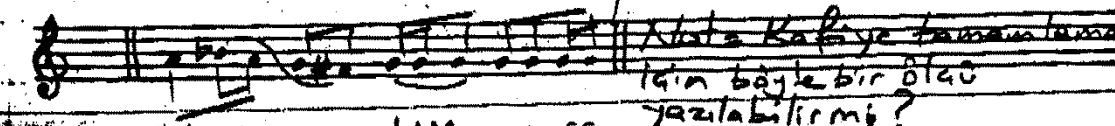

O GÜ ..... ZE LI ..... N KO ..... NU ..... N DA

Koy NUN DA .....

(Sözler arkada)

YA TA ..... LIM .....

Ahlat Kafa ya tamam olmak
İçim böyle bir ölece
yazılabilir mi?

13- AYAK AYAK MERDİVENİN BAŞINA

Ayak ayak merdiven başına
Çekilip gelir hanımefendiler
Kemal Kemal olmuş yavrının gülü

*Düşmüş yola akıp gelir
Dağı taşı yakıp gelir*

Ben bir binaydım endim de yıkıldım
Mevlâm izin verdi kalktım dikildim
Arzum aldım her güllerden sokuldum
Hiç arzum kalmadı güllere benim

*Düşmüş yola akıp gelir
Dağı taşı yakıp gelir*

Hem alalım hem satalım
Ballı kaymağa katalım
Güzel kolunda yatalım
Yârin kolunda yatalım

*Düşmüş yola akıp gelir
Dağı taşı yakıp gelir*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:3463
İNCELEME TARİHİ:15.4.1990

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

YÖRESİ
BURDUR-KOZAĞACI

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
ŞAKİR ÖZYURT

AYVA DİBİ SERİN OLUR

NOTAYA ALAN
HAMİT ÇİNE

SÜRESİ: ♩ =192

DC.

AY VA Dİ Bİ A MAN SE RİN O LU R
BAŞ ÇEŞ ME DEN A MAN SU LAR İÇ Tİ M

YAT MA YA (SAZ) KIZ LAR GE LİR A MAN SAK LI GİZ Lİ
KAN MA DİM DOKUZ YE RİM DEN A MAN KUR ŞUN YE Dİ M

BAKMA ÖL ME YA (SAZ DİM

(SON) DC. M.ÖZBULAK

AYVA DİBİ AMAN
SERİN OLUR YATMAYA
KIZLAR GELİR AMAN
SAKLI GİZLİ BAKMAYA

BAŞ ÇEŞMEDEN AMAN
SULAR İÇTİM KANMADIM
DOKUZ YERİMDEN AMAN
KURŞUN YEDİM ÖLMEDİM

14- AYVA DİBİ SERİN OLUR

Ayva dibi aman
Serin olur yatmaya
Kızlar gelir aman
Saklı gizli bakmaya

Baş çeşmeden aman
Sular içtim kanmadım
Dokuz yerimden aman
Kurşun yedim ölmedim

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM. No: 276 - 8.6.1973

YÖRESİ
TE FENNİ

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

SÜRE

BAHÇALARDA BİR KUZU
(TEKE ZOTLATMASI)

DERLEYEN
MUZAFFER SARISOZEN
DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISOZEN

BAH ÇA LAR DA BİR KU ZU ÇAN GAL MAN GAL
BOY NU ZU --- SEN KO YU NOL BEN KU ZU
AL DA TA LIM ŞU KI ZI ---

2

BAHÇALARDA MOR MENİ
VEREM ETTİN SEN BENİ
NASIL VEREM OLMAYIM
HERKES SEVİYOR SENİ

3

BAHÇALARDA GÜL VARI
VAR GİT ELERİN YARI
SEN BANA YAR OLMAZSIN
YÜZÜME GÜLME BARI

15- BAHÇALARDA BİR KUZU

Bahçalar da bir kuzu
Çangal mangal boynuzu
Sen koyun ol ben kuzu
Aldatalım şu kızı

Bahçalar da mor meni
Verem ettin sen beni
Nasıl verem olmayım
Herkes seviyor seni

Bahçalarda gül vari
Var git ellerin yârî
Sen bana yâr olmazsın
Yüzüme gülme bari

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1329
İNCELEME TARİHİ: 25.5.1977

DERLEYEN
HAMDI ÖZBAY

YÖRESİ
DİRMİL

DERLEME TARİHİ
-1971-

KİMDEN ALINDIĞI
İBECİKLİ İBRAHİM
DEMİRBAK

BAHÇELERDE GÖK BİBER

NOTAYA ALAN
HAMDI ÖZBAY

SÜRESİ: m = = 50

BAH SU SU CE GE GE LER LİR LİR DE KÜ MİL GÖ TÜ LE K Bİ GÜN DI BE DE Rİ N R İ M Kİ MEZ Rİ LAR KÖ ÇİM CO PÜ LE K Kİ GÜN DI BA DE Rİ N R A GE LİN Kİ BA ROL SA YI LA NOL SAM O SEN DE Kİ

16- BAHÇELERDE GÖK BİBER

Bahçelerde gök biber
Şimdiki kızlar çok kibar   *A gelin*
Kibar olsa ne fayda
Oğlanlarda itibar

Su gelir kütüğünden
İçilmez köpüğünden   *A gelin*
Yılan olsam sarılsam
Kızların topuğundan

Su gelir millendirir
Çayırı çimlendirir   *A gelin*
Sendeki o güzellik
Ahrazı dillendirir

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 39
27. 1. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990
YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
HAMİT ÇİNE
SÜRE : ♩ = 144

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

DERLEME TARİHİ

BAHÇEN BOZUK DEĞİL Mİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

17- BAHÇEN BOZUK DEĞİL Mİ

Bahçen bozuk değil mi	<i>A canım değil mi</i>
Bağrım ezik değil mi	
Ne bakarsın pencereden bacadan	<i>A canım</i>
Bana yazık değil mi	
Bahçelerde idrişah	<i>A canım idrişah</i>
Boyun kendi şah	
İki gönül bir olsa	<i>A canım</i>
Ayıramaz padişah	
Bahçelerde bal kabak	<i>A canım balkabak</i>
Açılır tabak tabak	
Sen şeker ol ben kaymak	<i>A canım</i>
Yiyelim parmak parmak	

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T M REPERTUAR SIRA No: 2653
İNCELEME TARİHİ : 21.2.1985

DERLEYEN
Ankara Rad. Md. THM. Şb.

YORE
BURDUR DİRMİL

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
EMİN DEMRAYAK M. ALİ KAYBAS

BAHÇELERDE KUM DARI

(İKİNCİ VERSİYON)

NOTAYA ALAN
SÜMER EZGÜ
19.4.1984

SÜRESİ:
♩ = 105

BA - H ÇE LE - R DE KU - M DA RI RI A MAN
E - N GI NA RI .. ..

BEN İ - S TE MEM DE O YA RI BA - H ÇE LE - R DE
HER GÜ ZE LİN DE DEN GI VAR .. ..

KU - M DA RI RI A MAN BEN İ - S TE ME - M DE
E - N GI NA RI .. .. HER GÜ ZE LİN DE

O YA RI ÇİR Kİ N LE - R SÖ - Y
DEN GI VAR SE VE - R SE - N E - S

LE ME - R DUR SUN SEV A MAN GÜ BE YAZ LER LA GÖ RİN DA

NÜL KA RI ÇİR Kİ N LER SÖ - Y
A DI VAR SE VE - R SEN E - S

18- BAHÇELERDE KUMDARI

Bahçelerde kumdarı
Ben istemem o yârı
Çirkinler şöyle dursun
Güzeller gönül kârı

Bahçelerde enginar
Her güzelin dengi var
Seversen esmer yar sev
Beyazların adı var

Gıraç tarla daşl' olur
Köylü kızları saçl' olur
İki gönül bir olsa
Hiç gözlerde yaş mı' olur

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4069
İNCELEME TARİHİ : 9. 10. 1996

DERLEYEN
TRT MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI
THM ve OYUNLARI MÜDÜRLÜĞÜ
DERLEME TARİHİ

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
ŞEREF DEMİREL

BEKİLLİYİ BEŞYÜZ ATLI AVLADI

NOTALAYAN
ALTAN DEMİREL

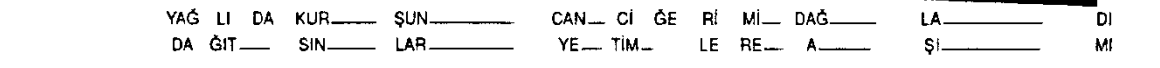
SÜRE :

BE KİL LI YI (SAZ)
Gİ Dİ YO RUM

BEŞ YÜZ AT LI AV LA Dİ (SAZ - - -)
A NAM ET SIN YA Sİ Mİ

YAĞ LI DA KUR ŞUN CAN CI GE Rİ Mİ DAĞ LA Dİ
DA GİT SIN LAR YE TIM LE RE A Şİ Mİ

DAĞ LA Dİ (SAZ - - -) PEH Lİ VAN LAR (SAZ)
A Şİ Mİ KE FEN LE YİN

OR TA YA ÇIK TI YAĞ LAN Dİ (SAZ - - -)
ŞU GÜL ME YEN BA Şİ Mİ

İŞ TE BEN Gİ Dİ YOM YAR HE MEN AĞ LA

19- BEKİLLİ'Yİ BEŞYÜZ ATLI AVLADI

Bekilli'yi beş yüz atlı avladı
Yağlı da kurşun can ciğerimi dağladı
Pehlivanlar ortaya çıktı yağlandı

*İşte ben gidiyorum yâr hemen ağla dön ağla
Allı da yazma var kara bağla dön ağla*

Gidiyorum anam etsin yasımı
Dağıtsınlar yetimlere aşımı
Kefenleyin şu gülmeyen başımı

*İşte ben gidiyorum yâr hemen ağla dön ağla
Allı da yazma var kara bağla dön ağla*

BURDUR 3720
Neden Alındığı : YÜREKİBİ

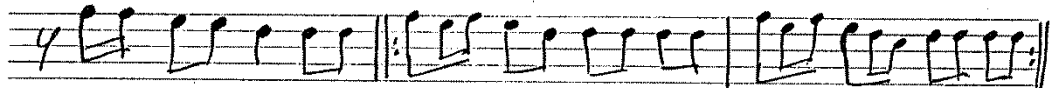
Derleyen : HAMİT ÇİNE
Notaya Alan : HAMİT ÇİNE

BES ATAR DA TABAN CAMIN ŞERİDİ
-HOPPALA-

♩ = 90

HEY HEY BEŞ A TAR DA TABAN CAMIN ŞE Rİ Dİ A MAN

ŞE Rİ Dİ A MAN - SAZ.

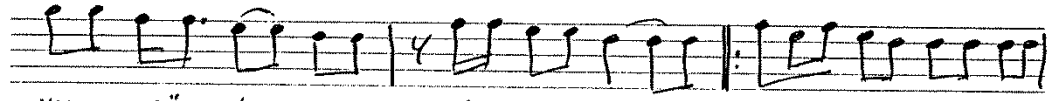
YÜRE ĞİN DE YA Ğ KI MADİ E Rİ Dİ E Rİ Dİ E Rİ Dİ A MANA MAN

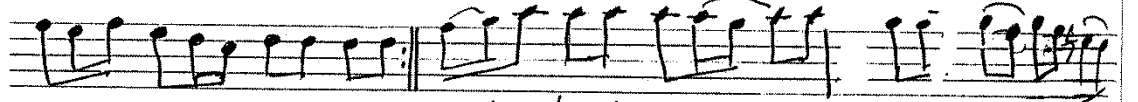
HA Dİ YAV RUM HOP PA LA VER MEM SENİ TO PA LA TO PAL SENİ KA ĞI RIR

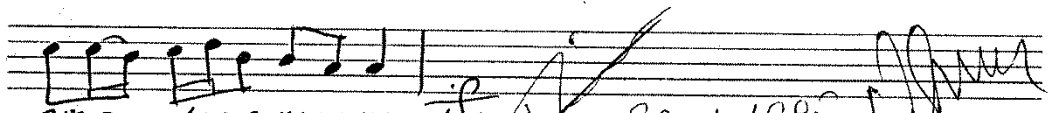
DA Ğ DAN DA Ğ A ŞI RIR HEY HEY YÜK SEK DA Ğ LA RIN BA ŞIN DA
" " YÜK SEK DA Ğ LA RIN BA ŞIN DA

HAR MAN GÜ Ğ O LUR GÜ Ğ O LUR A MAN
HAR MAN TO ZO LUR TO ZO LUR A MAN

QIR KIN LE RİN KOY NUN DA SA BAH LAR GE Ğ O LUR
GÜ ZEL LE RİN KOY NUN DA SA BAH LAR

GE Ğ O LUR A MAN A MAN
TE ZO LUR O MAN A MAN

20. 1. 1991
KABUL
HAMİT ÇİNE

20- BEŞ ATARDA TABANCAMIN ŞERİDİ

Hey hey Beş atarda tabancamın şeridi
Yüreğimde yağ kalmadı eridi *Eridi aman aman*

Hadi yavrum hoppala
Vermem seni o topala
Topal seni kaçırır
Dağdan dağa aşırır

Hey hey Yüksek dağların başında harman güç olur
Çirkinlerin koynunda sabahlar güç olur *Geç olur aman*

Hadi yavrum hoppala
Vermem seni o topala
Topal seni kaçırır
Dağdan dağa aşırır

Hey hey Yüksek dağların başında harman toz olur
Güzellerin koynunda sabahlar tez olur *Tez olur aman*

Hadi yavrum hoppala
Vermem seni o topala
Topal seni kaçırır
Dağdan dağa aşırır

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

TMM REPERTUAR SİLA No: 3296

İNCELEME TARİHİ : 16.3.1989

YÖRESİ:

YEŞİLOVA

KİMDEN ALINDI? BEZİRGEN BASMASINA ÇİFTE GÜL GONDURMUŞLAR

OSMAN UYSAL

DEĞLEYEN:

SALİH URMAL

DEĞLEYEN TARİHİ:

-1973-

NOTAYA ALAN:

SALİH URMAL

♩ = 162 (Saz.....)

Be zir gen ba s ma sı na

Çif te gül go n durmuş la r

O lur sa Haç çe ol su n

Ben al mam ba ş ka sı nı

Uysal

-1-

BEZİRGEN BASKASINA, ÇİFTE GÜL GONDURMUŞLAR,
OLURSA HAÇÇE OLSUN, BEN ALMAN BAŞKASINI,

-2-

KIZIL DERESİNDEYİM, DÜDENEMİ GELEYİM ?
HAÇÇE BENİM OLURSA, BEN CANIMI VEREYİM.

-3-

SAMANLIĞIN SAMANI, GELDİ DÜŞÜN SAMANI
NASIL ETCEM KAKLIRSAM, SENİN CAVİR ANANI.

21- BEZİRGAN BASMASINA ÇİFTE GÜL KONDURMUŞLAR

Bezirgan basmasına çifte gül kondurmuşlar
Olursa Haççe olsun ben almam başkasını

Kızıl deresindeyim Düden'e mi geleyim
Haççe benim olursa ben canımı vereyim

Samanlığın samanı geldi düğün zamanı
Nasıl etsem kandırsam senin cavır ananı

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 151 - 18/3/1973

YÖRESİ
BURDUR-YEŞİLOVA

KİMDEN ALINDIĞI
SALİH ORHAN

BİR TAŞ ATTIM ÇAYA DÜŞTÜ

DERLEYEN
AHMET YAMACI
DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRE : ♩ -88

(Kız)

BİR TAŞ AT TIM ÇA YA DÜŞ TÜ ÇAY DAN UÇ GÜ VER CİN UÇ TU
BE NİM GÖN LÜM SA NA DÜŞ TÜ KALKGI DE LİM EM Mİ MOĞ LU

Erkek

Al öküzü çifte koştum
Tohumunu yere saçtım
Arkasına kendim düştüm
Ben gidemem emmim kızı

KIZ

Al öküzü kurtlar yesin
Tohumunu kuşlar yesin
Sabanını çoban kessin
Kalk gidelim emmim oğlu

Erkek

Kır atımın nalı yoktur
Arkasında çulu yoktur
Bir gecelik yemi yoktur
Ben gidemem emmim kızı

KIZ

Altınımı nal edeyim
Dastarımı çul edeyim
İncilerim yem edeyim
Kalk gidelim emmim oğlu

Erkek

Ben giderim illi, illi
Mendilimin ucu telli
Ben sarayım ince beli
Kalk gidelim emmim kızı

22- BİR TAŞ ATTIM ÇAYA DÜŞTÜ

KIZ

Bir taş attım çaya düştü
Çaydan üç güvercin uçtu
Benim gönlüm sana düştü
Kalk gidelim emmim oğlu

ERKEK

Al öküzü çifte koştum
Tohumunu yere saçtım
Arkasına kendim düştüm
Ben gidemem emmim kızı

KIZ

Al öküzü kurtlar yesin
Tohumunu kuşlar yesin
Sabanını çoban kessin
Kalk gidelim emmim oğlu

ERKEK

Kır atımın nalı yoktur
Arkasında çulu yoktur
Bir gecelik yemi yoktur
Ben gidemem emmim kız

KIZ

Altınımı nal edeyim
Dastarımı çul edeyim
İncilerim yem edeyim
Kalk gidelim emmim oğlu

ERKEK

Ben giderim illi illi
Mendilimin ucu telli
Ben sarayım ince belli
Kalk gidelim emmim kızı

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1503
İNCELEME TARİHİ : 23.2.1978

YÖRESİ
BURDUR İfenni
KİMDEN ALINDIĞI

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

ÇADIR KURDUM ŞU YAYLANIN DÜZÜNE

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ :
♩ : 72

ÇA DİR KUR DUM SU YAY LA NIN DÜ ZÜ NE DÜ ZÜ NE OF OF
KI RA TI MI ÇE KİN NAL BANT NAL LA SIN NAL LA SIN OF OF

2. AY NA LI MAR TI NI Mİ AL DIM GÖ ZÜ ME GÖ ZÜ ME OF OF
GEL SİN... ÇER RAH YA RA LA RIM BAĞ LA SIN BAĞ LA SIN OF OF

2. YA TA JİL SEM O YA RI MIN Dİ Zİ NE Dİ Zİ NE OF OF
NAZ LI YA RIM BA ŞU CUM DA AĞ LA SIN AĞ LA SIN OF OF

2. 2. ON BES SE NE LER AZ GE Lİ YOR GÖ ZÜ ME GÖ ZÜ ME OF OF
GA RİP A NA M KA RA LA RI BAĞ LA SIN BAĞ LA SIN OF OF

— 1 —

ÇADIR KURDUM ŞU YAYLANIN DÜZÜNE DÜZÜNE OF
AYNALI MARTINIMI ALDIM GÖZÜME GÖZÜME OF
YATABİLSEM O YARIMIN DİZİNE DİZİNE OF
ONBES SENELER AZ GELİYOR GÖZÜME GÖZÜME OF

— 2 —

KIR ATIMI ÇEKİN NALBANT NALLASIN NALLASIN OF
GELSİN CERRAH YARALARIM BAĞLASIN BAĞLASIN OF
NAZLI YARIM BAŞUCUMDA AĞLASIN AĞLASIN OF
GARİP ANAM KARALARI BAĞLASIN BAĞLASIN OF

23- ÇADIR KURDUM ŞU YAYLANIN DÜZÜNE

Çadır kurdum Şu yaylanın düzüne
Aynalı martinimi aldım gözüme
Yatabilsem o yârimin dizine
On beş seneler az geliyor gözüme

Kır atımı çekin nalbant nallasın
Gelsin cerrah yaralarım bağlasın
Nazlı yârim başucumda ağlasın
Garip anam karalar bağlasın

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3425
İNCELEME TARİHİ : 18. 04. 1990

DERLEYEN
ÖZAY GÖNLÜM

YÖRESİ
BURDUR / Çavdır -Kozacı

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
NURİ ÖZYURT

ÇATAL ÇAMA GURŞUN ATTIM GEÇMEDİ
(KIRIK ZEYBEK)

NOTAYA ALAN
ÖZAY GÖNLÜM

SÜRESİ : ♩ = 178

SAZ -----

ÇA TAL ÇA MA AM MAN
EV LE RI NE AM MAN
E VI NI ZE AM MAN

GUR ŞUN AT DIM DA GEÇ ME DI
VA RA GE LE DE YOL ET DIM
VA RA MA MA DIM DA YA LI NIZ

- 2 -

ÇATAL ÇAMA GURŞUN ATTIM GEÇMEDİ
(KIRIK ZEYBEK)

SAZ

BEN YA RI ME HE LE
EL GI ZI NI HE LE
ÇEM BE RI MI AM MAN

BA DE VER DİM DE İÇ ME Dİ
SE VE RI KEN DE İÇ GAY BET DİM
AL DI GAÇ DI DA OĞ LU NUZ

S. SABUNCU

- 1 -

ÇATAL ÇAMA GURŞUN ATTIM GEÇMEDİ
BEN YARİME BADE VERDİM DE İÇMEDİ

- 2 -

EVLERİNE VARA GELE DE YOL ETDİM
EL GİZİNİ SEVERİKEN DE GAYBETDİM

- 3 -

EVİNİZE VARAMADIM DA YALINIZ
ÇEMBERİMİ ALDI GAÇDI DA OĞLUNUZ

24- ÇATAL ÇAMA GURŞUN ATTIM GEÇMEDİ

Çatal çama *amman* gurşun attım da geçmedi
Ben yârime *hele* bade verdim de içmedi

Evlerine *amman* vara gele yol ettim
El gızını *hele* severikende gaybettim

Evinize *amman* varamadım da yalnız
Çemberimi *hele* aldı geçti da oğlunuz

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
SEYFETTİN TÜRKOL

ÇAY KENARINDA EVİMİZ

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

SÜRE : ♩ = 70

(SAZ - - - - -)

3-7

2-3-7

2-7

2-

GENÇTÜRK

NE O LUR Kİ HA Lİ MİZ (SAZ - - - - -)
KADRİ YE NİN BA KIŞ LA RI
O LU YO RUM ZEV DA LI

ÇAY KENARINDA EVİMİZ
MANGİZ TUTMAZ ELİMİZ
MAZALARIM KAPANDI
NE OLUR Kİ HALİMİZ

MANGİZ : Para
ZEVDALİ : Sevdalı, âşık

ÇAY KENARIN TAŞLARI
YÄRİN HİLAL KAŞLARI
BENİ DELİ EDİYOR
KADRIYE'NİN BAKIŞLARI

PENCERESİ PERDELİ
ÇİÇEK AÇMIŞ ZERDALİ
DAİM BEYİ GÖRÜNCE
OLUYORUM ZEVDALİ

BALIDIM PEKMEZ OLDUM
TABAKTAN AKMAZ OLDUM
BER BİR HATIP KIZIYDIM
BEŞ PARA ETMEZ OLDUM

25- ÇAY KENARINDA EVİMİZ

Çay kenarında evimiz
Mangiz tutmaz elimiz
Mazalarım kapandı *Dalgalı yeşili*
Ne olur ki halimiz

Çay kenarın taşları
Yârin hilal kaşları
Beni deli ediyor *Dalgalı yeşilim*
Kadriye'nin bakışları

Penceresi perdeli
Çiçek açmış zerdali
Daim beyi görünce *Dalgalı yeşilim*
Oluyorum sevdalı

Balıdım pekmez oldum
Tabaktan akmaz oldum
Ben bir hatıp kıızıydım *Dalgalı yeşilim*
Beş para etmez oldum

Türkünün Hikayesi

Vaktiyle Burdur'da Hatıp Ülfet adında varlıklı bir adam varmış. Köprü yaptıran, çeşmeler yaptıran halk tarafından hayırseverlikle nitelenen bu Hatıp Ülfet'in bir de kızı varmış. Kızı sebebi bilinmez bir şekilde kötü yola düşmüş ve bunun üzerine de zamanın mahalli sanatçıları bu Hatıp'ın kızına bu türküyü yazmışlar.⁵⁵

---

⁵⁵K.K., Süleyman Yakan, 19.05.2015, tarihli görüşme.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO: 3427
İNCELEME TARİHİ : 18.4.1990

YÖRESİ
BURDUR-DİRMİL

KİMDEN ALINDIĞI
KADİR TURAN
MEHMET YILDIRIM

ÇEK DEVECİ

DERLEYEN
ÖZAY GÖNLÜM

DERLEME TARİHİ
TEMMUZ 1970

NOTAYA ALAN
ÖZAY GÖNLÜM

SÜRESİ : ♩ = 82

(SAZ _____)

ÇEKDE VE Cİ _____ A MAN DEVE LE Rİ _____

ENGİ NE CA NI _____ M EN Gİ NE GÜ LÜM (SAZ _____)

ŞİM DİK RA _____ BET (SAZ _____) GÜ ZE Lİ LE _____ (SAZ _____)

ÇEK DEVECİ
(SAYFA 2)

ÇEK DE VE Cİ _____ A MAN DE VE LE Rİ _____

SU LAN SI NAM MA _____ N YAR YA RAM_ MAN (SAZ _____)

SE VİP SE Vİ _____ P AY RI DÜ ŞEN_ (SAZ _____) DO LAN SI _____ N

YA _____ R DO LAN SI NAM_ MA _____ N

YAR_ YA RAM_ MAN (SAZ _____) KÖYE VA RA_ SİMGEL Dİ _____

YARİ GÖ RE_ SİMGEL Dİ PENCE RE DEN_ GÖ RÜN CE _____

ZENGİ NE _____ YA _____ R ZENGİ NE CA_ Nİ _____ M

ZENGİ NE GÜ_ LÜM (SAZ _____)

ÇEK DEVECİ
(SAYFA 3)

DE VEM VAR DIR_ DENSİZ (SAZ_)

GER DA NI VAR_ BENSİZ (SAZ_) BENO LA MAM_ SENSİZ GÜ ZEL_

SEN DE DUR MA_ BENSİZ (SAZ_) ÖP ME LE_ RE_ YA ZIK (SAZ_)

SIK MA LA RA_ NA ZIK (SAZ_) SIK TIR MIŞ KOL_ LA RI NI_

AL TIN GÜ MÜŞ Bİ LE ZİK (SAZ_)

CAMI GI RA_ Sİ M GEL Dİ DE VE Sİ NİN_ ÇA NI NA (SAZ_)

GER DA NI NİN_ BENİ NE (SAZ_) AL YA NA_ ĞİN_ GÜ LÜ NE_

SAÇ LA RI NİN_ TE Lİ NE (SAZ_) M. ÖZBULAK

26- ÇEK DEVECİ

Çek deveci (aman) develeri engine
Şimdi ki rağbet güzel ile zengine

*Devem vardır densiz
Gerdanı var bensiz
Ben olamam sensiz (güzel)
Sen de durma bensiz
Öpmelere yazık
Sıkmalara nazik
Sıktırmış kollarını
Altın gümüş bilezik*

Çek deveci (aman) devleri sulansın
Sevip sevip ayrı düşen dolansın

*Köye varasım geldi
Yâri göresim geldi
Pencereden görünce
Camı gırasım geldi
Devesinin çanına
Gerdanında benine
Al yanağın gülüne
Saçlarının teline*

*Canım engine gülüm
Yâr zengine canım zengine gülüm*

*Aman yâr yâr amman
Yâr dolansın canım dolansın*

T R T MUZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1960
İNCELEME TARİHİ: 28.2.1991

DERLEYEN
HAMDİ ÖZBAY

YÖRESİ
BURDUR-DİRMİL
KİMDEN ALINDIĞI
EMİN DEMİRAYAK
SÜRESİ :

ÇEKİN MAYALARI DA BURADAN GİDELİM

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

(SAZ)

SERBEST

GE KİN MA YA LA RI

DA BURDANGİ DE Lİ M

DİR Mİ-L YAY LA Sİ NA DA GÖ ÇE Gİ DE Lİ

M VAY GE Lİ N

MOR DE- VE- NİN GİZ Gİ- Nİ MOR DE- VE- NİN
ON BES Gİ Z DAN E Yİ- DİR O-N BE-Ş Gİ-Z DAN

GİZ Gİ- Nİ- DÖ NE- R DÖ NER Ü FÜ RÜR
E Yİ- Dİ- R GE Lİ- N LE RİN GÜ ZE- Lİ

DÖ NE- R DÖ NER Ü FÜ RÜR (SAZ)
GE Lİ- N LE RİN GÜ ZE- Lİ

(SON)

GE LİN LE RİN AL BA-S MA DAN

Gençtürk

27- ÇEKİN MAYALARI DA BURDAN GİDELİM

Çekin mayaları (da) buradan gidelim
Dirmil yaylasına (da) göçe gidelim (vay gelin)

*Mor devenin gızgını
Döner döner üfürür
On beş gızdan eyyidir
Gelinlerin güzeli*

Ala devam mor köşek al basmadan yün gömlek (döşek)
Geçme gelin buradan senin yayların gevşek

*Mor devenin gızgını
Döner döner üfürür
On beş gızdan eyyidir
Gelinlerin güzeli*

Devesi gater gater çilbiri suya batar
Kız oğlanı görünce salları mendilin atar

*Mor devenin gızgını
Döner döner üfürür
On beş gızdan eyyidir
Gelinlerin güzeli*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 3297
İNCELEME TARİHİ : 17.3.1989

YÖRESİ:

DİKKİL

KİMDEN ALINDIĞI: DENİZ İÇİ BALIKLI ÜSTÜ YELKEN GAYIKLI
KADİR TURAN

DEĞERLENER:

SALİH URHAN

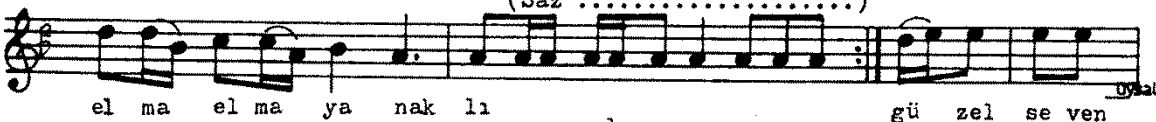
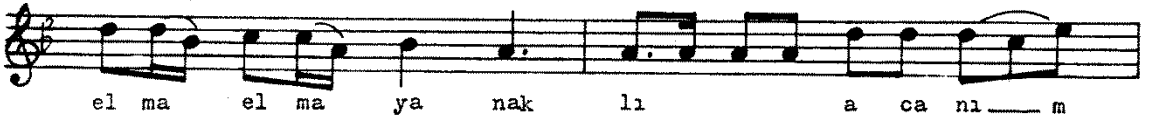
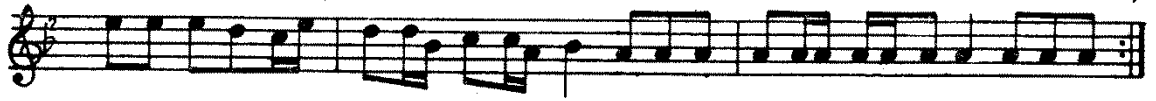
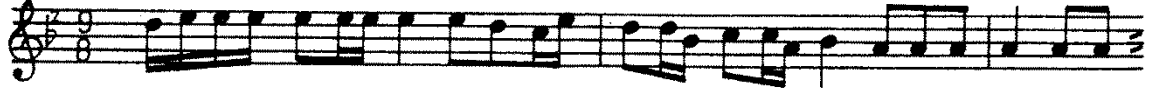
DEĞERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:

SALİH URHAN

♩ = 180

(Saz.....)

-1-
DENİZ İÇİ BALIKLI A CANIM ÜSTÜ YELKEN GAYIKLI
ŞİMDİKİ ZAMANIN GIZLARI A CANIM ELMA, ELMA YANAKLI

-2-

DENİZ DİBİ MİLLÖLÜR A CANIM GIZLAR ŞEKER DİLLÖLÜR
GÜZEL SEVEN AŞIKLAR A CANIM ÇALIŞINDAN BELLOLÜR

-3-

DENİZ İÇİ SAZLOLÜR A CANIM İÇİ DOLU GAZLOLÜR
ŞİMDİKİ ZAMANIN GIZLARI A CANIM NAZLOLÜR, POZLOLÜR.

28- DENİZ İÇİ BALIKLI ÜSTÜ YELKEN GAYIKLI

Deniz içi balıklı	<i>A canım</i>
Üstü yelken gayıklı	
Şimdiki zamanın kızları	<i>A canım</i>
Elma elma yanaklı	
Deniz dibi mill' olur	<i>A canım</i>
Gızzar şeker dill' olur	
Güzel seven âşıklar	<i>A canım</i>
Çalışından bell' olur	
Deniz içi sazl' olur	<i>A canım</i>
İçi dolu sazl' olur	
Şimdiki zamanın kızları	<i>A canım</i>
Nazlı olur pozl' olur	

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1455
İNCELEME TARİHİ: 26_9_1977

DERLEYEN
MEHMET ERENLER

YÖRESİ
BURDUR_Arvalı Köyü

DENİZİN DİBİNDE HAÇEM

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
SEYFETTİN TÜRKOL

NOTAYA ALAN
MEHMET ERENLER

SÜRESİ :
120

DE Nİ ZİN Dİ BİN DE HAÇ CE M
AR VA LI NİN Ö NÜN DE DE M
YÜ CE DAĞ BA ŞIN DA HAÇ CE M

DE MİR DE NE V LE R AK GER DA NI NAL TIN DA DA
PI NAR LAR NA R LA R HAC CEM ÇIK MI S PEN CE RE VE
E KÜN E KI L ME Z YAĞ MUR YAĞ MA YIN CA A MA N

Çİ F TE DİR BEN LE R O GI NA LI
AY GI Bİ PAR LA R BEN HAÇ CE Vİ
KÖ KÜ SÖ KÜL ME Z EL LE RİN KÖ

BAR MA K LAR DA O BE YA ZE L LE R
Yİ Tİ R DIM DE DU MAN LI DA Ğ LA R
YÜN DE HAC CE M GA HIR ÇE KI L ME Z

YO L CU YU YO LUN DA N EY LE YE N DİL
GÖ Z LE RI Mİ N PI NAR LA RI DUR MA DA N ÇAĞ
DÖL DU R A ĞU LA RI İ CE LI M HAÇ

BE R O VA LA RA DU MA N
LA R AL ÇAK LA RA GAR LA R
CE M O VA LA RA " " "

DENİZİN DİBİNDE HACCEM
(Sahife - 2)

ÇOK MÜ S GÖ RE ME Dİ N MI A GİZ
YAC MI S YÜK SEK LE RE BU Z GEL SE

GEN Dİ SA CI Nİ Ö RE ME DİN
NİN LE GE ZE Lİ M İN CE BE L Lİ Mİ GİZ

DAL GA DAL GA DAL GA DAL GA DAL GA
O NU O NU O NU O NU O NU

LA Nİ YO NA R HAC CA YI GÖ REN LE
O NU NA BE N DE YAN DI M HAC CE

RA MA N SEV DA LA Nİ YOR NI N MOR FI S TA NI NA

— 1 —
DENİZİN DİBİNDE HACCEM DEMİRDEN EYLER
AK GERDANIN ALTINDA DA ÇİFTEDİR BENLER
O GINALI BARMAKLARDA O BEYAZ ELLER
YOLCUYU YOLUNDAN EYLEYEN DİLBER
Bağ. { OVALARA DUMAN ÇÖKMÜŞ GÖREMEDİNİMİ
A GİZ GENDİ SAÇINI ÖREMEDİNİMİ
DALGA DALGA DALGA DALGA DALGALANIYOR
HACCEYİ GÖRENLER AMAN SEVDALANIYOR

— 2 —
ARVALININ ÖNÜNDE DE PINARLAR HARLAR
HACCEM ÇIKMIŞ PENCEREYE AY GİBİ PARLAR
BEN HACCEYİ YİTİRDİM DE DUMANLI DAĞLAR
GÖZLERİMİN PINARLARI DÜRMADAN CAĞLAR
Bağ. { ALÇAKLARA GARLAR YAĞMIŞ YÜKSEKLERE BUZ
GEL SENİNLE GEZELİM İNCE BELLİ GİZ
ÖNÜ ÖNÜ ÖNÜ ÖNÜ ÖNÜ ÖNÜ
BENDE YANDIM HACCEİNİN MOR FİSTANINA

— 3 —
YÜCE DAĞ BAŞINA HACCEM EKİN EKİLMEZ
YAĞMUR YAĞMAYINCA AMAN KÖKÜ SÖKÜLMÜZ
ELLERİN KÖYÜNDE HACCEM GAHİR ÇEKİLMEZ
DOĞUR AĞULARI İÇELİM HACCEM.
Bağlantı.

29- DENİZİN DİBİNDE HAÇCEM

Denizin dibinde Haççe'm demirden evler
Ak gerdanın altında çiftedir benler
O gınalı barmaklar da o beyaz eller
Yolcuyu yolundan eyleyen dilber

*Alçaklara garlar yağmış yükseklerle buz
Gel seninle gezelim ince belli kız
Onu onu onu onu onu onuna
Bende yandım Haççe'nin mor fistanına*

Ovalar duman çökmüş göremedin mi
A kız gendi saçını öremedin mi
Dalga dalga dalga dalga dalgalanıyor
Haççeyi görenler aman sevdalanıyor

*Alçaklara garlar yağmış yükseklerle buz
Gel seninle gezelim ince belli kız
Onu onu onu onu onu onuna
Bende yandım Haççenin mor fistanına*

Arvalı'nın önünde de pınarlar harlar
Haçcem çıkmış pencereye ay gibi parlar
Ben Haççeyi yitirdim de dumanlı dağlar
Gözlerimin pınarları durmadan çağlar

*Alçaklara garlar yağmış yükseklerle buz
Gel seninle gezelim ince belli kız
Onu onu onu onu onu onuna
Bende yandım Haççenin mor fistanına*

Yüce dağ başına Haçcem ekin ekilmez
Yağmur yağmayınca (aman) kökü sökülmez
Ellerin köyünde Haççe'm gahır çekilmez
Doldur ağuları içelim Haççe'm

*Alçaklara garlar yağmış yükseklerle buz
Gel seninle gezelim ince belli kız
Onu onu onu onu onu onuna
Bende yandım Haççenin mor fistanına*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1277
İNCELEME TARİHİ : 24_5_1977

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
BURDUR -Tefenni

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

DERE GELİYOR DERE

SÜRESİ:

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

DE RE GE LI YOR DE RE KU MU NU SE
SU GE LİR MIL LEN MİŞ DE RI CA MU RI SE
SU A KAR KA DE NİŞ Gİ Bİ R CA VI RI Cİ
SU ÜS TÜN DE KA YA SI GEL Dİ LUR GU Mİ

RE SE RE OY GE LI N AL DE RE Nİ GÖ
LEN Dİ RI " " " " O BEN SE NİN GÜ
LİN YA Zİ " " " " DE RE NİN Rİ Mİ
TÜR BE Nİ YA Rİ NOL DU GU YE RE
ZEL GO ZÜ N A ŞI Gİ Dİ L EN Dİ RI
SE VE Rİ M TUR FAN DA YE MİŞ Dİ Bİ
NA RİN DA KİL DIM AK SA M NA MA Zİ

GÜ ZE Lİ M
" " " "
" " " "
" " " "

-1-
DERE GELİYOR DERE
KUMUNU SERE SERE OY GELİN
AL DERE GÖTÜR BENİ
YARIN ÖLDÜĞÜ YERE GÜZELİM

-2-
SU GELİR MİLENDİRİR
CAYIRI CİMLENDİRİR
Ö SENİN GÜZEL GÖZÜN
ÖLSİZİ DİLENDİRİR GÜZELİM

-3-
SU AKAR KAMIS GİBİ
DURULUR GÜMÜS GİBİ OY GELİN
BEN YARIMI SEVERİM
TURFANDA YEMİŞ GİBİ GÜZELİM

-4-
SU ÜSTÜNDE KAYASI
GELDİ DİRMİLİN YAZI OY GELİN
DERENİN KENARINDA
KILDIM AKŞAM NAMAZI GÜZELİM

30- DERE GELİYOR DERE

Dere geliyor dere

Kumunu sere sere

Al dere götür beni

Yârin olduğu yere

Oy gelin

Güzelim

Su gelir millendirir

Çayırı çimlendirir

O senin güzel gözün

Dilsizi dillendirir

Oy gelin

Güzelim

Su akar karnış gibi

Durulur gümüş gibi

Ben yârimi severim

Turfanda yemiş gibi

Oy gelin

Güzelim

Su üstünde kayası

Geldi Dirmil'in yazı

Derenin kenarında

Kıldım akşam namazı

Oy gelin

Güzelim

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3089
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ
BURDUR

KİMDEN ALINDIĞI
FERİH ERDEM

SÜRESİ
♩ ♪ ♫ ♬ = 44

DERLEYEN
SÜMER EZGÜ

DERLEME TARİHİ
-1987-

NOTAYA ALAN
SÜMER EZGÜ
31.9.1987

DERELER DAVŞAN İZİ (TEKE HAVASI)

DE RE LER DA V SA N İ Zİ
U ZUM KOY DU M SE PE TE
SU YA GI DE R O K GI Bİ

A YIR DI DÜ S MA N Bİ Zİ A YIR DI DÜ S
YAR O TUR MU S EN TA RI Sİ TE PE DE GÖ K GI Bİ EN TA RI Sİ

MA N Bİ Zİ A YI RAN DÜ S MA N OL SU N
TE PE DE O Y A MA N GÖ K GI Bİ HIÇ AR DI NA BA K MI YO R

KA VUŞ TUR MEV LA M Bİ Zİ KA VUŞ TUR MEV
ŞEN OL SUN MEM LE KE TE SAN OL SUN MEM
SEV Dİ CE GİM YO K GI Bİ SEV Dİ CE GİM

- 1 -
DERELER DAVŞAN İZİ
AYIRDI DÜŞMAN BİZİ
AYIRAN DÜŞMAN OLSUN
KAVUŞTUR MEVLAM BİZİ

- 2 -
ÜZÜM KOYDUM SEPETE
YAR OTURMUŞ TEPETE
BİR YAR SEVDİM OYAMAN
ŞAN OLSUN MEMLEKETE

- 3 -
SUYA GİDER OK GİBİ
ENTARISI GÖK GİBİ
HIÇ ARDINA BAKMIYOR
SEVDİĞİ YOK GİBİ.

31- DERELER DAVŞAN İZİ

Dereler davşan izi
Ayırdı düşman bizi
Ayıran düşman olsun
Kavuşturun mevlam bizi

Üzüm koydum sepete
Yar oturmuş tepede
Bir yar sevdim oy aman
Şan olsun memlekete

Suya gider ok gibi
Entarisi gök gibi
Hiç ardına bakmıyor
Sevdiceğim yok gibi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 2434
İNCELEME TARİHİ : 26 -1- 1984

YÖRESİ
DİRMİL

KİMDEN ALINDIĞI
KADIR TÜRAN

SÜRESİ :

DERLEYEN
SALİH URHAN

DERLEME TARİHİ
-1964-

NOTAYA ALAN
SALİH URHAN

DEVESİ, GATER GATER ÇİLBİRİ SUYA BATAR

The musical score is written on five staves. The first staff is the melody, followed by a second staff with a repeat sign. The third staff is the vocal line with lyrics: 'DE VE Sİ GA TER GA TER DE VE Sİ GA'. The fourth staff continues the melody with lyrics: 'TER GA TE R ÇİL Bİ Rİ SU YA BA TAR'. The fifth staff continues the melody with lyrics: 'ÇİL Bİ Rİ SU YA BA TAR' and ends with a fermata and the word 'uyul'.

-1-
DEVESİ, GATER GATER, ÇİLBİRİ SUYA BATAR
GİZ OĞLANI GÖRÜNCE, SALLAR ÇEVRESİN ATAR
ALA DEVE MOR KOŞEK, AL BASMADAN YÜN DÖŞEK
GEÇME GÜZEL BURADAN, ELLER ARDINA DÜŞEK.

-2-
DEVESİ DUZDAN GELİR, YÜKÜ KIBRIS'TAN GELİR
OĞLAN HASTA OLUNCA, İLACI KIZDAN GELİR
MOR DEVENİN GİZİNİ, DÖNER DÖNER İSSİRİR
GÜZEL KIZI GÖRÜNCE, OĞLAN OLUR ESİRİ.

ÇİLBİR : YULAR
KOŞEK : PALAN-EĞER

32- DEVESİ GATER GATER ÇİLBİRİ SUYA BATAR

Devesi gater gater
Çilbiri suya batar
Gız oğlanı görünce
Sallar çevresin atar

Ala deve mor köşek
Al basmadan yün döşek
Geçme güzel buradan
Eller ardına düşecek

Devesi duzdan gelir
Yükü Kıbrıs'tan gelir
Oğlan hasta olunca
İlacı kızıdan gelir

Mor devenin gızgını
Döner döner ısıtır
Güzel kızı görünce
Oğlan olur esiri

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO: 3377
İNCELEME TARİHİ: 19.1.1990

DERLEYEN
TRT ARŞİVİNDEN
DERLEME TARİHİ

YÖRESİ
BURDUR
KİMDEN ALINDIĞI
FEVZİ BURDURLU

DİRMİL DAĞI MEŞELİ

NOTAYA ALAN
SÜMER EZGÜ

SÜRESİ: = 46

DİR MİL DA ĞI ME ŞE Lİ

di Bi MOR ME NEV ŞE Lİ GAR ŞI DA GİZ LA R

GE Lİ YO R E Lİ AM BE R ŞI ŞE Lİ

GAR ŞI DA GİZ LA R GE Lİ YO R

E Lİ AM BER Şİ ŞE Lİ SÜ RÜ M SÜ RÜ M
SÜ RÜ N SÜ N SÜR ME Lİ GİZ LA R
GÖ Ğ SÜ DE ÇA P RA Z DÜ Ğ ME Lİ
GİZ LA R
KU YU Dİ Bİ

DİRMİL DAĞI MEŞELİ
(SAYFA 3)

DAŞ LO LU R ÖK SÜZ GÖ ZÜ YAŞ LO LUR
KU YU Dİ Bİ DAŞ LO LU R ÖK SÜZ GÖ ZÜ
YAŞ LO LUR A NA BA BA VAR EM ME
YAR KO KU SU BAŞ KO LUR A NA BA BA
VAR EM ME YAR KO KU SU BAŞ KO LUR
SÜ RÜM SÜ RÜM SÜ RÜ N SÜ N
SÜ R ME Lİ KIZ LA R GÖ Ğ SÜ DE
ÇA P RA Z DÜ Ğ ME Lİ KI Z LA R
ÇA P RA Z DÜ Ğ ME Lİ KI Z LAR

♩ = 240

(SAZ - - - - -)

GEY CEK YÜ ME

LİK DE YÜ DÜ LER

GE Lİ Nİ

DU DU

GE Lİ Nİ

DU DU

Kİ NA İ LE

BO YA DI

LAR

E Lİ Nİ

DU DU

E Lİ Nİ

DU DU

DU DU

DU DU

DI ANI KİM LER

GO DU

(SAZ - - - - -)

AK ŞAM O LUR

DA MA ŞA LA

YI

YA KAR LAR

DU DU

YA KAR LAR

DU DU

YA KAR LAR DA

GU ZEL LE

RE

33- DİRMİL DAĞI MEŞELİ

Dirmil dağı meşeli
Dibi mor menevşeli
Karşıda kızlar geliyor
Eli amber şişeli

*Sürüm sürüm sürünsün sürmeli kızlar
Göğsü de çapraz düğmeli kızlar*

Kuyu dibi taşl' olur
Öksüz gözü yaşl' olur
Ana baba var emme
Yâr kokusu başk' olur

*Sürüm sürüm sürünsün sürmeli kızlar
Göğsü de çapraz düğmeli kızlar*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No:2665
İNCELEME TARİHİ : 21.2.1985

DERLEYEN
SÜMER EZGÜ

YÖRESİ
BURDUR
KİMDEN ALINDIĞI
FAİK İNCE
♩ ♪ ♫ = 50

DİRMİLCİK'TEN GİDER YAYLANIN YOLU (TEKE HAVASI)

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
SÜMER EZGÜ

Gİ DER YAY LA NİN YO LU BE NİM SEV Dİ M
MA LI DIS LE K RI IN CI SEV Dİ CE Gİ
SU YU SO ĞU RA İ ÇİL ME Z BU ZA
MAN DA CE ĞİM DİR Mİ LİN GÜ LÜ
SU DİR MİL DE Bİ RİN Cİ KIRK PI
NA RA GÖ ÇÜL ME Z DİR MİL CİK TE N
SAÇ LA RI Sİ R SU YU SO ĞU K RI IN CI
YAY LA RI N N ME Z BE NİM SEV Dİ CE Gİ
M SEV Dİ CE Gİ M SU DİR MİL DE
KIRK PI NA RA GÖ ÇÜL ME Z CİK MA
GE LİN YAY LA YA DA YAZ DE Ğİ L
(Saz.....)
AY GE LİN GE LİN İ KE N AĞ LA
DAN LA R (Saz.....)
AZ DE Ğİ L uysa

1
DİRMİLCİK'TEN GİDER YAYLANIN YOLU

BENİM SEVDİĞİM YAYLANIN GÜLÜ

Bağlantı { ÇIKMA GELİN YAYLAYA DA YAZ DEĞİL (AY GELİN)

GELİN İKEN AĞLADANLAR AZ DEĞİL

2
SAÇLARI SIRMALI DİSLERİ İNCİ
SEVDİĞİM ŞU DİRMİL DE BİRİNCİ
Bağlantı.

3
YAYLANIN SUYU SOĞUK İÇİLMEZ
BU ZAMANDA KIRKPINAR'A GÖÇÜLMEZ.
Bağlantı.

34- DİRMİLCİK'TEN GİDER YAYLANIN YOLU

Dirmilcik'den gider yaylanın yolu
Benim sevdiceğim yaylanın gülü

*Çıkma gelin yaylaya da yaz değil
Gelin iken ağladanlar az değil*

*Ay gelin
Ay gelin*

Saçları sırmalı dişleri inci
Sevdiceğim şu Dirmil'de birinci

*Çıkma gelin yaylaya da yaz değil
Gelin iken ağladanlar az değil*

*Ay gelin
Ay gelin*

Yaylanın suyu soğuk içilmez
Bu zamanda Kırkpınar'a göçülmez

*Çıkma gelin yaylaya da yaz değil
Gelin iken ağladanlar az değil*

*Ay gelin
Ay gelin*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 573
İNCELEME TARİHİ: 15/III/1974

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
BURDUR-TEFENNİ
KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

ELİ ELEKLİ GELİN

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ :
(♩ - 118)

(SAZ.....)

E Lİ E LEK Lİ GE LİN BAŞ MA YE LEK Lİ GE LİN
EN TA Rİ Sİ TOZ PEM BE VÂ Dİ GÂ RİN VAR BEN DE
TEP Sİ DE Ü ZÜ ME BAK Bİ RAZ DA GÖ ZÜ ME BAK

(SAZ.....)

PA LA ZİM SE LÂM VER DİM AL MA Dİ
" " " HİÇ SÖ ZÜN DE DUR MAZ SİN
" " " EL LER NE DER SE DE SİN

(SAZ.....)

KA TI YÜ RE...K Lİ GE Lİ.....N GÜ ZE LİM
İN SAF YOK MU HİÇ SEN DE.....N
SEN BE NİM SÖ ZÜ ME BA.....K " " "

(1)

ELİ ELEKLİ GELİN
BAŞMA YELEKLİ GELİN (PALAZİM)
SELÂM VERDİM ALMADI
KATI YÜREKLİ GELİN (GÜZELİM)

(2)

ENTARİSİ TOZ PEMBE
YADİGÂRIN VAR BENDE (PALAZİM)
HİÇ SÖZÜNDE DURMAZSIN
İNSAF YOKMU HİÇ SENDE (GÜZELİM)

(3)

TEPSİDE ÜZÜME BAK
BİRAZDA GÖZÜME BAK (PALAZİM)
ELLER NEDERSE DESİN
SEN BENİM SÖZÜME BAK (GÜZELİM)

35- ELİ ELEKLİ GELİN

Eli elekli gelin	
Basma yelekli gelin	<i>Palazım</i>
Selam verdim almadı	
Katı yürekli gelin	<i>Güzelim</i>
Entarisi toz pembe	
Yadigarın var bende	<i>Palazım</i>
Hiç sözünde durmazsın	
İnsaf yok mu hiç sende	<i>Güzelim</i>
Tepside üzüme bak	
Biraz da gözüme bak	<i>Palazım</i>
Eller ne derse desin	
Sen benim sözüme bak	<i>Güzelim</i>

36- ENDİM HAYMANA OVASINA

Endim (de) Haymana ovasına bir yüz para gazandım (of)

O yüz parayı (da) sılamda tam üç sene özendim (of)

Aman yallah Haymana 'lı

Hop hop deyip oynamalı

Oğlan nişlesin bildiğin işlesin

Gızlar nişlesin gergef işlesin

Endim (de) Haymana ovasına goyun gütmeye (of)

Gazanıp garkınıp yare gitmeye (of)

Aman yallah Haymana 'lı

Hop hop deyip oynamalı

Oğlan nişlesin bildiğin işlesin

Gızlar nişlesin gergef işlesin

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 2134
İNCELEME TARİHİ : 19. 04. 1990

DERLEYEN
AHMET SEZGİN

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
İBRAHİM İRŞİ

ENTARİNE PEŞ OLAM

NOTAYA ALAN
AHMET SEZGİN

SÜRESİ :

SAZ .....

EN TA RI NE PE ŞO LAM YA NI NA YOL DAŞ O LAM

LE YEN VU RAN EL LE RE A YA RİM

ŞİN GIR MIN GIR MEŞ O LAM

S. SABUNCU

- 1 -

ENTARİNE PEŞ OLAM
YANINA YOLDAŞ OLAM
LEYEN VARAN ELLERE A YARİM
ŞİNGİR MİNGİR MEŞ OLAM

- 2 -

ENTARİSİ AK GİBİ
SUYA GİDER OK GİBİ
HİÇ ARDINA BAKMIYOR A YARİM
YAVUKLUSU YOK GİBİ

- 3 -

AZIKÇI KOLLA BENİ
YANINA YOLLA BENİ
KALBİN SALINCAK OLSUN A YARİM
İÇİNDE SALLA BENİ

37- ENTARİNE PEŞ OLAM

Entarine peş olam
Yanına yoldaş olam
Leğen vuran ellere *A yarım*
Şingir mingir maş'olam

Entarisi ak gibi
Suya gider ok gibi
Hiç ardına bakmıyor *A yarım*
Yavuklusu yok gibi

Azıcık kolla beni
Yanına yolla beni
Kalbin salıncak olsun *A yarım*
İçinde salla beni

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4243
İNCELEME TARİHİ : 02.02.2000

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
ÖZGÜR KAYA

DERLEYEN
YÜCEL PAŞMAKÇI

DERLEME TARİHİ

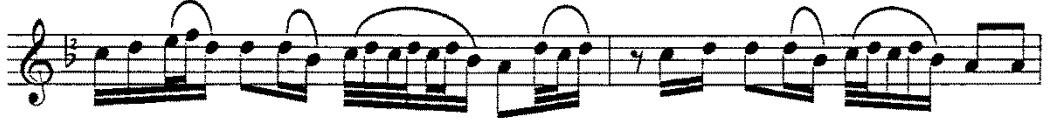
NOTALAYAN
YÜCEL PAŞMAKÇI

ERİK DALI GEVREKTİR

SÜRE : ♩ = 96

E RİK DA LI GEV REK TİR E RİK DA LI GEV REK TİR
E RİK DA LI GEV REK TİR E RİK DA LI GEV REK TİR

A MA NİN BAS MA YA GEL MEZ HAY Dİ BAS MA YA GEL MEZ
A MA NİN EĞ ME YE GEL MEZ HAY Dİ EĞ ME YE GEL MEZ

EL GI ZI NA ZİK TİR EL GI ZI NA ZİK TİR
EL GI ZI NA ZİK TİR EL GI ZI NA ZİK TİR

A MA NİN KÜS ME YE GEL MEZ HAY Dİ KÜS ME YE GEL MEZ
A MA NİN DEĞ ME YE GEL MEZ HAY Dİ DEĞ ME YE GEL MEZ

EL LER OY NA Sİ NEL LER DİL LER SÖY LE SİN DİL LER
EL LER OY NA Sİ NEL LER DİL LER SÖY LE SİN DİL LER

ERİK DALI GEVREKTİR
-2-

NE DER LER SE DE SIN LER O DİL LE Rİ YE SIN LER
NE DER LER SE DE SIN LER O DİL LE Rİ YE SIN LER

Öğün

-1-
ERİK DALI GEVREKTİR
ERİK DALI GEVREKTİR
AMANIN BASMAYA GELMEZ
HAYDİ BASMAYA GELMEZ
EL GIZI NAZIKTİR
EL GIZI NAZIKTİR
AMANIN KÜSMEME GELMEZ
AMANIN KÜSMEME GELMEZ

BAĞLANTI
ELLER OYNASIN ELLER
DİLLER SÖYLESİN DİLLER
NE DERLERSE DESİNLER
O DİLLERİ YESİNLER

-2-
ERİK DALI GEVREKTİR
ERİK DALI GEVREKTİR
AMANIN EĞMEYE GELMEZ
HAYDİ EĞMEYE GELMEZ
EL GIZI NAZIKTİR
EL GIZI NAZIKTİR
AMANIN DEĞMEYE GELMEZ
HAYDİ DEĞMEYE GELMEZ

BAĞLANTI

38- ERİK DALI GEVREKTİR

Erik dalı gevrektir
Amanın basmaya gelmez
El gızı naziktir el gızı naziktir
Amanın küsmeye gelmez

*Eller oynasın eller
Diller söylesin diller
Ne derlerse desinler
O dilleri yesinler*

Erik dalı gevrektir
Amanın eğmeye gelmez
El gızı naziktir el gızı naziktir
Amanın değmeye gelmez

*Eller oynasın eller
Diller söylesin diller
Ne derlerse desinler
O dilleri yesinler*

*Erik dalı gevrektir
Haydi basmaya gelmez*

Haydi küsmeye gelmez

*Erik dalı gevrektir
Haydi eğmeye gelmez*

Haydi değmeye gelmez

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA NO: 734
İNCELEME TARİHİ: 4/10/1974

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
BURDUR-TEFENNİ
KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ
22/10/1945

EVLERİM EVLERİM HANI YAMAN EVLERİM

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ :

(SAZ.....)

EV LE Rİ MEV LE RİM HA Nİ YA MA NEY LE RİM
" " " " " " " " YA MAN KAL DI RİM
" " " " " " " " YA MAN BO YUN CA

BE NO NU Nİ ÇİN DE GÖNLÜ MA MA NEY LE RİM SÜSLÜ AL YEM
KAL DI RİM DAN DÜŞ TUM GE LİN BE Nİ KAL DI RİN
ÇİN DE YAT MA DIM ÜÇ GÜN A MAN DO YUN CA

A MA NA MA NEY LE RİM
" " " MAN KAL DI RİN
" " " MAN DO YUN CA

(1)

EVLERİM EVLERİM, HANI YAMAN EVLERİM
BEN ONUN İÇİNDE, GÖNLÜM AMAN EYLERİM
SÜSLÜ ALYEM AMAN AMAN EYLERİM

(2)

EVLERİM EVLERİM, HANI YAMAN KALDIRIM
KALDIRIMDAN DÜŞTÜM, GELİN BENİ KALDIRIN
SÜSLÜ ALYEM AMAN AMAN KALDIRIN.

(3)

EVLERİM EVLERİM, HANI YAMAN BOYUNCA
İÇİNDE YATMADIM, ÜÇ GÜN AMAN DOYUNCA
SÜSLÜ ALYEM AMAN AMAN DOYUNCA.

39- EVLERİM EVLERİM HANI YAMAN EVLERİM

Evlerim evlerim hani yaman evlerim
Ben onun içinde gönlüm yaman eylerim
Süslü alyem aman aman eylerim

Evlerim evlerim haney aman kaldırım
Kaldırımdan düştüm gelin beni kaldırın
Süslü alyem aman aman kaldırın

Evlerim evlerim haney aman boyunca
İçinde yatmadım üç gün aman doyunca
Süslü alyem aman aman doyunca

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3969
İNCELEME TARİHİ : 12. 8. 1994

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

YÖRE
BURDUR / Kozageci
KAYNAK KİŞİ
FAİK İNCE

EVLERİNDE HALI VAR

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

SÜRE : 70

EV LE RİN DE HA LI VAR
GÜL DA LI Nİ E GER Mİ
KA RAN FI LİM EZ BE Nİ

DU DA ĞİN DA BA LI VAR (SAZ - - -)
U CU YE RE DE GER Mİ
AL TIN TAS TA SÖZ BE Nİ

VAR (SAZ - - - - -) CE RE Nİ Mİ SE VE RİM
Mİ SEN DE GÖN LÜ OL MA YAN
Nİ SEN Dİ VİT OL BEN KA LEM

AY ĞİN BAY ĞİN CA RE NİM (SAZ - - -)
AY ĞİN BAY ĞİN SE RE NİM

40- EVLERİNDE HALI VAR

Evlerinde halı var
Dudağında balı var
Ceren'imi severim
Yanağında alı var

Aygın baygın Ceren'im

Gül dalını eğer mi
Ucu yere değer mi
Sende gönlü olmayan
Böyle boyun eğer mi

Aygın baygın Ceren'im

Karanfilim ez beni
Altın tasta süz beni
Sen divit ol ben kalem
Al sinene yaz beni

Aygın baygın Ceren'im

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

THM REPERTUAR SIRA No2540

İNCELEME TARİHİ: 28.6.1984

YÖRESİ:

Burdur- Aziziy'e köyü

KİMDEN ALINDIĞI:

Burdur folklor ekibinden

SÜRESİ:

DERLEYEN:

HAMDİ ÖZBAY

DERLEME TARİHİ:

1959

NOTAYA ALANI:

HAMDİ ÖZBAY

EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE (KARINOM)

EV LE RI NİN Ö NÜ DE İĞ DE İĞ DE
" " " " " " " " YOL DUR YA RI

NİN DAL LA RI DA YER DE BE NİM DE SEV Dİ ĞİM
MİN KO PAR DI ĞI GÜL DÜR EL LER İ ÇİN DE

KAR Şİ KI EV DE KA RI NOM KA RI NOM
KEN DI NI BİL DİR " " " " " "

KAYMAK MI SIN KA RI NOM
ŞE KER Mİ SIN KA RI NOM

- I -

EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE
İĞDENİN DALLARI YERDE
BENİM SEVDİĞİM KARŞIKI EVDE
KARINOM KARINOM KAYMAK MISIN KARINOM

- II -

EVLERİNİN ÖNÜ YOLDUR
YARIMIN KOPARDIĞI GÜLDÜR
ELLER İÇİNDE KENDİNİ BİLDİR
KARINOM KARINOM ŞEKER MISIN KARINOM

41- EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE

Evlerinin önü (de) iğde
İğdenin dalları (da) yerde
Benim (de) sevdiğim karşıki evde
Karinom karinom kaymak mısın karinom

Evlerinin önü (de) yoldur
Yarimin kopardığı güldür
Eller içinde kendini bildir
Karinom karinom şeker misin karinom

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 191-1/4/1973

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
HAMİT ÇİNE

EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE DALLARI

NOTAYA ALAN
HAMİT ÇİNE

SÜRE :

(Saz.....)

EV LE RI NİN Ö NÜ İ Ğ DE DAL LA RI
A MAN İ Ğ DE DÁL LA RI İ Ğ DE DA LI BOY NUN E Ğ MİŞ
HAK KA YAL VA RI HAK KA YAL VA RI

(1)

Ayağına giymiş pembe şalvarı aman pembe şalvarı

Bağlantı

{Var git oğlan var git anam dengim değilsin
Ak gerdana doprin ister zengin değilsin

(2)

Evlerinin önü duttur sökülmez (Aman duttur sökülmez)
Dudun yaprakları siktir seçilmez
Anadan geçilir yârdan geçilmez (Aman yârdan geçilmez)
(*Bağlantı*)

(3)

Evlerinin önü pazara yakın (Aman pazara yakın)
Pazardan geliyor boyuna bakın
Sağına soluna nazarlık takın (Aman nazarlık takın)
(*Bağlantı*)

42- EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE DALLARI

Evlerinin önü iğde dalları
İğde dalı boynun eğimiş Hakk'a yalvarı
Ayağına giymiş pembe şalvarı

*Var git oğlan var git (anam) dengim değılsin
Ak gerdana doprin ister zengin değılsin*

Evlerinin önü duttur sökölmez
Dudun yaprakları (aman) sıktır seçilmez
Anadan geçilir yardım geçilmez

*Var git oğlan var git (anam) dengim değılsin
Ak gerdana doprin ister zengin değılsin*

Evlerinin önü pazara yakın
Pazardan geliyor boyuna bakın
Sağına soluna nazarlıktan takın

*Var git oğlan var git (anam) dengim değılsin
Ak gerdana doprin ister zengin değılsin*

DERLEYEN
TANER EZGÜ

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
ALADDİN ATASOY
SÖRE 4/8

DERLEME TARİHİ
24.3.1988
NOTALAYAN
SÖMER EZGÜ

EVLERİNİN ÖNÜ GÖKTÜR GÖVERİ

(SAZ -----)

EV LE Rİ NİN Ö NÜ GÖK TÜR GÖ
Bİ ZİM BAĞ DA ME NEV ŞE LER TOP
(Bİ ZİM ME NEV ŞE LER TOP TOP
VE Rİ Gİ RA TIN ÜS TÜ NE
Bİ TER A RA SIN DA TÜR LÜ
Bİ TER)
VUR DU ME GE Rİ VUR DUM E GE
TÜR LÜ OT Bİ TER TÜR LÜ OT Bİ
Rİ ÖK SÜZ OĞ LAN LA Rİ
TER BU AY Rİ LİK Bİ ZE
KİM LER E VE Rİ A NA Mİ A
Ö LÜM DEN BE TER A NA Mİ A
NA Mİ GE LİN A NA Mİ
NA Mİ GE LİN A NA Mİ

43- EVLERİNİN ÖNÜ GÖKTÜR GÜVERİ

Evlerinin önü Göktürk güveri
Gır atın üstüne vurun eyeri
Öksüz olanları kimler everi

*Anamı anamı gelin anamı
Bugün durun yarın yakın kınamı*

Bizim bağda menevşeler top biter
Arasında türlü türlü ot biter
Bu ayrılık ölümden beter

*Anamı anamı gelin anamı
Bugün durun yarın yakın kınamı*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAVINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 1028
İNCELEME TARİHİ: 12-6-1975

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ
27-3-1945

KİMDEN ALINDIĞI
TEPELİ HASAN
BÜYÜK ÇOBAN

FERACEMİ AL İSTERİM (ZEYBEK)

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRESİ :

FE RA CE Mİ
FE RA CE MİN

A LİS TE Rİ MA
YE Nİ YÜN LÜ A

MAN YEN LE Rİ Nİ
MAN BE NİM YA RİM

YAN DIM DA RİS TE RİM
YAN DIM GÜ MÜŞ TEN Lİ

SE VİL ME DİK
SEV Dİ Ğİ MİN

YA RİS TE Rİ MA
YÜ ZÜ BEN Lİ A

MAN MAN AL YE ME Nİ
MAN .. .. YE ME Nİ

44- FERACEMİ AL İSTERİM

Feracemi al isterim(aman)
Yenlerini (yandım) dar isterim
Sevilmedik yar isterim (aman)

*Al yemeni yemeni bidanem mor yemeni
Faydasız güzeli yandım neylemeli*

Feracemin yeni tüylü (aman)
Benim yarım (yandım) gümüş tenli
Sevdiğimin yüzü benli (aman)

*Al yemeni yemeni bidanem mor yemeni
Faydasız güzeli yandım neylemeli*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2 509
İNCELEME TARİHİ: 29_3_1984

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

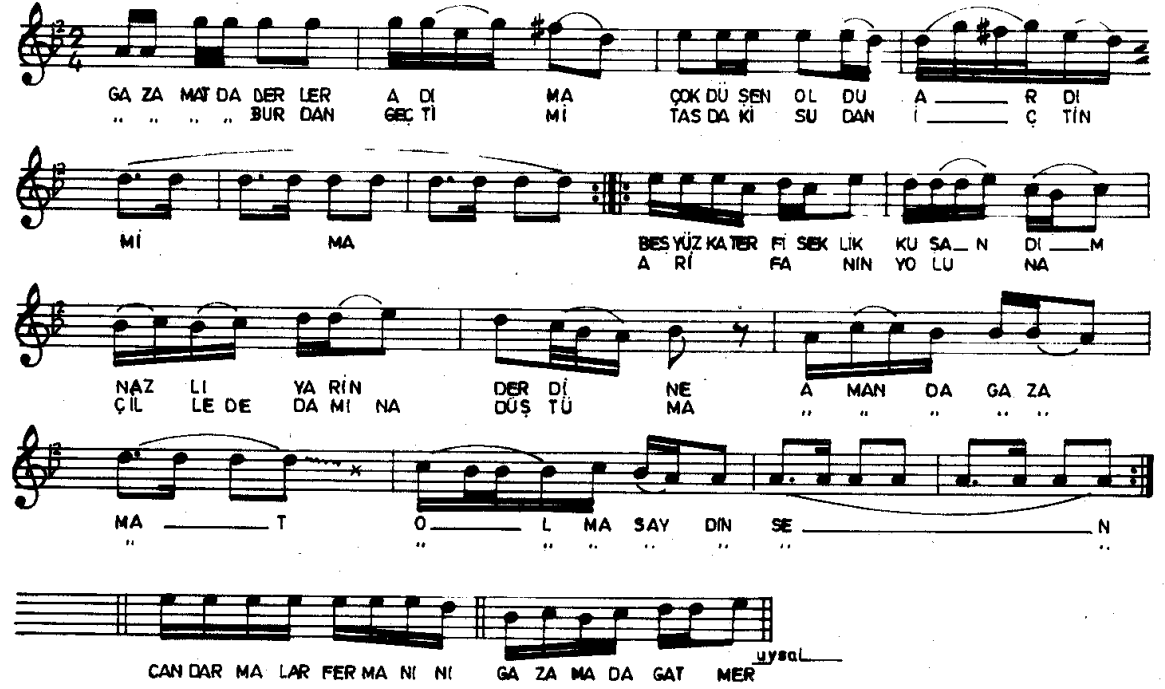
YÖRESİ
BURDUR - KEMER

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
PASKALOĞLU
MEHMET TURGUT

GAZAMAT (GAZ AHMET)

NOTAYA ALAN

GA ZA MAT DA DER LER A DI MA ÇOK DÜ SEN OL DU A R DI
.. .. BUR DAN GEÇ TI MI TAS DA KI SU DAN İ Ç TİN
MI MA BES YÜZ KATER Fİ ŞEK LİK KU SA N DI M
A RI FA NIN YO LU NA
NAZ LI YA RİN DA MI NA DER Dİ NE A MAN DA GA ZA
ÇİL LE DE DÜ Ş T U MA .. .. GA ZA
MA T O L MA SAY DIN SE N
CAN DAR MA LAR FER MA Nİ Nİ GA ZA MA DA GAT MER uysal

— 1 —
GAZAMAT DA DERLER ADIMA
ÇOK DÜŞEN OLDU ARDIM
BES YÜZ KATER FİŞEKLIK KUŞANDIM
NAZLI YARIN DİRDİNE
AMAN DA GAZAMAT OLMASAYDIN SEN

— 2 —
GAZAMAT DA BURDAN GEÇTİ Mİ
TASDAKİ SUDAN İÇTİN Mİ
ARIFANIMIN YOLUNA
ÇİLE DE DAMINA DÜŞTÜN MÜ
AMAN DA GAZAMAT OLMASAYDIN SEN

— 3 —
GAZAMAT DA DASTA OTURUR
CANDARMALAR FERMANINI GETİRİR
KEMERİN GELİNLERİ
GAZAMADA GATMER GÖTÜRÜR
AMAN DA GAZAMAT OLMASAYDIN SEN

NOT GAZAMAT : KAZ AHMET

45- GAZAMAT

Gazamat da derler adıma
Çok düşen oldu ardıma
Beş yüz kater fişeklik kuşandım
Nazlı yârin derdine

Aman da Gazamat olaydın sen

Gazamat da buradan geçti mi
Tasdaki sudan içtin mi
Arifan'ımın yoluna
Çille de damına düştün mü

Aman da Gazamat olaydın sen

Gazamat da daşda oturur
Candarmalar fermanını getir
Kemerin gelinleri
Gazamat'a gatmer götürür

Aman da Gazamat olaydın sen

Türkünün Hikayesi

Gazamat'ın asıl adı "Kaz Ahmet"tir. Halk dilinin yöresel konuşma alışkanlığından dolayı "Gazamat" diye anılır. 1918'den sonra, Burdur ve çevresinde türeyen eşkıya çetelerinden biri de "Gazamat" çetesidir.

Kemer karakol kumandanı Girit'li Ali ağanın yanında duran, odalığı gibi hizmet eden ve dost olarak yaşadığı kadın, bir fakirin düğününü yapmak istiyor. Gazamat'da "ben yapacağım" diyor ve böylece tartışmaya giriyorlar. Gazamat asker kaçağı olduğu için, kadın kumandana ihbar ediyor. Karakol kumandanı Gazamatı tutuklamak isteyince, Gazamat dağa çıkıyor ve eşkiyalığa başlıyor. Gazamat, bir ara kendine yardımcıları da buluyor, bunlardan biri "Sarı Keçeli", "Ürkütlü Dede", diğeri de" Antalyalı Gırıldın Süllüdür.

Bir gün Gazamad ve arkadaşları Kemer'e gelip, Gazamad'ın evinde yatıyor ve o gün bir jandarma öldürüyorlar, akşam vakti karakolu basıyorlar, ellerindeki fenerin şavkıyla etrafı görüp orada olan nahiye müdürünü ve onun yanında misafir olan "Camadağa" adlı doğulu müdürü öldürüyorlar.

Aydın'dan Gazamadı bulmak için gelen zeybekler, 15 gün Kemer'de kalıyorlar, fakat Gazamad'ın geldiğini duyunca da kaçıyorlar.

Yanında 40-50 yörük ve efeyi barındıran Antalayalı tavukçu Hekimoğulları, Gaz Amadı çekemiyor ve onu arıyorlar. "Söbüce" yaylasında "Silme" adlı yörüğün düğününe bütün efeleri davet ediyorlar. Plâni Hekimoğlu kuruyor. Çavdır'dan Bunak'lı Amat geliyor. Muhabbetten sonra gece yarısı, Hekimoğlu Goca Mehmet ile Bunak'lı Amat, Gazamadı çeviriyorlar. Gazamat eşkıya geleneğine uyup yanında gezdirdiği kadını "Arife hanım" ile daha önceden çemberin dışında kalmayı başarıyorlar. Hekimoğlu, Bunak'lı Amat, Pazaravdan'lı çoban ve diğeriyle, şafak vakti, Gazamad'ın arkadaşları olan Dede ile Süllü'yü öldürüyorlar. Baskından sonra Gazamat Kemer yaylasına geliyor beş el domdom kurşunu sıkıyor ve böylece sağ olduğunu bildiriyor. Daha sonra, kendisine yanaşan, Gök İbremoğlu (Gök İbrahimoğlu) Efe ile Yüreğil'e geliyorlar. Burada evli olan ve Hekimoğlunun kızını Pazaravdan'lı Çobanın evini ateşe veriyorlar. Çoban evin tabanından sürünüp çıkarken Gazamat tarafından öldürülüyor. "Bana Gazamat derler, arkadaşlarımı öldürdü" diyor ve ciğerini söküp ısırtıyor.

Deniz'li Gümüşgölü'nde (Çardak yakınında) arkadaşı Payam'lı Veli Efe ile giderlerken Denizli müfrezesi ile vuruşuyorlar. Gazamat kaba yerinden yaralanıyor, dağılıyorlar. Gazamat, Musalla yaylasına çıkıyor orada kadını Arife hanımın yardımı

ile yarasını tedavi ediyor. Daha sonra müfreze üzerine gidiyor. Gazamat beş el ateş ediyor müfreze kaçıyor. Arife hanımda kaçıyor, arkasından ateş ediyor vuramıyor. Yarası nüksediyor, o vaziyette “Eşen”li İbrem (İbrahim) ağanın yanına geliyor. Gazamadın kardeşi Omar ile Eşen’li ağası, Gazamadı karakola teslim ediyorlar. Burdur hapisanesinde iken, Yunan savaşı için hapisanelerden adam toplayan Demirci Mehmet Efe’ye “sen efeysen ben de efeyim” deyip ayağa kalkmamış ve hapisanede kalmış. Daha sonra “İsparta damına sevk ediyoruz” diye götürülürken, Kışla köyü yakınında şimdiki “Gazamat Çeşmesi’nde, kaçıyor bahanesiyle jandarmalar tarafından öldürülmüştür.⁵⁶

---

⁵⁶K.K., Süleyman Yakan, 19.05.2015, tarihli görüşme.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1084
İNCELEME TARİHİ : 16. 6. 1975

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ
30. 7. 1959

KİMDEN ALINDIĞI
HAMİT ÇİNE

GEMİDEYİM GEMİDE

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRESİ:

SAZ.....

GE Mİ DE YİM GE Mİ DE A YA ĞİM
GE Mİ NİN BA ŞIN DA YİM ON SE KIZ
GE Mİ GE LİR YA NA ŞIR İ Çİ DO

YE ME Nİ DE SÜR GE Mİ Çİ GE
YA ŞIN DA YİM O Nİ Kİ YAŞ TAN
LU ÇA MA ŞIR YAR KA PI DAN Gİ

Mİ Yİ Nİ SAN LIM VAR GE Rİ DE
BE Rİ ŞU KI ZİN PE ŞİN DE YİM
RİN CE BA KAN GÖZ LER KA MA ŞIR

HAY Dİ BA SIN Ğİ DE LİM YA Rİ NA SIL
" " " " " " " " " " " "

Nunca

E DE —1— LİM

GEMİDEYİM GEMİDE
AYAĞIM YEMENİDE
SÜR GEMİÇİ GEMİYİ
NİSANLIM VAR GERİDE

—Bağlantı—
HAYDİ BASIN GİDELİM
YAR NASIL EDELİM

—2—
GEMİNİN BAŞINDAYIM
ONSEKİZ YAŞINDAYIM
ONİKİ YAŞAN BERİ
SU KIZIN PEŞİNDEYİM

—Bağlantı—

—3—
GEMİ BELİR YANAŞIR
İÇİ DOLU ÇAMASIR
YAR KAPIDAN GİRİNCE
BAKAN GÖZLER KAMAŞIR

—Bağlantı—

46- GEMİDEYİM GEMİDE

Gemideyim gemide
Ayağım yemenide
Sür gemici gemiyi
Nişanlım var geride

*Haydi basın gidelim
Yâr nasıl edelim*

Geminin başındayım
On sekiz yaşındayım
On iki yaştan beri
Şu kızın peşindeyim

*Haydi basın gidelim
Yâr nasıl edelim*

Gemi gelir yanaşır
İçi dolu çamaşır
Yâr kapıdan girince
Bakan gözler kamaşır

*Haydi basın gidelim
Yâr nasıl edelim*

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

YÖNİ
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
BEHÇ ÇİNE

GEYCEK YÜMELİKDE YÜDÜLER
(DUDU)

SÜRE: ♩ = 240

(SAZ -

GEY CEK YÜ ME LİK DE YÜ DÜ LER

GE Lİ Nİ DU DU GE Lİ Nİ DU DU

KI NA İ LE BO YA DI LAR

E Lİ Nİ DU DU E Lİ Nİ DU DU

DU DU DU DU Dİ ANI KİM LER GO DU

47- GEYCEK YÜMELİKDE YÜDÜLER (DUDU)

Geycek yümelikde yüdüler gelini *Dudu*

Kına ile boyadılar elini *Dudu*

Dudu Dudu adını kimler kodu

Akşam olur (da) maşalayı yakarlar *Dudu*

Yakarlar (da) güzellere bakarlar *Dudu*

Dudu Dudu adını kimler kodu

Gelini (de) doru ata bindirdiler *Dudu*

Bindirdiler (de) güveyinin evine indirdiler *Dudu*

Dudu Dudu adını kimler kodu

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1454
İNCELEME TARİHİ: 25 . 5 . 1977

YÖRESİ
DİRMİL
KİMDEN ALINDIĞI
İBECİKLİ EMİN
SÜRESİ:

DERLEYEN
HAMDİ ÖZBAY

DERLEME TARİHİ
1975

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

GİDELİM GİDELİM

tr tr

Gİ DE LİM Gİ DE LİM DE A MA... N

NE RE Gİ DE Lİ... M

Dİ... R MİL YAY LA

SI NA DA AR KA DAŞ LA... R YA RE Gİ DE Lİ... M

M HA BE YE... N Dİ HA RİM DA NA... L

Dİ... M ÇA LI HAY MA DA NA... L Dİ... M YA RI

GÜ ZE Lİ... M YÜ ZÜ ME GÜ LE GÜ LE

GİDELİM GİDELİM
(Sahife - 2)

The image shows a musical score for the song 'GİDELİM GİDELİM' (Sahife - 2). The score is written in a single system with ten staves. Each staff contains a line of music with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The lyrics are: E LİM DE NA ... L Dİ ... N YA RI GÜ ZE LİM ... YI LA NA BA ... K YI LA NA KIV RIM KIV RI ... M DO LA NA GÜ ZE LİM ... BEN YA RI Mİ GA ... Y BET Tİ ... M BİR MUS TUM VA ... R BU LA NA GÜ ZE LİM ... TAR LA NIN KE SE ... K Lİ Sİ MEN Dİ Lİ Nİ PE ... K Lİ Sİ GÜ ZE LİM ... ON BES Kİ ZA BE DEL Dİ ... R GE Lİ NİN Cİ ... L VE Lİ Sİ GÜ ZE LİM ...

48- GİDELİM GİDELİM

Gidelim gidelim (de aman) nere gidelim
Dirmil yaylasına (da) arkadaşlar yâre gidelim

Harımdan aldım çalı
Haymanadan aldım yâri *Güzelim*
Yüzüme güle güle
Elimden aldın yâri *Güzelim*

Yılana bak yılana
Kıvrım kıvrım dolana *Güzelim*
Ben yârimi kaybettim
Bir muştum var bulana *Güzeli*

Tarlanın keseklisi
Mendilin ipeklisi *Güzelim*
On beş kıza bedeldir
Gelinin cilvelisi *Güzelim*
(SERBEST 2)

Meşesi yayla meşesi de
Orta mahallenin(de gülüm) benli Ayşe'si
Ha beğendi

Şu tarla uzun tarla
Parla sevdiğim parla *Güzelim*
Yakına mendil salla

Derenin derincesi
Akar suyun incesi *Güzelim*
Gene nerden geliyor
Gönlümün eğlencesi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4094
İNCELEME TARİHİ : 14. 03. 1997

DERLEYEN
ŞAHİN AKAY

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
HASAN ASLAN

GOCA ÇAMIN GÜRLEMESİ DAL İLEN

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
ŞAHİN AKAY

SÜRE :

♩

(SAZ- - - - -)

GO CA ÇA MIN GÜR LE ME Sİ DA LI LE

N DA LI LEN GOÇ YI Ğİ DİN

EĞ LEN CE Sİ YÄ Rİ LEN A MA NIN NET ME Lİ

NE RE LE RE GIT ME Lİ SA RI LIP ÖP ME Lİ İ Lİ MON YÄR

GENETİK

GOCA ÇAMIN GÜRLEMESİ DAL İLEN
GOÇ YİĞİDİN EĞLENCESİ YÄR İLEN

BAĞLANTI :
AMANIN NETMELİ
NERELERE GİTMELİ
SARILIP ÖPMELİ
İLİMON YÄR

GOCA ÇAMI YIKAMADIM BUDAKTAN
ÇOK İSTEDİM ÖPEMEDİM YANAKTAN

BAĞLANTI

GOCA ÇAMIN ÇIRALICA ÖZÜ VAR
SEVDİĞİMİN KÖMÜR GİBİ GÖZÜ VAR

BAĞLANTI

49- GOCA ÇAMIN GÜRLEMESİ DAL İLEN

Goca çamın gürlemesi dal ilen
Goç yığidin eğlencesi yâr ilen

Amanın ne'tmeli
Nerelele gitmeli
Sarılp öpmeli
İlimon yâr

Goca çamı yıkamadım budaktan
Çok istedim öpemedim yanaktan

Amanın ne'tmeli
Nerelele gitmeli
Sarılp öpmeli
İlimon yâr

Goca çamın çıralıca özü var
Sevdiğimin kömür gibi gözü var

Amanın ne'tmeli
Nerelele gitmeli
Sarılp öpmeli
İlimon yâr

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 3442
İNCELEME TARİHİ: 5.5.1990

YÖRESİ
BURDUR YEŞİLOVA
KİMDEN ALINDIĞI
ALİ URHAN
SÜRESİ:

(GABARDIÇ)
GOYU MOLUR GABARDIÇIN
GÖLGESİ

DERLEVEN

SALİH URHAN

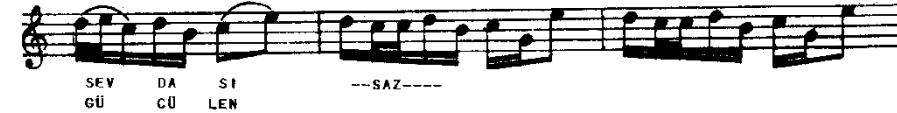
DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

SALİH URHAN

--SAZ

50- GOYU M'OLUR GAB'ARDICIN GÖLGESİ

Goyu m'olur gab'ardıcın gölgesi
Günden güne artar (aman) o yârimin sevdası
Nedir güzel çoğ uykuların faydası
Uykuların çoğu adamı yârdan ayırır

Gab'ardıcın gürlemesi dalinen
Arayı arayı buldum gücülen
Gezilir mi gön'l'olmadık yâr ilen
Gönlü olan yâr bulunca gezerim

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1597
İNCELEME TARİHİ : 13 - 2 - 1978

DERLEVEN -
HAMDİ ÖZBAY

YÖRESİ
DİRMİL

KİMDEN ALINDIĞI
KADİR TURAN

SÜRESİ :

GÖKTE YILDIZ ELLİDİR

DERLEME TARİHİ
Ekim 1968

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

GÖK TE DE YIL DİZ EL Lİ DİR MAZ ----- E Cİ : : : : L G
GÖK TE DE YIL DİZ SA YIL MAZ

Lİ YU Sİ MUR DE TA BEL Lİ DİR MAZ GİZ Lİ DE SEV
SE DA VE . . . . N ÇE Yİ KEN Gİ LER DİN A MAN BA KI ME . . . . K
LE Rİ . . . . N BEL Lİ DİR MAZ GİZ Lİ DE SEV
DA VE . . . . N ÇE Yİ KEN Gİ Lİ Dİ RA MAN BA KI
NA MAN E ME . . . . K

51- GÖKTE YILDIZ ELLİDİR

Gökte (de) yıldız ellidir
Ellisi de bellidir
Gizli (de) sevda çekenler
Bakışından bellidir

Aman

Gökte (de) yıldız sayılmaz
Çiğ yumurta soyulmaz
Güzel seven yiğidin
Emekleri zayolmaz

Aman

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 3100
İNCELEME TARİHİ:

DERLEYEN
FERHAT ERDEM

YÖRESİ
BURDUR - DİRMİL - KIZILYAKA K.
KİMDEN ALINDIĞI
SERVET TEKİN - RAMAZAN YALÇIN
SÜRESİ: 100

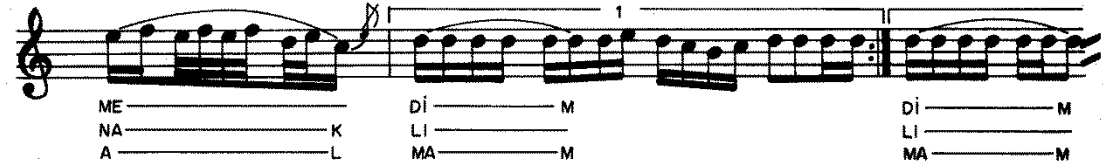
GÜLE ÇIKTIM GÜLMEDİM (ŞERFEM)

DERLEME TARİHİ
15. 7. 1987

NOTAYA ALAN
FERHAT ERDEM

GÜLE — ÇIK TIM GÜ — L ME DİM GÜL DE — N DÜŞ TİM Ö — L
PEN CE RE Sİ PA — R MAK LI ŞER FEM EL MA YA
BAH ÇA LAR DA VA — R LI MAN OLİ — MO NU BE — N

ME — Dİ — M Dİ — M
NA — K LI — LI — M
A — L MA — M MA — M

GÜ ZE L SEN LE GEZ ME Sİ —
İS — TE DİM DE VER ME Dİ —
NERE YE Gİ Dİ YON SE — N GÜ — ZEL

ŞER FEM SEN YA - K TIN BE Nİ — SE FA YI — MIŞ Bİ — L
" " " " " " " — GI Zİ ÇOK — MU GI — Y
" " " " " " " — BEN OL SAM AY RI —

ME — Dİ — M
MA — T LI — M
LA — MA — M

52- GÜLE ÇIKTIM GÜLMEDİM

Güle çıktım gülmedim
Gülden düştüm ölmedim
Güzeller mezesi
Sefayımış bilmedim

Şerf'em sen yaktın beni

Penceresi damaklı (parmaklı)
Şerf'em elma yanaklı
İstedim de vermedi
Gızın çok mu gıymetli

Şerf'em sen yaktın beni

Bahçalarda var limon
O limonu ben almam
Nereye gidiyon sen güzel
Ben olsam ayrılamam

Şerf'em sen yaktın beni

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO: 3474
İNCELEME TARİHİ: 6.5.1990

DERLEYEN
BİRSEL ACAR

DERLEME TARİHİ

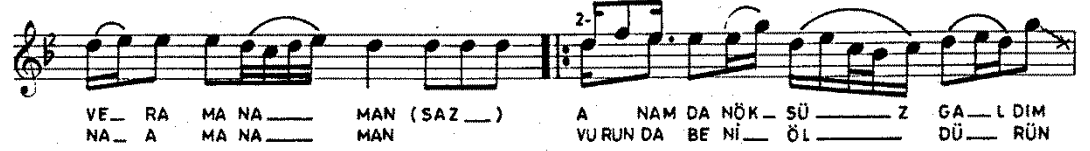
YÖRESİ
BURDUR

GÜYER BOSTANIM GÜYER
(KADIN ZEYBEĞİ)

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKCI

KİMDEN ALINDIĞI
ŞEREF DEMİREL

SÜRESİ:
♩

GÜYER BOSTANIM GÜYER
(SAYFA - 2-)

GÜYER DE BOSTANIM GÜYER
SU GELİR BENDİ DÖĞER (AMAN AMAN)
ANAMDAN ÖKSÜZ KALDIM
HER GELEN BENİ DÖĞER

BAĞLANTI
AMAN AMAN KUŞOĞLAN KUŞOĞLAN
ARDIMA DÜŞ OĞLAN TİRİNAYNAM TİRAY DA TİRİNAYNAM
TİRİ NİNANAM TİRAYDA TİRİNİNAYNAM

ENTARİMİN MORUNA
BEN VEREM OLDUM YOLUNA (AMAN AMAN)
VURUN DA BENİ ÖLEYİM
SEVDİĞİMİN YOLUNA

BAĞLANTI

53- GÜYER BOSTANIM GÜYER

Güyer de bostanım güyer

Su gelir bendi döğer

Aman aman

Anamdan öksüz kaldım

Her gelen beni döğer

Aman aman kuşoğlan kuşoğlan

Ardıma düş oğlan tirinaynam tirinayda tirinaynam

Tirinanam tiriya tirinaynam

Entarimin moruna

Ben verem oldum yoluna

Aman aman

Vurun (da) beni öleyim

Sevdiğimin yoluna

Aman aman koş oğlan koş oğlan

Ardıma düş oğlan tirinaynam tirinayda tirinaynam

Tirinanam tiriya tirinaynam

T. R. T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T. H. M. REPERTUAR SIRA No. 2028
İNCELEME TARİHİ : 5.10.1979

YÖRESİ
BÜRDÜR

KİMDEN ALINDIĞI
ŞEVKET ÖZCAN - HALİL OĞUZ
SÜRESİ : ♩ = 94 (♩ = 168)

HANEYLER YAPTIRDIM

(TEKİRDAĞ HAVASI -)

DERLEYEN
Ank. Dev. Kons.
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
4.1.1942

NOTAYA ALAN
ATES KÖYOĞLU
25.9.1978

HA NE Y LER YAP TI R DI M Bİ RUC TA NU
DE PE LER DE PE LE R YÜK SEK DE PE

CA LE R Bİ RUC TA NU CA
LE R YÜK SEK DE PE LE R

İ ÇİN DE N YAT MA DIM ÜÇ GÜ NÜC GE
KU LA Ğİ N DA FA LAR EL MAS KÜ GE

CE LE R İ ÇİN DE N YAT MA DIM
KU LA Ğİ N DA FA R LAR

ÜÇ GÜ NÜ C GE CE GUR BAN LA R KE
EL MAS KÜ PE LE R ET RA FI R MI

HANEYLER YAPTIRDIM
(Sahife-2)

SE A L YIM GIR DI YI M GE CE LE R
GIR DI YI M GE CE LE R DAV RA NA TIM
DA V RAN GAY RET GÜ N LE Rİ
AR KA MI Z DAN -GE LEN DÜ Ş MA NÜN LE Rİ

— 1 —

HANEYLER YAPTIRDIM BİR UÇTAN UCA
İÇİNDE YATMADIM ÜÇ GÜN ÜÇ GECE
GURBANLAR KESEYİM GİRDİYİM GECE
Bağlantı. [DAVRAN ATIM DAVRAN, GAYRET, GÜNLERİ
[ARKAMIZDAN GELEN DÜŞMAN ÜNLERİ

— 2 —

DEPELER DEPELER YÜKSEK DEPELER
KULAĞIMDA PARLAR ELMAS KÜPELER
ETRAFIM ALDI AYDIN EFELER
Bağlantı.

54- HANEYLER YAPTIRDIM

Haneyler yaptırdım bir uçtan uca
İçinde yatmadım üç gün üç gece
Gurbanlar keseyim girdiğim gece

*Davran atım davran gayret günleri
Arkamızdan gelen düşman ünleri*

Depeler depeler yüksek depeler
Gulağında parlar elmas küpeler
Etrafım aldı aydın efeler

*Davran atım davran gayret günleri
Arkamızdan gelen düşman ünleri*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3940
İNCELEME TARİHİ : 12. 8. 1994

DERLEYEN
Barıştan yazdı

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
RAMAZAN ÜNAY

HOCA EZAN OKUYOR

DERLEME TARİHİ
1990

NOTALAYAN
YÜCEL PAŞMAKÇI

SÜRE : ♩ = 192

(SAZ - - - - -)

1

2

HO BI CA ZİM E KÖ ZAN YÜN

O KU YO R HAT ÇAM PEŞ Kİ R
BA CA SI E ZAN O KU R

DO KU YO R HAT ÇA MIN PEŞ
HO CA SI N CE BEL LI

Kİ R LE Rİ KA RAN FİL LE R
HA T ÇA Nİ N BEN O LAY DI M

KO KU YO R A MAN HATÇAM BAĞ LA RA GEL
KO CA SI A MAN HATÇAM BAĞ LA RA GEL

BAĞ LA RA BİZ DE Gİ DELİM CAN DAR MA SIZ
BAĞ LA RA BİZ DE Gİ DELİM CAN DAR MA SIZ

-2-
HOCA EZAN OKUYOR

KÖY LE RE
KÖY LE RE

GÜNÇETİRK

HOCA EZAN OKUYOR
HATÇA'M PEŞKİR DOKUYOR
HATÇA'MIN PEŞKİRLERİ
KARANFİLLER KOKUYOR

AMAN HATÇA'M
BAĞLARA GEL BAĞLARA
BİZ DE GİDELİM
CANDARMAZ KÖYLERE

BİZİM KÖYÜN BACA SI
EZAN OKUR HOCASI
İNCE BELLİ HATÇA'NIN
BEN OLAYDIM KOCASI

AMAN HATÇA'M
BAĞLARA GEL BAĞLARA
BİZ DE GİDELİM
CANDARMAZ KÖYLERE

55- HOCA EZAN OKUYOR

Hoca ezan okuyor
Hatça'm peşkir dokuyor
Hatça'mın peşkirleri
Karanfiller kokuyor

*Aman Hatça'm
Bağlara gel bağlara
Biz de gidelim
Candarmasız köyelere*

Bizim köyün bacası
Ezan okur hocası
İnce belli Hatça'nın
Ben olaydım kocası

*Aman Hatça'm
Bağlara gel bağlara
Biz de gidelim
Candarmasız köyelere*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 578
İNCELEME TARİHİ: 15. 3. 1974

YÖRESİ
BURDUR
KİMDEN ALINDIĞI
TEPELİ HASAN
SÜRESİ

ISPANAKTAN EZEL ÇIKAR MERDEME

(Teke Zottlaması)

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

♩ = 176

IS PA NAK TAN E ZEL CI KAR
I RAF TA KI SI NI LE
POR TA KA LIM CI CE GI

MER DE ME 1- A MAN MER DE ME A MAN
2- İ Nİ Mİ Nİ Mİ Nİ
3- YOLVE RİN Kİ GE CE YİM

Bİ DA NEM MER DE ME A RA MAN MAN ZÜ LÜF LE Rİ
A MAN GE CE Yİ MA MAN GUR BET JE Kİ
YA RİM BA NA

TEL TEL ET MİS DÖK MÜS GER DA NE YAN DIM GER DA
YA RI Mİ N KU LAK LA RI Çİ Nİ LER YAN DIM Çİ Nİ
DA RIL Mİ Ş A ĞI LAR MI İ CE YİM YAN DIM İ ÇE

NE LER BEN SA NA GEL ME DE DİM AK SA MA KAL
YİM BEN SA NA GEL ME DE DİM AK SA MA KAL
BEN SA NA GEL ME DE DİM AK SA MA KAL

MA DE DİM GO CA KA PI DU RUR KEN BA CA DAN İN
MA DE DİM GO CA KA PI DU RUR KEN BA CA DAN İN
MA DE DİM GO CA KA PI DU RUR KEN BA CA DAN İN

ME DE DİM
ME DE DİM
ME DE DİM

ISPANAKTAN EZEL ÇIKAR MERDEME
(Teke zotlaması)
Sayfa - 2

— 1 —

ISPANAKTAN EZEL ÇIKAR MERDEME (Aman merdeme aman, bidenem merdeme aman)
ZULUFLERİ TEL TEL ETMİŞ DÖKMÜŞ Gerdane (Yandım' gerdane)
BEN SANA GELME DEDİM
Bağlantı: AKŞAMA KALMA DEDİM
KOCA KAPI DURURKEN
BACADAN INME DEDİM

— 2 —

IRAKTAKİ SİNİLER
İNİM İNİM İNİLER (Aman iniler aman)
GURBETDEKİ YARIMIN
KULAKLARI ÇİNİLER (Yandım çiniler)
Bağlantı:..

— 3 —

PORTAKALIM ÇİÇEĞİM
YOL VERİNKİ GEÇEYİM (Aman geçeyim aman)
YARIM BANA DARILMIŞ
AĞILARMI İÇEYİM, (Yandım içeyim)
Bağlantı:..

56- İSPANAKTAN EZEL ÇIKAR MERDEME

İspanaktan ez el çıkar merdeme   *Aman merdeme aman*
Zülüfleri tel tel etmiş dökmüş gerdane   *Yandım gerdane*

Ben sana gelme dedim
Akşama kalma dedim
Goca kapı dururken
Bacadan inme dedim

İrfaktaki siniler inim inim iniler   *Aman iniler aman*
Gurbetteki yârîmin kulakları çiniler   *Yandım çiniler*

Ben sana gelme dedim
Akşama kalma dedim
Goca kapı dururken
Bacadan inme dedim

Portakalım çiçeğim yol verin ki geçeyim   *Aman geçeyim aman*
Yârîm bana darılmış ağılar mı içeyim   *Yandım içeyim*

Ben sana gelme dedim
Akşama kalma dedim
Goca kapı dururken
Bacadan inme dedim

57- İĞNEM DÜŞTÜ YERLERE

İğnem düştü yerlere
Karıştı gazellere
Gözüm çapkın alışmış
Bakarım güzellere

Aman yelem yelem yeleylom
Haydi yelem yelem yeleylom

İğnem düştü yakamdan
Gel arkamdan arkamdan
Sen arkamdan gelmezsen
Ben korkmam kaymakamdan

Aman yelem yelem yeleylom
Haydi yelem yelem yeleylom

Yakamda iğne mi sin
Göğsümde düğme mi sin
Âşkından harab oldum
Halimden bilme mi sin

Aman yelem yelem yeleylom
Haydi yelem yelem yeleylom

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1433
İNCELEME TARİHİ: 25_5_1977

DERLEYEN
İst. Rd. THM. Şb.

YÖRESİ
BURDUR - Aziziye
KİMDEN ALINDIĞI
MUSA BAŞER - KEMAL KALKAN

İLİMONUM SULANDI

DERLEME TARİHİ
21_1_1969

SÜRESİ :
♩ ♪ ♫ : 44

NOTAYA ALAN
NİDA TUFEKÇİ
YÜCEL PAŞMAKÇI

SU LAN DI
Çİ CE Çİ M

GI NE GÖN LÜM
BİR YOL VE RİN

BU LA N DI
GE CE N YİM

KI RI LA SI
O YAR BA NA

KOL LA RI M
DA RIL MI S

OY GE LİN
" " "

O BOY NU NA
ZE HIR LER MI

DO LAN DI
Çİ YİM

KI RI LA SI
O YAR BA NA

KOL LA RI M
DA RIL MI S

OY GE LİN
" " "

O BOY NU NA
ZE HIR LER MI

DO LAN DI
Çİ YİM

1
İLİMONUM SULANDI
GİNE GÖNLÜM BULANDI
KIRILASI KOLLARIM (oy gelin)
O BOYNUNA DOLANDI

2
İLİMONUM ÇİCEĞİM
BİR YOL VERİN GEÇEYİM
O YAR BANA DARILMIŞ (oy gelin)
ZEHİRLERİMİ İÇEYİM

58- İLİMONUM SULANDI

İlimonum sulandı
Gine gönlüm bulandı
Kırılması kollarım
O boynuna dolandı

Oy gelin

İlimonum çiçeğim
Bir yol verin geçeyim
O yâr bana darılmış
Zehirler mi içeyim

Oy gelin

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3453
İNCELEME TARİHİ : 16. 05. 1990

DERLEYEN
AHMET GÜNDAY

YÖRESİ
BURDUR / Aziziye Köyü

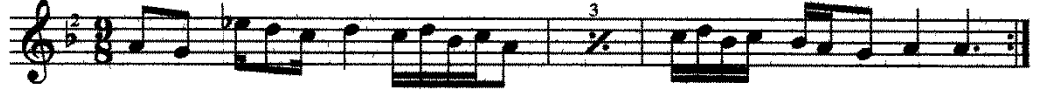
DERLEME TARİHİ
1985

KİMDEN ALINDIĞI
EMİNE KALKAN

NOTAYA ALAN
AHMET GÜNDAY

İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ

SÜRESİ :

SAZ

İS TAN BU LA

SAZ YOL LA DIM

YAR GEL

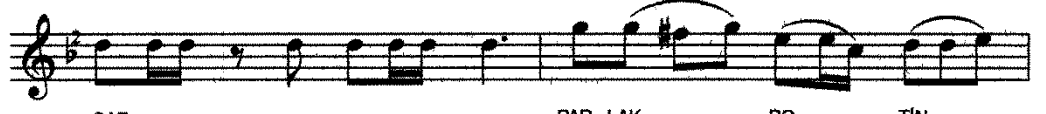
DI

A

MA

NA

MAN

SAZ

PAR LAK

PO

TİN

AK TO

PU ĞA A MAN

DAR GEL

DI HEY

SAZ

PAR LAK

PO

TİN

AK TO

PU ĞA A MAN

DAR GEL

DI HEY

SAZ

SE VİP

SE VİP

İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ

AY RIL MA SI ZOR GEL DI A

MA NA MAN (SAZ -----)

U YAN A SEV DI ĞİM SA BAH

LA ROL DU HEY (SAZ -----)

BI ZİM KA VUŞ MA MİZ MAH ŞE

RE KAL DI HEY (SAZ -----)

MAY HOŞ MO LUR A ZİZ YE NİN

The musical score is written in a single system with eight staves. The first seven staves contain the vocal melody with lyrics underneath. The eighth staff is an instrumental ending. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The lyrics are in Turkish. There are three instances of '(SAZ -----)' indicating instrumental interludes. A triplet of eighth notes is marked with a '3' above it in the seventh staff.

İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ

The musical score is written in a single system with eight staves. Each staff contains a line of music in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'Kİ RA Zİ A MA NA MAN'. The second staff has 'SAZ' followed by a dashed line and 'YAĞ LIK YAĞ LIK'. The third staff has 'GE LİR DE YA RİN ÇE RE Zİ HEY'. The fourth staff has 'SAZ' followed by a dashed line and 'YAĞ LIK YAĞ LIK'. The fifth staff has 'GE LİR DE YA RİN ÇE RE Zİ HEY'. The sixth staff has 'SAZ' followed by a dashed line and 'NE RE VAR MIŞ'. The seventh staff has 'ÖL KE Rİ LE TE RA Zİ A'. The eighth staff has 'MA NA MAN' followed by '(SAZ' followed by a dashed line).

Kİ RA Zİ A MA NA MAN

SAZ ----- YAĞ LIK YAĞ LIK

GE LİR DE YA RİN ÇE RE Zİ HEY

SAZ ----- YAĞ LIK YAĞ LIK

GE LİR DE YA RİN ÇE RE Zİ HEY

SAZ ----- NE RE VAR MIŞ

ÖL KE Rİ LE TE RA Zİ A

MA NA MAN (SAZ -----)

İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ

ÜL KER TE RA Zİ Yİ FAR KE
DE ME DİM HEY (SAZ -----)
YA RİM YAN GIN İ MİŞ FAR KE
DE ME DİM HEY (SAZ -----)

S. SABUNCU

- 1 -

İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ (AMAN AMAN)
PARLAK POTİN AK TOPUĞA (AMAN) DAR GELDİ HEY
SEVİP SEVİP AYRILMASI ZOR GELDİ (AMAN AMAN)

- Bağlantı -

UYAN A SEVDİĞİM SABAHLAR OLDU HEY
BİZİM KAVUŞMAMIZ MAHŞERE KALDI HEY

- 2 -

MAYHOŞ M'OLUR AZIZYENİN KİRAZİ (AMAN AMAN)
YAĞLIK YAĞLIK GELİR DE YARIN ÇEREZİ HEY
NERE VARMIŞ ÜLKER İLE TERAZİ (AMAN AMAN)

- Bağlantı -

ÜLKER TERAZİYİ FARK EDEMEDİM HEY
YARIM YANGIN İMİŞ FARK EDEMEDİM HEY

59- İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YÂR GELDİ

İstanbul'a saz yolladım yâr geldi *Aman aman*
Parlak potin ak topuğa (aman) dar geldi *Hey*
Sevip sevip ayrılması zor geldi *Aman aman*

Uyan a sevdiğim sabahlar oldu hey
Bizim kavuşmamız mahşere kaldı hey

Mayhoş m'olur Aziziye'nin kirazı *Aman aman*
Yağlık yağlık gelir de yârin çerezi *Hey*
Nere varmış ülkeler ile terezi *Aman aman*

Ülker teraziyi fark edemedim hey
Yârim yangın imiş fark edemedim hey

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 845
İNCELEME TARİHİ: 4/10/1974

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
AYŞELİ KANDEMİR
ZİYNET YENİYAZ

KAHVE YEMENDEN GELİR (Hop şinanay)

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRESİ :

(1)
KAHVE YEMENDEN GELİR
BÜLBÜL Çİ MEN DEN GELİR
AK TO PUK BE YAZ GER DAN
HER GÜN YABANDAN GELİR

(Bağlantı)
HOP ŞİNANAY NAY LAY LOM
KARALARI BAĞLAMA
KÖMÜR GÖZLÜM AĞLAMA

(2)
HÜKÜMET ÖNÜNDEN GEÇTİM
ALLI DA ŞEMŞİYEM AÇTİM
BEN YÄRİMİ GÖRÜNCE
YAVUKLUMDAN VAZ GEÇTİM

60- KAHVE YEMEN'DEN GELİR

Kahve Yemen'den gelir
Bülbül çimenden gelir
Ak topuk beyaz gerdan
Her gün yabandan gelir

Hop şinanay nay lay lom
Karaları bağlama
Kömür gözlüm ağlama

Hükümet önünden geçtim
Allı da şemsiyem açtım
Ben yârimi görünce
Yavuklumdan vazgeçtim

Hop şinanay nay lay lom
Karaları bağlama
Kömür gözlüm ağlama

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 176 - 1/4/1973

YÖRESİ
BURDUR

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

KALK GİDELİM ELMASA

DERLEYEN
AHMET YAMACI
DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRE:

(Saz.....)

KALK Gİ DE LİM EL MA SA
YOL LAR ÇA MUR OL MA SA YAT SAM DA YA RIN Dİ Zİ NE
ÜÇ GÜN SA BAH OL MA SA ÜÇ GÜN SA BAH OL MA SA

(2)

Kalk gidelim ırmağa
Zeytin dalı kırmağa
Altın yüzük yaptırdım
Al kınalı parmağa.

(3)

Atladım geçtim bağa
Başım deydi yaprağa
O yâr benim olmasa
Girmem kara toprağa

61- KALK GİDELİM ELMASA

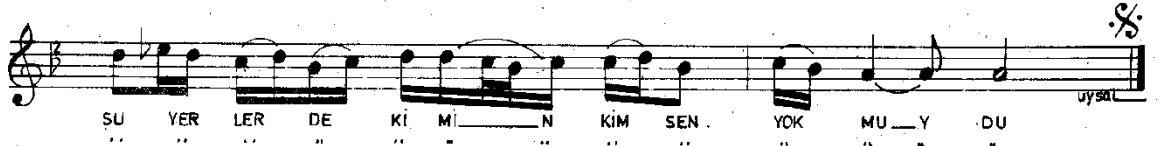
Kalk gidelim elmasa
Yollar çamur olmasa
Yatsam (da) yârin dizine
Üç gün sabah olmasa

Kalk gidelim ırmağa
Zeytin dalı kırmağa
Altın yüzük yaptırdım
Al kınalı parmağa

Atladım geçtim bağa
Başım değdi yaprağa
O yâr benim olmazsa
Girmem kara toprağa

KARA KOYUN GÜDERSİN
(Sayfa - 2)

— 1 —
KARA KOYUN GÜDERSİN
ELLERİ ÖKSÜZ İDERSİN AMAN
ELLERİ ÖKSÜZ İDERKEN
İSPARTAYA KİLEPCEKLİ GİDERSİN AMAN
EYİRDİRE
Bağlantı: { AMAN SAMİT PARAN PULUN YOKMUYDU AMAN
SU YERLERDE KİMİN KİMSEN YOKMUYDU

— 2 —
İKİ TOP ARASINDA
KURŞUN VAR YARASINDA AMAN
ÖLDÜRMÜŞLER KOCA SAMIDI
ONBEŞ GÜN ARASINDA AMAN
Bağlantı.

62- KARA KOYUN GÜDERSİN

Gara koyun güdersin
Elleri öksüz idersin *Aman*
Elleri öksüz iderken
Isparta'ya kilepçeli gidersin *Aman*

Aman Samıt paran pulun yok muydu aman
Şu yerlerde kimin kimsen yok muydu

İki dağ arasında
Kurşun var yarasında *Aman*
Öldürmüşler koca Samıt'ı
On beş gün arasında *Aman*

Aman Samıt paran pulun yok muydu aman
Şu yerlerde kimin kimsen yok muydu

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

THM REPERTUAR SIRA No: 2153

İNCELEME TARİHİ:

YÖRESİ:

BURDUR-DİRMİL

KİMDEN ALINDIĞI:

KADIR TURAN

SÜRESİ: 180

DERLEYEN:
HAMDI ÖZBAY

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
HAMDI ÖZBAY

KOCA DAĞA KURŞUN ATTIM GEÇMEDİ

KO CA DA
ĞA KURŞUN AT TIM GEÇ ME Dİ
GEÇ ME Dİ AS LA NIM KIZI NA KEN DİR DE
VE R DİM İÇ ME Dİ
AL SAN DİM
MOR SA N DİM
ELKI ZI NI BEN KEN Dİ ME BEYLE R YAR SAN DİM

SON
HAYRAN DI DA

DE LI GÖ NÜL HAY RAN DA

HAY RAN DA ÇIRKIN KIZ LA R GÜ ZEL DE O LUR BEYLER

BAY RAM DA

KOCA DAĞA KURŞUN ATTIM GEÇMEDİ
 ASLANIN KIZINA KENDİR VERDİM İÇMEDİ
 AL SANDIM MOR SANDIM
 EL KIZINI BEN KENDİME VAR SANDIM
 HAYRANDA DELİ GÖNÜL HAYRAN DA
 ÇIRKIN KIZLAR GÜZEL OLUR BAYRAMDA.

63- KOCADAĞ'A KURŞUN ATTIM GEÇMEDİ

Koca dağa kurşun attım geçmedi
Aslanın kızına kendir verdim içmedi

Al sandım mor sandım
El kızını ben kendime yâr sandım

Hayrandı da deli gönül hayran da
Çirkin kızlar güzel olur bayramda

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2612
İNCELEME TARİHİ : 22.11.1984

YÖRESİ
BURDUR-TEFENNİ

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

SÜRE :

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

KÖPRÜNÜN ALTI DİKEN

KÖPRÜ NÜN AL TI Dİ KEN YAK TIN BE Nİ GÜ Lİ KEN
KÖPRÜ NÜN AL TI DES Tİ KE MER BE Lİ Mİ KES Tİ

AL LAH DA SE Nİ YAK SIN ÜÇ GÜN LÜK GE Lİ Nİ KEN
Sİ LA DA KI SEV Dİ ĞİM SİM Dİ AK LI MA DUS TU

O YAN NEM VA YAN NEM BEN NA SIL DA YA NAM

BÖY LE KA Ş BÖY LE GÖZ A RA SAM DA BU LA MAM

-1-
KÖPRÜNÜN ALTI DİKEN
YAKTIN BENİ GÜL İKEN
ALLAH DA SENİ YAKSIN
ÜÇ YILLIK GELİN İKEN
OY ANNEM VAY ANNEM
BEN NASIL DAYANAM
Böyle kas böyle göz
ARASAMD A BULAMAM

-2-
KÖPRÜNÜN ALTI DESTİ
KEMER BELİMİ KESTİ
SİLADAKI SEVDİĞİM
ŞİMDİ AKLIMA DÜSTÜ
Bağlantı.

64- KÖPRÜNÜN ALTI DİKEN

Köprünün altı diken
Yaktın beni gül iken
Allah da seni yaksın
Üç yıllık gelin iken

*Oy annem vay annem
Ben nasıl dayanamam
Böyle kaş böyle göz
Arasam da bulamam*

Köprünün altı desti
Kemer belimi kesti
Sıladaki sevdiğim
Şimdi aklıma düştü

*Oy annem vay annem
Ben nasıl dayanamam
Böyle kaş böyle göz
Arasam da bulamam*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2435
İNCELEME TARİHİ : 26_1_1984

DERLEVEN
SALİH URHAN

YÖRESİ
YEŞİLOVA

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

KÖROĞLU OYUN HAVASI

NOTAYA ALAN
SALİH URHAN

SÜRE:
♩ = 48

HEY HEY BEN BİR KÖR OĞ LU YU M
DAĞ DA GE ZE Rİ M DAŞ TA GE ZE Rİ M
E SEN Ö LÜZ GER DEN Hİ LE SE ZE Rİ M
Hİ LE SE ZE RİM DE MİR KÜ LÜN Gİ LE
BA ŞI NE ZE RİM BA ŞIN E ZE Rİ M
VER YO LUN BA CI NI GEL GEÇ BE Zİ R GE N
GEL GEÇ BE ZİR GE N DE MİR KÜ LÜ N
Gİ LE BA ŞI NE ZE Rİ M BA ŞI NE ZE
Rİ M VER YO LUN BA CI NI GEL GEÇ BE Zİ R
GE N GEL GEÇ BE ZİR GE N

KÖROĞLU OYUN HAVASI
(Sayfa _2)

HEY HEY BEN BİR KÖROĞLUYUM DAĞDA GEZERİM
ESEN ÖLÜZGERDEN HİLE SEZERİM
DEMİR KÜLÜNGÜLEN BASIN EZERİM
YER YOLUN BACINI GEL GEÇ BEZİRGEN..

ULUZGER : RÜZGAR
KÜLÜNG : BÜYÜK ÇEKİÇ - BALYOZ

65- KÖROĞLU OYUN HAVASI

Hey hey ben bir Köroğluyum dağda gezerim
Esen ölüzgerden hile sezerim
Demir külünğ ile başın ezerim
Yer yolun başını gel geç bezirgen

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1328
İNCELEME TARİHİ : 25-5-1977

DERLEYEN
HAMDİ ÖZBAY

YÖRESİ
DİRMİL
KİMDEN ALINDIĞI
KADİR TURAN
SÜRESİ: ♩ = 70

KÖYDEN KÖYE GEZERİM

DERLEME TARİHİ
-1971-

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

The musical score is written in a single system with eight staves. The first staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one sharp (F#). The melody is primarily eighth-note based. There are two first endings marked with '1.' and two second endings marked with '2.'. The lyrics are written below the notes, with some words appearing on multiple lines. The lyrics are: KÖY DEN KÖ YE GE ZE RİM KÖY DEN KÖ YE BÖ YÜ NAY DA O . . . . . N DÖRT TÜ BÖ YÜ NAY DA GE ON ZE RİM M İN ÇIK BON ÇUK Dİ ZE RİM DÖRT TÜ KIZ SA ÇI NI Kİ MÖR DÜ İN ÇIK BON ÇUK Dİ ZE RİM GEC ME GÜ ZEL BU RA DAN KIZ SA ÇI NI Kİ MÖR DÜ ÖR DÜY SE YA Rİ MÖR DÜ

KÖYDEN KÖYE GEZERİM
(Sahife - 2)

GEC ME GE LİN BU RA DA N BEN KEN Dİ Mİ
ÖR DÜY SE YA RI MÖR DÜ AY KA RAN LİK

Ü Kİ . . . . . M ZE RİM GÖR DÜ KEN AY KA RAN LİK Ü Kİ . . . . . M ZE RİM GÖR DÜ

SA Z . . . . . FIN DİK FIS TI . . . K

KI RA RİM KE NA RIN DAN KI RA RİM

GÜ ZE LİN Kİ Zİ SO RA RİM VAL LAH BİL LAH SO RA RİM

- 1 -

KÖYDEN KÖYE GEZERİM
İNCİK BÖNCÜK DİZERİM
GEÇME GÜZEL BURADAN
GEÇME GELİN BURADAN
BEN KENDİMİ ÜZERİM

Baglantı: [FİNDİK FİSTİK KIRARIM
KENARINDAN KIRARIM
GÜZELİN KIZI SORARIM
VALLAH BİLLAH SORARIM

- 2 -

BÖYÜN AYDA ONDÖRTTÜ
KIZ SAÇINI KİM ÖRDÜ
ÖRDÜYSE YARIM ÖRDÜ
AY KARANLIK KİM GÖRDÜ
Baglantı.

66- KÖYDEN KÖYE GEZERİM

Köyden köye gezerim
İncik boncuk dizerim
Geçme güzel buradan
(Geçme gelin buradan)
Ben kendimi üzerim

*Fındık fıstık kırarım
Kenarından kırarım
Güzelin kızı sorarım
Vallah billah sorarım*

Böyün ayda on dördtü
Kız saçını kim ördü
Ördüyse yârim ördü
Ay karanlık kim gördü

*Fındık fıstık kırarım
Kenarından kırarım
Güzelin kızı sorarım
Vallah billah sorarım*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2860
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ
BURDUR ÇÖLÜK KIZILKAYA KÖYÜ

KİMDEN ALINDIĞI
KADIR TÜREN

SÜRESİ :
♩♩♩♩♩ = 156

DERLEVEN
SÜMER EZGÜ

DERLEME TARİHİ
27-8-1984

NOTAYA ALAN
SÜMER EZGÜ
1-5-1986

KUYU DİBİ TAŞLÖLÜR

KUYU Dİ Bİ TAŞ LO LUR ..... ÖK SÜ Z GÖ ZÜ
VAŞ LO LUR ..... NET CEN A NA YI BA BA VI
VAR KO KU SU BAŞ KO LUR .....

KUYU DİBİ TAŞLULUR
(Sahife .2)

YA MA CA GE_L

YA MA CA KIZ GE_L SIN DO

LAM BA CA AB LAN BE Nİ KAN DIR DI

BİR KA ŞIK BU LA MA CA

KUYU DİBİ TAŞLULUR
(Sahife - 3)

HAY Dİ GÜ ZEL
A ŞA LI M ..... SU DİR Mİ LE GE ÇE LİM .....

CAL SIN SİP Sİ CU RA SA ..... Z

DİN LE YE Lİ M CO ŞA LIM ..... uysal

- 1 -
KUYU DİBİ TAŞLULUR
ÖKSÜZ GÖZÜ YAŞLULUR
NETCEN ANAYI BABAYI
VAR KOKUSU BAŞKOLUR

- 2 -
YAMACA GEL YAMACA
KIZ GELSİN DOLAMBACA
ABLAN BENİ KANDIRDI
BİR KAŞIK BULAMACA

- 3 -
HAYDİ GÜZEL AŞALIM
SU DİRMİLE GEÇELİM
CAL SIN SİP Sİ CURA SAZ
DİNLEYELİM COŞALIM

DOLAMBACA : KÖSE
BULAMAC : UN DAN YAPILAN YİYECEK,
PARÇADA ÇOK UCUZA GİTTİM ANLAMINDA .

67- KUYU DİBİ TAŞL'OLUR

Kuyu dibi taşl'olur
Öksüz gözü yaşl'olur
Netcen anayı babayı
Yâr kokusu başk'olur

Yamaca gel yamaca
Kız gelsin dolambaca
Ablan beni kandırdı
Bir kaşık bulamaca

Haydi güzel aşalım
Şu Dirmil'e geçelim
Çalsın sipsi cura saz
Dinleyelim coşalım

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 787
İNCELEME TARİHİ 4.10.1974

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
TEPELİ MEHMET

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

MENDİLİM DİLİM DİLİM
(ZEYBEK)

SÜRESİ

MEN Dİ LİM Dİ LİM Dİ LİM NER DE
SİN BE NİM GÜ LÜM YAR YA NI MA
GE LİN CE AK LI MA
GEL MEZ Ö LÜM

MENDİLİM DİLİM DİLİM
(Sayfa 2)

AL YAZ MA NIN O YA SI
A KÜ ZÜ MÜN SAL KI MI

AL BE NI MA VUR DU BO YA SI
BE NİM YA RİM BO SAK LI MI

GİT Tİ YA RİM GEL ME Dİ
GÖS TE Rİ VE RİN YÜ ZÜ NÜ

AL LA HIN DAN BU LA Sİ
ÇİL Dİ Rİ YOM AK LI MI

1
MENDİLİM DİLİM DİLİM
NERDESİN BENİM GÜLÜM
YAR YANIMA GELİNCE
AKLIMA GELMEZ ÖLÜM

2
AL YAZMANIN OYASI
ALNIMA VURDU BOYASI
GİTTİ YARIM GELMEDİ
ALLAHINDAN BULASI

3
AK ÜZÜMÜN SALKIMI
BENİM YARIM SAKLIMI
GÖSTERİVERİN YÜZÜNÜ
ÇILDIRIYOM AKLIMI

68- MENDİLİM DİLİM DİLİM

Mendilim dilim dilim
Nerdesin benim gülüm
Yâr yanıma gelince
Aklıma gelmez ölüm

Al yazmanın oyası
Alnıma vurdu boyası
Gitti yârim gelmedi
Allah'ından bulası

Ak üzümün salkımı
Benim yârim saklı mı
Gösteriverin yüzünü
Çıldırıyom aklımı

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 185-1/4/1973

YÖRESİ
TEFENNİ

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

MENEVŞESİ TUTAM TUTAM
(Teke zotlatması)

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRE :

(Saz.....)

ME NEV SE Sİ TU TAM TU TAM
A RA Sİ NA GÜL LER KA TAM

Nice gurbet elde yatam

Bağlantı { Engel menevşelim engel
Zülüfleri çengel mengel
Aramıza girdi engel

Menevşe kokulu yârim
Kime arzedeyim hâlim
Elimden aldılar yârim
(*Bağlantı*)

Menevşesi boyun eymiş
Yapracığı suya değmiş
Allı yeşil fiştan geymiş
(*Bağlantı*)

Menevşesi biçim biçim
Ben ağlarım senin için
Çektiklerim kimin için
(*Bağlantı*)

69- MENEVŞESİ TUTAM TUTAM

Menevşesi tutam tutam
Arasına güller katam
Nice gurbet elde yatam

*En gel menevşelim en el
Zülüflerin çengel çengel
Aramıza girdi engel*

Menevşe kokulu yârim
Kime arz edeyim halim
Elimden aldılar yârim

*En gel menevşelim en el
Zülüflerin çengel çengel
Aramıza girdi engel*

Menevşesi boyun eğmiş
Yapracığı suya değmiş
Allı yeşil fistan geymiş

*En gel menevşelim en el
Zülüflerin çengel çengel
Aramıza girdi enge*

Menevşesi biçim biçim
Ben ağlarım senin için
Çektiklerim kimin için

*En gel menevşelim en el
Zülüflerin çengel çengel
Aramıza girdi engel*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1181
İNCELEME TARİHİ: 4-12-1975

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
TEFENNİ

DERLEME TARİHİ
30_6_1947

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI
SÜRESİ:

MISIRIMI KAZMALI

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

MI SI RI MI KAZ MA LI A NEM
MI SI RIM ÇA PA IS A NEM
ÇAR ŞI DAN AL DIM MI TER A NEM
BA ŞI YE SİL YAZ MA LI KIZ LAR
ÇA PA CI PA RA İS ŞU LAR
O DA YA SER HA SIR AF FET
LA OĞ LAN LA RI A NEM GA ZE
LE NİN KIZ LA RI A NEM Sİ RA
BE Nİ YAP TIM SA A NEM SA RA
TE DAN YE YE BAS MA LI
DAN KAR KO KO CA MA LI
KAR ŞI ŞI BİR KU TER SUR

—1—

MISIRIMI KAZMALI ANEM,
BAŞI YEŞİL YAZMALI,
KIZLARLA OĞLANLARI ANEM,
GAZETEYE YAZMALI.

—2—

MISIRIM ÇAPA İSTER ANEM,
ÇAPACI PARA İSTER,
ŞU MEHLENİN KIZLARI ANEM,
SIRADAN KOCA İSTER.

—3—

ÇARŞIDAN ALDIM MISIR ANEM,
ODAYA SERDİM HASIR,
AFFET BENİ YAPTIMSA ANEM,
SANA KARŞI BİR KUSUR.

70- MISIRIMI KAZMALI

Mısırımı kazmalı	<i>Anem</i>
Başı yeşil yazmalı	
Kızlarla oğlanları	<i>Anem</i>
Gazeteye basmalı	
<i>Mısırım çapa ister</i>	<i>Anem</i>
<i>Çapacı para ister</i>	
<i>Şu mehlenin kızlar</i>	<i>Anem</i>
<i>Sıradan koca ister</i>	
Çarşıdan aldım mısır	<i>Anem</i>
Odaya serdim hasır	
Affet beni yaptımsa	
Sana karşı bir kusur	<i>Anem</i>
<i>Mısırım çapa ister</i>	<i>Anem</i>
<i>Çapacı para ister</i>	
<i>Şu mehlenin kızları</i>	<i>Anem</i>
<i>Sıradan koca ister</i>	

71- OĞLAN ADIN İSMAİL

Yöre: Burdur

Kaynak Kişi: Hayri Cansu

Derleyen: Ankara Devlet Konservatuarı

Oğlan adın İsmail *Aman amman beyim amman*

İsmine mail oldum

Bir şeftali ver bana

Aman aman beyim amman

Hem sevaptır hem hayır

Üç o yandan beş bu yandan

Bir de keleş yaylasından

Çayır çimen ortasında

Sever isen sev beni candan

Oğlan adın hem Bekir

Aman amman beyim amman

Çevreyi doldur getir

İstanbul'a gidersen

Aman aman beyim amman

Çekirdeksiz nar getir

Üç o yandan beş bu yandan

Bir de keleş yaylasından

Çayır çimen ortasında

Sever isen sev beni candan

Öyledir yâr öyledir

Aman amman beyim amman

Aşkın beni beni(yavrum) söyletir

Almış yâri yanına

Aman amman beyim amman

Bülbül gibi söyletir

Üç o yandan beş bu yandan

Bir de keleş yaylasından

Çayır çimen ortasında

Sever isen sev beni candan

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1509
İNCELEME TARİHİ : 22.2.1978

YÖRESİ
BURDUR

KİMDEN ALINDIĞI
TEPELİ HASAN
(Büyük Çoban)

SÜRESİ : ♩ = 116°

DERLEYEN
M. SARIŞÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARIŞÖZEN

ON İKİDİR ŞU BURDURUN DERMENİ

O Nİ Kİ DİR İ MA Nİ
Bİ RİN CE ÇIK İ MA Nİ

MA MAN SU BUR DU RU N DE R ME Nİ
MA MAN VO LUM Çİ DE R DE R ME NE

DER MEN Çİ
O TUR MUŞ

YE LA A RA MAN NA SİL GÖ NÜ
LA RA MAN ÇA YI Rİ LE

VER ME Lİ YA KEN Dİ Sİ İ MA Nİ MA MAN
Çİ ME Nİ HEM SE VE RİM İ MA Nİ MA MAN

VA KEL LE Sİ GE L ME Lİ
HEM KOK LA Rİ M Kİ ME NE

AY KA RAN LI KA MAN
AL KA RAN FI LA MAN

ON İKİDİR BURDURUN DERMENİ
(Sahife - 2)

GÜ MOR RÜN Şİ MU ŞE YO DE Zİ MİZ S LA NIR

ÜÇ KAR DE Sİ ZA MAN KUR BAN
BİR GÜ NO LU RA MAN DE LI

Gİ T Sİ N Bİ Rİ Mİ Z
GÖ NÜ L U S LA N I R

O LA LIM O LA LIM O LA LIM E FE M ZE Y BE KO LA

LIM GÜ ZEL DE KIZ LAR PO Lİ SO L MUŞ TE S Lİ

MO LA LIM uysal

— 1 —
ONİKİDİR İMANIM AMAN ŞU BURDURUN DERMENİ
DERMENCIYE AMAN NASIL GÖNÜL VERMELİ
YA KENDİSİ İMANIM AMAN YA KELLEŞİ GELMELİ
KARANLIK AMAN GÖRÜNÜYÖR İZİMİZ
ÜÇ KARDESİZ AMAN KURBAN GİTSİN BİRİMİZ
BŞ - OLALIM OLALIM OLALIM EFEM ZEYBEK OLALIM
GÜZE LDE KIZLAR POLİS OLMUŞ TESLİM OLALIM

— 2 —
BİR İNCECİK İMANIM AMAN YOLUM GİDER DERMENE
OTURMUŞLAR AMAN ÇAYIR İLE ÇİMENE
HEM SEVERİM İMANIM AMAN HEM KOKLARIM KİMENE
AL KARANFİL AMAN MÖR ŞİSEDE İSLANIR
BİR GÜN OLURAMAN DELİ GÖNÜL USLANIR
Bağlantı.

72- ON İKİDİR ŞU BURDUR'UN DERMENİ

On ikidir (imanım aman) şu Burdur'un dermeni
Dermenciye (aman) nasıl gönül vermeli
Ya kendisi (imanım aman) ya kellesi gelmeli
Ay karanlık aman görünmüyor izimiz
Üç kardeşiz (aman)kurban gitsin birimiz

*Olalım olalım olalım efem zeybek olalım
Güzel de kızlar polis olmuş teslim olalım*

Bir incecik (imanım aman) yolum gider dermene
Oturmuşlar (aman) çayır ile çimene
Hem severim (imanım aman) hem koklarım kime ne
Al karanfil (aman) mor şişeden ıslanır
Birgün olur (aman) deli gönül uslanır

*Olalım olalım olalım efem zeybek olalım
Güzel de kızlar polis olmuş teslim olalım*

ONİKİDİR ŞU BURDUR'UN DERMENİ

On ikidir (imanım aman) şu Burdur'un dermeni
Dermencesi (efem aman) Urum değil Ermeni
Ya kendisi (efeler aman) ya kellesi gelmeli

*Ay karanlık efem görünmüyor izimiz
Üç kardeşiz efem kurban gitsin birimiz*

Bir incecik yol gider dermene
Oturmuşlar efem aman çayır ile çimene
Hem severim efeler aman hem döverim kime ne

*Al karanfil aman mor şişede ıslanır
Bir gün olur efem deli gönül uslanır*

Bu türkünün dönüşüm geçiren türküye örnek teşkil ettiğini görmekteyiz.

Boratav bu konu ile ilgili 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı adlı kitabında şunları söylemiştir:

Beş Dizeli Bentlerden Meydana Gelmiş Türküler: Bu biçim de dört dizelik bentli biçimden çıkmaktadır; çoğu kez bu dönüşüm üç dizelik bentli biçimden geçerek

olur; ama, dördüncü dizedenin ikileşmesiyle dört dizelik bendin doğrudan doğruya beş dizeliğe dönüşmesi de düşünülebilir. Üç dizelik bentlilerden bu son biçimi ayıran, burada düzenli bir bağlamanın (yani dördüncü ve beşinci dizelerin) gelişmiş olmasıdır. Aynı bir türkü metninin iki değişik biçimini karşılaştırırsak, bentleri üç dizelik bir türküden, bentleri beş dizelik bir türküye geçişin ap-açık göstermiş oluruz.

On ikidir Şu Burdur'un Dermeni adlı bu türkünün varyantına bakıldığı zaman Boratav'ın açıklamasında olduğu gibi türkünün son iki dizesinin bağlantı olduğu türkünün asıl metninin üçlükler halinde kurulduğu görülmektedir.

Türkünün Hikayesi

Türkiye'de yüzyıllarca kardeşçe yaşamış, kanaatkâr Türk halkının göz yummasıyla tekellerinde bulundurdukları ticaretle büyük servetlere sahip olan azınlıklar (Rumlar, Ermeniler), İtilaf devletlerinin Birinci Dünya harbinden sonra Anadolu'yu işgal etmeleri üzerine ayrı devletler kurma yönünde harekete geçmişler. Sık sık isyanlar çıkartıp, Türk halkını tedirgin edip, İtilaf Devletleriyle bir olup Kurtuluş ordusunu arkadan vurmaya çalışmışlar. Bu türkü, Rum ve Ermenilerin yarattıkları olaylara karşı barışçı Anadolu halkının milli ruhunda uyanan duyguların bir ifadesi olmuştur.⁵⁷

Türküye konu olan on iki değirmen şunlardır:

- 1- Ayan Hasan Değirmeni-Kurna Köyünde (yıkıldı)
- 2- Tıkırdık Değirmeni-Kurna Köyünde(yıkıldı)
- 3- Kabacalı Değirmeni-Burdur Antalya Karayolu üzerinde(Kapalı)
- 4- Sadık Altinkaya Değirmeni (Berberoğlu Un Fabrikası)
- 5- Can Makarna(Kapalı)

---

⁵⁷K.K., Süleyman Kazan, 22.05.2015, Tarihli görüşme.

- 6- Tapucu Yakup Değirmeni(yıkıldı)
- 7- Ali Bey Değirmeni (Kapalı)
- 8- Kaymakamoğlu Değirmeni-Osman Evciler (yıkıldı)
- 9- obanönü Değirmeni (yıkıldı)
- 10- Bavli Değirmeni (sahibi rum)
- 11- Hamit değirmeni (emin un)
- 12- Hati Hoca Değirmenleri (Şu anda Din Ekmek Fabrikası'nın faaliyet gösterdiği değirmen)⁵⁸

---

⁵⁸ İsa Kayacan, Burdur'un Saz ve Söz Ustaları, Cilt 2, Burdur, 2012, s. 298.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T REPERTUAR No : 4173
İNCELEME TARİHİ : 03.12.1997

DERLEYEN
SÜMER EZGÜ

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
MÜSEYİN KAYHAN

OVALAR OVALAR

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
SÜMER EZGÜ

SÜRE : ♩ = 50

(SAZ -

O VA LAR O VA LAR EN GİN O VA LAR
KUS LAR GI B BİZ HA VA DA U ÇA LIM
KIZ GİN O LUP YAY LA MI ZİN TA ŞI

O VA LAR
U ÇA LIM
YAR TA ŞI

O VA LAR O VA LAR EN GİN O VA LAR
KUS LAR GI EI BİZ HA VA DA U ÇA LM

73- OVALAR OVALAR ENGİN OVALAR

Ovalar ovalar engin ovalar
Ovada yayılır tülü mayalar

*Dağdan gel yârim dağdan
Gel geç bizim o yoldan
Sen âşiksın ben yangın
Annen bilmiyor haldan
Bahçalarda badılcan
Ben askere yazılcam
Askerden gelip bile
Ben Kezben'e sarılcam*

Kuşlar gibi biz havada uçalım
Ver elini yâr dağlara kaçalım

*Dağdan gel yârim dağdan
Gel geç bizim o yoldan
Sen âşiksın ben yangın
Annen bilmiyor haldan
Bahçalarda badılcan
Ben askere yazılcan
Askerden gelip bile
Ben Kezben'e sarılcam*

Kızgın olur yaylamızın taşı
Gudurettten çekilmiş kalem kaşı

*Dağdan gel yârim dağdan
Gel geç bizim o yoldan
Sen âşiksın ben yangın
Annen bilmiyor haldan
Bahçalarda badılcan
Ben askere yazılcan
Askerden gelip bile
Ben Kezben'e sarılcam*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:3461
İNCELEME TARİHİ:15.4.1990

3

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

DERLEME TARİHİ

YÖRESİ
BURDUR

KİMDEN ALINDIĞI
NEZAHAT HEKİMCİ

(MAVİŞ)
PENCERESİ KÖŞELİ

NOTAYA ALAN
HAMİT ÇİNE

SÜRESİ: ♩ =88

PENCE RESİ KÖŞE Lİ A MA N A MAN
" " " DEN BA KI YO R " " " " " "
" " " SI PERDE LI " " " " " "

EL LE Rİ BİL LU R Şİ SE Lİ MA VİŞ
HAL KA LI ŞE KE R A TI YOR " "
Çİ ÇEK AÇ MI Ş ZER DA LI " "

SARAR DIMMU MADÖN DÜ M A MA N A MAN
SENİN OR DA DU RU ŞU N " " " " " "
BENİM YA Rİ SO RAR SA N " " " " " "

BEN BU AŞ KA DÜ ŞE Lİ MA VİŞ
BE Nİ BU R DA YA KI YOR " "
TA E ZE L DE N SEV DA LI " "

SUSA MI Ş HANIM LA RA SU VE RİN A MAN
MA VİŞ

MİNİ MİNİ HANIM LA RA YOL VE RİN A MAN
MA VİŞ

PENCERESİ KÖŞELİ AMAN AMAN
ELLERİ BİLLUR ŞİŞELİ MAVİŞ
SARARDIM MUMA DÖNDÜM AMAN AMAN
BEN BU AŞKA DÜŞELİ MAVİŞ

BAĞLANTI

PENCEREDEN BAKIYOR AMAN AMAN
HALKALI ŞEKER ATIYOR MAVİŞ
SENİN ORDA DURUŞUN AMAN AMAN
BENİ BURDA YAKIYOR MAVİŞ

BAĞLANTI

PENCERESİ PERDELİ AMAN AMAN
ÇİÇEK AÇMIŞ ZERDALİ MAVİŞ
BENİM YARİ SORARSAN AMAN AMAN
TA EZELDEN SEVDALİ MAVİŞ

BAĞLANTI

BAĞLANTI

SUSAMIŞ HANIMLARA SU VERİN AMAN
MAVİŞ
MİNİ MİNİ HANIMLARA YOL VERİN AMAN
MAVİŞ

74- PENCERESİ KÖŞELİ (MAVİŞ)

Penceresi köşeli *Aman aman*
Elleri billur şişeli *Maviş*
Sarardım muma döndüm *Aman aman*
Ben bu aşka düşeli *Maviş*

Susamış hanımlara su verin aman maviş
Mini mini hanımlara yol verin aman maviş

Pencereden bakıyor *Aman aman*
Halkalı şeker atıyor *Maviş*
Senin orda duruşun *Aman aman*
Beni burada yakıyor *Maviş*

Susamış hanımlara su verin aman maviş
Mini mini hanımlara yol verin aman maviş

Penceresi perdeli *Aman aman*
Çiçek açmış zerdeli *Mavi*
Beni yâri sorarsan *Aman aman*
Ta ezelden sevdalı *Maviş*

Susamış hanımlara su verin aman maviş
Mini mini hanımlara yol verin aman maviş

75- POTİN BAYİM ÇÖZÜLDÜ

Potin bayim çözüldü
Bağla da sevdiğim bağla
Ben gurbete gidiyom
Ağla da sevdiğim ağla

*Eşim aman aman şanlı da şanlı
Ben seviyorum bir delikanlı*

Potin bayim ipekten
Kaydı da düştü topuktan
Ben seni seviyorum
Gayet candan yürekten

*Eşim aman aman şanlı da şanlı
Ben seviyorum bir delikanlı*

Odam kireç sıvalı
İçi de bülbül yuvalı
Böyle güzel görmedim
Ben anamdan doğalı

*Eşim aman aman şanlı da şanlı
Ben seviyorum bir delikanlı*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1490
İNCELEME TARİHİ : 22_2_1978

YÖRESİ
BURDUR_ Yesilova
KİMDEN ALINDIĞI
SALİH URHAN

SABAH OLUR ÇOCUK GİDER OYUNA

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ :
1: 76

SA BAH O LU R CO CUK GI DE R O YU
SA BAH O LU R CA RI GI NI
SA BAH O LU R ÇOR BA SI NI İ ÇE

NA ME ME Z OY NAR OY NA R KUM DO L DU RUR
ME ME Z AK SA MO LU R Bİ RE V Gİ YE
ÖĞ LE O LU R O YU NUN DAN

KÖY NU NA Z KÖY NU NA BÜ TÜN GÜ NA
SU RE ME Z SU RE MEZ İ KI SÖ ZÜ
GE ÇE ME Z GE ÇE MEZ YA RO LUP TA

LA RIM BA BA BOY NU NA BA BA BE Nİ
Bİ RA RA DA Dİ YE ME Z HEY BA CI LA
BU LUP BE Nİ SE ÇE ME Z ME Z BA BA BE Nİ

BİR CO CU ÇA VER Dİ Nİ Z DA YA Nİ R
BİR CO CU ÇA VER Dİ Nİ Z

VER Dİ NİZ DE AK ŞAM YA TA VER Dİ NİZ DE GÜ NA HI MA GİR Dİ NİZ
KÜŞ LU K VAK Tİ YA NTR GÜ NA HI MA GİR Dİ NİZ uysal

SABAH OLUR ÇOCUK GİDER OYUNA
OYNAR OYNAR KUM DOLDURUR KOYNUNA
BÜTÜN GÜNAHLARIM BABA BOYNUNA
BABA BENİ BİR ÇOCUĞA VERDİNİZ
VERDİNİZDE GÜNAHIMA GİRDİNİZ

— 2 —
SABAH OLUR ÇARIGINI GİYEMEZ,
AKSAM OLUR BİR EVLEK YER SÜREMEZ
İKİ SÖZÜ BİR ARADA DİYEMEZ
[HEY BACILAR BUNA CANMI DAVANIR
AKSAM YATAR KUŞLUK VAKTİ UYANIR

— 3 —
SABAH OLUR ÇORBASINI İÇEMEZ
ÖĞLE OLUR OYUNUNDAN GEÇEMEZ
YAR OLUPTA BULUP BENİ SEÇEMEZ
[BABA BENİ BİR ÇOCUĞA VERDİNİZ
VERDİNİZDE GÜNAHIMA GİRDİNİZ

76- SABAH OLUR ÇOCUK GİDER OYUNA

Sabah olur çocuk gider oyuna
Oynar kum doldurur koynuna
Bütün günahlarım baba boynuna

*Baba beni bir çocuğa verdiniz
Verdiniz de günahıma girdiniz*

Sabah olur çarığımı giyemez
Akşam olur bir evlek yer süremez
İki sözü bir arada diyemez

*Hey bacılar buna can mı dayanır
Akşam yatar kuşluk vakti uyanır*

Sabah olur çorbasını içemez
Öğle olur oyunundan geçemez
Yâr olup da bulup beni seçemez

*Baba beni bir çocuğa verdiniz
Verdiniz de günahıma girdiniz*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1654
İNCELEME TARİHİ: 24.2.1978

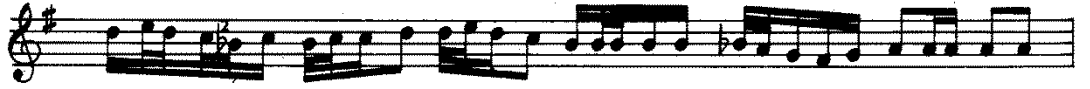
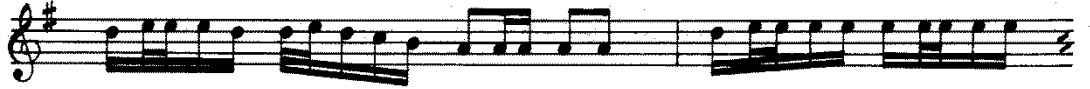
DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
BURDUR_Tefenni
KİMDEN ALINDIĞI

SABUNCUNUN DÜZÜNDE

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ :
♩: 72

SA BUN CU NUN DÜ ZÜN DE YA LAN YOK TUR
SA BUN CU NUN DÜ ZÜ NÜ HAZ MA YI NAN
SA BUN CU NUN DE RE LE RE TAŞ DE Ğİ LOR

SÖ ZÜ . . . N DE A MA NA MA NA MA . . . N SI RA SI RA BEN LE
KAZ MA LI A MA NA MA NA MA . . . N CA KI RAY SA MIN SÖZ LE
MA NA MA NA MA NA MA NA MA . . . N ÇA KI RAY ŞAM DA GE LI

77- SABUNCU'NUN DÜZÜNDE

Sabuncu'nun düzünde yalan yoktur sözünde
Sıra sıra benleri var çakır Ayşa'nın yüzünde

Aman aman aman

Sabuncu'nun düzünde kazmayınan kazmalı
Çakır Ayşa'nın sözlerini talem alıp yazmalı

Aman aman aman

Sabuncu'nun dereleri taş değil orman
Çakır Ayşa'm geliyor elinde ferman

Aman aman aman

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 183-1/4/1973

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
BURDUR (Yeşilova)

DERLEME TARİHİ
1955

KİMDEN ALINDIĞI
SALİM ÜRHAN

SARI ZEYBEK

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRE :

(Saz....)

SA RI ZEY BEK
i NİP GE LİR İ NİŞ DEN
HER YAN LA RI GÖ RÜN
MÜ YOR GÜ MÜŞ DEN BEN YAN DIM

(2)

Sarı zeybek şu dağlara yaslanır
Yağmur yağar silahları ıslanır

NOT: Ezgi ; aslında bağlama düzeni ile çalınır.

İrosi
indur
yınak Kızı
İadın Atasoy

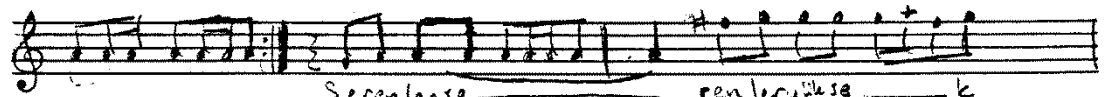
Rep. No.
3542

SERANLER
(Kadın Oyunu)

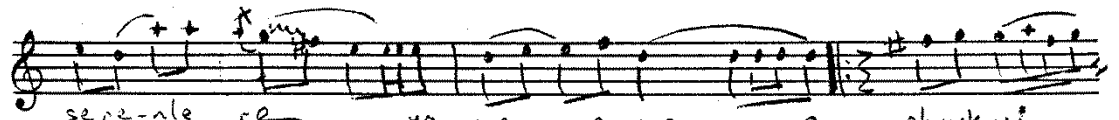
Derleyen
Taner Ergüç
(26-3-1989)

Nota
Süner Ergüç

♩: 3/8

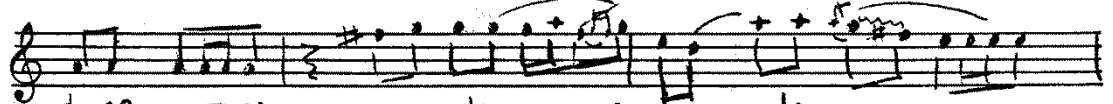
Seren-ler-se ren-ler-gi-le-se k
Mağ-ri-ze-ye r-şu-yu-ya-ı-ı-ı-n

se-re-nle-re ya-ma-na-ma-n ek-un-ku-yi
ki-ra-zi-he ya-ma-na-ma-n yül-ük-ya-ı-ı

ji-p su-la i-tim-a-ma-n ya-re-n-ler-he-y Bangi
li-k ge-ni r-ya-ni-sa-ma-n çe-re-zi-he-y Here

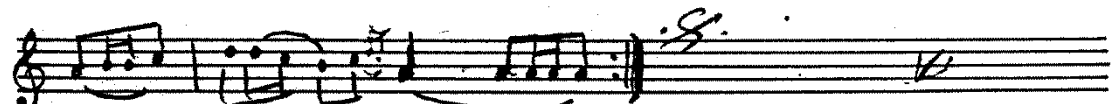
der-se-mi ma-mu-ru-ğ-al-sı-n u-ru-na-n la-re-ya
va-mı-ş ul-ke-ri-le Te-ra-zi-he-ya

ma-na-ma-n u-ya-n-ya-nı-m u-ya-h sa-ba-h
ma-n a-ma-n " " " " " " " " " "

la-ri-ol-du-he-y bi-zim-ga-ı-u-ma-mı-z ma-h
" " " " " " " " " "

şe-ri-ge-ri-di-he-y SON

Lütfen arkaya çeviriniz →

78- SARI ZEYBEK

Sarı (da) zeybek Şu dağlara yaslanır
Yağmur yağar silahları ıslanır

Ben yandım

Sarı (da) zeybek iner gelir inişten
Her yanları görünmüyor gümüşten

Ben yandım

Duman (da) inmiŐ Şu yaylanın düzüne
Davran (da) gır at yol göründü gözüme

Ben yandım

SERENLER
(2)

YAKTI BENİ KAŞ LA RI NIN A MAN
" " " "
KA RE Sİ EY
" " " "

(1)

SERENLER, SERENLER YÜKSEK DE SERENLER OF
BEN GİDİYORUM MAMUR OLSUN (Aman) VIRANLAR EY
AHRET HAKKIN HELÂL EYLE DE YÂRENLER OF

(Bağlantı)

AMAN ALLAH NEDİR BUNUN AMAN ÇARESİ EY
YAKTI BENİ KAŞLARININ KARESİ AMAN KARESİ EY

(2)

ŞU BURDURDAN GECE GEÇTİM DE GÖRMEDİM OF
ON YERİMDEN HAŇER YEDİM AMAN ÖLMEDİM EY
BAŞ ÇEŞMEDEN SULAR İÇDİM DE KANMADİM OF

(Bağlantı)

79- SERENLER SERENLER

Serenler serenler yüksek de serenler (of)
Ben gidiyorum mamur olsun (aman) viranlar (ey)
Ahret hakkın helal eyle de yarenler (of)

*Aman Allah nedir bunun aman çaresi ey
Yaktı beni kaşlarının karesi aman karesi ey*

Şu Burdur'dan gece geçtim de görmedim (oy)
On yerimden hançer yedim (aman) ölmedim(ey)
Baş çeşmeden sular içtim de kanmadım (of)

*Aman Allah nedir bunun aman çaresi ey
Yaktı beni kaşlarının karesi aman karesi ey*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

TMM REPERTUAR SIRA No:1658

İNCELEME TARİHİ: 23.2.1978

YÖRESİ:
TEFENNİ

KİMDEN ALINDIĞI:
AHMET YAMACI

SÜRESİ: ♩. = 54

SUYA GİDEN ALLI GELİN

DERLEYEN:
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ:

NOTAYA ALAN:
AHMET YAMACI

SUYA Gİ DEN AL LI GE LİN SU YA Gİ DEN AL
BEN SU YU MU VER ME ME LE BEN SU YU MU VER
HASTA YI MAT TA NI NE MEM HASTA YI MAT TA
OĞ LA NA DI NA LI VE LI OĞ LA NA DI NA
EV LE Rİ NI NÖNÜ AY BAY RAK EV LE Rİ MI NÖNÜ

LI GE LI N SOR DUM KI MİN GE LI NI SİN DOL DUR BİR SU YE Rİ
ME ME LE BEL KI AS LI HA RAM ZA DE NAZ LI YA RIM GURBE
NI NE ME M İN SEM DE Gİ NE Bİ NE MEM DOL DUR BİR SU YE Rİ
LI VE LI BİR SEF TA LI DÜN YA MA LI KO NA ĞI MIZ AL BO
AL BAY RA K KA VU ŞU YOR YE ŞİL YAP RAK GEL SA Rİ LA LIM YA

CE YİM O KI NA LI EL LE RİN DEN
TEL DE YAR GİT BUR DAN DERT LI OĞ LAN
CE YİM BEN Ö LU RUM KA NO LUR SUN
YA LI YAR GİT BUR DAN DERT LI OĞ LAN
TA LIM BU NUN SO NU KA RA TOP RAK

E - I -

SUYA GİDEN ALLI GELİN
SORDUM KİMİN GELİNİN
DOLDUR BİR SU YER İÇYİM
O KINALI ELLERİNDEN

E - II -

HASTAYIM AYTAN NEMEM
İNSEM DE GİNE BİNEMEM
DOLDUR BİR SU YER İÇYİM
BEN ÖLÜRÜM KAN ÖLÜRSÜN

K - I -

BEN SÖYÜMÜ VERMEM ELE
BELKİ ASLI NARANZADE
NAZLI YARIM GURBET ELDE
YAR GİT BURDAN DERTLİ OĞLAN

K - II -

OĞLAN ADIN ALI YELİ
BİR SEFALİ DÜNYA MALI
KONAĞIMIZ AL BÖVALİ
YAR GİT BURDAN DERTLİ OĞLAN

K - E -

EVLERİNİN ÖNÜ BAYRAK
KAVUSUYOR YEŞİL YAPRAK
GEL SARILALIM YATALIM
BUNUN SONU KARA TOPRAK

80- SUYA GİDEN ALLI GELİN

Erkek

Suya giden allı gelin
Sordum kimin gelinisin
Doldur bir su ver içeyim
O kınalı ellerinden

Kadın

Ben suyumu vermem ele
Belki aslı haramzade
Nazlı yarım gurbet elde
Var git buradan dertli oğlan

Erkek

Hastayım attan inemem
İnsem de gine binemem
Doldur bir su ver içeyim
Ben ölürüm kan olursun

Kadın

Oğlan adın Ali Veli
Bir şeftali dünya mali
Konağımız al boyalı
Var git buradan dertli oğlan

Kadın-Erkek

Evlerinin önü bayrak
Kavuşuyor yeşil bayrak
Gel sarılalım yatalım
Bunun sonu kara toprak

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3441
İNCELEME TARİHİ: 5.5.1990

DERLEVEN
SALİH URHAN

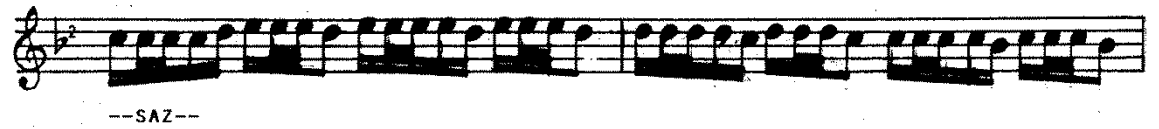
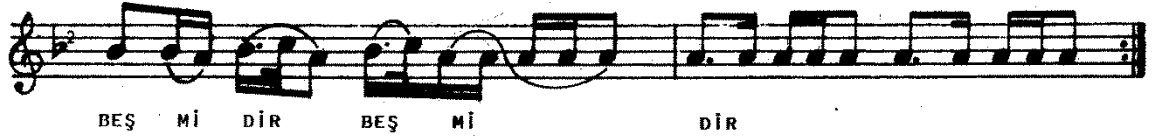
YÖRESİ

BURDUR YEŞİLOVA
KİMDEN ALINDIĞI
OSMAN UYSAL
SÜRESİ: 72

SUYA GİDER ALYAZMALI
BİR GELİN

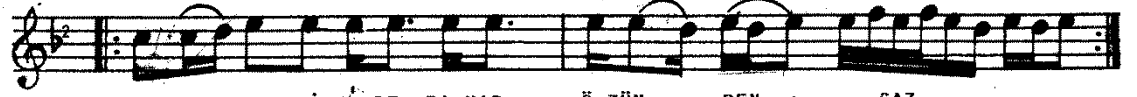
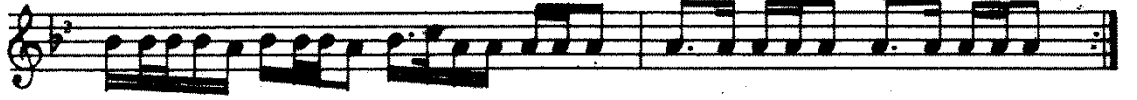
DERLEME TARİHİ
1973

NOTAYA ALAN
SALİH URHAN

SUYA GİDER AL YAZMALI BİR GELİN

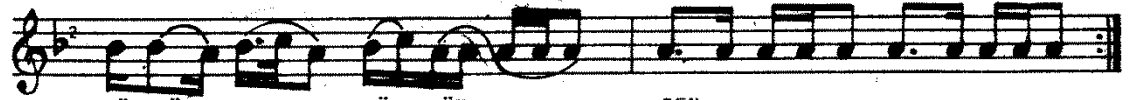
2

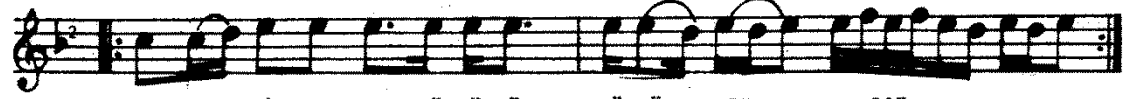
DOL DUR DES Tİ Nİ DE PİNAR Ö ZÜN DEN --SAZ--

AY MI DOĞMUŞ AK GER DAN DAN YÜ ZÜN DEN YÜ ZÜN DEN

YÜ ZÜN DEN YÜ ZÜN DEN

AH ÇEK TİK ÇE YAŞ DÖ KÜ LÜR GÖ ZÜN DEN --SAZ--

SE Nİ SEVEN ZA LIM SA NA EŞ Mİ DİR EŞ Mİ DİR

EŞ Mİ DİR EŞ Mİ DİR

SUYA GİDER AL YAZMALI BİR GELİN
AL YAZMANDA OYALARIN BEŞ MİDİR
TOP ZÜLÜFLER AL YANAĞI OKŞUYOR
ZALİM GOCAN SANKİ SANA EŞ MİDİR.

DOLDUR DESTİNİ DE PİNAR ÖZÜNDEN
AY MI DOĞMUŞ AK GERDANDAN YÜZÜNDEN
AH ÇEKTİKÇE YAŞ DÖKÜLÜR GÖZÜNDEN
SENİ SEVEN ZALİM SANA EŞ MİDİR.

81- SUYA GİDER AL YAZMALI BİR GELİN

Suya gider al yazmalı bir gelin
Al yazmada oyların beş midir
Top zülüfler al yanağı okşuyor
Zalim gocan sanki sana eş midir

Doldur destini de pınar özünden
Ay mı doğmuş ak gerdandan yüzünden
Ah çektikçe yaş dökülür gözünden
Seni seven zalim sana eş midir

YÖRE
BURDUR
KAYNAK KİŞİ
RAHİM UĞUR
SÜRE : $\frac{1}{2}$ = 92

ŞİŞEDEKİ GÜLYAĞI

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

(SAZ--

ÖF Şİ ŞE DE KI GÜL YA Ğİ
ÖF MAN GAL MA ŞA SIZ OL MAZ
ÖF A RA BAM TA ŞA GEL Dİ

DO RUM GÖZ LÜM GÖ RÜ NEN BUR DUR DA Ğİ
DO RUM GÖZ LÜM BUR DUR PA ŞA SIZ OL MAZ
DO RUM GÖZ LÜM BUR DU RA PA ŞA GEL Dİ

DO RUM GÖZ LÜM GÖ RÜ NEN BUR DUR DA Ğİ
DO RUM GÖZ LÜM BUR DUR PA ŞA SIZ OL MAZ
DO RUM GÖZ LÜM BUR DU RA PA ŞA GEL Dİ

ŞİŞEDEKİ GÜLYAĞI

- 2 -

ÖF YAR YA NI MA GE LİR SE
ÖF YÂ Rİ GÜ ZEL O LA NİN
ÖF BİR E LİM YAR KOY NUN DA

DO RUM GÖZ LÜM BA LO LUR BA NA A Ğİ
DO RUM GÖZ LÜM GÖN LÜ TA SA SIZ OL MAZ
DO RUM GÖZ LÜM BİR E LİM BO ŞA GEL Dİ

DO RUM GÖZ LÜM BA LO LUR BA NA A Ğİ
DO RUM GÖZ LÜM GÖN LÜ TA SA SIZ OL MAZ
DO RUM GÖZ LÜM BİR E LİM BO ŞA GEL Dİ

GENÇTÜRK

ÖF ŞİŞEDEKİ GÜL YAĞI DORUM GÖZLÜM
GÖRÜNEN BURDUR DAĞI
ÖF YÂR YANIMA GELİRSE DORUM GÖZLÜM
BAL OLUR BANA AĞI

ÖF MANGAL MAŞASIZ OLMAZ DORUM GÖZLÜM
BURDUR PAŞASIZ OLMAZ
ÖF YÂRİ GÜZEL OLANIN DORUM GÖZLÜM
GÖNLÜ TASASIZ OLMAZ

ÖF ARABAM TAŞA GELDİ DORUM GÖZLÜM
BURDUR'A PAŞA GELDİ
BİR ELİM YÂR KOYNUNDA DORUM GÖZLÜM
BİR ELİM BOŞA GELDİ

82- ŐŐEDEKİ GÜL YAĞI

Öf	ŐŐedeki gül yağı Görünen Burdur dağı	<i>Dorum gözlüm</i>
Öf	Yâr yanıma gelirse Bal olur bana ağı	<i>Dorum gözlüm</i>
Öf	Mangal maşasız olmaz Burdur paşasız olmaz	<i>Dorum gözlüm</i>
Öf	Yâri güzel olanın Gönlü tasanız olmaz	<i>Dorum gözlüm</i>
Öf	Arabam taşa geldi Burdur'a paşa geldi Bir elim yâr koynunda Bir elim boşa geldi	<i>Dorum gözlüm</i> <i>Dorum gözlüm</i>

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3604
İNCELEME TARİHİ : 13. 8. 1993

DERLEYEN
SALİH URHAN

YÖRE
DENİZLİ
KAYNAK KİŞİ
KADİR TURAN

ŞU CURAMIN TELİNDE
(KEZBAN YENGE)

DERLEME TARİHİ
1962

NOTALAYAN
SALİH URHAN

SÜRE :

(SAZ - - - - -)

ŞU CU RA MIN TE LİN DE BÜL BÜL Ö TER DA LİN DA

CÜM LE Â LEM Dİ LİN DE MUH TAR MOL DÜN KEZ BAN YEN GE

(SAZ - - - - -)

YEN GE YEN GE KEZ BAN YEN GE MUH TAR MOL DÜN KEZ BAN YEN GE

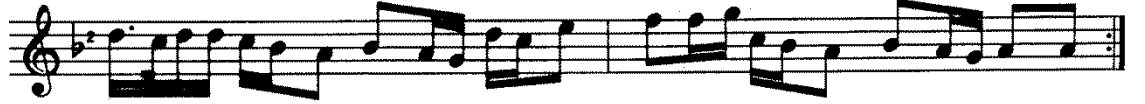
* * * * * A Z A * * * * *

(SAZ - - - - -)

ŞU CURAMIN TELİNDE
(KEZBAN YENGE)

- 2 -

İ NİP GE LİR İR ME DEN TES KE RE Sİ DİL ME DEN

GEL Dİ GEÇ Tİ GÜL ME DEN DAR GIN MI SIN KEZ BAN YEN GE

(SAZ -----)

YEN GE YEN GE KEZ BAN YEN GE MUH TAR MOL DUN KEZ BAN YEN GE
A ZA

(SAZ -----)

(SAZ -----)

83-ŞU CURAMIN TELİNDE (KEZBAN YENGE)

Penceresi dilmeden
İnip gelir ilmeden
Geldi geçti gülmeden
Dargın mısın Kezban yenge

Yenge yenge Kezban yenge
Muhtar m'oldun kezban yenge
Yenge yenge Kezban yenge
Aza'm oldun Kezban yenge

Hasır sepet elinde
Gümüş kemer belinde
Cümle âlem dilinde
Muhtar m'oldun Kezban yenge

Yenge yenge Kezban yenge
Muhtar m'oldun kezban yenge
Yenge yenge Kezban yenge
Aza'm oldun Kezban yenge

Şu curamın telleri
Aevlendirir dilleri
Açıldı mı Keziban'ın
Elindeki gülleri

Yenge yenge Kezban yenge
Muhtar m'oldun kezban yenge
Yenge yenge Kezban yenge
Aza'm oldun Kezban yenge

Türkünün Hikâyesi

Kurtuluş savaşı yıllarında Altınyayla muhtarına karşı düşmanlığı olan birkaç kişi muhtarı öldüresiye döver öldü diye de muhtarı evine atarlar. Muhtar da evinde öylece yatar uzun süre gelen giden olmayınca muhtar orada ölür. O dönemde de Kurtuluş Savaşı'ndan dolayı seferberlik ilan edilir ve erkek nüfusun tamamına yakını savaşa alınır. Savaşta ölen muhtarın yerine köyden Ümmügülsüm adında bir kadın muhtar olur “Adam gibi muhtarlık yapmış” muhtarlık zamanında. Gerçek adı

Ümmügülsüm olan bu muhtarın iki tane yetişkin güzel kızı vardır. Aynı köyde Deli Kadir adında bir adam yaşamaktadır ve bu Deli Kadir'in Şaban isminde bir oğlu vardır. Yıllar geçer çocuk büyür yetişkin yağız bir delikanlı olur ve Kezban yengenin bir kızını beğenir. Babası Deli Kadir Kezban yengeden kızını oğlu Şaban'a ister. Kezban yenge "Benim çalgıcıya çengiciye verilecek kızım yok" der ve Deli Kadir'i kovar. Bu sebepten bu iki aile küser. Kezban yenge İlme adı verilen sokakta oturur ve sepetini takar pazara gelir gelirken de Deli Kadir'e selam vermezmiş. Bu durum Deli Kadir'in gücüne gider ve bunun üzerine şu dörtlüğü söyler:

Şu curamın telleri

Aevlendirir dilleri

Açıldı mı Keziban'ın

Elindeki (evindeki) gülleri

Son iki dizede "Açıldı mı Keziban'ın elindeki (evindeki) gülleri sözleriyle de evindeki yetişkin iki güzel kızını kasteder.⁵⁹

---

⁵⁹K.K., Süleyman Yakan, 22.05.2015, Tarihli görüşme.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TİM REPERTUAR SIRA No: 1545
İNCELEME TARİHİ : 22-2-1978

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
TEFENNİ

DERLEME TARİHİ
1940

KİMDEN ALINDIĞI

ŞU ÇAVDIRIN HANLARI

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ :
♩ : 54

SU ÇAV DI RI — N HAN LA RI HAY Dİ PA RIL DI — R YO — R
ŞU ÇAV DI RI — N BÜK LE RI HAY Dİ Ö TÜ ŞU — R KE — K

CAM LA RI A MAN PA RIL DI — R YO — R
LIK LE RI A MAN O TU ŞU — R KE — K

CAM LA RI KAH RO LA SI FE RU DUN BE — Y HAY Dİ NA SİL
LIK LE RI HIÇ AK LIM DAN GIT Mİ YO — R HAY Dİ RI ZA

KI — Y DI CAN DİK LA RI A MAN NA SİL
NI — N DE DE CAN DİK LE RI A MAN RI ZA

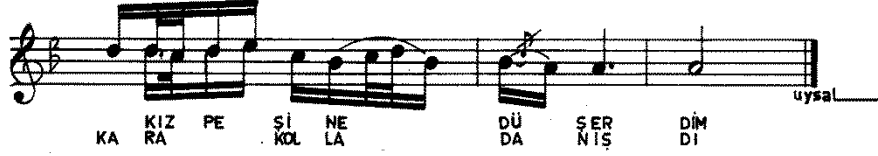
KI — Y DI CAN DİK LA RI A LI VE Rİ — N
NI — N DE DE CAN DİK LE RI DOL — DUR DOL — DUR

Fİ Lİ — N TA MI OY MA DA — N ÖL DÜR DÜ LER
RA — N KÖY — LÜM İ MA CE LI — M YOL LAR VE RİN

GENÇ Lİ — Ğİ ME DOY MA DAN KE — K LİK OL SAM
SU — Dİ — R MI LE GE CE LIM A LIS LI DİR

KA YA Dİ BI E SER Dİ — M BE KAR OL SAM
EN GİN DAĞ — LAR A LIS LI KIZ LAR GIT Tİ

ŞU ÇAVDIRIN HANLARI
(Sahife- 2)

— 1 —

ŞU ÇAVDIRIN HANLARI
HAYDİ PARILDIYOR CAMLARI
AMAN PARILDIYOR CAMLARI
KAHROLASI FERİDUN BEY
HAYDİ NASIL KIYDI CANLARI
AMAN NASIL KIYDI CANLARI

Bağlantı: { ALİVERİN FİLİNTAMI OYMADAN
ÖLDÜRDÜLER GENÇLİĞİME DOYMADAN
KEKLİK OLSAM KAYA DİBİ EŞERDİM
BEKÂR OLSAM KIZ PEŞİNE DÜŞERDİM

— 2 —

ŞU ÇAVDIRIN BÜKLERİ
HAYDİ ÖTÜŞÜR KEKLİKLERİ
AMAN ..
HİÇ AKLIMDAN GİTMİYOR
HAYDİ RIZANIN BÉDİKLERİ
AMAN ..

Bağlantı: { DOLDUR DOLDUR KARA KÖYLÜM İCELİM
YOLLAR VERİN ŞU DİRMİLE GECELİM
ALİŞİDR ENGİN DAĞLAR ALİŞİ
KIZLAR GİTTİ KARAKOLA DANIŞDI

84- ŞU ÇAVDIR'IN HANLARI

Şu Çavdır'ın hanları
Haydi parıldıyor camları *Aman parıldıyor camları*
Kahrolası Ferudun Bey
Haydi nasıl kıydı canları *Aman nasıl kıydı canları*

*Alıverin filintamı oymadan
Öldürdüler gençliğime doymadan
Keklik olsam kaya dibi eşerdim
Bekar olsam kız peşine düşerdim*

Şu Çavdır'ın bükleri
Haydi ötüşür keklikleri *Aman ötüşür keklikleri*
Hiç aklımdan gitmiyor
Haydi Rıza'nın dedikleri *Aman Rıza'nın dedikleri*

*Doldur doldur Karaköylüm içelim
Yollar verin şu Dirmil'e geçelim
Alışlıdır engin dağlar alışlı
Kızlar gitti karakola danışdı*

Türkünün Hikâyesi

Çavdır, Burdur iline bağlı ilçelerden birisidir. Yukarıda verdiğimiz türkü ise yörenin ünlü türkülerindendir.

Tefenni ilçesinin höyük çiftliğinden Rıza adlı bir şahıs askerdeyken, karısı başka bir erkek tarafından saldırıya uğrar ve olayın bundan sonrası Rıza isimli şahıs etrafında gelişir. Rıza'nın yakın arkadaşı olan Ali Bey, Rızayı bu konuyla ilgili bilgilendirir. Yakın arkadaşı ile oç almaya karar verirler. Eşkîya durumuna gelen Ali Bey ve Rıza değişik olaylara karışırlar. Jandarmaları öldürüp, evlere baskınlar yaparlar.

Ali Bey ve Rıza'nın yakın arkadaşı olan birkaç şahıs Ali Bey'i ve Rızayı jandarmaya ihbar eder. Ali Bey bunların öcünü almak ister, bu ihbarcılarını karılarını

kaçırır ve gezdirmeye başlar. Her şey karışır, gerginleşir. Ali Bey'in düşmanları giderek artar.

O günün müfreze komutanı Ferudun adında bir Bey'dir. Müfreze komutanının kızı Ali Beyimize her nasılsa âşık olur. Ali Bey bu haliyle; "Bu işin olmayacağını, istikbalinin bulunmadığını, komutanın kendisi yüzünden işinden olabileceğini" söylese de, kız "Nal der mih demez" ısrarlıdır.

Ali Bey kesin cevabını vererek, kızı alamayacağını, ya da kaçıramayacağını bildirir. Kız bu kesin karar karşında intikam almak için planlar yapar. Babası Ferudun Bey'e konuyu başka türlü anlatır. "İrzına geçildiğini" söyler. Ferudun Bey'in kini iyice artar ve sıkı bir takibe başlar.

Ferudun Bey, Ali Bey'i defalarca kısıtırırsa da Ali Bey kaçmayı başarır. Ali Bey gizlice Çavdır'lı meşhur Sarı Ahmet'in hanına iner, içki içer, gizlice gelip gider. Handa çıkan bir yangın bunların sonu olur. Ali Bey ve Rıza handa aşırı sarhoş iken yangından kaçmaya çalışırlar. Jandarmayla karşılaşırlar. Rıza, jandarmanın birisini öldürür ve Ali Bey'in üstüne atar. (Bu konu 1939 yılındaki mahkeme kayıtlarında anlatılmaktadır). Ali Bey artık yalnız kalmıştır. Rıza idamdan kurtulmuş, az bir ceza ile kurtulmuştur. Ali Bey bu yöreyi terk eder. Değişik yerlerde gezip, gizlendikten sonra Manisa'da bir aşçının yanında çalışmakta iken Burdurlu hemşehrisi Mehmet isimli birisi bunu teşhis ederek jandarmaya bildirir. Ali Bey bir merdivene bağlanarak Burdur'a getirilir. Mahkeme yedi yıl sürer karar idamdır. 1939 yılında bir yaz mevsimi Burdur'un Pazar günü sabah ezanından evvel Ali Bey idam edilir.⁶⁰

---

⁶⁰ İsa Kayacan, "Burdur'un Saz ve Söz Ustaları", Cilt 2, Burdur, 2012, s. 274.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1940
İNCELEME TARİHİ : 8 - 11 - 1978

DERLEYEN
İZMİR. Rad. THM. Ş. Md. 109.

YÖRESİ
BURDUR
KİMDEN ALINDIĞI
EMİN DEMİRAYAK. Bağlama - Ses
MEHMET ALİ KAYABAŞ. SipsiL
SÜRESİ :
♩ = 200

ŞU DİRMİLİN ÇALGISI

DERLEME TARİHİ
1978

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKÇI

SU DİR Mİ LİN ÇAL GI Sİ
A CA NIM DAĞ LA RA VUR DU YA N KI
Sİ ŞU GE LEN LE Rİ
Cİ N DE A CA NIM BE NİM YA RIM

ŞU DIRMİLİN ÇALGISI
(Sahife - 2)

HA N Gi Si

-Saz-

AL TL N YÜK SÜ GÜM

VA R BE NİM PAR MA ĞI MA DA DA R BE NİM...

ŞU ĞI DEN LE Rİ Çİ N DE A CA

Nİ M O R TA DA BOY LU DA VA R BE NİM...

-Saz-

ÇE Kİ R GE Nİ N UÇ KU NU

ŞU DİRMİLİN CALGISI
(Sahife- 3')

GE LI N LE RI N DE CO Ş KU NU
CO Ş KU NO LAN GE LI N LE R
A CA NIM NIM KEN Dİ Sİ SAL LA R DA
PE Ş Kİ Rİ uysal

— 1 —
ŞU DİRMİLİN CALGISI A CANIM
DAĞLARA YURDU YANKISI
ŞU GELENLER İÇİNDE A CANIM
BENİM YARİM HANGİSİ

— 2 —
ALTIN YÜKSÜĞÜM VAR BENİM
PARMAĞIMDA DAR BENİM
ŞU GİDENLER İÇİNDE A CANIM
ORTADA BOYLU DA YAR BENİM

— 3 —
CEKİRGENİN UÇKUNU
GELİNLERİNDE COŞKUNU
COŞKUN OLAN GELİNLER A CANIM
KENDİSİ SALLARDA PEŞKİRİ

85- ŞU DİRMİL'İN ÇALGISI

Şu Dirmil'in çalgısı	<i>A canım</i>
Dağlara vurdu yankısı	
Şu gelenler içinde	<i>A canım</i>
Benim yârim hangisi	
Altın yüksüğüm var benim	
Parmağıma dar benim	
Şu gidenler içinde	<i>A canım</i>
Orta da boylu yâr benim	
Çekirgenin uçkunu	
Gelinlerinde coşkunu	
Coşkun olan gelinler	<i>A canım</i>
Kendisi sallarda peşkiri	

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3968
İNCELEME TARİHİ : 12. 8. 1994

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

YÖRE
BURDUR / Dirmil
KAYNAK KİŞİ

ŞU DİRMİL'İN SİPSİLERİ

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

SÜRE : = 50

GENÇTÜRK

ŞU DİRMİL'İN SİPSİLERİ GAMIŞTAN
BAHÇALARA GİRİLMEYOR YEMİŞTEN
EMİNE'MİN APABBACIK GERDANI
PARIL PARIL PARILDEYOR GÜNEŞTEN

ŞU DİRMİL'İN YAYLASINA YOLU VAR
MAŞTASINDA ARISI VAR BALI VAR
AL BASMADAN FİSTAN GEYİMİŞ EMİNE'M
GERDANINDA DOMURCUKLU GÜLÜ VAR
(AK GÖĞSÜNDE DOMURCUKLU GÜLÜ VAR)

MAŞTA : Mendil, çıkan, azık torbası
APABBACIK : Akça pakça, beyaz

86- ŞU DİRMİL'İN

Şu Dirmil'in sipsileri gamıştan
Bahçalara girilmeyor yemişten
Eminem'in apabbacık gerdanı
Parıl parıl parıldeyor güneşten

Şu Dirmil'in yaylasına yolu var
Maştasında arısı var balı var
Al basmadan fıstan geymiş Emine'm
Gerdanında domurcuklu gülü var
(Ak göŐsünde domurcuklu gülü var)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

THL. REPERTUAR SIRA No: 3298

İNCELEME TARİHİ : 16.3.1989

YÖRESİ:

YEŞİLOVA

KİMDEN ALINDIĞI:

OSMAN UYSAL

AKTARAN:

SALİH URHAN

DERLEME TARİHİ:

-1973-

NOTAYA ALAN :

SALİH URHAN

TAHTALIKTA GALBİR VAR
(AĞIZIM HAÇÇANIM)

♩ = 80 %

Tah ta lık ta gal bir va— r a ğı zı — m Haç ça nım
Ha nay e vin par dı sı a ğı zı — m Haç ça nım

Ak çu val da bul gur va — r al da gel al da gel
Ar dıç tan mı çam dan mı bak ta gel bak ta gel

Ak çu val da bul gur va — r al da gel Haç ça nım
Ar dıç tan mı çam dan mı bak ta gel Haç ça nım

Oğ lan gir di bah ça ya a ğı zı — m Haç ça nım
Ga pı la rı aç me yo— n a ğı zı — m Haç ça nım

Ya ğ lı ğın da lo kum va — r al da gel al da gel
Ca vir a nan ev de mi gaç da gel gaç da gel

Ya ğ lı ğın da lo kum va — r al da gel Haç ça nı
Ca vir a nan ev de mi gaç da gel Haç ça nı

87- TAHTALIKTA GALBİR VAR

Tahtalıkta galbır var
Ak çuvalda bulgur var
Oğlan girdi bahçaya
Yağlığında lokum var

*A gızım haççanım
Al da gel al da gel
A gızım haççanım
Al da gel al da gel*

Hanay evin pardısı
Ardıçtan mı çamdan mı
Gapıları açmıyor
Cavır annen evde mi

*A gızım haççanım
Bak da gel bak da gel
Ağızım haççanım
Aç da gel gaç da gel*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3428
İNCELEME TARİHİ : 18. 04. 1990

DERLEYEN
ÖZAY GÖNLÜM

YÖRESİ
BURDUR / Kozajacı

DERLEME TARİHİ

YAĞMUR YAĞAR DERELERİ SEL ALIR

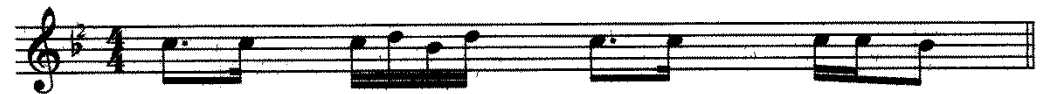
KİMDEN ALINDIĞI
NURİ ÖZYURT

NOTAYA ALAN
ÖZAY GÖNLÜM

SÜRESİ : ♩ = 78

YAĞ MUR YA ĞAR DE RE LE Rİ SE LA LİR ---
YAĞ MUR YA ĞAR ŞU DAĞ LA Rİ İS LA TİR
YAĞ MUR YA ĞAR DA MÜS DÜ NE GÖL LE NİR

SAZ ---

NAZ LI YA Rİ GUR BE TEL DE E LA LİR ---
ÇI YE GE LİR TOP ZÜ LÜF LER İS LA NİR
NAZ LI YA RİM GUR BE TEL DE DİL LE NİR

S. SABUNCU

88- YAĞMUR YAĞAR DERELERİ SEL ALIR

Yağmur yağar dereleri sel alır
Nazlı yâri gurbet elde el alır

Yağmur yağar şu dağları ıslatır
Çiye gelir top zülüfler ıslanır

Yağmur yağar dam üstüne göllenir
Nazlı yârim gurbet elde dillenir

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 1047
İNCELEME TARİHİ: 12/6/1975

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

YÖRESİ
BURDUR

DERLEME TARİHİ
1954

KİMDEN ALINDIĞI
NEZAHAT HEKİMCİ

YAR KAYALARDA YASLANIR

NOTAYA ALAN
HAMİT ÇİNE

SÜRESİ :

YAR KAYA LAR DA YAS LA NIR A MA NA MAN AL KA RE
YAR İ NİP GE LİR İ NİŞ TE NA MA NA MAN AH HER YAN

Fİ LİM SAK Sİ LAR DA A MAN İS LA Nİ
LA Rİ GÖ RÜN MÜ YOR " " GÜ MÜŞ TE

REY DE Lİ GÖN LÜM YA Rİ Mİ LE US LA NIR
NEY HA BE RİM YOK VALLAH BİL LAH BU İŞ TEN

AH Fİ DAN BOY LUM SAL LAN DA GEL
AH GE Lİ VER DE YAR OL DU ĞUN
SEN GE Lİ MES SEN Kİ ME YA RİM

GÖ RE Yİ MA MAN
Bİ LE " " "
Dİ YE " " "

(1)

YAR KAYALARDA YASLANIR AMANAMAN
AL KAR E FİLİM SAKSILARDA AMAN İSLANIR EY
DELİ GÖNLÜM YARİM İLE USLANIR

(Bağlantı) { AH FİDAN BOYLUM SALLANDA GEL GÖREYİM AMAN
AH GELİVERDE YAR OLDUĞUN BİLEYİM AMAN
ŞEN GELMEZSEN KİME YARİM DİYEYİM AMAN

(2)

YAR İNİP GELİR İNİŞTEN AMANAMAN
AH HER YANLARI GÖRÜNÜMÜYOR AMAN GÜMÜŞTEN EY
HABERİM YOK VALLAH BİLLAH BU İŞTEN

(Bağlantı)

89- YAR KAYALARDA YASLANIR

Yar kayalarda yaslanır aman aman
Alkare filim saksılarda aman ıslanır ey
Deli gönlüm yârim ile uslanır

*Ah fidan boylum salanda gel göreyim aman
Ah geliver de yâr olduğun bileyim aman
Sen gelmezsen kime yârim diyeyim aman*

Yâr inip gelir inişten aman aman
Ah her yanları görünmüyor aman gümüşt en ey
Haberim yok vallah billah bu işten

*Ah fidan boylum salanda gel göreyim aman
Ah geliver de yâr olduğun bileyim aman
Sen gelmezsen kime yârim diyeyim aman*

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 493
İNCELEME TARİHİ: 22/11/1973

(1)

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
BURDUR DOLAYLARI

DERLEME TARİHİ
2/6/1951

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

YAYLA YOLLARINDA YÜRÜYÜP GELİR

(TEKE HAVASI ÇEŞİDİ)

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

SÜRESİ :

YAY LA YOL LA RIN DA YÜ RÜ
YÜP GE LİR OY GE LİN OY GE LİN
OY GE LİN AL LI ŞAL VA RI NI SÜ RÜ
YÜP GE LI RA MA NA MA NA NA MAN
(SAZ.....)
BEN VAR MAM O RA LI YA O RA DA DU
RA LI YA AL LAH NA SİP EY LE SİN DA VUL LU ZUR NA LI YA
(SAZ.....)

90- YAYLA YOLLARINDA YÜRÜYÜP GELİR

Yayla yollarında yürüyüp gelir
Allı şalvarın sürüyüp gelir

*Ben varmam oralya
Orada duralıya
Allah nasip eylesin
Davullu zurnalya*

*Ay gelin ay gelin oy gelin
Aman aman aman*

Yayla yollarında biten naneler
İnce belli kız doğurmuş anneler

*Ben varmam inekliye
Yoğurdu sinekliye
Allah nasip eylesin
Omuzu tüfekliye*

*Ay gelin ay gelin oy gelin
Aman aman aman*

Yayla yollarında menevşe açmış
Sevdiğim o güzeller dağlara kaçmış

*Ünledim Ayşe diye
Odayı döşe diye
Ünledim Gülsüm diye
Yanıma gelsin diye*

*Ay gelin ay gelin oy gelin
Aman aman aman*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1401
İNCELEME TARİHİ : 25-5-1977

DERLEYEN
HAMDİ ÖZBAY

YÖRESİ
DIRMİL

YESİL OLUR ŞU DIRMİLİN BİBERİ

DERLEME TARİHİ
- 1971-

KİMDEN ALINDIĞI
İBECİKLİ EMİN
DEMİRAYAK

NOTAYA ALAN
HAMDİ ÖZBAY

SÜRESİ: ♩=195

YE Sİ
YE Sİ

LO LUR
LO LUR

SU
ŞU

DİR Mİ
DİR Mİ

Lİ . . . . . N
Lİ . . . . . N

Bİ BE
SAZ LA

Rİ
Rİ

YE Sİ
YE Sİ

LO LUR
LO LUR

SU
ŞU

DİR Mİ
DİR Mİ

Lİ . . . . . N
Lİ . . . . . N

Bİ BE
SAZ LA

Rİ
Rİ

GENÇ
BE YAZ

GÜ
DA

ZE L
GE . . . . . R

LE . . . . . R
DA . . . . . N

KE . . . . . N
I . . . . . N

Dİ Sİ
CE DE

GÖ . . . . . N
BE L

DE RİR
Lİ

HA
KIZ

BE
LA

Rİ
Rİ

GENÇ
BE YAZ

GÜ
DA

ZE L
GE . . . . . R

LER
DAN

KE . . . . . N
I . . . . . N

Dİ Sİ
CE DE

GÖ . . . . . N
BE L

DE RİR
Lİ

HA
KIZ

BE
LA

Rİ
Rİ

GE
LE

MEM
DE

Gİ
DE

MEM
MEM

SAZ

91- YEŞİL OLUR ŞU DİRMİL'İN BİBERİ

Yeşil olur şu Dirmil'in biberi
Genç güzeller kendisi gönderir haberi

*Gelemem de gidemem dillere destan olamam
Eller yârine yârim diyemem*

Yeşil olur şu Dirmil'in sazları
Beyaz da gerdan ince de belli kızları

*Gelemem de gidemem de dillere destan olamam
Eller yârine yârim diyemem*

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3967
İNCELEME TARİHİ : 12. 8. 1994

DERLEYEN
HAMİT ÇİNE

YÖRE
BURDUR / Kozagaçı
KAYNAK KİŞİ
FAİK İNCE

YÜKSEK HANAYLARDA ÇALINSIN SAZLAR

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
HAMİT ÇİNE

SÜRE - 40

(SAZ - - - - -)

YÜK SEK HA NAY
GÜ MÜŞ TAS TA

LAR DA ÇA LI NIR SAZ LAR (SAZ - - - - -)
AL KI NA LAR E ZİL SİN

ÇA LIN SIN SAZ LAR (SAZ - - - - -) BU GÜN KI NA
A MAN E ZİL SİN SIR MA SAÇ LAR

GE CE Sİ OY NA SIN KIZ LAR (SAZ - - - - -)
TE LEM ÇÖ ZÜL SÜN

YÜKSEK HANAYLARDA ÇALINSIN SAZLAR

BU KIZ GE LİN O LU YOR YÜ RE Ğİ SİZ
E LÂ GÖZ LER SÜ ZUM ZÜM SÜ ZÜL

LAR SÜN (SAZ - - - -) YÜ RE Ğİ SİZ LAR SÜN (SAZ - - - -)
A MAN SÜ ZÜL

BU HA NAY LAR DAR GE LI YOR GÜ ZE
BEN BU AY RI LI ĞA DA YA NA MI

LİM YOM (SAZ - -) AY RI LI ĞIN ZOR GE
GE LİN OL DU ĞU MA

LI YOR GÜ ZE LİM YOM (SAZ - - - -)
I NA NA MI YOM

YÜKSEK HANAYLARDA ÇALINSIN SAZLAR
BUGÜN KINA GECESİ OYNASIN KIZLAR
BU KIZ GELİN OLUYOR YÜREĞİ SIZLAR

BU HANAYLAR DAR GELİYOR GÜZELİM
AYRILIĞIN ZOR GELİYOR GÜZELİM

GÜMÜŞ TASTA AL KINALAR EZİLSİN
SIRMA SAÇLAR TELEM TELEM ÇÖZÜLSÜN
ELÂ GÖZLER SÜZÜM SÜZÜM SÜZÜLSÜN

BEN BU AYRILIĞA DAYANAMIYOM
GELİN OLDUĞUMA İNANAMIYOM

HANAY : İki ya da daha çok katlı büyük ev
TELEM : İnce saç örgüsü

92- YÜKSEK HANAYLARDA ÇALINSIN SAZLAR

Yüksek hanaylarda çalinsın sazlar
Bugün kına gecesi oynasın kızlar
Bu kız gelin oluyor yüreği sızlar

*Bu hanaylar dar geliyor güzelim
Ayrılığın zor geliyor güzelim*

Gümüş tasta al kınalar ezilsin
Sırma saçlar telem telem çözülsün
Elâ gözler süzüm süzüm süzülsün

*Ben bu ayrılığa dayanamıyorum
Gelin olduğuma inanamıyorum*

BÖLÜM VIII: EK METİNLER (DERLENEN TÜRKÜLER, UZUN HAVALAR, NİNNİLER)

Bu bölümde uzun havalar, yöreden derlenen türküler, kaynak taraması yaparken tespit edilen türküler ve ninniler verilmiştir. Burada verilen türküler metinler kısmında verilen türkülerin devamı olacak şekilde numaralandırılmıştır. Türküler burada da alfabetik olarak sıralanmış ve metinler sol tarafında numaralarıyla birlikte verilmiştir. Türkülerin derleyeni, yöresi ve kaynak kişisine dair ulaşılabilen bilgiler türkü metinlerinin sol üst köşesinde gösterilmiştir. Kaynak taraması yaparken karşılaşılan türküler ve kaynak kişilerden ulaşılan türküler dipnotta belirtilmiştir. Türkü metinlerinde yer alan yöresel söyleyiş özellikleri olduğu gibi verilmiş, bu kelimeleri anlaşılır kılmak adına sözlük kısmında anlamları verilmiştir. Türkülerin şekil bakımından tasnifi de türkü metinlerinin hemen arkasında verilmiştir

Bu bölümde ele alınan türkülerden olan Gurbet havaları genel adıyla Uzun havalar: ölçüsüz, usulsüz, yani serbest ritimli, söyleyen kişiye göre değişebilen ezgi türüne verilen ad'dır. Bozlak, Hoyrat, Barak, Divan, Gurbet gibi çeşitli formları mevcuttur.

Uzun havalar konusunda Süleyman Şenel'in IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi'nde sunduğu "Türk Halk Musikisinde 'Uzun Hava' Tanımları ve Bu Tanımlar Etrafında Ortaya Çıkan Problemler" adlı bildirisi uzun havaları anlamamızda bize yardımcı olacak önemli bir çalışmadır. Şenel, söz konusu bildirisinde Seyfettin ve Sezai Asaf kardeşlerden başlayarak yerli ve yabancı araştırmacıların uzun havalarla ilgili tanım ve değerlendirmelerini kronolojik olarak bir

araya toplamıştır. Elde ettiği bilgilerden hareketle uzun havaların tanımlarını sağlayacak kuruluş ve biçim özelliklerini şöyle sıralamıştır:

- 1- *Serbest ritimlidir (ölçüsüz, usûlsüz, serbest ölçülü, serbest ağız, serbest tartımlı tabirleri yerine...)*
- 2- *Dizisi ve dizi içindeki seyri belli kalıplara bağlıdır.*
- 3- *Kelime ritmine uyan veya bir heceye bir nota isabet eden resitatif (parlando recitativo) veya parlando rubato (söyleyenin kendi arzu ve zevkine göre nağmeleri uzatıp kısaltması) tarzdadır.*
- 4- *Ritmli ezgilerle iç içe görülebilir:*
  - a. *Aralarında veya baş ve sonlarında ölçülü saz kısımları, pasajlar olabilir.*
  - b. *Esasta kırık fakat başta, arada usûlsüz pasajlar olabilir.*
- 5- *Kuruluşu 2. Maddeye uymakla birlikte, sondaki müzik cümlesini asılı bırakan ve tekrarlanan (of, vah, oy oy) gibi terennüm katmalı olabilir vs.⁶¹*

Uzun havalar ezgilerine göre çeşitli isimler alırlar. Burdur türkülerinde uzun havalarda yörenin deyiimiyle “Gurbet” havalarında çeşitli ağızlar mevcuttur. Derleme yaparken öğrendiğimiz şu ağızlar Burdur’un Gurbet havalarında kullanılmaktadır:

Tefenni ağızı, Kozağaç ağızı, Gravgaz ağızı (Kayaaltı ayağı), Taş keşiği (Süremeli ağızı), Acıpayam ağızı.⁶²

---

⁶¹ Süleyman Şenel, Türk Halk Musikisinde ‘Uzun Hava’ Tanımları ve Bu Tanımlar Etrafında Ortaya Çıkan Problemler, IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri III. Cilt, Ankara, 1992, s .287-311.

⁶²K.K, Ahmet Turgut, 19.05.2015, tarihli görüşme.

93-AĞAMIN BİNDİĞİ ARAP ATIDIR

Ağamın bindiği Arap atıdır
Yiğidin yediği şahin etidir
A kız (senin) kocan bu kadar mı kötüdür
Kötü kaderine derman olayım

Deli poyraz gine sürdü buludu
Sularımız günden güne ılıdı
Hani a sevdiğim gül sinenin kilidi
Onu açan eller kara yerde çürüdü

94-AĞLAMA SEN UYU YAVRUM

Karşıkı dağda kar kalmadı ağabeyim,
Ah yüreğimde yağ kalmadı,
Söylemiye can kalmadı ağabeyim,
Ağlama sen uyu yavrum

of of of of of
nenni nenni nenni vay
of of of of of of of
nenni nenni nenni vay

Karşıkı dağda kuzular meler,
Meleyişi bağrımı deler,
Şu başıma geldi neler,
Ağlama sen uyu yavrum

of of of of of of
nenni nenni nenni vay
of of of of of of
*nenni nenni nenni vay*⁶³

⁶³ Ahmet Can, *Burdur'un Folklorik Eğlence Kültürü*, Burdur Ticaret ve Sanayi Odası Yay., Burdur, 2010, s. 54.

95-AKŞAM OLDU YAKAMADIM KAZIMI

Akşam oldu yakamadım kazımı
Kadir Mevla'm böyle yazmış yazımı
Alamadım kucağıma kuzumu

*Uyu ey tıf-ı melek şânım uyu
Sen uyu ben sana hayran olayım
Sen gidersen ben kimlere kalayım*

İstanbul'un ortasında dikili taş
Ne annem var ne baba ne yâr ne kardeş
Keskin bıçak olsun bana yoldaş

*Uyu ey tıf-ı melek şânım uyu
Sen uyu ben sana hayran olayım
Sen gidersen ben kimlere kalayım*

Damdan dama uzatırlar sırığı
Ermiş diye koparırlar kuruğu
Tevfik Çavuş Hanımı kırığı

*Uyu ey tıf-ı melek şânım uyu
Sen uyu ben sana hayran olayım
Sen gidersen ben kimlere kalayım*

A kız senin annen adı Münevver
Ben ölürsem seni döverler
Döverler de kara yerlere gömerler

*Uyu ey tıf-ı melek şânım uyu
Sen uyu ben sana hayran olayım
Sen gidersen ben kimlere kalayım⁶⁴*

---

⁶⁴ Mehmet Necati-R.İsmail Erdem, *Burdur Vilayeti Tarihi Halkiyat ve Harsiyatı*, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, 2006, s. 184.

96-ALİ BEYİM DAŞ BAŞINDA OTURUR

Ali de Bey'im taş başında of oturur öf
Çekmiş de yavruların suya götürür of
Çok da sevilerin son(u) ayrılık of getirir öf

Gitti de gençlik der der ağlar of Gençali'm

Ali de Bey'im de taştan çıktı of parladı öf
Sakalı da yok bıyıcığı terledi of
Yavuklusu garşı durdu of ağladı öf

Gitti de gençlik der der ağlar of Gençali'm

Türkünün Hikayesi

Burdur- Tefenni bölgesinde destan yazan ve yazdıran Ali Bey hakkında, uzun süre Beyköy Belediye başkanlığı yapan, İsmail Aşçı'nın görüşleri; bölgemizde bir tarih bir destan, bir roman yazdıran Ali Bey üzerindeki yorumları gelin hep beraberce dürüst ve doğru bir şekilde toparlayalım. Ali Bey bu bölgede bir destan yazdırmış hakiki bir Batı Akdeniz delikanlısıdır. Şimdiye kadar çok şey dendi ve yazıldı. Yazarlar ve program yapımcılarına verilen ifadelerde Ali Bey'in eşkıya olduğu, efe olduğu söylendi. Ben Ali Bey'in eşkıya olmadığını iddia ediyorum. Ali Bey'in dosyasının açıyorum, baştan sona inceliyorum. Dosyasında bir tek ölüm buluyorum diğer yorumlar hep uydurmaca. Ali Bey'in tek suçu sevmektir. Ne geldiyse başına bir kıza âşık olmasından gelmiştir.

O zamanlarda görücü usulü ile evlenmeler vardı Ali Bey'e dayısı Hacı Bey'in kızı ile söz kesilir. Söz kesildikten sonra Ali Bey bir ara dayısının kızını görme fırsatını yakalar ve gönül bu ya kızı beğenmez. Aynı köyde yani Bey köy'de Zekiye adlı kızı görür ve âşık olur, dayısının kızından vazgeçer. Zekiye ile anlaşarak dağa kaçarlar. Zaptiye (şimdiki adıyla karakol) bunların peşine takılır. Dayısı Hacı Beyde bu çevrenin sözü geçen eşraflarındandır. Orası senin burası benim derken aylar

geçer. Bu arada Başçavuş lakaplı bir kişi yakalanması için devamlı Ali Bey'i Tefenni'deki makamlara şikâyet eder. Ali Bey defalarca Başçavuşu "Yapma şikâyet etme beni, benim kimseye zararım yok " dediyse de bir türlü dinlemez. Eh insan her zaman pekmez küpü gibi olmaz ya, birde sirke küpü gibi oluverir, zaten ne olursa da o zaman olur.

Ali Bey Başçavuşu atı ile diri diri yakar, dosyasındaki tek ölüm hadisesi de budur. Ve neticeye doğru gelindiğinde dayısı Hacı Bey'in kızını almadığı için dayı ona ayrıca bir kin besliyor tek düşündüğü Ali Bey'i öldürse de kin ve intikamını bir alsın. Dayısının da yardımı ile Ali Bey'i Ballık mevkiinde kısıtırlar ali Bey'e teslim ol sesleri duyulur. Bu sesler arasında Ali Bey dayısının "Çık Ali Bey ben varım seni vurdurtmam" sözüne güvenir ve teslim olmaya karar verir. Fakat Zekiye durumu sezer "Alim teslim olmayalım" diye yalvardıysa da yalvarmalar boşuna gider. Ali Bey Zekiye'yi dinlemez. Teslim olmak için çıktığı sırada vurulur. Onunla da kalmaz, başını boynundan kesip Burdur'a götürürler. Ve ardından maniler, türküler yakılır. Ali Bey olayının hikâyesi de budur.⁶⁵

97-ANAM UNUTAMIYORUM HALAM UNUTAMIYORUM

Şu Burdur'a gittim tuttum sözümü

Yedirdiler bana dîmlit üzümü

Tezğah başındaki Burdur kızını

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

Alaca bezinden perde asmışlar

---

⁶⁵ İsa Kayacan, *Burdur'un Saz ve Söz Ustaları*, Cilt II, Burdur, 2012, s. 266.

Burdur cevizinden asma yapmışlar
Kabak helvasına badem katmışlar

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

Herkes çalışıyor bulmuş işini
Ana, baba, kardeş bir de eşini
Tadı damağımda Burdur şişini

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

İnsanları dosttur, birbirine yâr
Sipsi ile kabak keman çalarlar
Serenler serenler zeybek oynarlar

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

İçtim Eren Ardış soğuk suyunu
Çoban kızlar gördüm, güder koyunu
Sekerek oynarlar Teke oyunu;

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

Doğudan Batıya Mavi gölünü
Bahçedeki pembe pembe gülünü
Burdur halkın ağzı ile halkın dilini

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

Çıktım susamlığa Burdur'u gördüm
Seyrettim etrafu huzura erdim
Ne sıkıntım kaldı, ne de bir derdim

Anam unutamıyorum

Halam unutamıyorum

ANTALYA'DAN GELİR

BURDUR

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

$\text{♩} = 150$ ♩

AN TAL YA DAN GE LİR İ Lİ MON POR TA KAL A FA DI MEM
Kİ RAZ SAL KI MI Kİ RAZ SAL KI MI
İ Lİ MON PA ZA RA İ Lİ MON PA ZA RA

İ Lİ MON POR TA KAL YA NAK LA RI AL AL OL
Kİ RAZ SAL KI MI (Saz.....) KOY NUN DA KI GÖL LE RİN
İ Lİ MON PA ZA RA MA Vİ Lİ MA Vİ Lİ ŞAL VAR GEY

MUŞ YAY LA LI KIZ DU DAK LA RİN BAL
MIŞ . . . . . BA NA SAK LI MI (Saz.....)
GEL MEZ NA ZA RA

SU LA RI BUZ LU YAR -SAZ- AY RA NI TUZ LU YAR (Saz.....)

SÖZ GÖN BA KIŞ LI (Saz.....) SÜR ME LI GÖZ LÜ YAR A. AKEN
BAY GİN BA KIŞ LI (Saz.....) E LA GÖZ LÜ YAR (Saz.....)

98-ANTALYA'DAN GELİR

Antalya'dan gelir ilimon portal a Fadimem *İlimon portakal*
Yanakları al al olmuş yaylalı kız dudakları kız
Suları buzlu yâr ayrıanı tuzlu yâr
Süzgün bakışlı sürmeli gözlü yar
Antalya'dan gelir kiraz salkımı a Fadimem *Kiraz salkımı*
Koynundaki güllerin yaylalı kız bana saklı mı
Suları buzlu yâr ayrıanı tuzlu yâr
Süzgün bakışlı sürmeli gözlü yâr
Antalya'dan gelir ilimon pazara a Fadimem *İlimon pazara*
Mavili mavili şalvar gelmiş yaylalı kız gelmez nazara
Suları buzlu yâr ayrıanı tuzlu yâr
*Süzgün bakışlı ela gözlü yar*⁶⁶

99-BİR GELİN GÖRDÜM HARMAN YERİNDE

Bir gelin gördüm harman yerinde
Taramış zülfünü kirman yerinde
Arzumanım kaldı ince belinde
İnce bellerine kurban olayım

Bir sabah vaktinde düştüm yollara
Ayrılık çantasını aldım ellere
Sen düşürdün beni dilden dillere
Tatlı dillerine kurban olayım

⁶⁶ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 166.

100-BİR GÜZEL GÖRDÜM HARMAN YERİNDE

Bir güzel gördüm de harman yerinde of
Salnıp gelirden çorap elinde of
Benim gönlüm de kız da değil of
Salın gelin boylarına da kurban olayım

Of vay gelin of

Aşağıdan gelen gelin de nereli of
Gelinin boynu da altın dolalı of
Üç güzel oturmuş gönlü havalı of
Hangisinden ayırayım da gönül seni

Of vay gelin of

101-BİZİM YAYLALARIMIZ ALTINOLUKLU

Bizim yaylalarımız altınoluklu
Çok pınarları vardır içi mercan balıklı

Kara bulut değil mi yağmur yağdıran
Zalım gurbet değil mi boyun eğdiren

ÇAM ORMANIM CAN ORMANIM

SÖZ: HAMİT ÇİNE
MÜZİK: ÖZLEM
ÖZGÜVEN

Musical score for the song 'ÇAM ORMANIM CAN ORMANIM'. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 18/8. The lyrics are written below the notes. The score consists of three staves. The first staff contains the first line of lyrics: 'TER TE MİZ HA VA SI Çİ ÇEK KO KAR SA KIZ KO KAR DAĞ LA RI MİZ OR MAN OLSUN RÖZ GAR ES SİN YAĞ MUR YAĞ SİN'. The second staff contains the second line of lyrics: 'DAL DAN DA LA KUŞ LAR KO NAR ÇA MOR MA NİM CA NOR MA NİM GÜ ZEL YUR DUM YE ŞİL LEN SİN'. The third staff contains the third line of lyrics: 'ÇA MOR MA NİM CA NOR MA NİM ÇA MOR MA NİM CA NOR MA NİM ÇA MOR MA NİM CA NOR MA NİM'. The score is signed 'A. AKIN' at the bottom right.

102-ÇAM ORMANIM CAN ORMANIM

Tertemiz havası çiçek kokar sakız kokar

Daldan dala kuşlar konar

Çam ormanım can ormanım

Dağlarımız orman olsun rüzgar essin yağmur yağsın

Güzel yurdum yeşillensin⁶⁷

Çam ormanım can ormanım

⁶⁷ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 168.

103- ÇIKTIM GURBET ELE GERİ GELİNMEZ

Çıktım gurbet ele geri gelinmez
Kimler öldü kimler kaldı bilinmez
Ölsem buralarda gözüm yumulmaz

*Eğil dağlar eğil sılam göreyim
Sılamda güller açmış nasıl durayım*

Dumanlı dağların başıboş değil
Gülsem oynasam da gönlüm hoş değil
Kahbe gurbet çekilecek iş değil

*Eğil dağlar eğil sılam göreyim
Sılamda güller açmış nasıl durayım*

104-ÇIKTIM ÇAMIN KURUSUNA

Çıktım şamın/çamın kurusuna
Balta vurdum kurusuna
Üç yiğidin birisine
Gelin edeyim kızım seni

Kadın kızım ninni

Çıktım şamın/çamın dallarına
Baktım urum ellerine
Üç yiğit harman savurur
Kuvvet versin kollarına

Kadın kızım ninni

Evlerinin önü iğde
İğdenin dalları yerde
Baban var uzak yolda
Gözleri irak ilerde

Kadın kızım ninni

Evlerinin önü kaya
Kayadan bakarlar yaya
Baban binmiş kınalı taya
Gelip gelir kadın kızım *Ninni*

Ninni dedim uyusun
Allah dedim büyüsün
İzin ver Mevla'm yürüsün

Benim nazlı kızım uyusun *Ninni*

Haytayı kızım hatayı

Tutunur kızım telli fitayı

Kızım gören oğlanlar

Neyler anayı atayı *Ninni*

Ninnilerin yaktı beni

Kadir Mevla'm verdi seni

Kadir Mevla'm vermeyeydi

Kimler eylerdi beni *Ninni*⁶⁸

105- ÇİNGİR ÇİNGİR ÖTER YAYLANIN DAŞI

Çıktımda gurbet ele de geri gelinmez

Kimler öldü de kimler kaldı bilinmez *A beyler of*

Ölsem de buralarda kabrim bulunmaz

Ölüm de ver Allah'ım da ayrılık verme bana *A beyler of*

Aşar isek karlı dağlar aşarız

Düşer isek toz yola da düşeriz *A beyler of*

Çeker de isek güzelde kahrı çekeriz

Çirkinlerin gahrı da güçtür çekilmez *A beyler of*

Türkünün Hikayesi

Memleketinden gurbete gelin giden bir kızın yaktığı ağıttır. Eskiden gelin olanlar gelin olup gittikten sonra hemen anne-baba evine gidemezmiş. Belki bir belki iki yıl kadar memleketine ziyarete gidemeyenler olurmuş. Bu türkünün ikinci dizesinde de söylendiği gibi “Kimler öldü de kimler kaldı bilinmez” anne-baba evinden haber alınamazmış. Bu türküyü yakan da gurbete gelin olup giden uzun zaman memleketine gidemeyen bir kızın yaktığı ağıttır.

⁶⁸Mehmet Necati- R. İsmail Erdem, age, s. 187-188.

106- DANDANA OĞLUM DANDIRMALI

Dandana oğlum dandırmalı
Bal suyuna bandırmalı
Melekler yüzüne insin
Oğluma Allahtan hidayet gelsin

Ninni yavrum ninni

Antalya'nın ağzında
Balık oynar denizinde
Oturmuş yazı yazar
Kâtiplerin dizinde

Ninni yavrum ninni

İstanbul'un kuyuları
Çayır çimen kıyıları
Mektup yollar efendi abeleri
Oğlum okumaya varıyor

Ninni yavrum ninni, şahan oğlum ninni

Ben oğlumu uyudayım
Al bağırdağ dolayayım
Küçükten büyüdeyim
Benim oğlum ninni

Ninni yavrum ninni

Mavi abdestliğin yenleri yerde
Pullu çevreciği yüzünde perde
Görmeyip görmeyip gördüğüm yerde
Aklım divane olur kendim perişan

*Ninni yavrum ninni, büyüsün oğlum ninni*⁶⁹

---

⁶⁹Mehmet Necati- R. İsmail Erdem, age, s. 186-187.

107-DAĞLARI DOLANDI KEÇİNİN ÖNÜ

Dağları dolandı keçinin önü
Boynuna takmışlar kıldırak çanı
Var mıdır beyler bu dünyanın sonu

Neyleyim dünyayı sonu olduktan gayrı sevdiğim

Kargı kalemden yazı yazarım
Derdim çoktur usul usul gezerim
Gurbet ellerinde kaldı benim mezarım

Burada bir garip ölmüş desinler ağlasınlar sevdiğim

108-DELİ POYRAZ YERE SÜRDÜ BULUDU

Deli poyraz yere sürdü buludu
Günden güne sularımız ılıdı
Hani sevdiğim o gönlünün kilidi
O kilidi çözenler kara yerde çürüdü

Karlı da dağlar aştım yol sandım
Çakır dikenleri aldım gül sandım
Ellere sarıldım sevdiğim yar sandım
Çekelim ayrılığı bir bakalım

109-DÜNYA DEDİKLERİ BİR YEŞİL OTTUR

Dünya dedikleri bir yeşil ottur
Alçaklı yüksekli sefası çoktur
Sen nasıl doktorsun merhemim yoktur
Ne merhem tutmaz yârelerim var benim

Deli gönül seni faradamadım
Gördüğüm güzelden ayrılamadım
Çok güzeller sevdim doyuramadım
Aciz kaldım gönül senin elinden

110-EKLEMEDİR ŞU BURDUR'UN DAĞLARI EKLEME

Eklemedir şu Burdur'un dağları ekleme
Top zülüflüm gene geldi aklıma
Gizli dertlerini benden saklama
Ben gidersem yollarımı bekleme

Derviş olsam şu dağları dolansam
Varıp insem çeşmenizden sulansam
Yalan dediler bu dünyaya inansam
Dibi temelinden bozuk dünyanın

111-ESER ESER SEHER YELİ KESİLMEZ

Kaynak Kişi: Süleyman Kazan
Derleyen: Şule Çakır

Eser eser seher yeli kesilmez
Güzellerin gam sözüne küsülmez
Bir yiğit bir güzel sevmeye asılmaz
Severim güzeli korkmam ölümden

İlkinlikten çevirdiler yolumu
Kasa kasa (kelepçeyle) bağladılar kolumu
Salıverin bırakın benim kolumu
Ben bilmem hapsanenin yolunu

Türkünün Hikayesi

Vakti zamanında bir ağa'nın yanında uşak olarak çalışan Ger Ali ağanın kızı olan Gülüşan'a aşık olur. Babası kızını uşağa vermeyeceği için Gülüşan Ger Ali'yi (Ger Ali, Ali Çomaklar diye bilinen bir sülaleden olup çok güzel türkü söyleyen, evli olup dört çocuğu olan ağanın uşağı.) atıyla kaçıtır. Ağanın karısı Arifa kızı Gülüşan'ı arar bulamaz bakar ki Ger Ali de yok. Arifa hemen jandarmaya gider. Kızının kayıp olduğunu, Ger Ali'nin ve doru atın da kaybolduğunu söyler.

Antalya yakınında Akkoç köyüne gittiğinde şüphe ederek iz sürerler ve Akkoç köyüne ulaşırlar. Samas dağı civarında Gülüşan ve Ger Ali'yi yakalarlar yakalandıkları anda da Ger Ali türküyü söyler. Bu türküyü söyleyince jandarma komutanı bundan etkilenip “Yiğit madem yüreğini koymuş kızı sevmiş, bir ağanın töresi ile ayırmak olmaz” diyerek Ger Ali'yi serbest bırakır.⁷⁰

112-GECELERİ KALKAR KALKAR AĞLARIM

Yöresi: Burdur Tefenni

Kaynak Kişi: Ali Selçuk-Mustafa Kara

Derleyen ve Notaya Alan: Sümer Ezgü

Yada.. Geceleri de (kalkar) ağlarım (öf) ağlarım öf
Teselli de verir bu deli gönlümün (öf) eylerim of

Yada.. Ben yarimsiz de bu dünyayı (of) (neylerim)
Ya.. Bu yalan dünyada benim temli öf (malım mı) öf

Yada.. Cura şahin gibi gayet yüksekten uçar (öf)
Sıkmış da ganatlarını da göksünü açar (öf) sevdiğim öf

Yada.. Gırmızı gülün ömrü de tezdır öf tez geçer
Gırmızı da güller geçti de deli gönül (öf) (geçmiyor)

---

⁷⁰ K.K., Süleyman Kazan, 22.05.2015, tarihli görüşme.

Türkünün Hikayesi

Eski adıyla Sertaç bugünkü adıyla Kemer civarında Topal Cafer(ayağının birisi diğerinden kısa olduğu için bu lakabı almış) adıyla bilinen bağlama çalıp söyleyen bir adamın çok güzel bir karısı vardır. Orada görevli olan savcı Topal Cafer'in karısını görür ve aşık olur.

İşin ilmini bilen savcı bu kadını kocasından boşar ve kadını alıp Ankara'ya kaçıtır. Bunun üzerine de Topal Cafer bu türküyü yazar. Bu türkü bir başka ağıttan esinlenerek yazılmıştır. Memleketinden uzağa gelin edilen bir kızın "*Geceleri kalkar kalkar ağlarım/El al giydi ben kara bağladım*" şeklinde yaktığı ağıttan esinlenmiştir Topal Cafer.⁷¹

113-GELİN SENİN ZÜLÜFLERİN EĞİLMEZ

Yöresi: Burdur

Kaynak kişi ve Derleyen: Mustafa Kara

Gelin senin zülüflerin eğilmez
Gül dalının boynun eğdiği gibi
Açı vermiş sinedeki benini
Ak karın dağlara yağdığı gibi

Çayır çimende allı bayrak diktiler
Koçyiğidi gurbet ele attılar
Kahpe gurbet yiğitlerin mekânı
Ağlayıp boynu bükük yaktılar

---

⁷¹ K.K., Süleyman Kazan, 19.05.2015, tarihli görüşme.

114-GÖNÜL SEN BİR PADİŞAHTIN OTURSAYDIN TAHTINDA

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Hüseyin Kayhan

Derleyen: Sümer Ezgü

Gönül sen bir padişahın otursaydın tahtında
Açılan güllerin toptasaydın vaktında
Çok sevilerin de galdı gayrı ahtında
Arılar da gonmuş ben o gülü gayrı neyleyim

Sen kimin için giydin yârim alları
Çifter de çiftler sokunmuşsun yârim gülleri
Beni terkeyleyip varıp gittin elleri
El değmiş de ben o garanfili neyleyim

Gönül bir bir saraydır vurup yıkılmaz
Doğan şu nur güneşe kara çalınmaz
Vefasız da yâre haber salınmaz
Üstü tozlanmış ben o nergizi neyleyim

115-GÖLHİSARIM

Söz ve Müzik: Şahin Akay

Notaya Alan: Sedat Yavaş

İkinizden düştüm ayrı
Çok özledim ayrı ayrı
Dayanamıyorum gayrı

Göl göl Hisar'ım

Gül gül Gülizar'ım

Hasbahçelerin gülüsün
Menevşesi sümbülüsün
Gövel ördeğin gölüsün
(Yeşil ördeğin gölüsün)

*Göl göl Hisar'ım
Gül gül Gülizar'ım*

Gurbet eldeyim zordayım
Anam babm emmim dayım
Gelecek bayram ordayım
(Bayram sabahı ordayım)⁷²

116-GURBET ELLERİNDE YASTIĞIM TAŞ OLDU DÖŞEĞİM

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Hüseyin Kayhan

Derleyen: Sümer Ezgü

Gurbet ellerinde yastığım taş oldu döşeğim topraktan
Ayrılıyor benim de bu tatlı candan
Akibette felek tuttu benim gurbet elde yakamdan

Of Ölüyorum sevdiğim haberin var mı?

Kazıverin de kabrimi aman daracık ensiz
Kesilmiş kefenlerim de yakasız yensiz
Huzuru mahşere gidiyorum nazlı yârim ben sensiz

Ah Sarıldım ketenlere yârim haberin var mı?

Gazın da mezarımı dostlarım varsın dar olsun
Başucuma da su goyuverin kabrim serinler olsun
Üstüme de dikenler atın gazel de dökten bağ olsun

Ah Gidiyorum kara topraklara yârim haberin var mı?

---

⁷² İsa Kayacan, age., s. 110.

117-GURBETİN YOLLARI DİKEN

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: A.Ali Selçuk

Derleyen: Sümer Ezgü

Gurbetin yolları dikendir diken
Ayrılık gömleği belimi büken
Sılada nişanlım gözyaşı döken

Sıla da bir gurbet el de bir bana

Faydasız testiyi doldurma gelin
Tomurcuk gülleri soldurma gelin
Dostunu düşmanını güldürme gelin

Sıla da bir gurbet el de bir bana

118-GÜMÜŞLÜ CEZVELERİN KAYNAR OCAKTA

Yöresi: Burdur-Tefenni

Kaynak Kişi: Mustafa Kara

Derleyen: Mustafa Kara

Haydülen Gümüşlü de cezvelerin kaynar ocakta
Fişeklik de belinde martin kucakta
Yine galmışım ben sarı sıcakta

Tekeli de oğlu diye namım var benim

Ala bıçak üstü şanıım var benim

Haydülen Gazsınlar da garibimi köprüden yüze
Yönümü döndersinler sıladan yüze
Bizden de selam olsun selamsız gıza

Tekelioğlu da diye namım var benim

Ala bıçak üstü şanıım var benim

119-GÜNDÜZ BEYLERİ BÖLÜK BÖLÜK GELDİLER

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Fevzi Burdurlu

Derleyen: Fevzi Burdurlu

Of Gündüz beyleri de bölük bölük geldiler
Ah Kara bağı mı da kurşununan (delik) deldiler

Of Gündüz de beyim çıktı da kızıl çamın dalına
Ah Hasret de kaldı Gündüz beyim nazlı yârine

GÜZEL BAHAR

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

♩=72

İŞ TE GEL Dİ GÜ ZEL BA HAR Şİ RİL Şİ RİL A KAR SU LAR
YE NE DO ĞAR KU ZU ÇUK LAR Çİ ÇEK A ÇAR TÖ MUR ÇUK LAR
KUŞ LAR DAL DAN DA LA U ÇAR ÇAĞ LA BA DEM Çİ ÇEK A ÇAR

YE ŞİL OY LAR Çİ ÇEK LER LE Bİ ZÜ O YUN YE Rİ KIR LAR
BA HAR GE LİR BAY RAM E DER KİR DA OY NAR TÖM ÇO ÇUK LAR
MÜ DE E DER İLK BA HA Rİ ÇEV RE Sİ NE NE ŞE SA ÇAR

SA RI MA Vİ MOR Çİ ÇEK LER BE NEK BE NEK KE LE BEK LER

A ÇIK HA VA TE MİZ HA VA ÇA YIR Çİ MEN Bİ Zİ BEK LER ÇA YIR Çİ MEN Bİ Zİ BEK LER

A. AKIN

NOT: Parçanın tümü veya bir kısmı, ara sazı olarak çalınabilir.

İŞTE GELDİ GÜZEL BAHAR
ŞİRİL ŞİRİL AKAR SULAR
YEŞİL OYLAR ÇİÇEKLERLE
BİZE OYUN YERİ KIRLAR

YENİ DOĞAR KUZUCUKLAR
ÇİÇEK AÇAR TOMURCUKLAR
BAHAR GELİR BAYRAM EDER
KIRDA OYNAR TÖM ÇOCUKLAR

KUŞLAR DALDAN DALA UÇAR
ÇAĞLA BADEM ÇİÇEK AÇAR
MÜDE EDER İLKBAHARI
ÇEVRESİNE NEŞE SAÇAR

-BAĞLANTI-

SARI MAVİ MOR ÇİÇEKLER
BENEK BENEK KELEBEKLER
AÇIK HAVA TEMİZ HAVA
ÇAYIR ÇİMEN BİZİ BEKLER

120- GÜZEL BAHAR

İşte geldi güzel bahar
Şırl şırl akar sular
Yeşil otlar çiçeklerle
Bize oyun yeri kırlar

*Sarı mavi mor çiçekler
Benek benek kelebekler
Açık hava temiz hava
Çayır çimen bizi bekler*

Yeni doğan kuzucuklar
Çiçek açar tomurcuklar
Bahar gelir bayram eder
Kırda oynar tüm çocuklar

*Sarı mavi mor çiçekler
Benek benek kelebekler
Açık hava temiz hava
Çayır çimen bizi bekler*

Kuşlar daldan dala uçar
Çağla badem çiçek açar
Müjde eder ilkbahar
Çevresine neşe saçar

*Sarı mavi mor çiçekler
Benek benek kelebekler
Açık hava temiz hava
Çayır çimen bizi bekler⁷³*

---

⁷³ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 169.

121-GÖKTE UÇAN KARGALAR

Gökte uçan kargalar
Karga seni tutarlar
Kanadını yolarlar
Yelpazeler yaparlar
Yazın sinek sallarlar
Kışın mangal yaparlar

Ninni yavrum ninni

Dandini dandini danalar yoğurdu
Bunu hanım anan nası doğurdu
Uyusunda büyüsün

Ninni yavrum ninni

Dandini dandini dal gülüm
Ayasofya bülbülüm
Sultan Selim gülüm
Annesinin bebeği
Babasının bir gülü

Ninni yavrum ninni

Fış fış eder kayıkçılar küreği
Küt küt eder yüreği
Akşama fincan böreği

Ninni yavrum ninni

İstanbul'un içi Pazar
Kıyısından karanfil tozar
Benim oğlum büyüsün de
Hem okur hem yazar

Ninni yavrum ninni, uyusun da güzelim ninni

Ninni desem yaraşır
Bakan gözler kamaşır
Benim yavruma uyku yaraşır

Ninni yavrum ninni, güzel çocuğum ninni

Ninni desem ne hâl olur ninni
Güller açılır bahar olur ninni
Benim oğlum büyüsün de
Bir körpecik fidan olur ninni

*Ninni yavrum ninni, güzel çocuğum ninni*⁷⁴

---

⁷⁴ Mehmet Necati- R. İsmail Erdem, age, s. 185-186.

122-KAHBE GENÇLİK GELDİ GEÇTİ YEL GİBİ

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Emin Demirayak

Derleyen: Saffet Uysal

Kahbe de gençlik geldi de geçti yel gibi
Tadı damağımda kaldı da bal gibi
Boynu da karanfilli yâr sevmedim el gibi
Seni de saran ellere helalar olsun

Sabah namazında ezan da okunur
Ezanın sesleri de bize dokunur
Yâri de güzel olanlar çifte güller sokunur
Yâri de çirkin olanlar melul mahzun bakınır

KAYMAK ÇALDIM YUFKAYA
(TEKE ZORTLAMASI)

♩♩♩♩♩=45

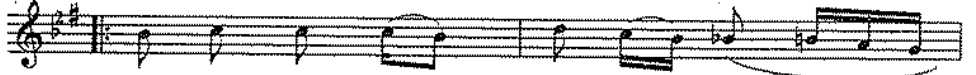
SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

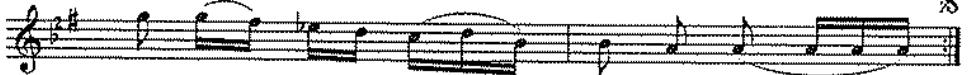
KAY ÇO MAK RAP ÇAL ÖR DİM DÜN YUF HA KA LI YA LE

HA A LI LA LIM KO YE YUN SİN YÜ Dİ NÜN YE DEN

ON YE LE TER DİM KI PEN AL CE SİN RE BE DEN Nİ

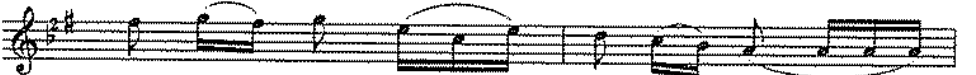
GİV VAZ RA GE ÇIK ÇE GEL RİM SİN DÜ Dİ GÜN YE DEN

HA SEV LI Dİ LIM GİM HA LI LOĞ LAN

GEL DE BOY NU MA DO LAN

KAN MA EL LER SÖ ZÜ NE

KAN MA EL LER SÖ ZÜ NE DE

Kaymak Çaldım Yufkaya-2

VAL LA HI HEP SI YA LAN
BİL LA HI HEP SI YA LAN A. AKIN

KAYMAK ÇALDIM YUFKAYA
HALİM YESİN DİYE
ÜNLEDİM PENCEREDEN
GIVRACIK GELSİN DİYE

ÇORAP ÖRDÜN HALİ'E
ALA KOYUN YÜNÜNDEN
YETER Kİ ALSİN BENİ
VAZGEÇERİM DÜĞÜNDEN

-BAĞLANTI-

HALİM HALİL OĞLAN
GEL DE BOYNUMA DOLAN
KANMA ELLER SÖZÜNE
VALLAHİ HEPSİ YALAN
BİLLAHİ HEPSİ YALAN

123- KAYMAK ÇALDIM YUFKAYA

Kaymak çaldım yufkaya
Halilim yesin diye
Ünledim pencereden
Gıvracık gelsin diye

*Halilim Halil oğlan
Gel de boynuma dolan
Kanma eller sözüne
Vallahi hepsi yalan
Billahi hepsi yalan*

Çorap ördüm Halil'e
Ala koyunyününden
Yeter ki alsın beni
Vazgeçerim düğünden

*Halilim Halil oğlan
Gel de boynuma dolan
Kanma eller sözüne
Vallahi hepsi yalan
Billahi hepsi yalan⁷⁵*

---

⁷⁵ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 173-174.

KESTEL YAYLASI

BURDUR

SÖZ VE MÜZİK:
HAMİT ÇİNE

♩=80

KES TEL YAY LA SI NA GÜ NEŞ DO ĞU YOR
İ KI GÜ ZEL GEL MİŞ KO YUN GÜT ME YE

(Saz.....) KO YUN KU ZU
BI RI SİP Sİ

ME RA SI NA A ĞI YOR
BI RI BO GAZ ÇA LI YOR

YÖ RÜK KI ZİM GEL BA NA

BEN DE VÜR GÜ NUM SA NA A AKIN

KESTEL YAYLASINDAN SULAR AKIYOR
SUBAŞINA KEKLİK KONMUŞ ÖTÜYOR YÖRÜK KIZIM GEL BANA
İKİ GÜZEL GELMİŞ KOYUN SAĞIYOR
BİRİ ÇÖMLEK BİRİ BAKRAÇ TUTUYOR BEN DE VURGUNUM SANA

ÇIKAMADIM SİVRİSİNE DAĞINA
YAYLASINA GELDİM KEKLİK AVINA YÖRÜK KIZIM GEL BANA
İKİ GÜZEL GELMİŞ YAYIK YAYMAYA
DOYULMUYOR AYRANINA YAĞINA BEN DE VURGUNUM SANA
" YOĞURDUNA " " " " " "

124- KESTEL YAYLASI

Kestel yaylasından sular akıyor
Subaşına keklik konmuş ötüyor
İki güzel gelmiş koyun sağıyor
Biri çömlek biri bakraç tutuyor

Yörük kızım gel bana

Ben de vurgunum sana

Çıkamadım sivrisine dağına
Yaylasına geldim keklik avına
İki güzel gelmiş yayık yaymaya
Doyulmuyor ayranına yağına
(Doyulmuyor yoğurduna yağına ben de vurgunum sana)⁷⁶

Yörük kızım gel bana

Ben de vurgunum sana

---

⁷⁶ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 172.

MISIR EKTİM TARLAYA

♩♩♩♩ =40-50

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

MI SIR EK TİM TAR LA YA
ŞAL GAM EK TİM TAR LA YA
KAR PUZ EK TİM TAR LA YA

SEV Dİ ĞİM
SEV Dİ ĞİM
SEV Dİ ĞİM

YE DİR DİM KAR GA LA RA
YE DİR DİM TAV ŞAN LA RA
YE DİR DİM HIR SIZ LA RA

(SAZ.....)

SE NİN Gİ Bİ GÜ ZE LİN
MER HA MET EY LE GÜ ZEL
SE NİN Gİ Bİ GÜ ZE Lİ

YÜ ZÜN DEN SEV Dİ ĞİM
SEV Dİ ĞİM BİR TA NEM
SEV Dİ ĞİM BİR TA NEM

Gİ RİŞ TİM KAV GA LA RA
PE ŞİN DEN KO ŞAN LA RA
GÖS TER MEM SOY SUZ LA RA

KA RİŞ TİM KAV GA LA RA
AR DİN DİN DAN KO ŞAN LA RA
VER DİRT MEM HUY SUZ LA RA

125- MISIR EKTİM TARLAYA

Mısır ekdim tarlaya	<i>Sevdiğim</i>
Yedirdim kargalara	
Senin gibi güzelin yüzünden	<i>Sevdiğim</i>
<i>Giriştim kavgalara karıştım kavgalara</i>	
Şalgam ekdim tarlaya	<i>Sevdiğim</i>
Yedirdim tavşanlara	
Merhamet eyle güzel	<i>Sevdiğim bir tanem</i>
<i>Peşinden koşanlara ardından koşanlara</i>	
Karpuz ekdim tarlaya	<i>Sevdiğim</i>
Yedirdim hırsızlara	
Senin gibi güzeli	<i>Sevdiğim bir tanem</i>
<i>Göstermem soysuzlara verdirtmem huysuzlara⁷⁷</i>	

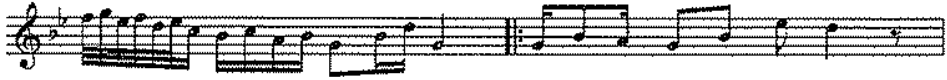
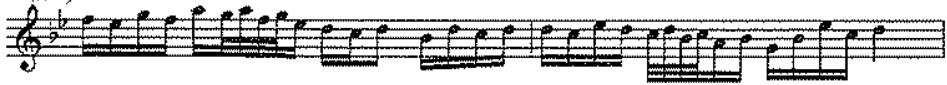
---

⁷⁷ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 167.

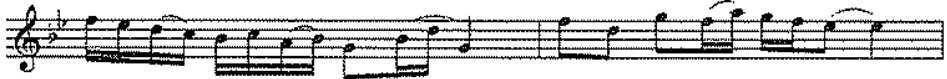
MUTLULUK ŞARKISI (NİHAVEND)

SOFYAN

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

Ö MÜR SÜ ÖL MİŞ SAN KI

ÖE ÇI YOR NE RE LER DEN (Saz.....) BER RAK BA ZI BU LA NIK

A KI YOR DE RE LER DEN (Saz.....) A KI YOR DE RE LER DEN (Saz.....)

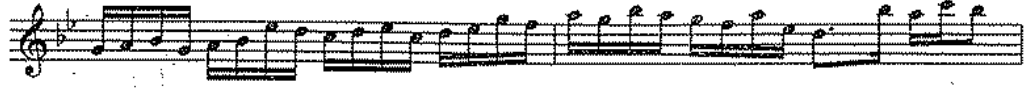

TAY LI A NI LAR KA LIR TOP RAK ÇE KER SE E ÖER

Şİ RHİ Tİ LAR LA DO LU A KIP GI DEN GÜN LER DEN (Saz.....)

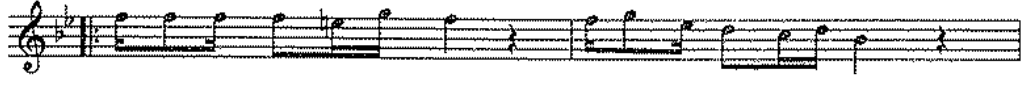
Mutluluk Şarkısı-2

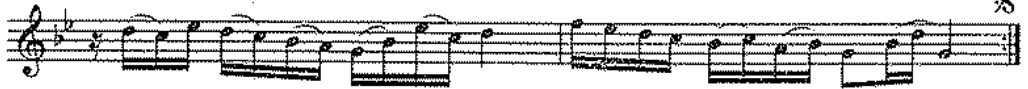
SEV Gİ SAY Gİ AŞ KI MİZ (Saz....) GÖ NÜL MEY VE LE Rİ MİZ (Saz....)

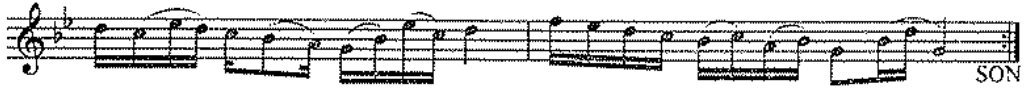
YA SE MİN LE Nİ LÜ FER ÇİĞ DEM Çİ ÇEK İE Rİ MİZ

BU RAM BU RAM KO KU YU İÇ SİN YÜ REK İE Rİ MİZ

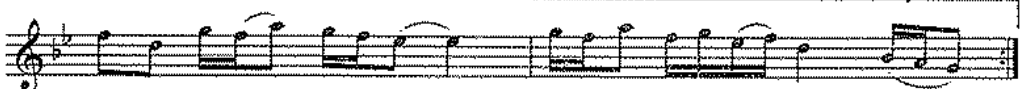
YEM YE ŞİL BAH ÇE LER DEN E SEN İ LİK YEL LER DEN (Saz.....)

RU MİT LÜ LUK ŞAR KI MİZ DÜŞ ME SİN HİÇ DİL LER DEN (Saz.....) SON

DAĞ LAR DAN TE PE LER DEN SEL O LUP TA ŞA CA ĞİZ (Saz.....)

İR MAK O LUP O VA LAR VA Dİ LER A ŞA CA ĞİZ (Saz.....)

Mutluluk Şarkısı-3

VA Dİ LER A ŞA CA ĞİZ (Saz.....) EL BET YO LUN SO NU NA

BİR GÜN U LA ŞA CA ĞİZ BU MUT LU LUK ŞAR KI MIZ

DÜ Ş ME SİN Hİ Ç DİL LER DEN (Saz.....)

A. AKIN

NOT: Sözlerini 25'inci evlilik yıldönümümüzde yazdığım bu şarkıyı, 32'inci evlilik yıldönümümüzde besteledim.

126- MUTLULUK ŞARKISI

Ömür su olmuş sanki geçiyor nerelerden
Berrak bazı bulanık akıyor derlerden
Tatlı anılar kalır toprak çekerse eğer
Şırıltılarla dolu akıp giden günlerden

Bu mutluluk şarkımız düşmesin hiç dillerden

Sevgi saygı aşkımız gönül meyvelerimiz
Yasemin ile Nilüfer çiğdem çiçeklerimiz
Boram boram kokuyu içsin yüreklerimiz
Hem yeşil bahçelerden esen ılık yellerden

Bu mutluluk şarkımız düşmesin hiç dillerden

Dağlardan tepelerden sel olup taşacağız
Irmak olup ovalar vadiler vadiler aşacağız
Elbet yolun sonuna bir gün ulaşacağız

Bu mutluluk şarkımız düşmesin hiç dillerden⁷⁸

⁷⁸ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 185-186-187.

127-NE DÖNERSİN KAHPE FELEK BAŞIMDA

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Emin Demirayak

Derleyen: Sümer Ezgü

Ne dönersin kahpe felek başımda
Can mı verem gurbet elde ben sana
Sağ olurda ben sılama varırsam
Bir can için minnet etmem ben sana

Boz develere atarız bir urganı
Şimdiden sonra örtündüğümüz gurbet yorganı
Seni de bana verseler sevdiğim
Keseriz çiftler çiftler kurbanı

Yağmuru yağdıran kara bulut değil mi?
Ayrılığa boyun eğdiren gurbet eller değil mi
Güzeli sevdiren deli gönül değil mi
Sevelim güzeli ayrılmayalım bir zaman

128-NİCE GÜZELLERİ KARA TOPRAK GİZLİYOR

Yöresi: Burdur-Dirmil

Kaynak Kişi: Kadir Türen

Derleyen: Sümer Ezgü

Nice güzelleri kara toprak gizliyor
Yandı ciğerim yüreğim sızlıyor
Gitti yârim yollarımı gözlüyor
Gözleme yârim bir gün ben de gelirim

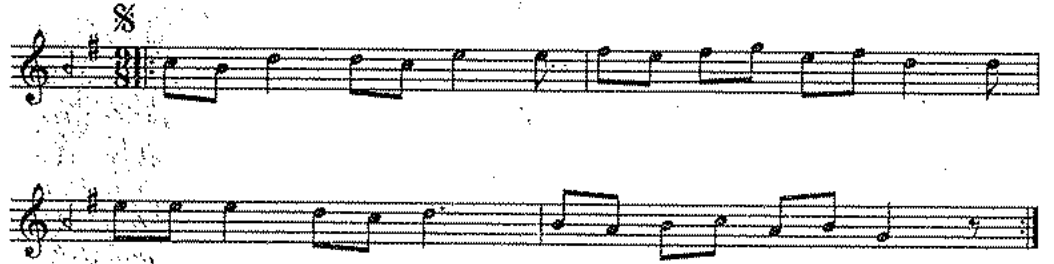
A kız zülüflerine güller mi değmiş
Gülün kokusuna menekşe boynun eğmiş
Şu yalan dünyada zengin güzel kim kalmış
Er geç ölüm bizlerin de yoludur

23 NİSAN DOSTLUK ŞARKISI

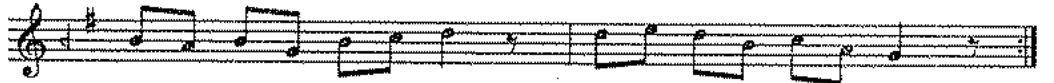
(RAST)

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

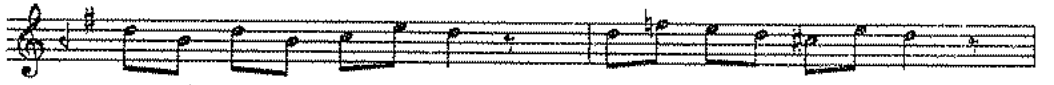
♩=184

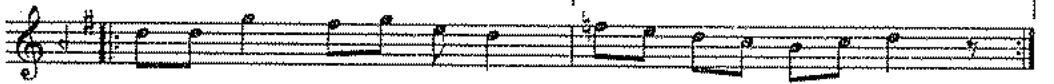
BU GÜN YİR Mİ ÜÇ Nİ SAN Bİ ZİM DAY RA MI MİZ VAR
YURT TA DÜN YA DA BA RIŞ A TA MI ZİN SÖ ZÜ DÜR

DÜN YA NİN DÖRT YA NİN DAN GEL Dİ KAR DEŞ ÇO ÇUK LAR
DOST LUK LA YA ŞA MA NİN MUT LU LU GÜN Ö ZÜ DÜR

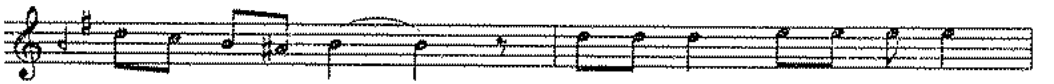
HAY Dİ KU ÇAK LA ŞA LIM E LE LE DO LA ŞA LIM
BU YÜ CE DUY GU LAR LA EN GEL LE Rİ A ŞA LIM

BU GÜ ZEL DÜN YA MİZ DA HEP BA RI ŞA KO ŞA LIM

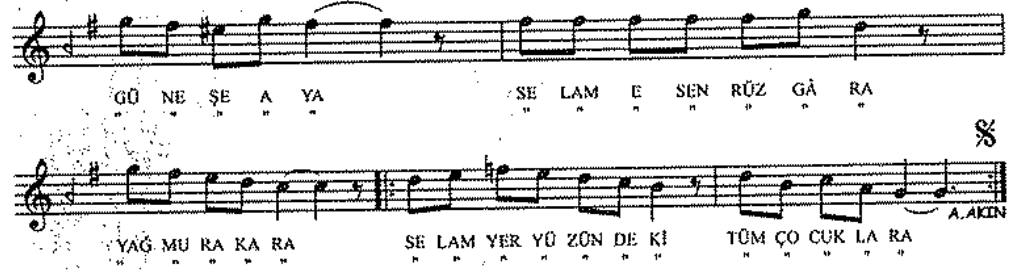

HEP BA RI ŞA KO ŞA LIM SE LAM A NA DO LU DAN

BÜ TÜN DÜN YA YA PAR LA YAN YIL DİZ LA RA

23 Nisan Dostluk Şarkısı-2

129- 23 NİSAN DOSTLUK ŞARKISI

Bugün 23 Nisan bizim bayramımız var
Dünyanın dört bir yanından geldi kardeş çocuklar
Haydi kucaklaşalım el ele dolaşalım
Bu güzel dünyamızda hep barışa koşalım

Yurtta dünyada barış atamızın sözüdür
Dostlukla yaşamının mutluluğun özüdür
Bu yüce duygularla engelleri aşalım
Bu güzel dünyamızda hep barışa koşalım

Hep barışa koşalım selam Anadolu'dan
Bütün dünyaya parlayan yıldızlara
Güneşe aya selam esen rüzgara
Yağmura kara selam yeryüzündeki tüm çocuklara⁷⁹

⁷⁹ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 188-189.

SAMAS DAĞI

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

ŞA MAS DA ĞI ĞI DE GE LE
I KI KI TEN HA LAR DA

YOL BU O LUŞ LUR SA (SAZ... ..)

YOL BU O LUŞ LUR SA (SAZ... ..)

YAĞ OG MUR LAN YA KI ĞAR ZA

ET NER RA ĞIS FI VE NİR SEL GÜ A LA LİR LİR

SEL GÜ A LA LİR LİR (SAZ... ..)

-Bağlantı-

DAM BA ŞİN DA YUĞ GA TA ŞI

YA RİN KA RA GÖ ZÜ KA ŞI

Samas Dağı-2

A NAN YAP MIŞ BUL GUR A ŞI
GE TİR SEV Dİ GİM Yİ YE LİM A.AKIN

-2-

ÇAPA TARLASINDA GÖRDÜM KIZLARI
SAĞA SOLA BAKIŞIKTIR GÖZLERİ
SEVDİĞİNİ GÖREN GELİN KIZLARIN
ZANGIR ZANGIR TİTREŞİR DE DİZLERİ

-2.BAĞLANTI-

ÇALINIYOR DAVUL ZURNA
YÂRİM UZAKLARDA DURMA
ANAN YAPMIŞ DATLI BURMA
GETİR SEVDİĞİM YİYELİM

-3-

ÇAPA TARLASINDA GODUM MENDİLİ
YÂRİ GÖRDÜM GAYIBETTİM KENDİMİ
EĞER YÂRİM YANCAZIMA GELİRSE
UNUDURUM BEN DE KENDİ DİRDİMİ

-3.BAĞLANTI-

ER DOĞAR ŞAFAK YILDIZI
UYANDIR EMİNE KIZI
YANAĞINDAN AL KİRAZI
GETİR SEVDİĞİM YİYELİM

130- SAMAS DAĞI

Çapa tarlasında gördüm kızları
Sağa sola bakıştır gözleri
Sevdiği gören gelin kızların
Zangır zangır titreşir dizeleri
    Çalınıyor davul zurna
    Yârim uzaklarda durma
    Anan yapmış datlı burma
    Getir sevdiğim yiyelim
Çapa tarlasında godum mendili
Yâri gördüm gaybettim kendimi
Eğer yârim yancazıma gelirse
Unudurum ben de kendi derdimi
    Er doğar şafak yıldızı
    Uyandır Emine kızı
    Yanağından al kirazi
    *Getir sevdiğim yiyelim*⁸⁰

---

⁸⁰ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 175-176.

SARI ÇİÇEK
(GURBET HAVASI)

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

SERBEST

SA RI ÇI ÇEK YAY LA LAR DA O TU
RUR O TU RUR U ÇAN KUŞ LAR
SE LA MI MI GÖ TÖ RÜR (SAZ.....)
GÖ TÖ RÜR GÖ TÖ RÜR A GÖ ZEL
NE Bİ İA BER NE DE KEN Dİ GEL Mİ YOR
GEL Mİ YOR E SEN RÖZ GÂR KÖ KU SU NU
GE Tİ RİR A GÖ ZEL GE Tİ RİR A GÖ ZEL A,AKIN

KULAK VERDİM DÖRT YANIMI DİNLEDİM
ARKAMIZDAN GİYBET EDEN ÇOĞUMUŞ
SARI GÜLÜM KIYMETİNİ BİLMEDİM
SENDEN BAŞKA VEFALISI YOĞUMUŞ

131- SARI ÇİÇEK

Kulak verdim dört yanımı dinledim
Arkamızdan gıybet eden çoğumuş
Sarı gülüm kıymetini bilmedim
Senden başka vefalısı yoğumuş⁸¹

132-SİZİN YAYLANIZIN ŞALBALARI KURUMUŞ

Yöresi: Burdur-Dirmil

Kaynak: Kadir Türen

Derleyen: Sümer Ezgü

A gız Sizin de yaylanızın şalbaları kurumuş
Sevip de sevip ayrılması ne de zorumuş

A gız Çekin mayaları düze gidelim
Dirmil yaylasına geze gidelim

A gız Bahçeye duguk konmuş allar açmış dalına
Yalnız mı düştün aman güzel yayla yoluna

A gız Yaylam hani ya da senin yellerin
Yellerin de varıp da goyup giden ellerin

A gız Bizim dağlarımız ala karlıdır
Acep şu dünyada benim gibi var mıdır.

133-SUYA GİDER BİR İNCECİK YOLU VAR

Kaynak Kişi: Osman Akkoç

Suya gider bir incecik yolu var
Ayağında bez basmadan donu var
Uzun boylu bir sıkımlık beli var

Gittin de a sevdiğim bir sarhoşa kul oldun

Yıldız mısın er sabahtan doğarsın
Melek misin doğar doğmaz inersin

⁸¹ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 177.

Beni görür bir yerlere sinersin

Gittin de a sevdiğim bir sarhoşa kul oldun

Kelekli'nin yayları çamlıdır

Safinaz'ın yüreciği gamlıdır

Durmuş durmaz Safinaz'ı anlatır

Gittin de a sevdiğim bir sarhoşa kul oldun

Türkünün Hikayesi

Eski adı Kelekli olan sel ve afetlerden kaçmak için bir tepenin düzüne yerleşen Çam köy varmış. Bu köyde yaşayan zengin bir kişinin Durmuş adında bir oğlu varmış. Kelekli köyünün ormanlarına her yıl bir göçer ailesi gelir, bir iki ay durduktan sonra giderlermiş. Yine bir yıl bir göçer ailesi bu ormana gelmiş. Bu ailenin Safinaz adında dünya güzeli bir kızı varmış. Varlıklı kişinin oğlu olan Durmuş orman tarafına gittiği bir gün bu Safinaz'ı görmüş ve âşık olmuştur. Fakat Safinaz, beşik kertmesi olarak kundaktayken amcaoğluna verilmiştir. Safinaz'ın verildiği amcaoğlu alkolikmiş. Sürekli içki içermiş. Kaderin cilvesi bu ya amcaoğlu Safinaz ile evlilik yapmadan ölmüştür. Amcaoğlu ölmüş ama Safinaz kızın yüzü yine gülmemiştir. Amcaoğlunun ölümünden sonra töre gereği Safinaz amcaoğlunun ağabeyi ile evlendirilmiştir. Ama yine töre gereği onun yanında kalacak ilişkiye girilmeyecektir. Bütün bunlar olup biterken Çam köylü Durmuş bu sevdadan vazgeçmez. Her yıl köy ormanına gelen, kendisi kadar mutsuz olan Safinaz'ın haline bakar şiirler yazar, besteler yaparmış. Bu sevda Durmuşu dermansız dertlere düşürmüştü. Durmuş kahrından vereme yakalanmıştır. Zamanla Safinaz kız da artık köy ormanına gelmeyince üzüntüsü kat be kat artmıştır Durmuşun. Safinaz'ına kavuşmadan, arkasında bu türküyü bırakarak hakkın rahmetini kavuşmuştur Durmuş. Bu olayın 1890-1900 yılları arasında geçtiği tahmin edilmektedir.

134-SÜRMEĻİ KEKĻİĖİM SUYA MI ENDİN

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Hüseyin Kayhan

Derleyen: Sümer Ezgü

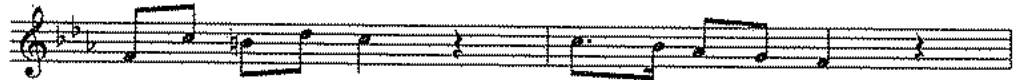
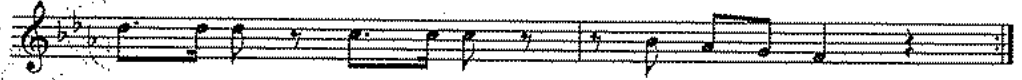
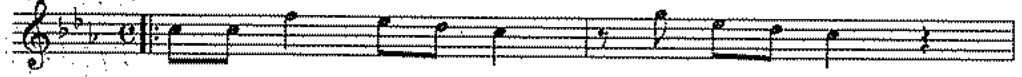
Sürmeli de keklığim suya mı endin sürmelim of
Bakma melül de mahzun bağrımı deldin sevdiğim
Sen de benim gibi yardan m' ayrıldın
Sürüden ayrılmış palaza benzer keklığin sürmelim

Keklığim de daştan daşa tüğersin sürmelim of
Akşamlar da olur bir yerlere dönersin palazım
Bir gün de olur öldüğümü duyarsın sevdiğim
Benim de gurbet ellerde öldüğüm kalır sürmelim

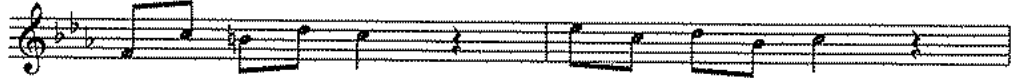
TÜRKİYEM ANADOLUM (NİHAVEND)

♩=92
SOFYAN %

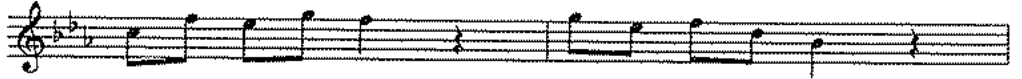
SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

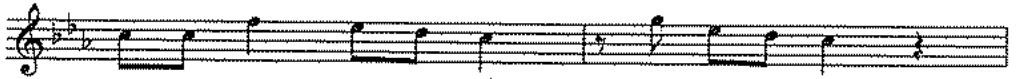
Nİ CE SA VAŞ LAR GÖR DÜ BU VA TAN
ON CE VA TA NİM SON RA BEN VA RİM

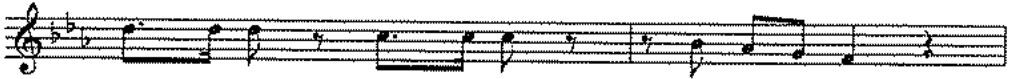
Nİ CE ŞE HİT VAR BAĞ RİN DA YA TAN
BA RIŞ İ ÇİN DE RA HAT YA ŞA RİM

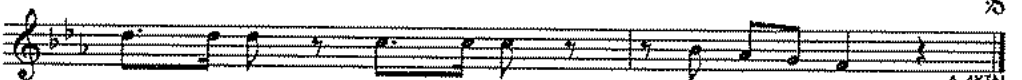
MUS TA FA KE MÂL EN BÜ YOK A TAM
VA TA NİM İ ÇİN DES TAN YA ZA RİM

A TA MİN İL KE Sİ BE NİM YO LUM
BĞ KÖL MEZ BAY RA ĞI TU TAN KO LUM

TÖR Kİ YEM TÖR Kİ YEM A NA DO LUM

TÖR Kİ YEM TÖR Kİ YEM A NA DO LUM

A.AKIN

135- TÜRKIYEM ANADOLUM

Nice savaşlar gördü bu vatan
Nice Őehit var bağrında yatan
Mustafa Kemal en büyük atam
Atamın ilkesi benim yolum

*Türkiyem Türkiyem Anadolom
Türkiyem Türkiyem Anadolom*

Önce vatanım sonra ben varım
Barış içinde rahat yaşarım
Vatanım için destan yazarım
Bükölmez bayrağı diken kolum

*Türkiyem Türkiyem Anadolom
Türkiyem Türkiyem Anadolom⁸²*

---

⁸²Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anularım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 181.

ÜZÜM ALDIM BAĞINDAN

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

Ü ZÜM AL DIM BA ĞIN DAN
CA ĞIR SAM GEL Mİ YOR SUN
ÖZ ME BE Nİ GÜ ZEL KIZ

KA RA Ü ZÜM AK Ü ZÜM
TUT MU YOR BE NİM SÖ ZÜM
HEM YE TİM HEM ÖK SÖ ZÜM

KA RA Ü ZÜM AK Ü ZÜM
TUT MU YOR BE NİM SÖ ZÜM

BA Ğ LA RIN GÜ ZEL KI Zİ
TUT MU YOR BE NİM SÖ ZÜM

NER DE SİN İ KI GÖ ZÜM

NER DE SİN İ KI GÖ ZÜM

AS MA NIN YAP RA ĞI NI SAR MA LER SA RAR LAR
SAR MA DAN Ü ZÜM DEN Yİ YEN LER DO YAR LAR

İ Çİ NE CE VİZ Lİ BUL GUR KO YAR LAR
BA Ğ LA RIN BAH ÇE LE RİN KI Zİ GÜL AY ŞE

A. AKIN

136- ÜZÜM ALDIM BAĞINDAN

Üzüm aldım bağından
Kara üzüm ak üzüm
Bağların güzel kızı
Nerdesin iki gözüm

Çağırısam gelmiyorsun
Tutmuyor benim sözüm
Nerdesin iki gözüm⁸³

137-YALBIR YALBIR YANAR YAYLANIN TAŞI

Yöresi: Burdur
Kaynak Kişi: Faruk İnce
Derleyen: Sümer Ezgü

Yalbır yalbır yanar yaylanın taşı
Cıvıl cıvıl öter sılanın kuşu
Kendi sılasına sığmayan kişi
Gidip gurbet elde güler mi başı

Sallanıp inmez misin yayla yolunda
Zekât vermez misin ince belinden
Sen korkmaz mısın ayrılıktan ölümden
Ölelim gidelim ayrılmayalım

---

⁸³ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 182.

YAZIN OLSUN GÜZÜN OLSUN

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

♩♩♩♩=50

YA ZIN OL SUN GÜ ZÜN OL SUN

AS MA LAR DA Ü ZÜM OL SUN A. AKIN

GELİN GELİR DÜĞÜN İLE
AK ELLERİ GÜĞÜM İLE
İKİMİZİ BAĞLASINLAR
ÇÖZÜLMECEK DÜĞÜM İLE

KOYUNLARIM KUZULARIM
DERE TEPE GEZELERİM
YARIM GİTTİ GURBET ELE
GECE GÜNDÜZ ÖZÜLERİM

138- YAZIN OLSUN GÜZÜN OLSUN

Gelin gelir düğün ile
Ak elleri güğüm ile
İkimizi bağlasınlar
Çözülmecek düğüm ile

Koyunlarım kuzularım
Dere tepe gezelerim
Yârim gitti gurbet ele
Gece gündüz özülerim⁸⁴

⁸⁴ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 179.

BURDUR

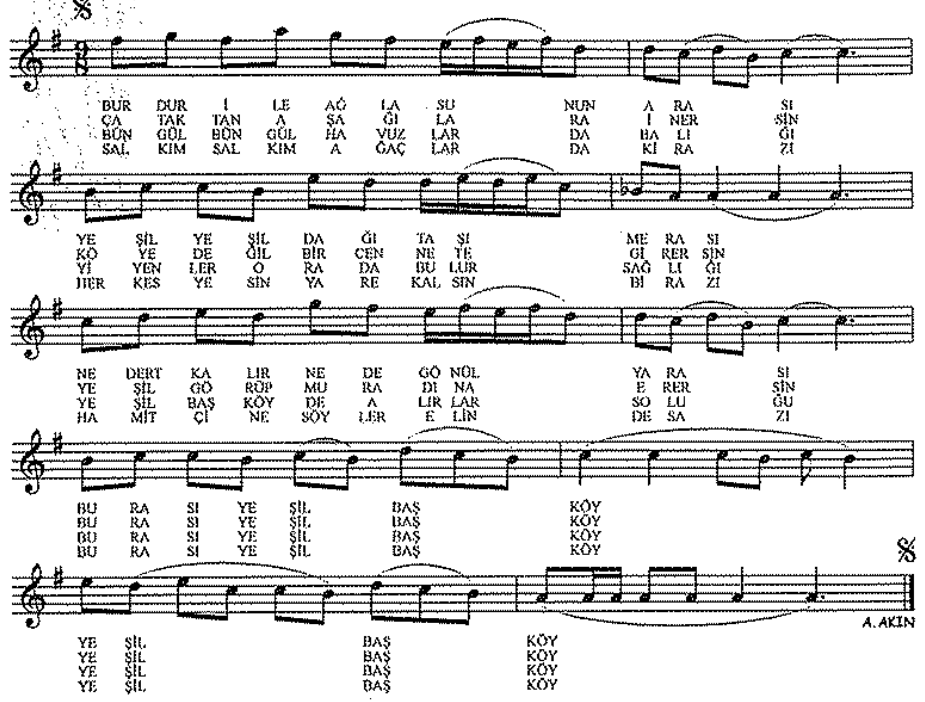
YEŞİLBAŞKÖY
(GÜZELLEME)

30-HAZİRAN-2002

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

♩=200

♩

A. AKIN

BURDUR İLE AĞLASUNUN ARASI
YEŞİL YEŞİL DAĞI TAŞI MERASI
NE DERT KALDI NE DE GÖNÜL YARASI
BURASI YEŞİLBAŞKÖY YEŞİLBAŞKÖY

ÇATAKTAN AŞAĞILARA İNERSİN
KÖYE DEĞİL BİR CENNETE GİERSİN
YEŞİL GÖRÜP MURADINA ERERSİN
BURASI YEŞİLBAŞKÖY YEŞİLBAŞKÖY

BÜNGÜL BÜNGÜL HAVUZLARDA BALIĞI
YİYENLER ORADA BULUR SAĞLIĞI
YEŞİLBAŞKÖY'DE ALIRLAR SOLUĞU
BURASI YEŞİLBAŞKÖY YEŞİLBAŞKÖY

SALKIM SALKIM AĞAÇLARDA KIRAZI
HERKES YESİN YARE KALSIN BİRAZI
HAMİT ÇİNE SÖYLER ELİNDE SAZI
BURASI YEŞİLBAŞKÖY YEŞİLBAŞKÖY

139- YEŞİLBAŞKÖY

Burdur ile ağlasunun arası
Yeşil yeşil dağı taşı merası
Ne dert kaldı ne de gönül yarası
Burası Yeşilbaşköy Yeşilbaşköy
Çataktan aşağılara inersin
Köye değil bir cennete girersin
Yeşil görüp muradına erersin
Burası Yeşilbaşköy Yeşilbaşköy
Büngül büngül havuzlarda balığı
Yiyenler orada bulur sağlığı
Yeşilbaşköy'de alırla soluğu
Burası Yeşilbaşköy Yeşilbaşköy
Salkım salkım ağaçlarda kiraz
Herkes yesin yâre kalsın birazı
Hamit Çine söyler elinde sazı
*Burasi Yeşilbaşköy Yeşilbaşköy*⁸⁵

---

⁸⁵ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 180.

140-YÜCE DAĞ BAŞINDA BİR ULU YATIR

Yöresi: Burdur

Kaynak Kişi: Ahmet Turgut

Derleyen: Sümer Ezgü

Yüce dağ başında bir ulu yatır
Alim'i vurmuşlar yatıp durur
Adını sevdiğim saadetler getir
Saadetler getirdik derman mı kaldı

Kınalı kekliğim suya mı indin
Suyu almadan geri mi döndün
Sen de bencileyin yarsız mı kaldın
Onun için kapanmıyor gözlerim

141-YÜCE DAĞ BAŞINDA KUBBELİ HAMAM

Yöresi: Burdur-Tefenni

Kaynak Kişi: A.Ali Selçuk

Derleyen Sümer Ezgü

Yüce dağ başında kubbeli hamam
Hamamın içinde savrulur duman
Yarin ince belini sardığım zaman
Altaylar da bir, üç aylarda bir bana

Feslihan yolladım desteği bağlı
Sen bizim oralara gelmen mi gayrı
Selamlar salsam da elinden mi gayrı
Selam Allah'ındır al kömür gözlüm

ZEYNEBİM ÇİMEN KOKULU

SÖZ VE MÜZİK
HAMİT ÇİNE

$\text{♩} = 190$ ♩

ZEY NE BİM Çİ MEN KO KU LU

SA ÇIN DA SÜM BÜL SO KU LU

SI VAZ LA MIŞ KOL LA RI NI

EL LE Rİ KI NA YA KI LI

-Bağlantı-

DO RUM GÖZ LÜ ZEY NE BİM

DOĞ RU SÖZ LÜ ZEY NE BİM

SE Nİ SE VE NOĞ LA NİN

E LI SAZ LI ZEY NE BİM

Zeynebim Çimen Kokulu-2

ZEY NE Bİ MİN BOY NU U ZUN
ZEY NE Bİ MİN SU BÖ RE Ğİ

AL TIN LA RI Dİ ZİM Dİ ZİM
YA NIN DA BAL LI ÇÖ RE Ğİ

SE Nİ GE Lİ NE DE ÇEK LER
O NU Yİ YEN OĞ LAN LA RIN

YA BA HA RIN YA DA GÜ ZÜN
DA YA NIR MI HIÇ YÜ RE Ğİ

A. AKIN

142- ZEYNEBİM ÇİMEN KOKULU

Zeynep'im çimen kokulu
Saçında sümbül sokulu
Sıvazlamış kollarını
Elleri kına yakılı

*Dorum gözlü Zeynep'im doğru sözlü Zeynep'im
Seni seven oğlanın eli sazlı Zeynep'im*

Zeynebimin boynu uzun
Altınları dizim dizim
Seni gelin edecekler
Ya baharın ya da güzün

*Dorum gözlü Zeynep'im doğru sözlü Zeynep'im
Seni seven oğlanın eli sazlı Zeynep'im*

Zeynebimin su böreği
Yanında ballı çöreği
Onu yiyen oğlanların
Dayanır mı hiç yüreği

*Dorum gözlü Zeynep'im doğru sözlü Zeynep'im
Seni seven oğlanın eli sazlı Zeynep'im⁸⁶*

⁸⁶ Hamit Çine, *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007, s. 183-184.

Yukarıda verilen türküler şekil bakımından incelendiğinde türkü metinlerinde kullanılan en yaygın yapının dörtlüklerle kurulu türküler olduğu sonucuna varılmıştır. En yaygın kullanılan ikinci yapı çeşidinin üçlüklerle kurulu türküler olduğu tespit edilmiştir. İkiliklerle kurulu türkülerle de karşılaşmıştır.

Numaralandırdığımız türkülerde ikiliklerle kurulu olan türküler şunlardır: 98, 101, 102, 107, 112, 119, 129, 132. 101, 112, 132. İkiliklerle kurulu olup bağlantıları bulunan türküler: 98, 102, 107, 119, 129 no'lu türkülerdir. Bağlantıları dize başında yer alan türküler 119, no'lu türkülerin bu yapıya örnek teşkil ettiği tespit edilmiştir. Bağlantıları bent aralarında bulunan türküler: 98 (bağlantıları bent arasında iki dize olan), 107 (bağlantıları bent arasında bir dize olan), 129 (bağlantıları bent aralarında iki dize olan) no'lu türkülerdir. Bağlantıları dize sonunda bulunan türkülere örnek teşkil eden 102 no'lu türkü ile karşılaşmaktadır

Türkülerin içinde şekil olarak en yaygın kullanıma sahip ikinci yapı üçlüklerle kurulu türkülerdir. Üçlüklerle kurulu türkülere örnek olarak 95, 96, 97, 103, 115, 116, 117, 118, 125, 133 ve 139 no'lu türkülerle karşılaşmaktadır. Bağlantıları bent arasında (bir dize) bulunan üçlüklerle kurulu türkülere örnek teşkil eden 96, 116, 117, 125, 133, 139, no'lu türkülerle karşılaşmaktadır. Bağlantıları bent arasında (iki dize) bulunan üçlüklerle kurulu türkülere örnek olarak. 97 ve 103, 115, 118 no'lu türküler örnek teşkil etmektedir.

Bu yörede Gurbet havalarda en sık kullanılan yapı dörtlüklerle kurulu türkülerdir. Dörtlüklerle kurulu türkülerin içinde de en yaygın olan kullanım bağlantısı bulunmayan dörtlüklerle kurulu türkülerdir. Bu yapıda kurulan türkülerin numaraları şunlardır. 93, 99, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 122, 127, 128, 131, 134, 137, 138, 140, 141. Dörtlüklerle kurulu olup bağlantıları bulunan türküler şunlardır:

94, 100, 104, 105, 106, 123, 124, 126, 135 ve 142. Bağlantıları dize sonunda bulunan dörtlüklerle kurulu türküler: 94, 100, 105, 124 no'lu türkülerdir. Bağlantısı bent arasında (bir dize) olan türküler örnek teşkil eden 104, 106, 126 no'lu türkülerle karşılaşılmaktadır. Bağlantısı bent arasında (iki dize) dörtlüklerle kurulu türkülere 135 ve 142 no'lu türkü örnek teşkil etmektedir. Bağlantısı bent arasında (dört dize) olan 130 no'lu türkü ile karşılaşılmaktadır. Bağlantısı bent arasında (beş dize) olan dörtlüklerle kurulu türküyeye 123 no'lu türkü örnek teşkil etmektedir.

Dörtlüklerle kurulu türkülerin geneli 11'li hece ölçüsü ile yazılmış olup aaab şeklinde kafiyeleşmiştir. İkiliklerle kurulan türkülerde aa, bb şeklinde kafiyeleşmiştir.

SONUÇ

Bu tez çalışmasında Burdur türkülerinin özellikleri şekil bakımından, konuları bakımından, kullanıldıkları yerlere göre tespit edilmeye çalışılmıştır. İncelenen türkülerin büyük kısmı TRT repertuarında bulunan Burdur türkülerini olsa da kaynak taraması yaparken tespit edilen Burdur'a ait türküler ve derleme sonucu ulaşılan türkülerde tasniflere eklenmiş ve incelenmiştir.

Bu çalışmanın birinci bölümünde Burdur'u tanımak adına tarihi, coğrafi ve ekonomik yapısı hakkında bilgi verilmiştir. Burdur halkının uzun yıllar göçebe yaşam sürmesi, yerleşik hayatı yakın zamanda benimsemesi, coğrafi olarak Akdeniz'in, İç Anadolu'nun ve Ege'nin ortasında bulunması türkülerin oluşumunda büyük etkiye sahip unsurlar olmuştur. Bu etki sonucunda Gurbet havaları, Teke zortlatmaları, Zeybekler, Oyun havaları gibi çok çeşitli yapı ortaya çıkmıştır. Türkülerin oluşumunda bu şartların etkisinin olduğu sonucuna varılmıştır.

İkinci bölümde Türkü geleneği ve bu gelenek içinde Burdur Türkülerinin yeri tespit edilmiştir. Burdur'a ait türkülerin ilk kez 1925 yılında Türkiye genelinde yapılan derlemeler sırasında derlendiği tespit edilmiştir. Repertuara 143 adet eserin kaydedildiği bunlarında 19 tanesinin uzun hava, 35 tanesinin oyun havası, 89'unun da türkü özelliği gösterdiği tespit edilmiştir. Burdur türkülerinin derlenip repertuara kazandırılması Hamit Çine, Salih Urhan, Muzaffer Sarısözen, Ahmet Yamacı, Sümer Ezgü, Hamdi Özbay gibi sanatkarların ve araştırmacıların katkısıyla olduğu tespit edilmiştir.

Üçüncü bölümde, tespit edilen Burdur türkülerini şekil bakımından incelenmiş ve Burdur türkülerinin şekil bakımından çoğunlukla mâni kıtalarla kurulu olduğu, bunu üçlüklerin, ikiliklerin ve dörtlüklerin takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Türkülerin geneli bağlantısı olmayan türküler olarak kurulurken bağlantıları olan türkülerin genelinin bent arasında bulunduğu tespit edilmiştir. Bağlantıları dize başında, dize sonunda, dize başı ve dize sonunda bulunan türkülerin de mevcut olduğu tespit edilmiş ve türkülerde bağlantıların yapılarının çeşitlilik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Hece sayısı olarak 7'li ve 11'li hece yapısının ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir.

Dördüncü bölümde Burdur türkeleri konuları bakımından tasnif edilmiş ve bu tasnif sonucunda da Burdur türkelerinde yaygın olarak işlenen konu aşk-sevda üzerine söylenen türkeler olmuştur. Türkülerde işlenen diğer konular gurbet-hasret-ayrılık, ölüm (ağıt), çocuk türkeleri (ninniler), güzellmeler, kahramanlık türkeleri, güldürücü türkeler, efe ve çete türkeleri, karşılıklı söylenen türkeler şeklinde çok çeşitli konular üzerine söylenen türkelerin varlığı tespit edilmiştir.

Beşinci bölümde Burdur türkelerinin söylendikleri ortam ve kullanıldıkları yerler araştırılmış olup söylenildikleri ve kullanıldıkları yerler olarak iş türkeleri, tören türkeleri, göç türkeleri, tespit edilmiştir. Yörenin kültürü ile bağlantılı olarak törenlerde kına türkeleri, gelin karşılama türkeleri şeklinde örnekler tespit edilmiştir.

Altıncı bölümde Burdur türkeleri müzikal bakımdan değerlendirilmiş ve bu değerlendirilme sonucunda şunlara ulaşılmıştır: Türkülerde yaygın olarak kullanılan ezgiler 2/4'lük, 4/4'lük, 9/8'lik ve 9/16'lık yapılardır, usullerde 2 zamanlı, 4 zamanlı ve 9 zamanlı usullerin yaygın olarak kullanıldığı, makamlarda ise Hüseyini ve Uşşak makamlarının kullanımının yaygın olduğu sonucuna varılmıştır.

Yedinci bölümde metinler notaları ile verilmiş olup sadece türkü metinlerinden değil notalarından da faydalanılabilmesi amaçlanmıştır. Notaların

arkasından türkülerin sözleri verilmiş ve tespit edilen türkülerin hikâyeleri de metinlerin ardından verilmiştir. Hem Türk halk edebiyatının hem de Müzik alanın ortak konusu olan türkü bu şekilde iki alanın da inceleyebileceği ve bu konuyla ilgili bilgiye ihtiyaç duyanların gerektiğinde başvurabileceği bir çalışma olmuştur.

Sekizinci bölümde Uzun havalar yörenin tabiri ile Gurbet havaları ile derleme yapılırken tespit edilen türküler, kaynak taraması yaparken ulaştığımız türküler ve ninniler verilmiş olup bu türküler de şekil bakımından tasnif edilmiştir. Buradaki metinlerin genelinin şekil bakımından dörtlüklerle kurulu olduğu sonucuna varılmıştır. İkinci en yaygın kullanımın ise üçlüklerle kurulu türküler olduğu tespit edilmiştir.

Kaynakça, dizin ve sözlük ile çalışma sonlandırılmıştır. Bu bölümlerde bu tez çalışması yapılırken hangi kaynaklara ve kaynak kişilere başvurulduğu açıkça belirtilmiştir. Metinlerde geçen ağızların anlamları sözlük kısmında verilerek metinler daha anlaşılır kılınmıştır. Yapılan bu tez çalışması ile bir ulusun ruhunu, kimliğini yansıtan Türkü'nün derlenip, tespit edilmesinin kolay olamayacağı bir kez daha anlaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- AÇA, Mehmet vd.; *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*, Kriter Yayınları, İstanbul, 2009.
- ARAT, Reşit Rahmeti; *Eski Türk Şiiri*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1986.
- ASLAN, Ensar; *Türk Halk Edebiyatı*, Maya Akademi Yayınları, Ankara, 2011.
- ASLAN, Ensar; *Türk Halk Bilimi Araştırmaları*, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2003.
- BAŞGÖZ, İlhan; *Türkü*, Pan Yayıncılık, İstanbul, 2008.
- BEKKİ, Salahaddin, *Baş Yastıkta Göz Yolda / Sivas Türküleri*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2004.
- BEKKİ, Salahaddin, “Makedonya ve Anadolu’da Söylenen Bazı Türkülerin Benzerlikleri Üzerine”, *Kültürümüzde Türkü Sempozyumu (Sivas, 21-25 Ekim 2011) Bildirileri*, C. III, haz., Kadir Pürlü, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Sivas 2013, s. 257-284.
- BEKKİ, Salahaddin, “Neşet Ertaş Türkülerinin Kaynakları Üzerine”, *Uluslararası Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş Sempozyumu (Kırşehir, 13-14 Mayıs 2013) Bildiriler*, Cilt I, Haz. Salahaddin Bekki, Ahi Evran Üniversitesi Yayınları, Kırşehir, 2013, s. 145-163.
- BORATAV, Pertev Naili; *Folklor ve Edebiyat I-II*, Adam Yayınları, İstanbul, 1982.
- BORATAV, Pertev Naili, *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*, Bilgesu Yayıncılık, İstanbul, 2013.
- CAN, Ahmet; *Burdur’un Folklorik Eğlence Kültürü*, Burdur Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, 2010.
- ÇİNE, Hamit; *Burdur’dan Damlalar*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2003.
- ÇİNE, Hamit; *Sazlı Sözlü Anılarım*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2007.

- ÇOBANOĞLU, Özkul; “ *Türkü Olgusu Bağlamında ‘Türkü’ ve ‘Şarkı’ Terimlerinin Etimolojisini Yeniden Tanımlama Denemesi*”, Türk Yurdu Dergisi. (Ocak 2010)
- DİZDAROĞLU, Hikmet; *Halk Şiirinde Türler*, TDK Yayınları, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1969.
- EKİCİ, Metin; *Halk Bilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri*, Geleneksel Yayınları, Ankara, 2013.
- ELÇİN, Şükrü; *Halk Edebiyatına Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1981.
- ERDOĞAN, Seyit; *Göhlisarlı Halk Şairi Osman Akkoç*, Burdur Valiliği İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Burdur, 2007.
- KAYA, Doğan; *Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2010.
- KAYACAN, İsa, *Burdur’un Saz ve Söz Ustaları II*, T.C. Burdur Valiliği, Burdur, 2012.
- KÖPRÜLÜ, M. Fuad; *Saz Şâirleri I-V*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2004.
- KUNOS, Ignacs; *Türk Halk Edebiyatı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2001.
- OĞUZ, M. Öcal vd.; *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2010.
- OĞUZ, M. Öcal; *Halk Şiirinde Tür, Şekil ve Makam*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2001.
- ÖZBEK, Mehmet Avni; *Folklor ve Türkülerimiz*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1981.
- ÖZBEK, Mehmet Avni; *Türk Halk Müziği El Kitabı-1: Terimler Sözlüğü*, Atatürk Kültür Merkezi başkanlığı Yayınları, Ankara, 1998.
- ÖZTUNA, Yılmaz; “Türkü”, *Türk Musikisi Ansiklopedisi*, MEB, İstanbul, 1976.
- ŞENEL, Süleyman; “Halk Musikisi”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul, 1997.
- TAN, Nail; *Folklor (Halkbilimi) Genel Bilgiler*, Özal Matbaası, İstanbul, 2008.
- TANIR, Mehmet; *Unutulmayan Burdurlular I. Sempozyum*, Burdur Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Burdur, 2010.

TOKEL, B. Bilge; *Türküler Kalır*, Kapı Yayınları, İstanbul, 2012.

TÜFEKÇİ, Nida; “*Halk Müziği*”, *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1986.

URHAN, Salih; *Burası Satırlar Nahiyesi*, Y.y., İzmir, 2006.

YAKICI, Ali; *Halk Şiirinde Türkü –Tanım-Tasnif-İnceleme-Metin*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2007.

KAYNAK KİŞİLER

Adı Soyadı: Oğuz Paksoy

Yaşı: 30

Doğum Yeri: Kayseri

Mesleği: Öğretmen

Eğitim Durumu: Üniversite

Derleme Yeri: Antalya

Derleme Tarihi 15.04.2015

Adı Soyadı: Sevilay Gök Ayyıldız

Yaşı: 30

Doğum Yeri: Adana

Mesleği: Öğretim Görevlisi

Eğitim Durumu: Yüksek Lisans

Derleme Yeri: Antalya

Derleme Tarihi 23.04.2015

Adı Soyadı: Süleyman YAKAN

Yaşı: 60

Doğum Yeri: Burdur/Kozluca Köyü

Mesleği: Müzisyen

Eğitim Durumu: Lise

Derleme Yeri: Burdur

Derleme Tarihi 19.05.2015

Adı Soyadı: Hüseyin DEMİR
Yaşı: 55
Doğum Yeri: Burdur
Mesleği: Esnaf, Sipsi sanatçısı
Eğitim Durumu: Lise
Derleme Yeri: Burdur
Derleme Tarihi 19.05.2015

Adı Soyadı: Ahmet TURGUT
Yaşı: 69
Doğum Yeri: Burdur/Tefenni
Mesleği: Öğretmen (Müzik)
Eğitim Durumu: Üniversite
Derleme Yeri: Antalya
Derleme Tarihi 29.05.2015

Adı Soyadı: Metin TÜRKOĞLU
Yaşı: 57
Doğum Yeri: Burdur
Mesleği: Emekli Şoför
Eğitim Durumu: İlkokul
Derleme Yeri: Antalya
Derleme Tarihi 02.06.2015

DİZİN

(Türküler ve Ek Metinler)

A

- Ağamın Bindiği Arap Atı, 93
Ağlama Sen Uyu Yavrum, 94
Akşam Oldu Yakamadım Kazımı, 95
Ak Fasulle Oldu Mu, 1
Ak Koyunum Yüz Olsa, 2
Ali Beyim Daş Başında Oturur, 96
Anne Buralar Nere, 3
Anam Unutamıyorum Halam Unutamıyorum, 97
Antalya'dan Gelir, 98
Arabamın Tekerı, 4
Ardıçtandır Kuyuların Kovası, 5
Armut Dalda Esniyor, 6
Armut Dalını Eğmeli, 7
Aşşa Yoldan Çıktı Aldıramadım, 8
Aşşağı Yoldan Çıktı Bayrağın Ucu, 9
Atladım Girdim Bağa, 10
Ay Doğdu Düze Düştü, 11
Ayağında Kundura, 12
Ayak Ayak Merdivan Başına, 13
Ayva Dibi Serin Olur, 14

B

- Bahçalarda Bir Kuzu, 15
Bahçelerde Gök Biber, 16
Bahçen Bozuk Değil Mi, 17
Bahçelerde Kum Darı, 18
Bekilli'yi Beş Yüz Atlı Avladı, 19
Beş Atarda Tabancamın Şeridi, 20
Bezirgan Basmasına Çifte Gül Kondurmuşlar, 21
Bir Gelin Gördüm Harman Yerinde, 99
Bir Güzel Gördüm Harman Yerinde, 100
Bir Taş Attım Çaya Düştü, 22
Bizim Yaylalarımız Altın Oluklu, 101

Ç

- Çadır Kurdum Şu Yaylanın Düzüne, 23
Çam Ormanım Can Ormanım, 102
Çatal Çama Gurşun Attım Geçmedi, 24
Çay Kenarında Evimiz, 25

Çek Deveci Develeri Engine, 26
Çekin Mayaları Burdan Gidelim, 27
Çıktım Gurbet Ele Geri Gelinmez, 103
Çıktım Çamın Kurusuna, 104
Çingir Çingir Öter Yaylanın Daşı, 105

D

Dandana Oğlum Dandırılmalı, 106
Dağları Dolandı Keçinin Önü, 107
Deli Poyraz Yere Sürdü Bulundu, 108
Deniz İçi Balıklı, 28
Denizin Dibinde Hatçem, 29
Dere Geliyor Dere, 30
Dereler Davşan İzi, 31
Devesi Gater Gater, 32
Dirmil Dağı Meşeli, 33
Dirmilcikkten Gider Yaylanın Yolu, 34
Dünya Dedikleri Bir Yeşil Ottur, 109

E

Eklemedir Şu Burdur'un Dağları Ekleme, 110
Eli Elekli Gelin, 35
Endim Haymana Ovasına, 36
Entarine Peş Olam, 37
Erik Dalı Gevrekler, 38
Eser Eser Seher Yeli Kesilmez, 111
Evlerim Evlerim Hani Aman Evlerim, 39
Evlerinde Halı Var, 40
Evlerinin Önü İğde, 41
Evlerinin Önü İğde Dalları, 42
Evlerinin Önü Göktürk Güveri, 43

F-G

Feracemi Al İsterim, 44
Gazamat Da Derler Adıma, 45
Geceleri Kalkar Kalkar Ağlarım, 112
Gelin Senin Zülüflerin Eğilmez, 113
Gemideyim Gemide, 46
Geycek Yümelikte Yüdüler, 47
Gidelim Gidelim Nere Gidelim, 48
Goca Çamın Gürlemesi Dal İlen, 49
Goyum' olur Gabardıcın Gölgesi, 50
Gönül Sen Bir Padişahın Otursaydın Tahtında, 114
Gökte Yıldız Ellidir, 51

Gölhisarım, 115
Gökte Uçan Kargalar, 121
Gurbet Ellerinde Yastığım Taş Oldu, 116
Gurbetin Yolları Diken, 117
Güle Çıktım Gülmedim, 52
Gümürlü Cezvelerin Kaynar Ocakta, 118
Gündüz Beyleri Bölük Bölük Geldiler, 119
Güyer Bostanım Güyer, 53
Güzel Bahar, 120

H-I-İ

Haymanalı, 117
Haneyle Yaptırdım Bir uçtan Bir Uca, 54
Hoca Ezan Okuyor, 55
İspanaktan Ezel Çıkar Merdeme, 56
İğnem Düştü Yerlere, 57
İlimonum Sulandı, 58
İstanbul'a Saz Yolladım Yar Geldi, 59

K

Kahbe Gençlik Geldi Geçti Yel Gibi, 122
Kahve Yemenden Gelir, 60
Kalk Gidelim Elmasa, 61
Kara Koyun Güdersin, 62
Kaymak Çaldım Yufkaya, 123
Kestel Yaylasından, 124
Kocadağ'a Kurşun Attım Geçmedi, 63
Köprü'nün Altı Diken, 64
Koroğlu, 65
Köyden Köye Gezerim, 66
Kuyu Dibi Taş' olur, 67

M

Mendilim Dilim Dilim, 68
Menevşesi Tutam Tutam, 69
Mısırimi Kazmalı, 70
Mısır Ektim Tarlaya, 125
Mutluluk Şarkısı, 126

N-O

Ne Dönersin Kahpe Felek Başımda, 127
Nice Güzelleri Kara Toprak Gizliyor, 128
23 Nisan Dostluk Şarkısı, 129
Oğlan Adın İsmail, 71
On İkidir Şu Burdurun Dermeni, 72
Ovalar Ovalar Engin Ovalar, 73

P-S

- Penceresi Köşeli, 74
Potin Bayım Çözüldü, 75
Sabah Olur Çocuk Gider Oyuna, 76
Samas Dağı, 130
Sabuncunun Düzünde, 77
Sarı Çiçek, 131
Sarı Zeybek Şu Dağlara Yaslanır, 78
Serenler, 79
Sizin Yaylalarınızın Şalbaları Kurumuş, 132
Suya Giden Allı Gelin, 80
Suya Gider Al Yazmalı Bir Gelin, 81
Suya Gider Bir İncecik Yolu Var, 133
Sürmeli Kekliğim Suya Mı Endin, 134

Ş

- Şişedeki Gül Yağı, 82
Şu Curamın Telinde, 83
Şu Çavdırım Hanları, 84
Şu Dirmil'in Çalgısı, 85
Şu Dirmilin Sipsileri, 86

T-U-Y

- Tahtalıkta Galbır Var, 87
Türküyem Anadolu, 135
Üzüm Aldım Bağından, 136
Yağmur Yağar Dereleri Sel Alır, 88
Yalbır Yalbır Yanar Yaylanın Taşı, 137
Yar Kayalarda Yaslanır, 89
Yayla Yollarında Yürüyüp Gelir, 90
Yazın Olsun Güzün Olsun, 138
Yeşil Olur Şu Dirmil'in Biberi, 91
Yeşilbaşköy, 139
Yüce Dağ Başında Bir Ulu Yatır, 140
Yüce Dağ Başında Kubbeli Hamam, 141
Yüksek Hanaylarda Çalınsın Sazlar, 92
Zeynebim Çimen Kokulu, 142

SÖZLÜK

Bu bölümde sadece Burdur türkülerinde geçen kelimeler yer almaktadır. Kelimeler yöre ağzı ile verilmiştir.

A

agu	: zehir
ahraz	: dilsiz
Alye	: Aliye
Arifanım	: Arife
Arvallı	: köy adı
apabbacık	: akça pakça, beyaz

B

baç	: ondalık hisse
bade	: içki
Badılcan	: Patlıcan
bay	: bağ
bend	: su engeli
bek	: pek
Bekilli	: Uşak- Denizli arasında bir yerleşim yeri
böyün	: bugün
bulamaç	: undan yapılan yiyecek
bük	: 1.ovada veya dere kenarında fazlaca bulunan diken topluluğu 2.dere kenarındaki ağaç gövdesi

C- Ç

cavır	: gavur
çılбір	: yular
çilbir	: ince ağaç dallarından yapılan sopa
çiye	: çiğ, kırağı

D

dam	: hapishane
dastar	: baş örtüsü
denk	: eş, benzer
dolambaç	: köşe
doprin	: ortada, yanlarda çeyrek altın bulunan, beşbiryerde diye tanımlanan kaytan ipine dizilmiş altın takı.
Düden	: Şelale

E

en gel	: in gel
emme	: ama
evlek	: dönümün dörtte biri kadar yer
evermek	: evlendirmek
ezel	: başı belli olmayan zaman

F

Filinta	: namlusu küçük, bir tür küçük tüfek
---------	--------------------------------------

G

gazanıp garkınmak	: kazanıp biriktirmek
Gazamat	: Kaz Ahmet
gazel	: kuru yaprak
gelip bile	: geldikten sonra
geycek yümelik	: giyecek, çamaşır vb yıkanan yer, yapı
gök	: olgunlaşmamış, ham yeşil
gövmek	: yeşermek
güyermek	: yeşillenmek, yeni yaprak açmak

H

Haççe	: Hatice
hanay	: büyük konak
harım	: bahçelerin çevresinde çalı çırpıdan yapılan duvar
Hayma	: köy
hükümet	: hükümet konağı

İ

irme	: bahçe arasındaki yol
illi illi	: yavaş yavaş
İdrişah	: Büyük ayrık otu

K

kan olmak	: ölmeye sebep olmak
kıygın :	: gıygın, parlak
koçak	: yürekli, yiğit
köşek	: deve yavrusu
Kum darı	: sıcak iklim tahılı olan bir darı türü
külüng	: büyük çekiç, balyoz

M

Mahşer	: kıyamet
--------	-----------

mail olmak : gönlü düşmek
mamur olmak : imar edilmek, onarılmak
mangiz : para
maşala : meşale, ışık kaynağı
maşta : çıkın, azık torbası, mendil
Maya : Dişi deve
maza : mağaza
merdem (gerdem) :Tere, bitki
mil : sellerin getirdiği çamurlu toprak
muştı : müjde

N-O-Ö

netcen :ne yapacaksın, ne diyeceksin
oyma : duvarda eşya koymaya yarayan kapaksız dolap, raf
ölüzger : rüzgar
özendim : İdare ettim, rahatça harcadım

P

pardı : 1.toprak damlı evlerde tavana konulan kiriş
2.bağ, bahçe çevresine yapılan çit
peş :bazı giysilerin bol olması için yanlarına eklenen kumaş
parçası
peşkir : havlu, yemek yerken kullanılan, el kurulanan büyük bez.
pozl'olur : gösterişli olur

S

Samıt : Bir erkek adı
Sabuncu : Bir yer adı
sıla : gurbet, yabancı yer
seren : evlerde damlara uzunlamasına konan kalas, kuyu direği,
kuyudan su çekerken kullanılan kaldıraca benzer bir araç.

T

telem : ince saç örgüsü
Terazi : Yıldız kümesinin adı
Turfanda : Mevsimin başında yetişen ilk meyve, sebze, yeni, taze
Tülü maya : Süslü dişi deve
tüngüme :atlamak, zıplamak

U-Ü

uçkun : uçar durumdaki çekirge
Ülker : Terazi ile yan yana duran yıldız'ın adı
ünlemek : seslenmek

Y

yad	: yabancı
yağlık	: mendil
yemeni	: bir tür hafif ayakkabı
yüdüler	: yıkadılar

Z

zayolmak	: kaybolmak, yitmek
zevdalı	: sevdalı, âşık